

Χαρτογράφηση δομών & δράσεων κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια Αττικής

στο πλαίσιο του

Ε.Π. «Αττική 2021 – 2027»

Αθήνα

Οκτώβριος 2021

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1//

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ακρωνύμια	8
Εισαγωγή.....	11
1. Πλαίσιο Πολιτικής για την καταπολέμηση της φτώχειας και των Κοινωνικών Ανισοτήτων	12
1.1 Διεθνές Πλαίσιο	12
1.1.1 Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη	12
1.2 Ευρωπαϊκό Πλαίσιο	24
1.2.1 Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων.....	24
1.2.2 Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2020 – 2030	25
1.2.3 Εγγύηση για το παιδί	27
1.2.4 Προγραμματισμός ΕΚΤ 2014 – 2020 (Κανονισμός 1303/2013)	29
1.3 Εθνικό Πλαίσιο.....	32
1.3.1 Συστάσεις για τη Χώρα	32
1.3.2 ΕΣΠΑ 2021 - 2027 Ελλάδα για το Στόχο Πολιτικής 4	38
1.3.3 Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025	44
1.3.4 Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης	49
1.3.5 Βασικές αρχές και στόχοι της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030	62
1.3.6 Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης για τους Υπηκόους Τρίτων Χωρών	68
1.3.7 Σχέδιο Στρατηγικής Αποϊδρυματοποίησης.....	71
1.3.8 Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021-2025	71
2. Χαρτογράφηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια Αττικής.....	75
2.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά.....	75
2.2 Μακροοικονομικά Στοιχεία	77
2.3 Ανεργία και Εργασιακή Απασχόληση	77
2.4 Εκπαίδευση (Υποδομές-Πρόσβαση).....	96
2.4.1 Υποδομές εκπαίδευσης	97
2.4.2 Εκπαίδευση και Σχολική Διαρροή	97

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.4.3 Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση.....	99
2.4.4 Ειδική Αγωγή.....	101
2.5 Υγεία και Πρόνοια.....	103
2.5.1 Πρωτοβάθμια Υγειονομική Περίθαλψη	103
2.5.2 Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Υγειονομική Περίθαλψη	105
2.5.3 Υποδομές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Φροντίδας Υγείας	105
2.6 Κοινωνική Ένταξη.....	106
2.6.1 Αποτύπωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	106
2.6.2 Ευάλωτες & ειδικές ομάδες του πληθυσμού	111
2.6.3 Βασικές Παρεμβάσεις ανά ομάδα στόχου	112
2.6.5 Δομές κοινωνικής ένταξης Περιφέρειας Αττικής	122
2.6.6 Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας	130
2.6.7 «Δομή Υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης - Social Network Αττική».....	131
3. Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης – νέες ανάγκες	132
4. Διασύνδεση Εθνικής και Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη (2015) με την Στρατηγική της Περιφέρειας Αττικής για την περίοδο 2021-2027.....	141
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	154
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	158

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1:Δαπάνες για επενδύσεις ως Ποσοστό των Κυβερνητικών Δαπανών για Επενδύσεις (Χώρες-Μέλη ΟΟΣΑ, 2017).....	33
Διάγραμμα 2:Δαπάνες για Προσωπικό ως Ποσοστό των Κυβερνητικών Δαπανών για Προσωπικό	34
Διάγραμμα 3: Μόνιμος Πληθυσμός κατά υπηκοότητα	76
Διάγραμμα 4: Μεταβολή ΑΕΠ Περιφέρειας Αττικής και Χώρας	77
Διάγραμμα 5: Ποσοστό (%) ανεργίας Δ' Τρίμηνο 2019 vs Δ' Τρίμηνο 2020	78
Διάγραμμα 6:Εργασιακή συμβουλευτική υποστήριξη για ένταξη στην αγορά εργασίας	80

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διάγραμμα 7: Χρονικό διάστημα αναζήτησης εργασίας	81
Διάγραμμα 6: Ικανοποίηση ωφελούμενων από τις υπηρεσίες του ΚΗΦΗ	113
Διάγραμμα 9: Μ.Ο. Ωφελούμενων ανά ημέρα στο ΚΚ με Παράρτημα ΚΕΜ	121
Διάγραμμα 10: Αριθμός ωφελούμενων ανά μήνα (άντρες, γυναίκες) των συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών Δομών της Περιφέρειας Αττικής	123
Διάγραμμα 11: Μέσος όρος ωφελούμενων ανά υπηρεσία των συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών Δομών	123
Διάγραμμα 12: Αξιολόγηση υπηρεσιών σχετικά με θέματα επιδομάτων (Κέντρα Κοινότητας)	124
Διάγραμμα 13: Αξιολόγηση υπηρεσιών Κοινωνικής Ένταξης (Κέντρα Κοινότητας)	125
Διάγραμμα 14: Αριθμός των συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών Δομών ανά είδος και Περιφερειακή Ενότητα	128

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Επιχειρησιακοί Άξονες και Στόχοι Κοινωνικής Ένταξης	53
Πίνακας 2: Στρατηγικοί στόχοι της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030	64
Πίνακας 3: Μέτρα ανά Πυλώνα της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030	67
Πίνακας 4: Δημογραφικοί δείκτες 2008-2019	75
Πίνακας 5: Μόνιμος Πληθυσμός κατά Φύλο και Περιφέρεια	76
Πίνακας 6: Ποσοστά Απασχόλησης στις Περιφέρειες της Ελλάδας	79
Πίνακας 7: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής από την Ανεργία	82
Πίνακας 8: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής από την Ανεργία	84
Πίνακας 9: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Δυτικού Τομέα από την Ανεργία	85
Πίνακας 10: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής από την Ανεργία	88

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας 11: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Κεντρικού Τομέα από την Ανεργία	89
Πίνακας 12: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Νησιών από την Ανεργία	90
Πίνακας 13: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά από την Ανεργία	92
Πίνακας 14: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Νότιου Τομέα από την Ανεργία	93
Πίνακας 15: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Βόρειου Τομέα από την Ανεργία	93
Πίνακας 16: Early leavers from education	98
Πίνακας 17: Οι πέντε διαστάσεις του δείκτη DESI	101
Πίνακας 18: Πλήθος μαθητών/μαθητριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν στα γενικά σχολεία ΠΕ και ΔΕ ανά τύπο εκπαιδευτικής υποστήριξης, ανά εκπαιδευτική βαθμίδα & ανά έτος	102
Πίνακας 19: Ποσοστό (%) πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό σε επίπεδο ΕΕ	107
Πίνακας 20: Ποσοστό κοντά στο όριο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού ανήλικου πληθυσμού (κάτω των 18 ετών) σε επίπεδο ΕΕ	109
Πίνακας 21: Ποσοστό κοντά στο όριο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού άνω των 65 ετών σε επίπεδο ΕΕ	110
Πίνακας 22: Ποσοστό (%) πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό ανά Περιφέρεια	111
Πίνακας 23: Παραρτήματα Ρομά και Πληθυσμός ανά Περιφέρεια	117
Πίνακας 24: Αριθμός νέων ωφελούμενων και εξυπηρετούμενων από Παραρτήματα Ρομά το 2019	118
Πίνακας 25: Διαμέμοντες ανά Περιφέρεια στο Πλαίσιο του Προγράμματος HELIOS	120
Πίνακας 26: Ποσοστά Ωφελούμενων ΕΕΕ Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής	126
Πίνακας 27: Δομές Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Αττικής, Ημερήσιες Δραστηριότητες / Εξυπηρετήσεις	128

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας 28: SWOT Analysis.....	132
Πίνακας 29: Νέες ανάγκες για την επιλογή του πλαισίου στρατηγικής της νέας περιόδου προγραμματισμού ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (ΣΠ 4)	138
Πίνακας 30: Σύνδεση μέτρων ΠΕΣΚΕ/ΕΣΚΕ/Ειδικόί Στόχοι.....	145
Πίνακας 31: Μέτρα Πολιτικής ΕΣΚΕ	149
Πίνακας 32: Κοινωνικές Δομές της Περιφέρειας και Ωφελούμενοι ανά Περιφερειακή Ενότητα	159
Πίνακας 33: Κατάσταση Ιδιωτικών και Δημοτικών Παιδικών σταθμών.....	160
Πίνακας 34: Δομές ΑμεΑ	165
Πίνακας 35: Δομές Τρίτης Ηλικίας.....	167
Πίνακας 36: Δομές Παιδικής Προστασίας	167
Πίνακας 37: Πιστοποιημένοι φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα	169

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Τρίπτυχο παρέμβασης της ΕΣΚΕ.....	51
Εικόνα 2: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφέρεια Αττικής 2020.....	82
Εικόνα 3: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής 2020	83
Εικόνα 4: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα 2020	86
Εικόνα 5: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής 2020	87
Εικόνα 6: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα 2020.....	88
Εικόνα 7: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Νησιών 2020	89

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εικόνα 8: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιά 2020.....	91
Εικόνα 9: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητας Νότιου Τομέα 2020	92
Εικόνα 10: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα 2020	94
Εικόνα 13: Χάρτης Καταυλισμών Ρομά στην Περιφέρεια Αττικής	119
Εικόνα 12: Ποσοστά Ωφελούμενων ΕΕΕ Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής 2020	126

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ακρωνύμια

DESI	Digital Economy and Society Index
EaSI	Employment and Social Innovation
HELIOS	Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection
NEETs	Not in Education, Employment, or Training
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development
SN	Social Network
TRIPS	Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΚΗΑ	Ανοιχτά Κέντρα Ημέρας Αστέγων
ΑμεΑ	Άτομα με Αναπηρία
ΒΑΑ	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη
ΒΣΣ	Βοήθεια στο Σπίτι
ΔΠΒΑ	Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών
ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΕ	Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα
ΕΕΕΚ	Εργαστήριο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
ΕΕΚ	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΕΤΑΑ	Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης
ΕΙΕΑΔ	Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού
ΕΚΚΑ	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΚΠΑ	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΕΟΠΥΥ	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
ΕΠΑ	Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021 – 2025
ΕΣΚΕ	Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο Πλαισίου Ανάπτυξης
ΕΣΥ	Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΕΤΘΑΥ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΔΕΠ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΙΝΕ ΓΣΕΕ	Ινστιτούτο Εργασίας Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος
ΚΑΛΟ	Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία
ΚΑΛΠ	Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής
ΚΔΑΠ	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
ΚΔΑΠ ΜΕΑ	Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Ατόμων με Αναπηρία
ΚΔΗΦ	Κέντρα Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας
ΚΕΑ	Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης
ΚΕΘΕΑ	Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων
ΚΕΜ	Κέντρο Ένταξης Μεταναστών
ΚΕΠ	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών
ΚΕΠΑ	Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας
ΚΚ	Κέντρο Κοινότητας
ΚΗΦΗ	Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
ΚοινΣΕΠ	Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση
ΚοιΣΠΕ	Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Κοινωνικής Ευθύνης
ΜΦΗ	Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων
ΜΦΠΑΔ	Ιδιωτική Μονάδα Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης
ΜΨΑ	Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΟΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΟΚΑΝΑ	Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΠΕΚΑ	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΟΧΕ	Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΕΠ	Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα
ΠΕΣΚΕ	Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης
ΠΠ	Προγραμματική Περίοδος
ΣΠ	Στόχος Πολιτικής
ΣΥΔ	Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης
ΤΑΜΕ	Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης
ΤΔΜ	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης
ΤΕΒΑ	Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας Απόρων
ΤΟΔΣ	Ταμείο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συνόρων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΟΜΥ	Τοπικές Ομάδες Υγείας
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΥΠΑΙΘ	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΧΕΝ	Χρήστες Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εισαγωγή

Ο σχεδιασμός της νέας Προγραμματικής Περιόδου (ΠΠ) 2021-2027 συμπίπτει χρονικά με μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο υγειονομικής, οικονομικής και κοινωνικής κρίσης.

Η κοινωνική πραγματικότητα την περίοδο αυτή επηρεάζει, αναμφίβολα και τις πολιτικές Κοινωνικής Ένταξης. Στις συνθήκες αυτές, η αυτοδιοίκηση, στα όρια των αρμοδιοτήτων της, καλείται να αναλάβει πρωτοβουλίες ενίσχυσης των πολιτών και των τοπικών κοινωνιών, με το σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών και προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα που ανταποκρίνονται στα αιτήματα των ευπαθών κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού.

Την περίοδο αυτή διαπιστώθηκε η ανάγκη της αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού αφενός των δομών υγείας και του ιατρικού εξοπλισμού και αφετέρου των κοινωνικών υποδομών, καθώς καταγράφονται σημαντικά κενά σε προνοιακές δομές προστασίας ηλικιωμένων και ΑμεΑ. Παράλληλα, και με δεδομένη τη δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση, είναι απαραίτητη η στήριξη όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης με υποδομές και εξοπλισμό που θα εξασφαλίζουν συνθήκες ισότιμης πρόσβασης για όλους τους μαθητές της Περιφέρειας Αττικής.

Επιπλέον, πρωταρχικός στόχος είναι η προώθηση ίσων ευκαιριών κοινωνικής ένταξης, η βελτίωση της απασχολησιμότητας για μειονεκτούσες ομάδες του πληθυσμού, καθώς και η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας.

Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο (ΕΣΠΑ 2014 – 2020), η χαρτογράφηση δομών και υπηρεσιών κοινωνικής συνοχής βασίζεται στην αποτύπωση του πλαισίου πολιτικής που έχει διαμορφωθεί στην ΕΕ, αλλά και σε εθνικό επίπεδο ενισχύεται από την προηγούμενη εμπειρία και θέτει σε προτεραιότητα τις ανάγκες βάσει των σημερινών, αλλά και των μελλοντικών συνθηκών.

Στο **1^ο Κεφάλαιο** της παρούσας μελέτης γίνεται αναφορά στο πλαίσιο πολιτικής τόσο σε επίπεδο ΕΕ, όσο και σε εθνικό επίπεδο (επιμέρους εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης που σχετίζονται με τον τομέα της κοινωνικής ένταξης) για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, λαμβάνοντας υπόψη την στρατηγική του Προγράμματος της Αττικής 2021-2027 στον Στόχο Πολιτικής 4. Στο **2^ο Κεφάλαιο** γίνεται η χαρτογράφηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια Αττικής, με παρουσίαση δημογραφικών χαρακτηριστικών, μακροοικονομικών στοιχείων και δεδομένων σχετικών με την ανεργία και την εργασιακή απασχόληση, τους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας και της κοινωνικής ένταξης. Στο **3^ο Κεφάλαιο** γίνεται επικαιροποίηση των νέων αναγκών για δράσεις στον Στόχο Πολιτικής 04, κάνοντας χρήση του μεθοδολογικού εργαλείου SWOT Analysis. Στο **4^ο Κεφάλαιο** επιχειρείται η διασύνδεση της εγκεκριμένης Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ) της Περιφέρειας Αττικής¹ με τους ειδικούς στόχους των Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 4Α και 4Β του Προγράμματος Αττική 2021-2027. Επίσης, στο ίδιο κεφάλαιο γίνεται

¹ Με την υπ' αριθμ. 227/2015 (ΑΔΑ: 7ΜΒ17Λ7-9ΕΘ) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

διασύνδεση της επικαιροποιημένης Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ) με τα μέτρα ανά Άξονα Προτεραιότητας της ΠΕΣΚΕ.

1. Πλαίσιο Πολιτικής για την καταπολέμηση της φτώχειας και των Κοινωνικών Ανισοτήτων

1.1 Διεθνές Πλαίσιο

1.1.1 Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

Στην κατεύθυνση αυτή είναι ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2010 (Χάρτης), ο οποίος έχει καταστεί νομικά δεσμευτικός με την επικύρωση της Συνθήκης της Λισσαβόνας. Ειδικότερα, (βλ. επικαιροποιημένο κείμενο του 2016 (2016/C 202/02)):

- ◇ Το άρθρο 21 απαγορεύει τις διακρίσεις μεταξύ άλλων λόγω αναπηρίας. Ειδικότερα, απαγορεύει «κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού».
- ◇ Το άρθρο 26 «αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να επωφελοούνται μέτρων, που θα τους εξασφαλίζουν την αυτονομία, την κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή στον κοινοτικό βίο».
- ◇ Το άρθρο 34 αναγνωρίζει το δικαίωμα σε παροχές κοινωνικής ασφάλειας και υπηρεσίες σε περιπτώσεις εξάρτησης ή απώλειας της απασχόλησης. Ειδικότερα, αναγνωρίζει «το δικαίωμα πρόσβασης στις παροχές κοινωνικής ασφάλειας και στις κοινωνικές υπηρεσίες που εξασφαλίζουν προστασία σε περιπτώσεις, όπως η μητρότητα, η ασθένεια, το εργατικό ατύχημα, η εξάρτηση ή το γήρας, καθώς και σε περίπτωση απώλειας της απασχόλησης».
- ◇ Επισημαίνεται, επίσης, στο άρθρο 14, ότι αναγνωρίζεται ως θεμελιώδες το δικαίωμα στην εκπαίδευση για όλα τα άτομα: κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση και στην πρόσβαση σε επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση, περιλαμβάνοντας δωρεάν παρακολούθηση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.
- ◇ Παράλληλα, το άρθρο 15 αναγνωρίζει το δικαίωμα στην εργασία για όλα τα άτομα: κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να εργάζεται και να ασκεί το επάγγελμα, το οποίο επιλέγει ή αποδέχεται ελεύθερα.

Σημειώνεται, ότι ο Κανονισμού ΕΚΤ+ της νέας Π.Π. 2017-2020, συμπεριλαμβάνει άρθρο για την τήρηση του Χάρτη (βλ. σχέδιο Κανονισμού ΕΚΤ+, άρθρο 8), όπου αναφέρει τον καθορισμό διορθωτικών μέτρων, σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει παραβίαση του Χάρτη.

[Οι 17 στόχοι του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη](#)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, για έναν ειρηνικό κόσμο, περιβαλλοντολογικά θέματα και την καταπολέμηση της φτώχειας, αποκτούν δύναμη παγκόσμιου βεληνεκού. Αυτό συμβαίνει καθώς έχει ξεκινήσει μια 10ετή παγκόσμια προσπάθεια που φιλοδοξεί να καινοτομήσει στα παραπάνω καίρια ζητήματα και να επιλύσει πολλά από αυτά (AGENDA 2030). Η Ατζέντα αυτή, υιοθετήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2015 στην 70ή Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών. Ουσιαστικά εμπεριέχει 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, οι οποίοι έρχονται να ενώσουν όλες τις χώρες του κόσμου για να επιλύσουν από κοινού μείζονα θέματα που αφορούν στα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα. Αποτελεί ένα παγκόσμιο πείραμα που καθιστά απαραίτητη την συνεργασία μεταξύ διαφορετικών λαών και την ανταλλαγή καινοτόμων ιδεών. Το πιο σημαντικό είναι ότι αποδεικνύει το κοινό αίσθημα που επικρατεί σε όλες τις χώρες για ειρήνη, δικαιοσύνη, κοινωνική ισότητα και πολλές άλλες αξίες που θέλει η παγκόσμια κοινότητα να επιτύχει μέσω των 17 Στόχων του ΟΗΕ.

ΣΤΟΧΟΣ 1: ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ

Το ποσοστό της ακραίας φτώχειας έχει μειωθεί πάνω από το μισό από το 1990. Ωστόσο, ένας στους πέντε ανθρώπους στις αναπτυσσόμενες περιοχές συνεχίζει να ζει με λιγότερο από 1,25 δολάρια την ημέρα ενώ υπάρχουν εκατομμύρια άνθρωποι που κερδίζουν μόλις λίγο παραπάνω από αυτό το ποσό, με αρκετούς να κινδυνεύουν να ξανακυλήσουν στη φτώχεια. Η φτώχεια είναι κάτι περισσότερο από την έλλειψη εισοδήματος και πόρων για την εξασφάλιση βιώσιμων συνθηκών διαβίωσης. Η φτώχεια έχει μορφές όπως η πείνα, ο υποσιτισμός, η περιορισμένη πρόσβαση στην εκπαίδευση και σε άλλες βασικές υπηρεσίες, η κοινωνική διάκριση και ο αποκλεισμός, καθώς και η απουσία συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων. Η οικονομική ανάπτυξη πρέπει να συντελείται χωρίς αποκλεισμούς, να παρέχει βιώσιμες θέσεις εργασίας και να προάγει την ισότητα.

Στοιχεία και αριθμοί

- ◇ 836 εκατομμύρια άνθρωποι ζουν ακόμα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας.
- ◇ Ένας στους πέντε ανθρώπους στις αναπτυσσόμενες περιοχές ζει με λιγότερο από 1,25 δολάρια την ημέρα
- ◇ Η συντριπτική πλειονότητα των ανθρώπων που ζουν με λιγότερο από 1,25 δολάρια την ημέρα ανήκουν σε δύο περιοχές: στη νότια Ασία και στην Υποσαχάρια Αφρική
- ◇ Υψηλά ποσοστά της φτώχειας συχνά εμφανίζονται σε μικρές και ευάλωτες χώρες που πλήττονται από διαμάχες
- ◇ Ένα στα επτά παιδιά, ηλικίας κάτω των πέντε, στον κόσμο, έχουν χαμηλό ανάστημα αναλογικά με την ηλικία τους
- ◇ Το 2014 καθημερινά, 42,000 παιδιά αναγκάζονταν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους προς αναζήτηση προστασίας λόγω συγκρούσεων

Ο Στόχος 1 επιδιώκει:

1.1 Έως το 2030, εξάλειψη της ακραίας φτώχειας για όλους τους ανθρώπους παντού, η οποία μετράτε, επί του παρόντος, με βάση τους ανθρώπους που ζουν με λιγότερα από 1,25 δολάρια την ημέρα.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.2 Έως το 2030, μείωση, τουλάχιστον κατά το ήμισυ, της αναλογίας ανδρών, γυναικών και παιδιών όλων των ηλικιών που ζουν κάτω από όλες τις διαστάσεις της φτώχειας, σύμφωνα με τους εκάστοτε εθνικούς ορισμούς.

1.3 Εφαρμογή κατάλληλων εθνικών συστημάτων και μέτρων κοινωνικής προστασίας για όλους, συμπεριλαμβανομένων των κατώτατων ορίων κοινωνικής προστασίας, και επίτευξη, έως το 2030, ουσιαστικής κάλυψης των φτωχών και των ευάλωτων.

1.4 Έως το 2030, διασφάλιση ότι όλοι οι άνδρες και οι γυναίκες, ιδίως οι φτωχοί και ευάλωτοι, έχουν ίσα δικαιώματα πρόσβασης σε οικονομικούς πόρους καθώς και πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, στην ιδιοκτησία και στον έλεγχο της γης, όπως και σε άλλες μορφές ιδιοκτησίας, στην κληρονομιά, στους φυσικούς πόρους, στις κατάλληλες νέες τεχνολογίες, στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των μικροχρηματοδοτήσεων.

1.5 Έως το 2030, οικοδόμηση της ανθεκτικότητας των φτωχών και εκείνων που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, μείωση της έκθεσης και της ευπάθειάς τους έναντι ακραίων φαινομένων που σχετίζονται με το κλίμα και άλλων οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών πιέσεων και καταστροφών.

1.α Διασφάλιση σημαντικής κινητοποίησης πόρων από διάφορες πηγές, μέσω της ενισχυμένης αναπτυξιακής συνεργασίας, έτσι ώστε να παραχθούν επαρκή και προβλέψιμα μέσα για τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως τις λιγότερο ανεπτυγμένες, και να εφαρμοστούν προγράμματα και πολιτικές που θα δώσουν τέλος σε όλες τις μορφές της φτώχειας.

1.β Δημιουργία σταθερών πολιτικών πλαισίων σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, τα οποία βασίζονται σε αναπτυξιακές στρατηγικές υπέρ των φτωχών και ευαίσθητες σε θέματα ισότητας των φύλων, για τη στήριξη της επιτάχυνσης των επενδύσεων σε δράσεις εξάλειψης της φτώχειας.

ΣΤΟΧΟΣ 3: ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ

Η διασφάλιση υγιών συνθηκών διαβίωσης καθώς και η προαγωγή της ευημερίας για όλους και σε όλες τις ηλικίες είναι απαραίτητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την αύξηση του προσδόκιμου ζωής ενώ έχουν μειωθεί σημαντικά ορισμένοι από τους παράγοντες που σχετίζονται με την παιδική και τη μητρική θνησιμότητα. Αντίστοιχα, η σπουδαία πρόοδος που έχει συντελεστεί στην αύξηση της πρόσβασης σε καθαρό νερό και σε εγκαταστάσεις αποχέτευσης έχει οδηγήσει στη μείωση της ελονοσίας, της φυματίωσης, της πολιομυελίτιδας καθώς και της εξάπλωσης του HIV/AIDS. Ωστόσο, χρειάζονται ακόμα περισσότερες προσπάθειες για την πλήρη εξάλειψη ενός μεγάλου φάσματος ασθενειών καθώς και για την αντιμετώπιση πολλών, διαφορετικών και επίμονων ζητημάτων υγείας που ανακύπτουν.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στοιχεία και αριθμοί

Παιδική Υγεία

- ◇ 17,000 λιγότερα παιδιά πεθαίνουν κάθε ημέρα από το 1990, ωστόσο, περισσότερα από έξι εκατομμύρια παιδιά συνεχίζουν να πεθαίνουν κάθε χρόνο πριν ολοκληρώσουν το 5ο έτος της ηλικίας τους
- ◇ Από το 2000, τα εμβόλια κατά της ιλαράς έχουν αποτρέψει περίπου 15,6 εκατομμύρια θανάτους
- ◇ Παρά τη σημαντική παγκόσμια πρόοδο που συντελείται στην Υποσαχάρια Αφρική και τη Νότια Ασία, παρατηρείται ένα ολοένα και αυξανόμενο ποσοστό παιδικών θανάτων, με τέσσερις στους πέντε παιδικούς θανάτους ηλικίας κάτω των πέντε να εμφανίζονται σε αυτές τις περιοχές
- ◇ Παιδιά που γεννιούνται σε συνθήκες φτώχειας είναι δύο φορές πιο πιθανό να πεθάνουν πριν ολοκληρώσουν το πέμπτο έτος της ηλικίας τους συγκριτικά με εκείνα που γεννιούνται σε εύπορες οικογένειες
- ◇ Παιδιά των οποίων οι μητέρες είναι μορφωμένες (σε αυτές συγκαταλέγονται και εκείνες που έχουν ολοκληρώσει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση) είναι πιο πιθανό να επιβιώσουν από ότι παιδιά με μητέρες χωρίς καθόλου μόρφωση

Μητρική υγεία

- ◇ Τα ποσοστά της μητρικής θνησιμότητας έχουν μειωθεί σχεδόν κατά το ήμισυ από το 1990
- ◇ Η μητρική θνησιμότητα έχει μειωθεί κατά δυο τρίτα στην ανατολική και νότια Ασία καθώς και στη βόρεια Αφρική
- ◇ Τα ποσοστά μητρικής θνησιμότητας, δηλαδή η αναλογία των μητέρων που αποβιώνουν κατά τον τοκετό συγκριτικά με εκείνων που επιβιώνουν, στις αναπτυσσόμενες περιοχές είναι 14 φορές πιο υψηλά από ότι στις ανεπτυγμένες περιοχές
- ◇ Ολοένα και περισσότερες γυναίκες λαμβάνουν προγεννητική φροντίδα. Στις αναπτυσσόμενες περιοχές τα ποσοστά προγεννητικής φροντίδας αυξήθηκαν από 65% το 1990 σε 83% το 2012
- ◇ Μόνο το 50% των γυναικών στις αναπτυσσόμενες περιοχές λαμβάνει τη συνιστώμενη ιατρική περίθαλψη
- ◇ Λιγότεροι έφηβοι αποκτούν παιδιά στις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες, ωστόσο, η πρόοδος αυτή έχει παρουσιάσει κάμψη. Η αύξηση της χρήσης αντισυλληπτικών μεθόδων που παρατηρήθηκε κατά τη δεκαετία του 90' δεν συνεχίστηκε την πρώτη δεκαετία του 2000
- ◇ Πρόοδος συντελείται στην κάλυψη της ανάγκης του οικογενειακού προγραμματισμού για ολοένα και περισσότερες γυναίκες, ωστόσο, η ζήτηση αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς

HIV/AIDS, ελονοσία και άλλες ασθένειες

- ◇ Στα τέλη του 2014 περίπου 13,6 εκατομμύρια άνθρωποι είχαν πρόσβαση σε αντιρετροϊκή αγωγή
- ◇ Οι νέες μολύνσεις με τον ιό HIV κατά το 2013 υπολογίζονται στα 2,1 εκατομμύρια, δηλαδή 38% λιγότερες από ότι το 2001

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ◇ Στα τέλη του 2013 περίπου 35 εκατομμύρια άνθρωποι υπολογίζεται ότι ζούσαν με τον ιό HIV
- ◇ Στα τέλη του 2013, 240,000 παιδιά υπολογίζεται ότι μολύνθηκαν με τον ιό HIV
- ◇ Οι νέες μολύνσεις με τον ιό HIV έχουν μειωθεί κατά 58 % από το 2001
- ◇ Τα έφηβα κορίτσια και οι νέες γυναίκες αντιμετωπίζουν ανισότητες με βάση το φύλο τους, αποκλεισμούς, διακρίσεις και βία, γεγονός που τις εκθέτει ακόμη περισσότερο στον κίνδυνο μόλυνσης με τον ιό HIV
- ◇ Ο ιός HIV αποτελεί τη βασική αιτία για τον θάνατο των γυναικών που βρίσκονται σε αναπαραγωγική ηλικία σε παγκόσμιο επίπεδο
- ◇ Οι θάνατοι από φυματίωση σε ανθρώπους που ζουν με τον HIV έχουν μειωθεί κατά 36% από το 2004
- ◇ Στις 250,000 ανήλθαν οι μολύνσεις από τον HIV το 2013 με τα δύο τρίτα από αυτές να αφορούν έφηβα κορίτσια
- ◇ Το AIDS αποτελεί πλέον τη βασική αιτία θανάτου μεταξύ εφήβων (ηλικίας 10-19) στην Αφρική και τη δεύτερη πιο συχνή αίτια θανάτου μεταξύ εφήβων σε παγκόσμιο επίπεδο
- ◇ Σε πολλές περιπτώσεις, το δικαίωμα της ιδιωτικότητας και της σωματικής ακεραιότητας των εφήβων κοριτσιών δεν γίνεται σεβαστό, με πολλά από τα κορίτσια να αναφέρουν ότι η πρώτη τους σεξουαλική εμπειρία δεν ήταν ηθελημένη
- ◇ 2,1 εκατομμύρια έφηβοι υπολογίζεται ότι ζουν με τον HIV από το 2013
- ◇ Πάνω από 6,2 εκατομμύρια θάνατοι από ελονοσία αποφεύχθηκαν κατά την περίοδο 2000-2015, πρωτίστως θάνατοι παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε στην Υποσαχάρια Αφρική. Το παγκόσμιο ποσοστό κρουσμάτων ελονοσίας υπολογίζεται ότι μειώθηκε κατά 37% ενώ τα ποσοστά θνησιμότητας κατά 58%
- ◇ Κατά το διάστημα 2000-2013, η πρόληψη, η διάγνωση και η θεραπεία της φυματίωσης υπολογίζεται ότι έσωσε 37 εκατομμύρια ζωές. Τα ποσοστά θνησιμότητας από φυματίωση μειώθηκαν κατά 45% ενώ το ποσοστό εμφάνισης της νόσου μειώθηκε κατά 41% για το διάστημα 1990-2013

Ο **Στόχος 3** επιδιώκει:

3.1 Έως το 2030, μείωση του ποσοστού της παγκόσμιας μητρικής θνησιμότητας σε λιγότερους από 70 θανάτους ανά 100.000 γεννήσεις.

3.2 Έως το 2030, τερματισμός των αποτρέψιμων θανάτων νεογνών και παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε ετών, με στόχο όλες οι χώρες να μειώσουν τη νεογνική θνησιμότητα στους 12 θανάτους ανά 1,000 γεννήσεις και την παιδική, κάτω των πέντε ετών, θνησιμότητα στους 25 θανάτους ανά 1,000 γεννήσεις.

3.3 Έως το 2030, τερματισμός των επιδημιών του AIDS, της φυματίωσης, της ελονοσίας και άλλων παραμελημένων τροπικών ασθενειών, και καταπολέμηση της ηπατίτιδας, των ασθενειών που μεταδίδονται μέσω του νερού καθώς και άλλων μεταδοτικών ασθενειών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3.4 Έως το 2030, μείωση κατά το ένα τρίτο της πρόωρης θνησιμότητας από μη-μεταδοτικές ασθένειες μέσω της πρόληψης και της θεραπείας, και προώθηση της ψυχικής υγείας και ευημερίας.

3.5 Ενίσχυση της πρόληψης και της θεραπείας της κατάχρησης ουσιών, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και της επιβλαβούς κατανάλωσης αλκοόλ.

3.6 Έως το 2020, μείωση του αριθμού των παγκόσμιων θανάτων και τραυματισμών από τροχαία ατυχήματα.

3.7 Έως το 2030, διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγειονομική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένου του οικογενειακού προγραμματισμού, της ενημέρωσης και εκπαίδευσης, και της ενσωμάτωσης της αναπαραγωγικής υγείας σε εθνικές στρατηγικές και προγράμματα.

3.8 Επίτευξη καθολικής υγειονομικής κάλυψης, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των οικονομικών κινδύνων, πρόσβαση σε βασικές ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, καθώς και πρόσβαση όλων σε ασφαλή, αποτελεσματικά, ποιοτικά και προσιτά βασικά φάρμακα και εμβόλια.

3.9 Έως το 2030, διασφάλιση της ουσιαστικής μείωσης του αριθμού των θανάτων και των ασθενειών που οφείλονται σε επικίνδυνες χημικές ουσίες καθώς και στη ρύπανση και τη μόλυνση του αέρα, των υδάτων και του εδάφους.

3.α Ενίσχυση της εφαρμογής της Σύμβασης Πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον Έλεγχο του Καπνού σε όλες τις χώρες, ως ενδείκνυται.

3.β Υποστήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης εμβολίων και φαρμάκων για μεταδοτικές και μη ασθένειες, οι οποίες επηρεάζουν κυρίως τις αναπτυσσόμενες χώρες, και παροχή πρόσβασης σε προσιτά βασικά φάρμακα και εμβόλια, σύμφωνα με τη Δήλωση της Ντόχα σχετικά με τη Συμφωνία TRIPS και τη Δημόσια Υγεία, η οποία επιβεβαιώνει το δικαίωμα των αναπτυσσόμενων χωρών να κάνουν πλήρη χρήση των διατάξεων της Συμφωνίας για τα Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου (TRIPS) αναφορικά με τις ευελιξίες που παρέχονται για την προστασία της δημόσιας υγείας, και ιδίως για την πρόσβαση όλων σε φαρμακευτική αγωγή.

3.γ Ουσιαστική αύξηση της χρηματοδότησης για την υγεία και των προσλήψεων, ανάπτυξη, εκπαίδευση και διατήρηση του υγειονομικού δυναμικού των αναπτυσσόμενων χωρών, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στα μικρά αναπτυσσόμενα νησιωτικά κράτη.

3.δ Ενίσχυση της ικανότητας όλων των χωρών, και ιδίως των αναπτυσσόμενων, για την έγκαιρη προειδοποίηση, τη μείωση και τη διαχείριση των εθνικών και παγκόσμιων κινδύνων για την υγεία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΟΧΟΣ 4: ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η απόκτηση ποιοτικής εκπαίδευσης είναι η βάση για τη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής και της βιώσιμης ανάπτυξης. Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα και τη φοίτηση στα σχολεία των γυναικών και των κοριτσιών. Οι βασικές γνώσεις γραφής και ανάγνωσης έχουν βελτιωθεί τρομερά. Ωστόσο, απαιτούνται τολμηρότερες προσπάθειες για την υλοποίηση του στόχου της καθολικής εκπαίδευσης.

Στοιχεία και αριθμοί

- ◇ Η φοίτηση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση στις αναπτυσσόμενες χώρες άγγιξε το 91%, ωστόσο, 57 εκατομμύρια παιδιά εξακολουθούν να μην φοιτούν σε σχολεία.
- ◇ Περισσότερα από τα μισά παιδιά που δεν φοιτούν σε σχολεία ζουν στην Υποσαχάρια Αφρική
- ◇ Εκτιμάται ότι το 50% των παιδιών που δεν φοιτούν στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση ζουν σε περιοχές που πλήττονται από συγκρούσεις
- ◇ 103 εκατομμύρια νέοι παγκοσμίως παρουσιάζουν βασικές ελλείψεις γραμματισμού με το 60% των νέων να είναι γυναίκες

Ο Στόχος 4 επιδιώκει:

- 4.1** Έως το 2030, διασφάλιση ότι όλα τα κορίτσια και αγόρια θα ολοκληρώνουν μία ελεύθερη, ισότιμη και ποιοτική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση που οδηγεί σε αντίστοιχα και τελεσφόρα μαθησιακά αποτελέσματα.
- 4.2** Έως το 2030, διασφάλιση ότι όλα τα κορίτσια και αγόρια θα έχουν πρόσβαση σε ποιοτική προσχολική ανάπτυξη, φροντίδα και εκπαίδευση, έτσι ώστε να είναι έτοιμα για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- 4.3** Έως το 2030, διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης για όλες τις γυναίκες και τους άνδρες σε προσιτή και ποιοτική τεχνική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων και των πανεπιστημίων.
- 4.4** Έως το 2030, ουσιαστική αύξηση του αριθμού των νέων και των ενηλίκων οι οποίοι έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, για απασχόληση, αξιοπρεπή εργασία και επιχειρηματικότητα.
- 4.5** Έως το 2030, εξάλειψη των διακρίσεων με βάση το φύλο στην εκπαίδευση και διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης, σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης, για τους ευάλωτους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες, των αυτόχθονων πληθυσμών και των παιδιών που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση.
- 4.6** Έως το 2030, διασφάλιση ότι η νεολαία στο σύνολό της καθώς και ένα σημαντικό ποσοστό ενηλίκων, τόσο ανδρών όσο και γυναικών, θα πετύχουν τον γραμματισμό και τον αριθμητισμό.
- 4.7** Έως το 2030, διασφάλιση ότι όλοι οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν τη γνώση και θα καλλιεργήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσω, μεταξύ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

άλλων, της εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον βιώσιμο τρόπο ζωής, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, της προαγωγής της κουλτούρας της ειρήνης και της μη-βίας, της ταυτότητας του παγκόσμιου πολίτη, καθώς και μέσω της αναγνώρισης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της συμβολής του πολιτισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη.

4.α Οικοδόμηση και αναβάθμιση εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων οι οποίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες των παιδιών και των ατόμων με αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το θέμα του φύλου, και παροχή ασφαλών, ειρηνικών, συμμετοχικών και αποδοτικών μαθησιακών περιβαλλόντων για όλους.

4.β Έως το 2020, ουσιαστική επέκταση, σε παγκόσμιο επίπεδο, του αριθμού των διαθέσιμων υποτροφιών στις αναπτυσσόμενες χώρες, και ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες, στα μικρά νησιωτικά αναπτυσσόμενα κράτη και στις αφρικανικές χώρες, έτσι ώστε να προωθηθούν οι εγγραφές στην ανώτατη εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων της επαγγελματικής κατάρτισης, των τεχνολογιών της πληροφορίας και επικοινωνίας, καθώς και τεχνικών, μηχανολογικών και επιστημονικών προγραμμάτων, στις ανεπτυγμένες και άλλες αναπτυσσόμενες χώρες.

4.γ Έως το 2030, ουσιαστική αύξηση της προσφοράς καταρτισμένων δασκάλων, μέσω, μεταξύ άλλων, της διεθνούς συνεργασίας για την κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού στις αναπτυσσόμενες χώρες και ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα μικρά νησιωτικά αναπτυσσόμενα κράτη.

ΣΤΟΧΟΣ 5: ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Ενώ ο κόσμος έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών, με τους Στόχους Ανάπτυξης της Χιλιετίας (συμπεριλαμβανομένης της ίσης πρόσβασης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μεταξύ αγοριών και κοριτσιών), οι γυναίκες και τα κορίτσια συνεχίζουν να υφίστανται τις διακρίσεις και τη βία σε κάθε γωνιά του κόσμου.

Η ισότητα των φύλων δεν αποτελεί μόνο ένα θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα αλλά και απαραίτητο θεμέλιο για έναν ειρηνικό, βιώσιμο και με ευημερία κόσμο.

Παρέχοντας στις γυναίκες και τα κορίτσια ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην υγειονομική περίθαλψη, στην αξιοπρεπή εργασία καθώς και ισότιμη εκπροσώπηση στις διαδικασίες λήψης πολιτικών και οικονομικών αποφάσεων, ενισχύουμε τις βιώσιμες οικονομίες, παρέχοντας οφέλη στις κοινωνίες και στην ανθρωπότητα συνολικά.

Στοιχεία και αριθμοί

- ◇ Περίπου τα δύο τρίτα των χωρών που ανήκουν στις αναπτυσσόμενες περιοχές του κόσμου έχουν πετύχει την ισότητα των φύλων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- ◇ Το 1990 στη νότια Ασία η αναλογία αγοριών κοριτσιών που φοιτούσαν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ήταν 74 κορίτσια για κάθε 100 αγόρια. Το 2012 η αναλογία αυτή εξισώθηκε
- ◇ Στην Υποσαχάρια Αφρική, την Ωκεανία και τη δυτική Ασία, τα κορίτσια αντιμετωπίζουν ακόμα εμπόδια για την είσοδό τους τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ◇ Στη νότια Αφρική, λιγότερες από μία γυναίκες που δραστηριοποιούνται εκτός αγροτικού τομέα αμείβεται για την εργασία της. Το ποσοστό των γυναικών που δραστηριοποιείται στον αγροτικό τομέα και αμείβεται για την εργασία του αυξήθηκε από 35% το 1990 σε 41% το 2015
- ◇ Σε σύνολο 46 χωρών, οι γυναίκες πλέον κατέχουν περισσότερο από το 30% των εδρών στα εθνικά κοινοβούλια σε ένα τουλάχιστον από τα σώματα που τα συνθέτουν

Ο **Στόχος 5** επιδιώκει:

- 5.1** Τερματισμός κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών και κοριτσιών, οπουδήποτε.
- 5.2** Εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά όλων των γυναικών και κοριτσιών, τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια ζωή, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων καθώς και της σεξουαλικής και κάθε άλλου είδους εκμετάλλευσης.
- 5.3** Εξάλειψη όλων των επιβλαβών πρακτικών, όπως ο παιδικός, πρόωρος και καταναγκαστικός γάμος καθώς και ο ακρωτηριασμός γυναικείων γεννητικών οργάνων.
- 5.4** Αναγνώριση και εκτίμηση της μη αμειβόμενης φροντίδας και οικιακής εργασίας, μέσω της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, υποδομών και πολιτικών κοινωνικής προστασίας, και της προαγωγής της κοινής ευθύνης μέσα σε ένα νοικοκυριό και στην οικογένεια, ανάλογα με τις εκάστοτε εθνικές ιδιαιτερότητες.
- 5.5** Διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής καθώς και των ισότιμων ευκαιριών ανάληψης ηγετικού ρόλου των γυναικών σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων στην πολιτική, οικονομική και δημόσια ζωή.
- 5.6** Διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία καθώς και διασφάλιση των αναπαραγωγικών δικαιωμάτων, όπως έχει συμφωνηθεί με βάση το Πρόγραμμα Δράσης της Διεθνούς Διάσκεψης για τον Πληθυσμό και την Ανάπτυξη, την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, και τα έγγραφα που προέκυψαν από τις διασκέψεις αναθεώρησης.
- 5.α** Δρομολόγηση μεταρρυθμίσεων οι οποίες θα παράσχουν στις γυναίκες ίσα δικαιώματα ως προς τους οικονομικούς πόρους, καθώς και πρόσβαση στην ιδιοκτησία, στον έλεγχο της γης και άλλων μορφών ιδιοκτησίας, στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, στις κληρονομίες και στους φυσικούς πόρους, σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία.
- 5.β** Ενίσχυση της χρήσης της τεχνολογίας γενικής εφαρμογής, και ιδίως της τεχνολογίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών, προωθώντας έτσι την ενδυνάμωση των γυναικών.
- 5.γ** Υιοθέτηση και ενίσχυση ορθών πολιτικών και εφαρμόσιμων νομοθεσιών που αποβλέπουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών σε όλα τα επίπεδα.

ΣΤΟΧΟΣ 8: ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περίπου ο μισός παγκόσμιος πληθυσμός ζει με κατά μέσο όρο δύο δολάρια την ημέρα. Ακόμη, σε πολλά μέρη το να έχει κανείς δουλειά δεν αποτελεί εγγύηση ότι θα ξεφύγει από τη φτώχεια. Αυτή η

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

βραδεία και άνιση πρόοδος απαιτεί να αναθεωρήσουμε αλλά και να εκσυγχρονίσουμε τις οικονομικές και κοινωνικές μας πολιτικές που στοχεύουν στην εξάλειψη της φτώχειας.

Η διαρκής έλλειψη αξιοπρεπών ευκαιριών εργασίας, οι ανεπαρκείς επενδύσεις και η υποκατανάλωση οδηγούν σε διάβρωση του βασικού κοινωνικού συμβολαίου που διέπει τις δημοκρατικές κοινωνίες: ότι όλοι πρέπει να μοιραζόμαστε την πρόοδο. Η δημιουργία θέσεων εργασίας θα παραμείνει μία σημαντική πρόκληση για σχεδόν όλες τις οικονομίες από το 2015 και έπειτα.

Η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη προϋποθέτει ότι οι κοινωνίες θα δημιουργήσουν τις συνθήκες εκείνες οι οποίες θα επιτρέψουν στους ανθρώπους να έχουν ποιοτικές θέσεις εργασίας και οι οποίες θα τονώνουν την οικονομία χωρίς ωστόσο να βλάπτουν το περιβάλλον. Οι ευκαιρίες απασχόλησης και οι αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας είναι επίσης απαραίτητες για όλες τις ηλικίες του εργασιακά ενεργού πληθυσμού.

Στοιχεία και αριθμοί

- ◇ Η παγκόσμια ανεργία αυξήθηκε από 170 εκατομμύρια το 2007 σε 202 εκατομμύρια το 2012, 75 εκ. των οποίων είναι νέοι άνδρες και γυναίκες
- ◇ Περίπου 2,2 εκατομμύρια άνθρωποι αυτή τη στιγμή ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας (το οποίο ορίζεται στα 2 δολάρια). Η εξάλειψη της φτώχειας είναι δυνατή μόνο μέσω σταθερών και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας
- ◇ 470 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας είναι απαραίτητες σε παγκόσμιο επίπεδο για να καλύψουν την ανάγκη των νεοεισερχόμενων στον εργασιακό κόσμο για το διάστημα 2016-2030

Ο Στόχος 8 επιδιώκει:

8.1 Διατήρηση της κατά κεφαλήν οικονομικής ανάπτυξης με βάση τις εθνικές περιστάσεις, και ιδίως όσον αφορά τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες διατήρηση τουλάχιστον του 7% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος ετησίως.

8.2 Επίτευξη υψηλότερων επιπέδων οικονομικής παραγωγικότητας, μέσω της διαφοροποίησης, της τεχνολογικής αναβάθμισης και καινοτομίας, στρέφοντας την προσοχή σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης εργασίας.

8.3 Προώθηση πολιτικών προσανατολισμένων στην ανάπτυξη, οι οποίες στηρίζουν τις παραγωγικές δραστηριότητες, τη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, την επιχειρηματικότητα, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία, και ενθαρρύνουν την επισημοποίηση και την ανάπτυξη των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μέσω της πρόσβασής τους σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

8.4 Έως το 2030, βαθμιαία βελτίωση της αποδοτικότητας των παγκόσμιων πόρων σε σχέση με την κατανάλωση και παραγωγή, και προσπάθεια διαχωρισμού της οικονομικής ανάπτυξης από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το Δεκαετές Πλαίσιο Προγράμματος για τη Βιώσιμη Κατανάλωση και Παραγωγή, με τις ανεπτυγμένες χώρες να ηγούνται του εγχειρήματος αυτού.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

8.5 Έως το 2030, επίτευξη πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης και αξιοπρεπών θέσεων εργασίας για όλες τις γυναίκες και τους άνδρες, συμπεριλαμβανομένων των νέων ανθρώπων και των ατόμων με αναπηρίες, καθώς και εξασφάλιση της ίσης αμοιβής για εργασία ίσης αξίας.

8.6 Έως το 2020, ουσιαστική μείωση του ποσοστού των νέων που δεν απασχολούνται, μορφώνονται ή εκπαιδεύονται.

8.7 Ανάληψη άμεσων και αποτελεσματικών μέτρων για την εξάλειψη της αναγκαστικής εργασίας, τον τερματισμό της σύγχρονης δουλείας και της εμπορίας ανθρώπων, τη διασφάλιση της απαγόρευσης και εξάλειψης των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της στρατολόγησης και της χρησιμοποίησης παιδιών-στρατιωτών, και τον τερματισμό, έως το 2025, όλων των μορφών παιδικής εργασίας.

8.8 Προστασία εργασιακών δικαιωμάτων και προαγωγή ασφαλών συνθηκών εργασίας για όλους τους εργάτες, συμπεριλαμβανομένων των εργαζόμενων μεταναστών, και ιδίως των γυναικών μεταναστριών καθώς και εκείνων που έχουν επισφαλείς θέσεις απασχόλησης.

8.9 Έως το 2030, σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικών που προωθούν τον βιώσιμο τουρισμό, ο οποίος δημιουργεί θέσεις εργασίας και προάγει τους τοπικούς πολιτισμούς και προϊόντα.

8.10 Ενίσχυση της ικανότητας των εγχώριων χρηματοπιστωτικών θεσμών προκειμένου να ενθαρρυνθεί και να διευρυνθεί η πρόσβαση σε τραπεζικές, ασφαλιστικές και χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες για όλους.

8.α Αύξηση της υποστήριξης της πρωτοβουλίας Βοήθεια για το Εμπόριο (Aid For Trade) για τις αναπτυσσόμενες χώρες, και ιδίως για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, μέσω του Ενισχυμένου Ολοκληρωμένου Πλαισίου για την Τεχνική Συνδρομή σε θέματα Εμπορίου στις Λιγότερο Ανπτυγμένες Χώρες.

8.β Έως το 2020, ανάπτυξη και θέση σε εφαρμογή μίας παγκόσμιας στρατηγικής για την απασχόληση των νέων και εφαρμογή του Παγκόσμιου Συμφώνου Απασχόλησης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.

ΣΤΟΧΟΣ 10: ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Η διεθνής κοινότητα έχει κάνει σημαντικά βήματα με στόχο να απαλλάξει τους ανθρώπους από τη φτώχεια. Τα πιο ευάλωτα έθνη, δηλαδή οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, τα περικλειστα αναπτυσσόμενα αλλά και τα μικρά νησιωτικά κράτη, συνεχίζουν να σημειώνουν πρόοδο στη μείωση της φτώχειας. Εντούτοις, η ανισότητα συνεχίζει να υφίσταται ενώ παρατηρούνται μεγάλες διαφορές στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης και σε άλλα αγαθά.

Επιπλέον, ενώ η διαφορά εισοδήματος μεταξύ χωρών έχει μειωθεί, η ανισότητα στο εσωτερικό των χωρών έχει αυξηθεί. Ολοένα και περισσότερο καλλιεργείται η πεποίθηση ότι η οικονομική ανάπτυξη δεν επαρκεί για τη μείωση της φτώχειας, αν η εκείνη – η οικονομική ανάπτυξη – δεν είναι συμμετοχική και δεν περιλαμβάνει τις τρεις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης: την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στοιχεία και αριθμοί

- ◇ Κατά μέσο όρο και με βάση το μέγεθος του πληθυσμού, η ανισότητα των εισοδημάτων αυξήθηκε κατά 11% στις αναπτυσσόμενες χώρες για το διάστημα 1990-2010
- ◇ Η συντριπτική πλειονότητα των νοικοκυριών στις αναπτυσσόμενες χώρες (δηλαδή περισσότερο από το 75% του πληθυσμού τους) ζει σήμερα σε κοινωνίες όπου τα εισοδήματα είναι ακόμη πιο άνισα κατανομημένα από ότι ήταν στη δεκαετία του 90'
- ◇ Στοιχεία δείχνουν πως από ένα σημείο και έπειτα η ανισότητα είναι επιζήμια τόσο για την ανάπτυξη όσο και για τη μείωση της φτώχειας, την ποιότητα των σχέσεων στον δημόσιο τομέα και στον τομέα της πολιτικής αλλά και για το αίσθημα της ικανοποίησης και της αυταξίας του ατόμου
- ◇ Η ανισότητα των εισοδημάτων μπορεί να αποφευχθεί. Αρκετές χώρες κατάφεραν να συγκρατήσουν ή να μειώσουν την ανισότητά των εισοδημάτων, πετυχαίνοντας ταυτόχρονα την ανάπτυξη
- ◇ Η ανισότητα των εισοδημάτων δεν μπορεί να καταπολεμηθεί όμως αποτελεσματικά αν δεν αντιμετωπιστεί η λανθάνουσα ανισότητα που αποτρέπει την ύπαρξη ευκαιριών
- ◇ Σύμφωνα με μία παγκόσμια έρευνα που διεξήγαγε το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την Ανάπτυξη, οι υπεύθυνοι για τη χάραξη της πολιτικής ανά τον κόσμο αναγνωρίζουν ότι η ανισότητα στις χώρες τους έχει υψηλά ποσοστά και αποτελεί πιθανή απειλή στη μακροπρόθεσμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
- ◇ Η κοινωνική προστασία έχει αυξηθεί σημαντικά σε παγκόσμιο επίπεδο, ωστόσο, τα άτομα με αναπηρίες είναι έως και πέντε φορές πιο πιθανό από το μέσο όρο να προβούν σε υψηλές δαπάνες για την υγεία τους
- ◇ Παρά τις συνολικές μειώσεις του ποσοστού της μητρικής θνησιμότητας, στην πλειονότητα των αναπτυσσόμενων χωρών οι γυναίκες της επαρχίας είναι έως και τρεις φορές πιο πιθανό να πεθάνουν κατά τη διάρκεια του τοκετού από ότι οι γυναίκες που ζουν στα αστικά κέντρα

Ο Στόχος 10 επιδιώκει:

10.1 Έως το 2030, προοδευτική επίτευξη και διατήρηση της αύξησης του εισοδήματος για το κατώτερο 40% του πληθυσμού με ρυθμό υψηλότερο του μέσου εθνικού.

10.2 Έως το 2030, ενδυνάμωση και προαγωγή της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ένταξης όλων, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, αναπηρίας, φυλής, εθνικότητας, καταγωγής, θρησκείας ή οικονομικής ή άλλης κατάστασης.

10.3 Διασφάλιση των ισότιμων ευκαιριών και μείωση των αποτελεσμάτων των ανισοτήτων, μέσω, μεταξύ άλλων, της εξάλειψης νόμων, πολιτικών και πρακτικών που επιτρέπουν διακρίσεις, και της προαγωγής των κατάλληλων νομοθεσιών, πολιτικών και δράσεων σε σχέση με αυτό το θέμα.

10.4 Υιοθέτηση πολιτικών, ιδιαίτερα φορολογικών και μισθολογικών, καθώς και πολιτικών κοινωνικής προστασίας, και προοδευτική επίτευξη μεγαλύτερης ισότητας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

10.5 Βελτίωση της ρύθμισης και της παρακολούθησης των παγκόσμιων χρηματοπιστωτικών αγορών και ιδρυμάτων, και ενίσχυση της εφαρμογής αυτών των ρυθμίσεων.

10.6 Διασφάλιση της ενισχυμένης εκπροσώπησης και φωνής των αναπτυσσόμενων χωρών στη λήψη αποφάσεων σε παγκόσμιους οικονομικούς και χρηματοπιστωτικούς θεσμούς, προκειμένου να παρέχονται πιο αποτελεσματικοί, αξιόπιστοι, υπεύθυνοι και νομιμοποιημένοι θεσμοί.

10.7 Διευκόλυνση της μεθοδικής, ασφαλούς, ομαλής και υπεύθυνης μετανάστευσης και της κινητικότητας των ανθρώπων, μέσω της εφαρμογής σχεδιασμένων και καλά διαχειριζόμενων μεταναστατευτικών πολιτικών.

10.α Εφαρμογή της αρχής της ειδικής και διαφοροποιημένης διαχείρισης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως προς τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, σύμφωνα με τις συμφωνίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

10.β Ενθάρρυνση της δημόσιας αναπτυξιακής βοήθειας και των χρηματικών ροών, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων επενδύσεων, σε κράτη όπου εμφανίζεται μεγαλύτερη ανάγκη, και ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, τις αφρικανικές χώρες καθώς και στα μικρά αναπτυσσόμενα περίκλειστα και νησιωτικά κράτη, σύμφωνα με τα εθνικά τους σχέδια και προγράμματα.

10.γ Έως το 2030, μείωση, σε ποσοστό λιγότερο του 3%, των εξόδων συναλλαγής για τα εμβάσματα των μεταναστών, και εξάλειψη των ροών εμβασμάτων με κόστος που υπερβαίνει το 5%.

1.2 Ευρωπαϊκό Πλαίσιο

1.2.1 Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων

Ο Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων καθορίζει 20 βασικές αρχές και δικαιώματα αρχές και δικαιώματα καθοριστικής σημασίας για δίκαιες και εύρυθμες αγορές εργασίας και συστήματα κοινωνικής πρόνοιας.

Οι αρχές του Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων της ΕΕ είναι οι ακόλουθες:

1. Εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση
2. Ισότητα των φύλων
3. Ισότητα ευκαιριών
4. Ενεργός υποστήριξη για την εξεύρεση απασχόλησης
5. Ασφαλής και ευπροσάρμοστη απασχόληση
6. Μισθοί
7. Ενημέρωση για τους όρους απασχόλησης και προστασία σε περίπτωση απολύσεων
8. Κοινωνικός διάλογος και συμμετοχή των εργαζομένων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

9. Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής
10. Υγιές, ασφαλές και κατάλληλα προσαρμοσμένο περιβάλλον εργασίας και προστασία δεδομένων
11. Φροντίδα και υποστήριξη των παιδιών
12. Κοινωνική προστασία
13. Επιδόματα ανεργίας
14. Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα
15. Εισόδημα για ηλικιωμένους και συντάξεις
16. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
17. Ένταξη ατόμων με αναπηρία
18. Μακροχρόνια φροντίδα
19. Στέγαση και βοήθεια για τους αστέγους
20. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες

Το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων μετατρέπει τις αρχές σε συγκεκριμένες δράσεις προς όφελος των πολιτών. Προτείνει επίσης πρωταρχικούς στόχους που πρέπει να επιτύχει η ΕΕ έως το 2030.

Η υλοποίηση του πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων αποτελεί κοινή ευθύνη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών.

Τρεις φιλόδοξοι στόχοι της ΕΕ

Στόχοι έως το 2030

- ◇ Τουλάχιστον το 78 % του πληθυσμού ηλικίας 20 έως 64 ετών θα πρέπει να εργάζεται έως το 2030
- ◇ Τουλάχιστον το 60 % όλων των ενηλίκων θα πρέπει να παρακολουθεί κατάρτιση κάθε χρόνο έως το 2030
- ◇ Ο αριθμός των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού θα πρέπει να μειωθεί κατά τουλάχιστον 15 εκατομμύρια

Πού βρισκόμαστε

Η κρίση του κορονοϊού σταμάτησε την εξαετή θετική πρόοδο στον τομέα της απασχόλησης, με ποσοστό απασχόλησης 72,4 % έως το τρίτο τρίμηνο του 2020. Ωστόσο, έως το 2016 μόνο το 37 % των ενηλίκων συμμετείχαν σε μαθησιακές δραστηριότητες κάθε χρόνο. Το 2019 περίπου 91 εκατομμύρια άτομα (εκ των οποίων 17,9 εκατομμύρια ήταν παιδιά ηλικίας 0-17 ετών) αντιμετώπιζαν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού στην ΕΕ.

1.2.2 Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2020 – 2030

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η νέα στρατηγική βασίζεται στην προκάτοχό της, την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία 2010-2020 και συμβάλλει στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Υποστηρίζει την εφαρμογή εκ μέρους της ΕΕ και των κρατών μελών της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η νέα δεκαετής στρατηγική προσδιορίζει τις κύριες πρωτοβουλίες γύρω από τρία βασικά θέματα:

- ◇ **Ενωσιακά δικαιώματα:** Τα άτομα με αναπηρία έχουν το ίδιο δικαίωμα με τους άλλους πολίτες της ΕΕ να μετακινούνται σε άλλη χώρα ή να συμμετέχουν στα πολιτικά πράγματα. Με βάση την εμπειρία του πιλοτικού έργου που βρίσκεται σε εξέλιξη σε οκτώ χώρες, έως το τέλος του 2023 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προτείνει μια ευρωπαϊκή κάρτα αναπηρίας για όλες τις χώρες της Ε.Ε, η οποία θα διευκολύνει την αμοιβαία αναγνώριση της κατάστασης αναπηρίας μεταξύ των κρατών μελών, βοηθώντας τα άτομα με αναπηρία να αξιοποιήσουν πλήρως το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί επίσης στενά με τα κράτη μέλη για να διασφαλίσει τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην εκλογική διαδικασία το 2023.
- ◇ **Ανεξάρτητη διαβίωση και αυτονομία:** Τα άτομα με αναπηρία έχουν το δικαίωμα να ζουν ανεξάρτητα και να επιλέγουν πού και με ποιον επιθυμούν να ζήσουν. Για τη στήριξη της ανεξάρτητης διαβίωσης και της ένταξης στην κοινότητα, η Επιτροπή θα αναπτύξει καθοδήγηση και θα δρομολογήσει πρωτοβουλία για τη βελτίωση των κοινωνικών υπηρεσιών για τα άτομα με αναπηρία.
- ◇ **Καμία διάκριση και ίσες ευκαιρίες:** Η στρατηγική αποσκοπεί στην προστασία των ατόμων με αναπηρία έναντι κάθε μορφής διάκρισης και βίας. Αποσκοπεί στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και τον τουρισμό. Ισότιμη πρόσβαση πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται σε όλες τις υπηρεσίες υγείας και απασχόλησης.

Χάρη σε ένα ισχυρό νομικό πλαίσιο της ΕΕ (π.χ. η ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα, η οδηγία για την προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό, τα δικαιώματα των επιβατών) η πρόσβαση έχει βελτιωθεί, ωστόσο, πολλοί τομείς εξακολουθούν να μην καλύπτονται από τους κανόνες της ΕΕ και υπάρχουν διαφορές όσον αφορά την προσβασιμότητα στα κτίρια, στους δημόσιους χώρους και σε ορισμένους τρόπους μεταφοράς. Για το λόγο αυτό, το 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα δρομολογήσει ευρωπαϊκό κέντρο πόρων με την ονομασία «AccessibleEU» («Προσβάσιμη ΕΕ»), με σκοπό τη δημιουργία γνωσιακής βάσης πληροφοριών και ορθών πρακτικών σχετικά με την προσβασιμότητα σε διατομεακό επίπεδο.

Η υλοποίηση των φιλοδοξιών της στρατηγικής θα απαιτήσει τη σαφή δέσμευση όλων των κρατών μελών. Οι χώρες της Ε.Ε είναι βασικοί παράγοντες όσον αφορά την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Η Επιτροπή θα δημιουργήσει την πλατφόρμα για την αναπηρία, στην οποία θα συμμετέχουν οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή της Σύμβασης, οι οργανώσεις των ατόμων με αναπηρία και η Επιτροπή, για τη στήριξη της εφαρμογής της στρατηγικής και την ενίσχυση της συνεργασίας καθώς και των ανταλλαγών για την εφαρμογή της Σύμβασης. Η πλατφόρμα θα έχει ολοκληρωμένη διαδικτυακή παρουσία και θα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εξασφαλίζει τη συνέχιση των δραστηριοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Τα άτομα με αναπηρία θα συμμετέχουν στον διάλογο και στη διαδικασία εφαρμογής της στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030. Η Επιτροπή θα ενσωματώσει τα θέματα αναπηρίας σε όλες τις πολιτικές και τις σημαντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ. Επειδή τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία δεν σταματούν στα σύνορα της Ευρώπης, η Επιτροπή θα προωθήσει τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε παγκόσμιο επίπεδο. Με τη στρατηγική αυτή, η ΕΕ θα ενισχύσει τον ρόλο της ως υπέρμαχου των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία. Η ΕΕ θα χρησιμοποιήσει μέσα όπως τεχνική βοήθεια και χρηματοδοτικά προγράμματα, στήριξη μέσω των αντιπροσωπειών της ΕΕ, πολιτικούς διαλόγους και εργασίες σε πολυμερή φόρουμ για να στηρίξει τις χώρες-εταίρους στις προσπάθειές τους να εφαρμόσουν τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και να παράσχει καθοδήγηση για την εφαρμογή των ΣΒΑ χωρίς αποκλεισμούς για τα άτομα με αναπηρία.

1.2.3 Εγγύηση για το παιδί

Το 2015, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εισάγουν το Πρόγραμμα «Εγγύηση για το Παιδί», προκειμένου κάθε παιδί που βρίσκεται σε συνθήκες φτώχειας να έχει πρόσβαση σε δωρεάν υγειονομική περίθαλψη, δωρεάν εκπαίδευση, φροντίδα, αξιοπρεπή στέγαση και επαρκή διατροφή, στο πλαίσιο ενός ευρωπαϊκού ολοκληρωμένου σχεδίου για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας. Ακολουθώντας, ζήτησε από την Επιτροπή να υλοποιήσει μια προπαρασκευαστική δράση μέσω της οποίας θα διερευνούσε το δυνητικό πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος εστιασμένο στα ευάλωτα παιδιά. Η Επιτροπή ανέθεσε την εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας σε κοινοπραξία εστιάζοντας σε τέσσερις ομάδες κοινωνικά ευάλωτων παιδιών που είναι γνωστό ότι εκτίθενται ιδιαίτερα σε κινδύνους φτώχειας και ευεξίας: τα παιδιά που διαμένουν σε ιδρύματα, τα παιδιά με αναπηρία και άλλα παιδιά με ειδικές ανάγκες, παιδιά πρόσφατων μεταναστών και προσφύγων και παιδιά που ζουν σε επισφαλή οικογενειακή κατάσταση. Το τελικό μέρος της μελέτης περιελάμβανε προκαταρκτικές ενδείξεις για το πώς τα συμπεράσματα και οι λύσεις που προσδιορίστηκαν για τις τέσσερις ομάδες ευάλωτων παιδιών θα μπορούσαν να επεκταθούν σε μεγαλύτερες ομάδες και τελικά σε όλα τα παιδιά στην ΕΕ. Η τελική έκθεση με τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της μελέτης σκοπιμότητας δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2020. Στο πλαίσιο της εθνικής πολιτικής για την ενεργή καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας η Ελλάδα συμμετέχει στο τρίτο στάδιο του προγράμματος αυτού, έχοντας ενεργοποιήσει αντίστοιχη συνεργασία με την UNICEF. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας υλοποιούνται πιλοτικά προγράμματα με κύριο άξονα ενεργείες πολιτικές για την αποϊδρυματοποίηση των πλέον ευάλωτων παιδιών και εφήβων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δια της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών σε σχέδιο ψηφίσματος που εγκρίθηκε στις 02.03.2021 τονίζει πως κάθε παιδί είναι πρωτίστως παιδί, ανεξάρτητα από την εθνοτική καταγωγή, το φύλο, την ιθαγένεια ή το κοινωνικό και οικονομικό του υπόβαθρο, τη σωματική του κατάσταση, το αν έχει μεταναστεύσει ή πού διαμένει και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρόταση για τη θέσπιση της Ευρωπαϊκής Εγγύησης για τα Παιδιά κατά το

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρώτο τρίμηνο του 2021. Το κείμενο υπογραμμίζει τον τεράστιο αντίκτυπο που έχει στα παιδιά η κρίση του κορονοϊού, η οποία επιδεινώνει περαιτέρω τον κίνδυνο φτώχειας των παιδιών, επηρεάζοντας σοβαρά την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση, θέτοντας σε κίνδυνο τη σωματική και ψυχική τους υγεία και αυξάνοντας τον κίνδυνο βίας και κακοποίησης.

Εστιάζει δε στα παρακάτω:

- ◇ **Δικαίωμα στην εκπαίδευση** (διασφάλιση του δικαιώματος στην εκπαίδευση για κάθε παιδί, την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και τη διασφάλιση ισότητας ως προς το φύλο πρόσβασης στην εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς από την προσχολική ηλικία, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών Ρομά, των παιδιών με αναπηρίες και των παιδιών-μεταναστών. Η ψηφιακή εκπαίδευση δεν θα πρέπει ποτέ να αντικαθιστά μόνιμα τη δια ζώσης μάθηση, ενώ θα πρέπει να συμπεριληφθούν στα σχολικά προγράμματα κατάλληλες για την ηλικία πληροφορίες σχετικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα).
- ◇ **Ένταξη των παιδιών - μεταναστών και προσφύγων** (βελτίωση της κατάστασης των παιδιών - μεταναστών με έμφαση στην οικογενειακή επανένωση και στις κατάλληλες συνθήκες υποδοχής, με την εγγύηση ότι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι θα διαθέτουν νόμιμους εκπροσώπους και κηδεμόνες).
- ◇ **Καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης** (φυσικής και διαδικτυακής, η οποία έχει αυξηθεί λόγω της πανδημίας και του περιορισμού της κυκλοφορίας, ενώ οι κοινωνικές υπηρεσίες και τα ιδρύματα έχουν καταστεί εξαιρετικά απρόσιτα. Καταγγέλλουν ότι 23 κράτη μέλη της ΕΕ δεν έχουν ακόμη εφαρμόσει την οδηγία του 2011 για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας).

Η νέα Στρατηγική υπό το πρίσμα των παραπάνω, επιχειρεί να εισάγει ένα μοντέλο ολιστικής προσέγγισης της παιδικής προστασίας, μέσω του σχεδιασμού και υλοποίησης στοχευμένων και συμπληρωματικών δράσεων που περιλαμβάνονται στους τρεις πρώτους επιχειρησιακούς της άξονες.

Ως προς το σκέλος των υπηρεσιών, αυτές ξεκινούν από την βρεφική τους ηλικία (βλ. πρόσβαση σε βρεφονηπιακούς σταθμούς) και συνεχίζουν κατά την σχολική ζωή τους την παροχή ενός πλέγματος υπηρεσιών που περιλαμβάνουν υποστηρικτικές υπηρεσίες εντός του σχολικού περιβάλλοντος (σχολικά γεύματα, πρώιμη παρέμβαση, παράλληλη στήριξη, ενισχυτική διδασκαλία, ψυχολογική υποστήριξη, τηλεφωνική γραμμή παιδικής προστασίας), αλλά και εκτός αυτού (κέντρα δημιουργικής απασχόλησης, παιδικές κατασκηνώσεις). Στο πλαίσιο της αποϊδρυματοποίησης προτάσσεται το πρόγραμμα «Αναδοχή και Υιοθεσία» για όλα τα βρέφη και παιδιά που διαμένουν σε κλειστές δομές φροντίδας ή με προσωρινή εισαγγελική εντολή σε κάποιο νοσοκομείο. Από την άλλη, για τα ασυνόδευτα παιδιά προβλέπεται ως νέο μέτρο η επιτροπεία των ασυνόδευτων και χωρισμένων ανηλίκων, αλλά και η προσωρινή τους φιλοξενία σε ξενώνες. Αντίστοιχα, για τα παιδιά Ρομά προβλέπονται συμπληρωματικές δράσεις για την αποφυγή της σχολικής διαρροής, την πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη, τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών διαβίωσης. Η πρόσβαση δε στη δωρεάν υγειονομική περίθαλψη είναι καθολική και το δημόσιο σύστημα υγείας καλύπτει χωρίς διακρίσεις τις ιατροφαρμακευτικές τους ανάγκες.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.2.4 Προγραμματισμός ΕΚΤ 2014 – 2020 (Κανονισμός 1303/2013)

Το ΕΚΤ έχει ως βασικό σκοπό την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, την αποτροπή και καταπολέμηση της φτώχειας με στόχο να σπάσει ο κύκλος της μειονεξίας που διαιωνίζεται από γενιά σε γενιά, γεγονός το οποίο προϋποθέτει την κινητοποίηση μιας σειράς πολιτικών υπέρ των πλέον μειονεκτούντων ατόμων ανεξαρτήτως της ηλικίας τους (συμπεριλαμβανομένων παιδιών, φτωχών εργαζομένων, ηλικιωμένων γυναικών, προσφύγων και αιτούντων άσυλο). Το ΕΚΤ αξιοποιείται για τη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, ιδιαίτερα στους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης, των υπηρεσιών απασχόλησης και κατάρτισης, των υπηρεσιών για τους άστεγους, των εξωσχολικών υπηρεσιών φροντίδας, των υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. Οι υποστηριζόμενες υπηρεσίες μπορεί να είναι δημόσιες, ιδιωτικές και/ή υπηρεσίες σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων, και να παρέχονται από διάφορους τύπους παρόχων, ήτοι δημόσιες διοικήσεις, ιδιωτικές εταιρείες, κοινωνικές επιχειρήσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Σύμφωνα με τον υπ' αρ. 1303/2013 κανονισμό, το ΕΚΤ έχει ως αποστολή την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την προώθηση της ίσης πρόσβασης σε εκπαίδευση καλής ποιότητας, την επένδυση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, την βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και την ενίσχυση της διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένων οδών τυπικής, άτυπης και μη τυπικής μάθησης.

Πέραν αυτών των προτεραιοτήτων, στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και τα λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη μέλη, υπάρχει ανάγκη, με στόχο την αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης και των ευκαιριών απασχόλησης, να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και η ικανότητα της δημόσιας διοίκησης να ενεργεί κατά τρόπο που διασφαλίζει τη συμμετοχή. Η θεσμική ικανότητα φορέων καθώς και μη κυβερνητικών οργανώσεων, παροχής απασχόλησης, εκπαίδευσης, κατάρτισης και κοινωνικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων, χρειάζεται να ενισχυθεί.

Το ΕΚΤ συμβάλλει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη συγκέντρωση υποστήριξης στις προτεραιότητες της Ένωσης. Το ελάχιστο μερίδιο πόρων της πολιτικής για τη συνοχή για το ΕΚΤ ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [1303]/2013. Το ΕΚΤ, στο πλαίσιο του κανονισμού, πρέπει να αυξήσει την υποστήριξή του στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, μέσω ενός ελάχιστου ποσού αποκλειστικά διατιθέμενου για τον σκοπό αυτό που ανέρχεται στο 20 % των συνολικών πόρων του ΕΚΤ για κάθε κράτος μέλος. Η επιλογή και ο αριθμός των επενδυτικών προτεραιοτήτων για υποστήριξη από το ΕΚΤ θα πρέπει να περιοριστούν επίσης, ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης των υποστηριζόμενων υπηρεσιών. Η κινητοποίηση των περιφερειακών και τοπικών φορέων θα πρέπει να συμβάλει στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των κύριων στόχων της. Τα εδαφικά σύμφωνα, οι τοπικές πρωτοβουλίες για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη, οι βιώσιμες και χωρίς αποκλεισμούς τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων σε αστικές και αγροτικές περιοχές καθώς και οι στρατηγικές

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

βιώσιμης αστικής ανάπτυξης δύνανται να χρησιμοποιηθούν και να υποστηριχθούν, ώστε να συμμετάσχουν κατά τρόπο ενεργητικότερο οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές, οι δήμοι, οι κοινωνικοί εταίροι και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις κατά τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες πρέπει να ενθαρρυνθούν για μόχλευση του ΕΚΤ με τη βοήθεια χρηματοδοτικών μέσων, ώστε να δοθεί υποστήριξη π.χ. σε σπουδαστές, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην κινητικότητα των εργαζομένων, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική επιχειρηματικότητα.

Πρώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της απαγόρευσης των διακρίσεων

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή προωθούν την ισότητα των ευκαιριών για όλους, χωρίς διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, ενσωματώνοντας εν προκειμένω την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Μέσω του ΕΚΤ, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή στηρίζουν επίσης ειδικές ενέργειες στο πλαίσιο όλων των επενδυτικών προτεραιοτήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 και ειδικότερα στην παράγραφο 1 στοιχείο β) σημείο iii) του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω ενέργειες έχουν ως στόχο την καταπολέμηση όλων των ειδών διακρίσεων καθώς και τη βελτίωση της προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία, με σκοπό την ένταξη στην απασχόληση, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, και, μέσω αυτής, την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, τη μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο και την κατάσταση της υγείας, καθώς και τη διευκόλυνση της μετάβασης από υπηρεσίες φροντίδας παρεχόμενες από ιδρύματα σε υπηρεσίες φροντίδας που βασίζονται στις τοπικές κοινότητες ιδιαίτερα για εκείνους που αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κοινωνική καινοτομία

Το ΕΚΤ προωθεί την κοινωνική καινοτομία σε όλους τους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του Κανονισμού, ιδιαίτερα με στόχο τη δοκιμή, την αξιολόγηση και την αύξηση καινοτόμων λύσεων, μεταξύ άλλων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, για την αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών σε συνεργασία με τους σχετικούς εταίρους και ιδιαίτερα με τους κοινωνικούς εταίρους.

Τα κράτη μέλη, είτε στο πλαίσιο των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων ή σε μεταγενέστερο στάδιο κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, εντοπίζουν πεδία για κοινωνική καινοτομία που ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες των κρατών μελών.

Η Επιτροπή διευκολύνει την ανάπτυξη ικανότητας για κοινωνική καινοτομία, ειδικότερα μέσω της υποστήριξης της αμοιβαίας μάθησης, της δημιουργίας δικτύων και της διάδοσης και προώθησης καλών πρακτικών και μεθοδολογιών.

Ειδικές διατάξεις του ΕΚΤ για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 96 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, τα επιχειρησιακά προγράμματα δύνανται να ορίζουν άξονες προτεραιότητας για την εφαρμογή της κοινωνικής καινοτομίας και της διακρατικής συνεργασίας, όπως αναφέρεται στα άρθρα 9 και 10 του Κανονισμού.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 120 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για έναν άξονα προτεραιότητας αυξάνεται κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες, αλλά δεν υπερβαίνει το 100%, όταν το σύνολο ενός άξονα προτεραιότητας διατίθεται για κοινωνική καινοτομία ή για διακρατική συνεργασία ή για συνδυασμό αμφοτέρων των προαναφερθέντων.

Επιπλέον της διάταξης του άρθρου 96 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, τα επιχειρησιακά προγράμματα προσδιορίζουν επίσης το ύψος της συνεισφοράς των προγραμματισμένων ενεργειών που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ:

α) στους θεματικούς στόχους που αναφέρονται στα σημεία 1) έως 7) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 κατά άξονα προτεραιότητας, κατά περίπτωση,

β) στην κοινωνική καινοτομία και τη διακρατική συνεργασία, όπως αναφέρεται στα άρθρα 9 και 10 του παρόντος κανονισμού, στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από ειδικά προβλεπόμενο άξονα προτεραιότητας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

1.3 Εθνικό Πλαίσιο

1.3.1 Συστάσεις για τη Χώρα

Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

Η φετινή διαδικασία του Εξαμήνου αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι τα κράτη μέλη πρέπει να επικεντρωθούν τόσο στα άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση και τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας όσο και στα μέτρα για την επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηριότητας με ασφαλή τρόπο.

Η κρίση θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στις κοινωνικές συνθήκες, ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες. Η άμβλυνση των κοινωνικών επιπτώσεων και η αποφυγή της μόνιμης αύξησης της φτώχειας και των φαινομένων ανισότητας αποτελεί προτεραιότητα. Τα παρόντα και τα μελλοντικά μέτρα πρέπει να προστατεύουν όλους τους εργαζομένους. Εκείνοι που ήταν ήδη ευάλωτοι πριν από την κρίση (όπως οι εργαζόμενοι με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, τα άτομα χαμηλής ειδίκευσης, όσοι εργάζονται με αναγκαστική μερική απασχόληση, οι αυτοαπασχολούμενοι και οι διακινούμενοι εργαζόμενοι) είναι πιθανόν να πληγούν περισσότερο, μεταξύ άλλων λόγω της άνισης πρόσβασης σε ψηφιακές υποδομές και δεξιότητες. Η αναγνώριση του γεγονότος ότι πολλοί εργαζόμενοι σε νευραλγικές θέσεις στην πρώτη γραμμή της μάχης κατά της πανδημίας COVID-19 ανήκουν επίσης σε αυτές τις ευάλωτες κατηγορίες είναι σημαντική προκειμένου να ανταποκριθούμε στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

Σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των δύσκολων κοινωνικών συνθηκών θα διαδραματίσει θετικά η αναβάθμιση της Τοπικής αυτοδιοίκησης στην αξιοποίηση των πόρων της πολιτικής συνοχής όπου θα συνεισφέρει στην αποτελεσματικότερη υλοποίηση των προγραμμάτων και στην καλύτερη αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων. Σήμερα, έχει αναγνωριστεί περισσότερο από κάθε άλλη φορά στο παρελθόν ότι η αποτελεσματικότερη υλοποίηση των πολιτικών προϋποθέτει τη συμμετοχή όλων των επιπέδων διοίκησης και όλων των δρώντων σε κάθε επίπεδο διοίκησης. Τόσο ο σχεδιασμός όσο και η υλοποίηση της πολιτικής πρέπει να συμπεριλάβουν πολλά επίπεδα διοίκησης και πολλές κατηγορίες δρώντων. Όπως ήδη αναφέραμε η κρίση της πανδημίας είναι ένα πρόσφατο παράδειγμα εφαρμογής της αρχής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Το θέμα αυτό έχει παγκόσμια, ευρωπαϊκή, εθνική και τοπική σημασία και καθένα από αυτά τα επίπεδα μπορεί να αναλάβει ένα πολύ ειδικό ρόλο καλύτερο από ότι τα άλλα και στο πλαίσιο της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των δρώντων και των επιπέδων διοίκησης και μπορεί να επιτευχθεί το καλύτερο αποτέλεσμα με όρους οικονομικότητας και αποτελεσματικότητας.

Στην Ελλάδα παρατηρείτε συγκεντρωτικός χαρακτήρας στην οργάνωση του κράτους και της δημόσιας διοίκησης. Η Ελλάδα κατατάσσεται σε μια από τις χαμηλότερες θέσεις της κλίμακας συμμετοχής της τοπικής αυτοδιοίκησης στις δημόσιες επενδύσεις με ποσοστό που ανέρχεται μόλις στο 10%. Στην Ελλάδα το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού του δημόσιου τομέα απασχολείται στην κεντρική διοίκηση και αυτό είναι προφανώς αποτέλεσμα της συγκεντρωτικής δομής οργάνωσης το κράτους και της διοίκησης. οι δομικές αδυναμίες της τοπικής αυτοδιοίκησης που πηγάζουν τόσο από την έλλειψη προσωπικού και πόρων ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται σε όλες αυτές στις απαιτήσεις.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

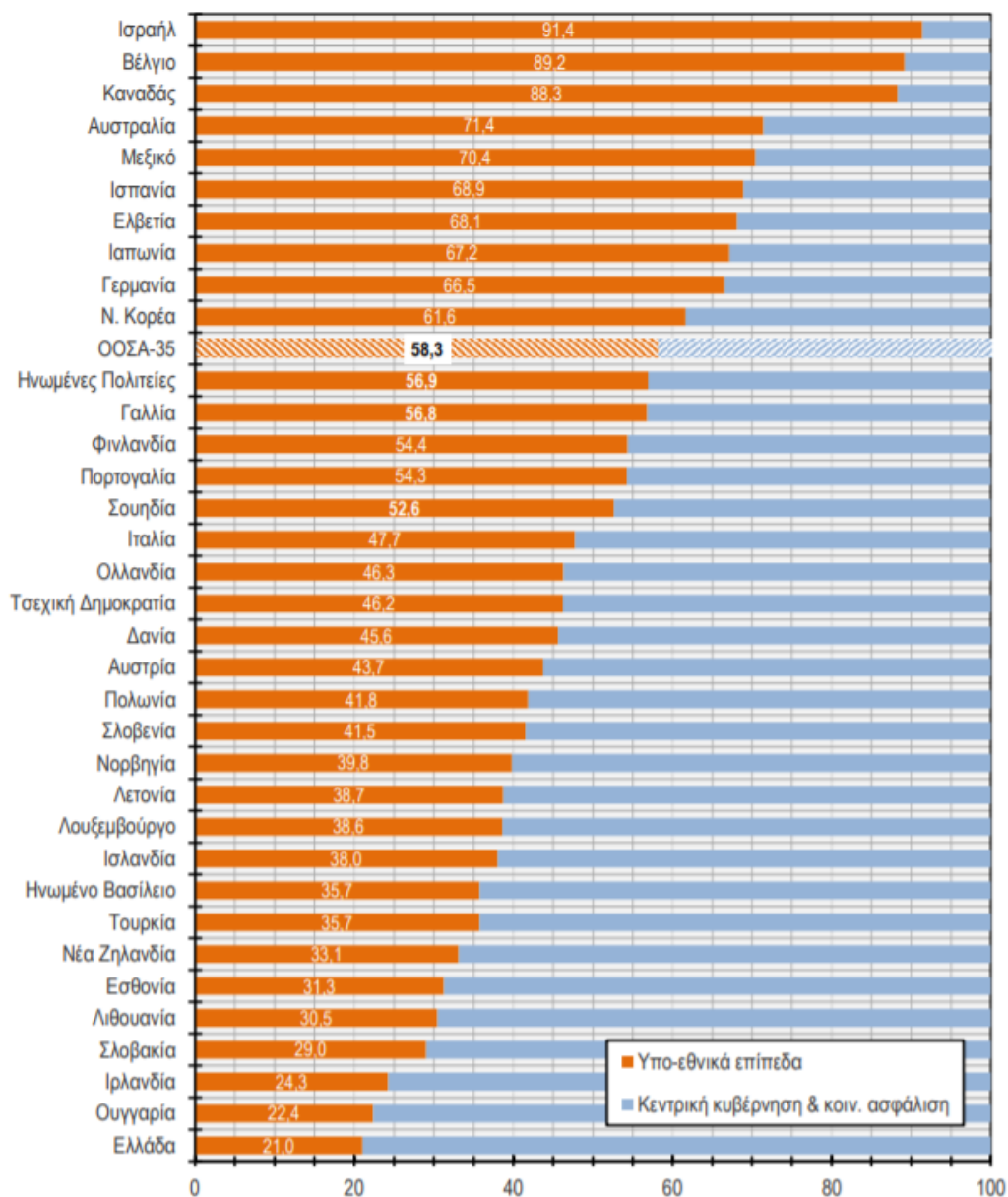

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όλα αυτά έχουν σαν αποτέλεσμα το τοπικό επίπεδο να παρουσιάζει μεγάλη υστέρηση στην υλοποίηση δημοσίων πολιτικών.

Διάγραμμα 1: Δαπάνες για επενδύσεις ως Ποσοστό των Κυβερνητικών Δαπανών για Επενδύσεις (Χώρες-Μέλη ΟΟΣΑ, 2017)

Πηγή: Έκδοση ΟΟΣΑ, «Government at a Glance 2019»

Το Διάγραμμα 1 παρέχει την τεκμηρίωση της συμμετοχής της αυτοδιοίκησης στη διαχείριση δημόσιων πόρων στις χώρες του ΟΟΣΑ. Από το Διάγραμμα αυτό προκύπτει ότι, με βάση τα πλέον πρόσφατα στατιστικά στοιχεία, ότι η συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στις δημόσιες επενδύσεις στις χώρες του ΟΟΣΑ ανέρχεται κατά μέσο όρο στο 58%. Υπάρχουν χώρες όπως ο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

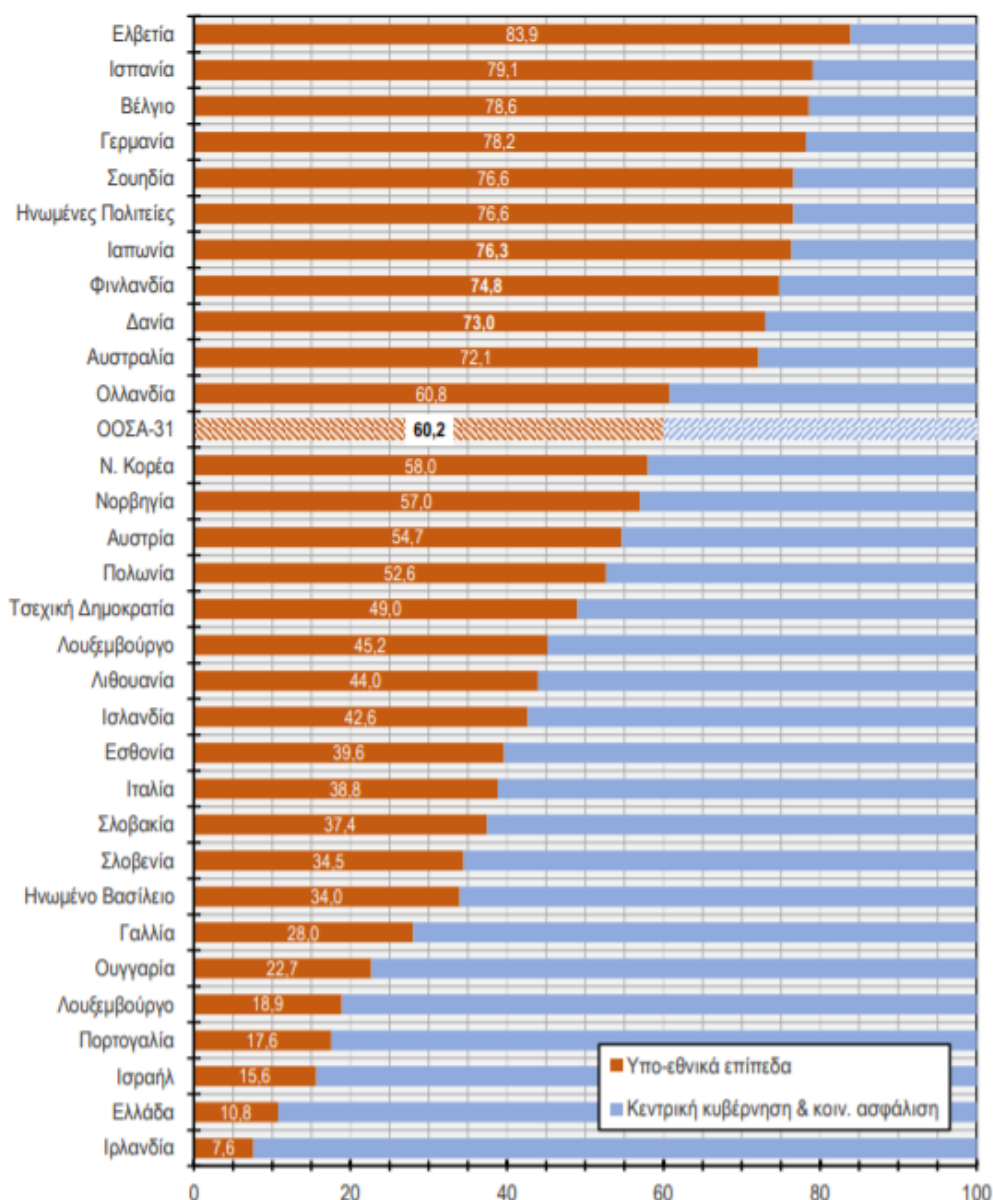
ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Καναδάς, το Βέλγιο και το Ισραήλ στις οποίες οι δημόσιες επενδύσεις υλοποιούνται ουσιαστικά από την τοπική αυτοδιοίκηση. Χώρες της Νότιας Ευρώπης, όπως η Ισπανία (68%), Πορτογαλία (54%) και η Ιταλία (47%) εμφανίζουν πολύ αυξημένα ποσοστά συμμετοχής της τοπικής αυτοδιοίκησης στο σύστημα διαχείρισης και υλοποίησης των δημοσίων επενδύσεων. Η Ελλάδα σε αυτή την κλίμακα κατατάσσεται στην τελευταία θέση, με την αυτοδιοίκηση να συμμετέχει στο 21% των δημοσίων επενδύσεων της χώρας. Το σύστημα διαχείρισης των δημοσίων επενδύσεων στην Ελλάδα φαίνεται να χαρακτηρίζεται από έντονο συγκεντρωτισμό.

Διάγραμμα 2: Δαπάνες για Προσωπικό ως Ποσοστό των Κυβερνητικών Δαπανών για Προσωπικό

Πηγή: ΟΟΣΑ, National accounts Database, Government expenditure by function

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Διάγραμμα 2 παρέχει τη συγκριτική κατανομή της δαπάνης του προσωπικού του δημόσιου τομέα ανάμεσα στην κεντρική διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση στις χώρες του ΟΟΣΑ.

Από το Διάγραμμα προκύπτει ότι το 40% της δημόσιας δαπάνης για το προσωπικό του δημόσιου τομέα αφορά την κεντρική διοίκηση και το 60% την τοπική αυτοδιοίκηση. Επομένως, η δαπάνη για προσωπικό της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι μεγαλύτερη από τη δαπάνη για προσωπικό της κεντρικής διοίκησης. Αυτό σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού του δημόσιου τομέα απασχολείται στην τοπική αυτοδιοίκηση σε σχέση με τον κεντρική διοίκηση. Η κεντρική διοίκηση έχει τον επιτελικό ρόλο στον σχεδιασμό των πολιτικών αλλά το μεγαλύτερο μέρος της πολιτικής υλοποιείται από τη τοπική αυτοδιοίκηση.

Στην Ελλάδα το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού του δημόσιου τομέα απασχολείται στην κεντρική διοίκηση και αυτό είναι προφανώς αποτέλεσμα της συγκεντρωτικής δομής οργάνωσης το κράτους και της διοίκησης. Η οργάνωση του κράτους και της διοίκησης θα μπορούσε να οδηγήσει στη σταδιακή σύγκλιση με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ 2021

Οι σημερινές συστάσεις αποτυπώνουν τη νέα κοινωνικο-οικονομική πραγματικότητα της κρίσης που προκάλεσε η νόσος COVID-19. Το παρόν εξάμηνο διαρθρώνεται γύρω από δύο διαστάσεις ώστε να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν περαιτέρω την ανθεκτικότητα των οικονομιών τους:

Άμεση απάντηση σε ζητήματα οικονομικής πολιτικής για την αντιμετώπιση και τον μετριασμό των επιπτώσεων στην υγεία και τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο της νόσου COVID-19 (βραχυπρόθεσμα)

Το πλαίσιο που παρουσιάζεται στην Ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη και το οποίο έχει ως άξονα την έννοια της «ανταγωνιστικής βιωσιμότητας», με έμφαση στην οικονομική σταθερότητα, την κοινωνική δικαιοσύνη, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και παραγωγικότητα, καθώς και την ανταγωνιστικότητα, θα πρέπει να διέπει την ανάκαμψη. Οι συστάσεις που εκδόθηκαν σήμερα για τα κράτη μέλη καλύπτουν τις τέσσερις αυτές διαστάσεις.

Δίκαιη μεταχείριση

Η κρίση COVID-19 έχει σημαντικό αντίκτυπο στην αγορά εργασίας και τις κοινωνικές συνθήκες. Ξέσπασε σε μία στιγμή που βελτιώνονταν οι αγορές εργασίας. Το ποσοστό απασχόλησης κορυφώθηκε σε ποσοστό άνω του 74 % στο τέλος του 2019 και το ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού έφθασε στο χαμηλότερο επίπεδο της δεκαετίας, παρά το γεγονός ότι εξακολουθούν να υπάρχουν αποκλίσεις μεταξύ των χωρών.

Η τρέχουσα κρίση αναμένεται να αυξήσει σημαντικά την ανεργία και τις εισοδηματικές ανισότητες. Η αύξηση της ανεργίας αναμένεται να κατανομηθεί άνισα μεταξύ των διαφόρων κλάδων και ομάδων του πληθυσμού. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η δημογραφική κατάσταση στα κράτη μέλη και στις αγορές εργασίας τους, ιδίως όσον αφορά τη γήρανση. Οι περιορισμοί στην κινητικότητα που εξακολουθούν να υφίστανται πρόκειται να έχουν αντίκτυπο στις συνθήκες εργασίας, στη μάθηση και

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

κατάρτιση και στην πρόσβαση σε υπηρεσίες. Οι ευάλωτες ομάδες δεν πρέπει να μείνουν στο περιθώριο σε ένα πλαίσιο, μάλιστα, όπου οι ανισότητες εκδηλώνονται εντονότερα ή και διευρύνονται. Η ανάκαμψη πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου και να μετριάσει τις δυσανάλογες επιπτώσεις της κρίσης στις γυναίκες, οι οποίες προστίθενται στις υφιστάμενες ανισότητες. Οι τρεις διαστάσεις του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων — δηλαδή οι ίσες ευκαιρίες, οι δίκαιες συνθήκες εργασίας και η πρόσβαση στην κοινωνική προστασία— εξακολουθούν να αποτελούν τον γνώμονα των μέτρων πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν πολύ μεγάλες προσπάθειες για να μετριάσουν τον αντίκτυπο στην απασχόληση και τον κοινωνικό αντίκτυπο. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν ενεργοποιήσει υφιστάμενα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής τους, ενώ άλλα έχουν θεσπίσει παρόμοια συστήματα. Τα περισσότερα κράτη μέλη θέσπισαν, ή επέκτειναν ήδη υφιστάμενα, καθεστώτα εγγυήσεων για την παροχή ρευστότητας σε ΜΜΕ, την προστασία των θέσεων εργασίας και τη συνέχιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Η υποστήριξη προς τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους με αυτόν τον τρόπο ή με παρόμοιους τρόπους θα διαδραματίσει καίριο ρόλο στη διατήρηση των θέσεων εργασίας. Η χρηματοδότησή τους υποστηρίζεται με χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων και από το νέο μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) ύψους έως 100 δισ. EUR που πρότεινε η Επιτροπή στις αρχές Απριλίου. Το νέο μέσο της ΕΕ θα παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή στα κράτη μέλη ώστε να συνεισφέρει στην κάλυψη του κόστους που συνδέεται με τα εθνικά συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και άλλα παρόμοια μέτρα που απευθύνονται στους αυτοαπασχολούμενους. Οι ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας και η τηλεργασία διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της απασχόλησης και της παραγωγής, είναι δε καίριας σημασίας για την υποστήριξη της καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Η διάσωση όλων των θέσεων εργασίας δεν θα είναι μεν δυνατή, η ανάκαμψη όμως θα προσφέρει και νέες ευκαιρίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν αυτές τις διαρθρωτικές αλλαγές. Από τη μία πλευρά, η αύξηση της ανεργίας ασκεί πίεση στα συστήματα παροχών ανεργίας. Σε πολλές χώρες, η κάλυψη και η διάρκεια έχουν επεκταθεί. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να χορηγούνται επαρκείς παροχές ανεργίας και αναπλήρωση εισοδήματος όλων των εργαζομένων, ανεξάρτητα από το καθεστώς απασχόλησής τους, αλλά και να δοθεί η δέουσα προσοχή στους αυτοαπασχολούμενους. Από την άλλη πλευρά, θα απαιτηθούν αποτελεσματικές ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας ώστε να στηριχθούν οι άνθρωποι όταν αναζητούν κατάλληλη θέση εργασίας κατά τη διάρκεια της ανάκαμψης, με ιδιαίτερη προσοχή στους νέους, τους μακροχρόνια ανέργους και τις ευάλωτες ομάδες. Επίσης, η διαρθρωτική αλλαγή θα πρέπει να ενθαρρυνθεί, μέσω δράσεων για την προώθηση καινοτόμων μορφών εργασίας και επιχειρηματικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας. Τέλος, η ουσιαστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων θα είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία οποιασδήποτε στρατηγικής εξόδου και ανάκαμψης. 13 Παρά τα πρωτοφανή μέτρα οικονομικής σταθεροποίησης που εφαρμόζονται, πολλοί άνθρωποι είναι πιθανό να βρεθούν σε κατάσταση εισοδηματικής επισφάλειας. Οι παρατεταμένες απώλειες εισοδήματος αναμένεται εύλογα ότι θα αυξήσουν τους κινδύνους φτώχειας, ιδίως για τα ευάλωτα νοικοκυριά, αυξάνοντας έτσι την ανισότητα όσον αφορά την πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη,

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

στις βασικές υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και υποστήριξης και στην εξ αποστάσεως μάθηση. Ορισμένες ομάδες, ιδίως οι οικογένειες με παιδιά, οι μακροχρόνια άνεργοι, τα άτομα με αναπηρία, οι μετανάστες και τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, καθώς και οι Ρομά είναι σχετικά πιο ευάλωτες. Οι υφιστάμενες εισοδηματικές ανισότητες είναι πιθανό να διευρυνθούν. Υπό αυτές τις συνθήκες, η ταχεία προσαρμογή των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, με βελτίωση της κάλυψης και της επάρκειάς τους, όπου απαιτείται, είναι ζωτικής σημασίας. Τούτο μπορεί να περιλαμβάνει, όπου αυτό είναι δυνατόν, την παράταση της διάρκειας των παροχών και τη χαλάρωση των απαιτήσεων επιλεξιμότητας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα των κοινωνικών δαπανών, διασφαλίζοντας ότι θα φθάσουν σε εκείνους που την χρειάζονται περισσότερο με κατάλληλα εισοδηματικά κριτήρια. Η πρόσβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες και τις βασικές υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένης της ύδρευσης, της αποχέτευσης, της ενέργειας και της ψηφιακής επικοινωνίας) θα πρέπει να διασφαλιστεί για όλους. Η συνεργασία μεταξύ των κοινωνικών υπηρεσιών, υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης μπορεί να χρειαστεί να ενισχυθεί. Για την προστασία των νοικοκυριών που επιβαρύνονται ιδιαίτερα με το κόστος στέγασης, τα βραχυπρόθεσμα μέτρα μπορεί να περιλαμβάνουν την προσωρινή αναστολή των εξώσεων και κατασχέσεων ή την αναβολή πληρωμών ενυπόθηκων δανείων και μισθωμάτων για οικογένειες χαμηλού εισοδήματος κατά τη διάρκεια της κρίσης, με παράλληλη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και χορήγηση κινήτρων μεσοπρόθεσμης αποπληρωμής. Πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις με τις οποίες μεταφέρονται στο εθνικό δίκαιο οι κανόνες της ΕΕ για την ασφάλεια και την υγεία στον χώρο εργασίας, σύμφωνα με τις πρακτικές οδηγίες για την ασφαλή επιστροφή των εργαζομένων στον χώρο εργασίας⁷ που έχει δημοσιοποιήσει η ΕΕ.

Τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης επηρεάζονται και αυτά από την κρίση. Στα περισσότερα κράτη μέλη τα μαθήματα έχουν διακοπεί (το ίδιο και η μάθηση στον χώρο της εργασίας και η μαθητεία) και οι δραστηριότητες διδασκαλίας έχουν εν μέρει μεταφερθεί στο Διαδίκτυο. Η κατάσταση αυτή επηρεάζει τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα των εκπαιδευομένων και ενδέχεται να επιδεινώσει τις κοινωνικοοικονομικές ανισότητες και τις υφιστάμενες διαρθρωτικές προκλήσεις, εάν δεν αντιμετωπιστεί με κατάλληλες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις. Πάρα πολλοί νέοι εξακολουθούν να εγκαταλείπουν την εκπαίδευση χωρίς να διαθέτουν επαρκείς βασικές δεξιότητες. Η κρίση της νόσου COVID-19 κατέδειξε πόσο σημαντικό είναι να έχουν όλοι οι σπουδαστές ισότιμη πρόσβαση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, μέσω ευρυζωνικών συνδέσεων και συσκευών ΤΠ, και να διαθέτουν τις απαραίτητες ψηφιακές δεξιότητες. Οι επενδύσεις σε υποδομές με «υψηλό κοινωνικό αντίκτυπο» θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις σχετικές πτυχές των σχολείων/εκπαιδευτικών υπηρεσιών: από την αναβάθμιση των σχολικών κτιρίων (προκειμένου να διασφαλίζεται η ενεργειακή απόδοση, η υγιεινή και η κοινωνική αποστασιοποίηση μεταξύ των μαθητών) έως τον εξοπλισμό ΤΠ. Η υποστήριξη των κατάλληλων δεξιοτήτων, ιδίως των ψηφιακών, θα βελτιώσει την παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα του εργατικού δυναμικού, διευκολύνοντας έτσι τη μετάβαση προς μια πιο πράσινη και πιο έξυπνη οικονομία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η εύρυθμη λειτουργία του κοινωνικού διαλόγου έχει καίρια σημασία για να εξασφαλιστεί ότι τα μέτρα που λαμβάνονται είναι επιτυχή, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμα. Μολονότι δεν υφίσταται ένα μόνο μοντέλο που να χρησιμεύει ως αναφορά, σε ορισμένα κράτη μέλη υπάρχει σαφώς περιθώριο να βελτιωθεί η λειτουργία του κοινωνικού διαλόγου και να υπάρξει πιο ενεργός συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων κατά τη χάραξη και την υλοποίηση πολιτικής.

1.3.2 ΕΣΠΑ 2021 - 2027 Ελλάδα για το Στόχο Πολιτικής 4

ΣΠ4. Social Europe

- ◇ Πρόγραμμα « Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»
- ◇ Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα »
- ◇ Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός»
- ◇ 13 Περιφερειακά ΕΤΠΑ ΕΚΤ+

Λαμβάνοντας υπόψη ότι: **α)** η χώρα εξακολουθεί να έχει ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης στην ΕΕ, ενώ το ποσοστό ανεργίας παραμένει από τα υψηλότερα, **β)** η ανεργία των νέων και των μακροχρόνια ανέργων παραμένει υψηλή, **γ)** η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας υπολείπεται του μ.ο. της ΕΕ, **δ)** το 60% του πληθυσμού με σοβαρή αναπηρία δε μετέχει στην αγορά εργασίας, **ε)** η χαμηλή συμμετοχή του εργατικού δυναμικού σε προγράμματα κατάρτισης συμβάλλει στην αναντιστοιχία δεξιοτήτων επιδρώντας στην προσαρμοστικότητα εργαζομένων και επιχειρήσεων, **στ)** χρειάζονται περαιτέρω παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό των θεσμών της αγοράς εργασίας και την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, **ζ)** η οικονομική κρίση και η πανδημία επέδρασαν αρνητικά στην αυτοαπασχόληση, τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, **η)** η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας χρειάζεται ώθηση, **θ)** η δυνατότητα πρόσβασης στην αγορά εργασίας των μεταναστών, δικαιούχων διεθνούς προστασίας, Ρομά, παραμένει περιορισμένη, **ι)** η ανάσχεση των επιπτώσεων από απρόβλεπτους παράγοντες αποτελεί μέγιστη πρόκληση, προτάσσεται η ανακατεύθυνση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με τη σταδιακή εφαρμογή σε ολόκληρη την χώρα του νέου μοντέλου υλοποίησης των ΕΠΑ και ο εκσυγχρονισμός των θεσμών για την τόνωση της αγοράς εργασίας με την ενεργό συμμετοχή και ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών.

Επιπλέον: **α)** η συμμετοχή στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα υπολείπεται σημαντικά του μ.ο. ΕΕ, **β)** το ποσοστό χαμηλών επιδόσεων των μαθητών σε βασικές και ήπιες δεξιότητες παραμένει υψηλό, **γ)** υπάρχει έλλειμμα ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλες τις ηλικίες τόσο των πολιτών όσο και των δημοσίων υπαλλήλων, **δ)** διαπιστώνονται ανισότητες στην εκπαίδευση, **ε)** η συμπεριληπτική εκπαίδευση των ΑμεΑ παρά τις βελτιώσεις υστερεί σημαντικά, **στ)** η ενίσχυση της συμμετοχής στην εκπαίδευση παιδιών μεταναστών, δικαιούχων διεθνούς προστασίας και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού όπως οι Ρομά αποτελούν βασικές προκλήσεις, **ζ)** το ποσοστό απασχόλησης αποφοίτων γ'/βάθμιας εκπαίδευσης είναι το χαμηλότερο στην ΕΕ, **η)** η ελκυστικότητα και αποτελεσματικότητα της ΕΕΚ παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, **θ)** τα βελτιωμένα ποσοστά απασχόλησης αποφοίτων ΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

συνηγορούν στη συνέχιση στοχευμένων παρεμβάσεων, ενώ απαιτείται η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης της ΣΕΚ η) οι υποδομές σε όλες τις βαθμίδες, ιδίως σε ΤΠΕ, παρουσιάζουν ελλείψεις, ενώ διαπιστώνεται η ανάγκη βελτίωσης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ.

Κρίνεται συνεπώς αναγκαία η βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και διά βίου μάθησης με έμφαση στη διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας και αξιολογώντας την χρήση εργαλείων που βασίζονται στις εξατομικευμένες ανάγκες των εκπαιδευομένων, όπως οι ατομικοί λογαριασμοί μάθησης.

Συνοπολογίζοντας ότι: **α)** παρά τη σχετική αποκλιμάκωση, τα ποσοστά φτώχειας και υλικής υστέρησης παραμένουν από τα υψηλότερα στην ΕΕ, **β)** η ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των μεταναστών, δικαιούχων διεθνούς προστασίας και περιθωριοποιημένων ομάδων και η κοινωνική ένταξή τους αποτελούν πρόκληση, **γ)** παρά την ανάπτυξη δομών Φροντίδας για παιδιά, ΑμεΑ, ηλικιωμένους, διαπιστώνεται ανάγκη επέκτασης και αναβάθμισης των παρεχόμενων υπηρεσιών, **δ)** είναι σε εξέλιξη παρεμβάσεις μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα στην κοινότητα, **ε)** λόγω της πανδημίας δοκιμάστηκαν σημαντικά οι αντοχές όλων των κρίκων του τουριστικού και πολιτισμικού προϊόντος επιδρώντας σημαντικά και στις τοπικές κοινωνίες, κρίνεται αναγκαία η ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των ευάλωτων ομάδων και σχετικών υποδομών, καθώς και επενδύσεων από το ΕΤΠΑ για την ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι: **α)** το 34% (2017) των δαπανών υγείας χρηματοδοτήθηκε από τα νοικοκυριά, παραμένοντας μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ και 8,8% δηλώνει ότι 'δεν καλύπτονται οι ανάγκες του' έναντι 1,8% του μ.ο. ΕΕ, **β)** η οικονομική κρίση σε συνδυασμό με τις προσφυγικές ροές δυσχέραναν την πρόσβαση στην ΠΦΥ των πιο ευάλωτων ομάδων, **γ)** η πανδημία ανέδειξε την ανάγκη ενίσχυσης των συστημάτων υγείας με την υποστήριξη νέων υπηρεσιών μέσω της αναβάθμισης υποδομών, δεξιοτήτων του υγειονομικού δυναμικού και υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, **δ)** οι ανεπάρκειες στις υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας υγείας εντείνονται λόγω δημογραφικών και γεωγραφικών παραγόντων, καθίσταται απαραίτητη η ενίσχυση των παρεμβάσεων για την καθολική και ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας.

Επιλογές Πολιτικής ΣΠ4 και των κύριων Αναμενόμενων Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+

Κεντρική επιδίωξη των παρεμβάσεων στον ΣΠ4 είναι μια πιο κοινωνική Ελλάδα μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό και της διασφάλισης ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες και αγαθά σύμφωνα με τις αρχές του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Η αύξηση της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού και η βελτίωση της απασχολησιμότητας μέσω παρεμβάσεων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας στη βάση των ατομικών αναγκών και τη μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, με έμφαση στους ΝΕΕΤs 15-29, μακροχρόνια άνεργους, άνεργους με χαμηλό και κοινωνικοοικονομικό, μορφωτικό υπόβαθρο, μετανάστες & δικαιούχους διεθνούς προστασίας και ΑμεΑ, αποτελεί βασική προτεραιότητα. Η

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανακατεύθυνση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης μέσω της σταδιακής μετάβασης σε ένα νέο μοντέλο υλοποίησης για τις ΕΠΑ σε εθνικό επίπεδο, με συνεχώς διαθέσιμες δράσεις και ισχυρή εξατομικευμένη υποστήριξη, η ενίσχυση της διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας, η στήριξη της αυτοαπασχόλησης και παρεμβάσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων των ανέργων θα συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου. Η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας θα προωθηθεί ως μέρος των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που θα συμβάλλουν στην κοινωνική και οικονομική ένταξη ατόμων και από ευάλωτες ομάδες. Η προώθηση της προσαρμογής αυτοαπασχολούμενων, εργαζομένων και επιχειρήσεων στην αλλαγή και της ενεργού γήρανσης και μέσω παρεμβάσεων συμβουλευτικής και κατάρτισης συνυπολογίζοντας, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις της ψηφιακής και πράσινης οικονομίας, τίθεται στο επίκεντρο. Για την προώθηση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση θα επιλεγούν επιπλέον και μέτρα εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής και προώθησης καινοτόμων μοντέλων λειτουργίας των επιχειρήσεων. Για την αντιμετώπιση έκτακτων συνθηκών στην αγορά εργασίας δύναται να υλοποιηθούν μέτρα ενισχύσεων. Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη μεγαλύτερη ασφάλεια και υγεία στην εργασία σε κάθε ηλικία. Βασική επιλογή αποτελεί η αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων στη μαθησιακή διαδικασία, η αναβάθμιση της ποιότητας και η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της συνάφειας της Εκπαίδευσης όλων των βαθμίδων και της Δια Βίου Μάθησης με την αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό θα δοθεί έμφαση στην χρήση εργαλείων που βασίζονται στις εξατομικευμένες ανάγκες των ενηλίκων, στη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών ιδιαίτερα σε σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες, στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, στην ενίσχυση των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής, στη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ΕΕΚ. Στην κατεύθυνση αυτή, τα εκπονούμενα στρατηγικά πλαίσια τόσο για τις ΕΠΑ, όσο και για την Εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες, την Κατάρτιση και τη Δια Βίου Μάθηση συντονίζονται σε εθνικό επίπεδο για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση της ανάπτυξης δεξιοτήτων και αντιμετωπίζουν το θέμα της πρόβλεψης και της προσαρμογής των αναγκών σε δεξιότητες σε συνάφεια με την αγορά εργασίας και για όλα τα στάδια του βίου. Επιπλέον, η βελτίωση των επιδόσεων και η ενίσχυση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, τίθενται στο επίκεντρο. Η δημιουργία και αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού βάσει χαρτογράφησης αναγκών και η διασφάλιση της ποιότητας υπηρεσιών, μέσω της βελτίωσης της διακυβέρνησης όλων των βαθμίδων, της ενίσχυσης της αυτονομίας, καθώς και της ολοκλήρωσης του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, αποτελούν επίσης προτεραιότητες. EL 24 EL Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης αποτελεί βασική επιλογή με στόχο την ενεργό ένταξη, τον περιορισμό της εισοδηματικής ανισότητας, του κινδύνου φτώχειας με έμφαση στην μείωση της παιδικής φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού και των έμφυλων και άλλων διακρίσεων. Η διασφάλιση αυξημένης πρόσβασης σε ποιοτικά βασικά και κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες, οι δράσεις για την αντιμετώπιση του εκπαιδευτικού και στεγαστικού διαχωρισμού των πιο ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και η ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας που βασίζονται στην οικογένεια και την κοινότητα αποτελούν μέτρα προς

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αυτή την κατεύθυνση. Παράλληλα ο εκσυγχρονισμός και η δημιουργία υποδομών κοινωνικής προστασίας στη βάση διαπιστωμένων αναγκών, αλλά και αναψυχής, τουρισμού και πολιτισμού αναμένεται να ενισχύσουν την ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία. Οι επενδύσεις ΕΤΠΑ σε τουρισμό και πολιτισμό θα λαμβάνουν υπόψη την ευημερία των επισκεπτών, θα σέβονται το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και θα διασφαλίζουν την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των προορισμών και των επιχειρήσεων μέσω μιας ολοκληρωμένης και ολιστικής προσέγγισης. Στρατηγική επιλογή αποτελεί η προώθηση παρεμβάσεων αποϊδρυματοποίησης και μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα σε επίπεδο οικογένειας και κοινότητας των παιδιών και των ατόμων με αναπηρία καθώς και η κοινωνική ένταξη για πολίτες περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά, μετανάστες & δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, μέσω της αντιμετώπισης των εις βάρος τους διακρίσεων, της επισφαλούς στέγασης και της ένταξής τους στην εκπαίδευση. Η θεσμική ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για την αυξημένη και ουσιαστική συμμετοχή σε παρεμβάσεις εκπαίδευσης, απασχόλησης και κοινωνικής ένταξης παραμένει στρατηγική επιλογή. Η καθολική υγειονομική κάλυψη ως βασική επιλογή απαιτεί την ΠΦΥ επίκεντρο του δικτύου υγείας στην κοινότητα, έμφαση στην πρόληψη στο πλαίσιο και της ενεργού και υγιούς γήρανσης, θεσμοθετημένη μέριμνα για ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες με συμβολή στην οικονομική και κοινωνική προστασία Προτεραιότητες αποτελούν ομοίως η Ψυχική Υγεία με έμφαση στο παιδί και τους ηλικιωμένους και η πρόληψη της ασυλοποίησης, η αναβάθμιση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, οι νέες υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας, η προσαρμογή υπηρεσιών, υποδομών και ανθρώπινου κεφαλαίου στις γεωγραφικές, πληθυσμιακές ιδιαιτερότητες, στην ηλεκτρονική υγεία, στην αντιμετώπιση υγειονομικών απειλών στη βάση χαρτογράφησης των αναγκών. Ηδιατήρηση των αποτελεσμάτων ενισχύεται με επενδύσεις στο ΣΥ στην επείγουσα φροντίδα, τις ειδικές κλίνες, την αποκατάσταση, τις δομές Δημόσιας Υγείας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η βελτίωση της διαχείρισης και της διοίκησης των υπηρεσιών, συμβάλλουν στην καθολική πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες σε ένα αποδοτικότερο σύστημα. Η τρέχουσα υγειονομική κρίση αναδεικνύει την προστασία της δημόσιας υγείας, ως θεμέλιο της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και αποτελεί πρόκληση για την ανάπτυξη ανθεκτικότητας. Στα προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (Interreg) προβλέπονται δράσεις υγείας.

Στόχος Πολιτικής 4

Οι δράσεις που προωθούν την παροχή ισότιμης πρόσβασης σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και κατάρτισης εμπίπτουν στον ΣΠ4. Δράσεις που υποστηρίζουν την έρευνα και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΠ1 ενώ παρεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση των δομών της εκπαίδευσης, υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών δύναται να υποστηριχθούν από το ΕΤΠΑ στο ΣΠ2 ή στο πλαίσιο χωρικών επενδύσεων. Οι επενδύσεις στον τομέα της υγείας και της μακροχρόνιας φροντίδας υπό τον ΣΠ4, επικεντρώνονται στη βελτίωση της πρόσβασης των ευάλωτων ομάδων σε δομές υγειονομικής περίθαλψης, και μακροχρόνιας φροντίδας αντίστοιχα, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες των περιθωριοποιημένων ατόμων, και διακρίνονται από λοιπές παρεμβάσεις με στοιχεία καινοτομίας στο πεδίο της S3 όπου

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

θα υποστηριχθούν υπό τον ΣΠ1. EL 33 EL Στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης ή άλλης εδαφικής ανάπτυξης, οι επενδύσεις: **α)** για την αντιμετώπιση της κοινωνικής ένταξης των περιθωριοποιημένων ατόμων σε υποβαθμισμένες αστικές, αγροτικές και παράκτιες περιοχές καθώς και, **β)** για τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού σε αστικές, αγροτικές και παράκτιες περιοχές με αναπτυξιακές δυνατότητες, δύνανται να προγραμματιστούν εφόσον απαιτηθεί υπό τον ΣΠ5 με τη χρήση των εδαφικών εργαλείων. Κατά κανόνα οι πόροι για τον ΣΠ4 κατανέμονται:

- ◇ Στα Περιφερειακά Προγράμματα προκειμένου να καλυφθούν:
 - 〉 οι ανάγκες υποδομών για την αγορά εργασίας, την υγεία, την μακροχρόνια φροντίδα, την εκπαίδευση και δια βίου μάθηση, την κοινωνική πρόνοια και κοινωνική ένταξη, αλλά και για τον τουρισμό και τον πολιτισμό στο πλαίσιο της συμβολής στην κοινωνικοοικονομική ανάκαμψη. Πριν την έκδοση προσκλήσεων από τα Προγράμματα για την υποβολή και ένταξη έργων υποδομής στους τομείς εκπαίδευσης και υγείας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ προβλέπεται να εκπονηθεί ή επικαιροποιηθεί ανάλογη χαρτογράφηση των σχετικών αναγκών.
 - 〉 οι δράσεις καταπολέμησης της φτώχειας, της ενεργού και ισότιμης κοινωνικοοικονομικής ένταξης, της προώθησης της ισότητας και της ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες.
- ◇ Σε Τομεακά Προγράμματα, για τη χρηματοδότηση δράσεων σχετικά με:
 - 〉 τη βελτίωση στην πρόσβαση στην απασχόληση όλων των ατόμων, την προσαρμοστικότητα επιχειρήσεων και εργαζομένων, τον εκσυγχρονισμό των θεσμών της αγοράς εργασίας και της υγείας,
 - 〉 τη βελτίωση και ανάπτυξη των συστημάτων εκπαίδευσης, την κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση, την κοινωνική συνοχή καθώς και με πιλοτικό ή/και μεταρρυθμιστικό χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού μετασχηματισμού, σε όλο το πεδίο εφαρμογής του ΣΠ 4.

Στον τομέα της υγείας, οι παρεμβάσεις που θα αναπτυχθούν στα προγράμματα, ενισχύουν πρωτίστως την οικονομική προσιτότητα και προσβασιμότητα της υγειονομικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας φροντίδας για κοινωνικά ευάλωτα άτομα, χωρίς να αντικαθίστανται οι εθνικοί πόροι στον Τομέα. Ταυτόχρονα, τουλάχιστον όσον αφορά τη μακροχρόνια περίθαλψη, τα προγράμματα θα ληφθεί μέριμνα να περιλαμβάνουν συνοδευτικά κοινωνικά μέτρα και όχι μόνο μέτρα για την υγεία.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την κάλυψη των ελάχιστων απαιτήσεων που ορίζονται στον ΕΚΤ+ και αποτυπώνονται στον πίνακα 6.2 σημειώνονται τα εξής:

- ◇ Το ποσοστό που αναμένεται να καλυφθεί στο πλαίσιο ειδικής προτεραιότητας για την Απασχόληση των Νέων στο Τομεακό Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» θα ανέρχεται κατ' ελάχιστον στο 14% του συνολικού διαθέσιμου προϋπολογισμού του ΕΚΤ+ της χώρας. Ωστόσο, θα υπάρξει συνδρομή στην βούληση αυξημένης υποστήριξης των νέων με την παρακολούθηση του σχετικού πεδίου παρέμβασης 134 τόσο σε δράσεις του Τομεακού Προγράμματος εκτός της στοχευμένης ειδικής προτεραιότητας, όσο και σε δράσεις άλλων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προγραμμάτων κατά την υλοποίηση, που θα συνάδουν και με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Εγγύησης για τη Νεολαία.

- ◇ Προβλέπονται πόροι σε ποσοστό 28% του Ταμείου να κατευθυνθούν στην Κοινωνική Ένταξη, έναντι του 25% της απαίτησης,. Οι δράσεις που προγραμματίζεται να υλοποιηθούν για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας θα φθάνουν το 8% έναντι του 5% (εντάσσονται στο 28% αλλά και στην συμπεριληπτική εκπαίδευση). Η επίτευξη της απαραίτητης συγκέντρωσης θα πραγματοποιηθεί με υπολογισμό από την διάθεση των πόρων σε ειδικούς στόχους των 14 Προγραμμάτων (για το 28%) και τον κωδικό 6 της δευτερεύουσας διάστασης ΕΚΤ+ (για το 8%).
- ◇ Για την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης θα διατεθούν διπλάσιοι πόροι από αυτούς της ελάχιστης απαίτησης του Κανονισμού, δηλαδή στο 6% αντί για 3%. Το Τομεακό Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» θα έχει ειδική προτεραιότητα με το 6% των πόρων του ΕΚΤ+ για την αντιμετώπιση της υλικής στέρησης.
- ◇ Για τη στήριξη των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, θα διατεθούν πόροι τουλάχιστον στο 0,65% του ΕΚΤ+, τόσο στο πλαίσιο των τομεακών όσο και των περιφερειακών προγραμμάτων. Η επίτευξη της απαραίτητης συγκέντρωσης θα πραγματοποιηθεί με τον υπολογισμό σχετικού ποσού στον πίνακα με τις δευτερεύουσες διαστάσεις ΕΚΤ+. Συμπληρωματικά, θα χρηματοδοτηθούν από: **α)** Το ΤΔΜ δράσεις για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών συνεπειών της μετάβασης που αποτελεί σημαντική προτεραιότητα και προϋποθέτει παρεμβάσεις για την προσαρμογή και ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού σε επαγγέλματα και κλάδους που περιλαμβάνονται στο συνολικά διαφοροποιημένο οικονομικό σχεδιασμό που επιδιώκει το Πρόγραμμα ΔΑΜ. **β)** Το ΤΑΜΕ δράσεις που επικεντρώνονται στην βραχυχρόνια πρώιμη ένταξη (υποδοχή). Θα επιδιωχθεί η μέγιστη δυνατή συνέργεια των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ με το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Ταμείο για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Συνόρων κυρίως μέσω της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ενώ η διπλή χρηματοδότηση θα αποφευχθεί από το ενιαίο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και τη δια-λειτουργικότητα των ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων παρακολούθησης των παρεμβάσεων. Ειδικότερα όσον αφορά στη συνέργεια του Στόχου Πολιτικής 4 με το ΤΑΜΕ, το ΤΑΜΕ θα χρηματοδοτήσει κυρίως παρεμβάσεις πρώιμης κοινωνικής ένταξης με έμφαση στα άτομα που διαβιούν στις δομές πρώτης υποδοχής, ενώ το ΕΣΠΑ θα χρηματοδοτεί κυρίως παρεμβάσεις μεσο/μακροπρόθεσμης κοινωνικής ένταξης των ΥΤΧ καθώς και των ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο. **γ)** Το ΕΤΘΑΥ δράσεις ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων και βελτίωσης συνθηκών εργασίας σε τομείς ΚΑΛΠ και Βιώσιμης Γαλάζιας Οικονομίας. **δ)** Το ΕΓΤΑΑ παρεμβάσεις για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης, τη μείωση της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές. Απαραίτητες δε κρίνονται συνδυαστικές δράσεις που δύναται να αφορούν τη στήριξη νέων αγροτικών επιχειρήσεων, την ενίσχυση δεξιοτήτων, την εγκατάσταση των νέων γεωργών και την ενίσχυση των γεωργο-περιβαλλοντο-κλιματικών μέτρων. Όσον αφορά τον πολιτισμό, θα επιδιωχθεί συνέργεια με το Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» (τόσο σε επίπεδο επιχορηγήσεων όσο και σε επίπεδο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πρωτοβουλιών όπως: Σημεία Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Πολιτιστικές Πρωτεύουσες, Βραβεία Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Βραβείων Αρχιτεκτονικής)

1.3.3 Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025

Με τη θέσπιση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) με τον ν. 4635/2019 (Α'167), θεσμοθετήθηκε ένα ολοκληρωμένο σύστημα για τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Με το ΕΠΑ εισάγονται η μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και η υπαγωγή των παρεμβάσεων του ΠΔΕ σε στρατηγικούς στόχους και ιεραρχούμενες αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Οι προγραμματικές περιόδους του ΕΠΑ έχουν πενταετή διάρκεια. Η έναρξη της πρώτης προγραμματικής περιόδου έχει οριστεί για την 1η Ιανουαρίου 2021. Το ΕΠΑ καθορίζει τις προτεραιότητες ανά τομέα πολιτικής στο πλαίσιο των εθνικών αναπτυξιακών στόχων, τους ειδικούς στόχους και δράσεις, το συνολικό και ανά Πρόγραμμα προϋπολογισμό, καθώς και τα αποτελέσματα που επιδιώκονται με την εφαρμογή του.

Μέρος του ΕΠΑ είναι και τα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης (ΤΠΑ / ΠΠΑ), τα οποία καταρτίζονται από τα αρμόδια υπουργεία και τις περιφέρειες και περιλαμβάνουν τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στον τομέα ευθύνης του αντίστοιχου φορέα, με βάση τον προγραμματισμό του ΕΠΑ και την κατανομή των πόρων του ΕΠΑ που του αναλογούν.

Με την 1^η εγκύκλιο για την κατάρτιση του ΕΠΑ που εξέδωσε το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων (αρ. πρωτ. 29428/12-3-2020) σηματοδοτήθηκε η έναρξη του διαλόγου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τους φορείς πολιτικής σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να συντονιστούν οι απαιτούμενες ενέργειες για την κατάρτιση των ΤΠΑ και ΠΠΑ στο πλαίσιο των αναπτυξιακών στόχων του ΕΠΑ.

Το σχέδιο του ΕΠΑ 2021-2025 διαμορφώθηκε εν μέσω της κλιμάκωσης της πανδημίας COVID-19, η οποία προκάλεσε ύφεση στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020. Η ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της πανδημίας οδήγησε σε προσαρμογές και στο κείμενο του ΕΠΑ 2021-2025, καθώς σήμερα προβάλλει κρισιμότερη από ποτέ η πρόκληση για μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη.

Οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΕΠΑ και η εξειδίκευσή τους σε προτεραιότητες

Ο απώτερος στόχος οικονομικής πολιτικής είναι η εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης της χώρας, με μέγιστη δυνατή σύγκλιση των περιφερειών, την πληρέστερη δυνατή αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας και διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και της προστασίας του περιβάλλοντος. Για την επίτευξη των παραπάνω απαιτείται αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος της οικονομίας που να διασφαλίζει τη βιωσιμότητα της ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας απέναντι σε μεγάλες προκλήσεις και απροσδόκητες εξελίξεις.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σε αυτή την κατεύθυνση, οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΕΠΑ αναπτύσσονται σε πέντε πυλώνες: Έξυπνη Ανάπτυξη, Πράσινη Ανάπτυξη, Κοινωνική Ανάπτυξη, Ανάπτυξη Υποδομών και Εξωστρέφεια. Οι πρώτοι δυο από αυτούς τους πυλώνες έχουν ευρύτερη στόχευση που αφορά πρακτικά το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων, ενώ οι υπόλοιποι τρεις στοχεύουν στην ενίσχυση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων. Η επίτευξη μιας ισχυρής και διατηρήσιμης ανάπτυξης στο σύνολο της οικονομίας της χώρας απαιτεί την ισορροπημένη μεγέθυνση και στους πέντε πυλώνες. Επιπλέον, αναγκαίες είναι η εξειδίκευση, η προτεραιοποίηση και η ιεράρχηση των επενδυτικών έργων εντός κάθε πυλώνα με βάση τη δυνατότητά τους να συνεισφέρουν στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων.

Κοινωνική Ανάπτυξη

Μια επιπλέον σημαντική διάσταση της οικονομικής ανάπτυξης που της επιτρέπει να διατηρείται διαχρονικά είναι η εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και ευημερίας. Εξάλλου, η μεγέθυνση της οικονομίας δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά είναι επιθυμητή στον βαθμό που βελτιώνει τις συνθήκες διαβίωσης στο σύνολο της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων και των ευπαθών ομάδων πληθυσμού.

Ο στόχος της κοινωνικής ανάπτυξης εξειδικεύεται σε τέσσερις επιμέρους ειδικούς στόχους που αντιστοιχούν σε τομείς κοινωνικής πολιτικής:

- Υγεία και αθλητισμός
- Απασχόληση
- Παιδεία
- Κοινωνική συνοχή

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προτεραιότητες του στόχου κοινωνικής ανάπτυξης

Αναδεικνύονται δεκαπέντε προτεραιότητες που εντάσσονται στον σκοπό της κοινωνικής ανάπτυξης. Ενώ βασική επιδίωξη των προτεραιοτήτων εδώ είναι η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης, σημαντική είναι η συνεισφορά των δράσεων που εντάσσονται σε αυτές τις προτεραιότητες και στην αντιμετώπιση άλλων σημαντικών αναπτυξιακών αναγκών. Ενδεικτικά, όπως αναδείχθηκε από τις σοβαρότατες επιπτώσεις της πανδημίας στην παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα, οι επενδύσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας, πέρα από την άμεση ενίσχυση της κοινωνικής ωφέλειας, είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της εξάπλωσης της τρέχουσας και ενδεχόμενων μελλοντικών πανδημιών και για κάθε απειλή για την δημόσια υγεία. Επιπλέον, οι κοινωνικές επενδύσεις για τη στήριξη της οικογένειας και την ενίσχυση της προσχολικής αγωγής, καθώς και οι υπόλοιπες παρεμβάσεις για τη στήριξη της δημόσιας εκπαίδευσης, αποτελούν το βασικό εργαλείο παρέμβασης για μετριασμό των δυσμενών δημογραφικών τάσεων. Η διεθνοποίηση των ΑΕΙ και η προσέλκυση καταρτισμένων επιστημόνων από το εξωτερικό ενισχύουν την ποιότητα της παιδείας και της έρευνας στη χώρα, ενώ συμβάλλουν και στην ενίσχυση της εξωστρέφειας. Τέλος, η ενίσχυση της εκπαίδευσης, καθώς και οι πολιτικές για ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και άλλες παρεμβάσεις για τόνωση της απασχόλησης, συνάδουν με τον στόχο αλλαγής του παραγωγικού υποδείγματος της χώρας.

Αναλυτικότερα, πολύ σημαντική επενδυτική προτεραιότητα στην τρέχουσα συγκυρία αποτελεί η ενίσχυση των υποδομών και του εξοπλισμού στο σύστημα της δημόσιας υγείας. Ιδιαίτερη πρόκληση εδώ προέρχεται από τη μορφολογία της ελληνικής επικράτειας, με ακριτικά νησιά και απομακρυσμένες ηπειρωτικές περιοχές. Άλλη πρόκληση αφορά το γεγονός ότι το κόστος λειτουργίας ενός νοσοκομείου ή κέντρου υγείας είναι δυσανάλογα υψηλό σε σύγκριση με το κόστος εγκατάστασής του. Τέλος, όπως αποδείχθηκε από την πανδημία του ιού SARS-CoV-2, είναι πολύ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σημαντικό για την οικονομία μιας χώρας να έχει ένα σύστημα δημόσιας υγείας με ετοιμότητα να ανταποκριθεί σε κρίσεις, σε πολύ απότομη αύξηση της ζήτησης για συγκεκριμένες υπηρεσίες, εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και αναλώσιμα, οι οποίες σε κανονικές συνθήκες αξιοποιούνται σε πολύ μικρότερο βαθμό, καθώς οι επενδύσεις σε ανθεκτικά, αποτελεσματικά, συστήματα υγείας αποτελούν επενδύσεις στην βιωσιμότητα της οικονομικής ανάπτυξης.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, απαιτείται ένα δημόσιο σύστημα υγείας που χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα υψηλό βαθμό ευελιξίας, προσαρμοστικότητας και ετοιμότητας. Ενδεικτικές παρεμβάσεις εδώ περιλαμβάνουν την ανάπτυξη σχεδίων επείγουσας επέμβασης (contingency planning) με συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα για την εξασφάλιση της δυνατότητας γρήγορης μετατροπής εγκαταστάσεων σε κλινικές αναφορές επικίνδυνων νόσων, καθώς και τη δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων υλικών και εξοπλισμού που ενδέχεται να χρειαστούν σε μια πανδημία. Η στρατηγική της καθολικής υγειονομικής κάλυψης απαιτεί την ανάπτυξη, ενοποίηση και βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των πόρων, υποδομών και τεχνολογιών, μέσα και από την αλλαγή της ιεράρχησης των παρεχόμενων υπηρεσιών με επίκεντρο ένα δίκτυο υπηρεσιών ολοκληρωμένης φροντίδας. Σε αυτή την κατεύθυνση, απαιτείται ο αναπροσανατολισμός του συστήματος υγείας από ένα σύστημα δομημένο γύρω από οργανισμούς περίθαλψης σε ένα σύστημα υγείας σχεδιασμένο για τους ανθρώπους, τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους, που επιτυγχάνεται ιδίως μέσω της ουσιαστικής αναβάθμισης των υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Η βελτίωση της υγείας των πολιτών δεν αφορά μόνο την παροχή καλύτερων υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, αλλά και τη λήψη προληπτικών μέτρων μέσω της υιοθέτησης ενός υγιέστερου τρόπου ζωής από τους πολίτες. Κεντρικό ρόλο στην επίτευξη αυτού του στόχου κατέχουν ο μαζικός αθλητισμός και η διευκόλυνση των πολιτών στην άσκηση αθλητικών δραστηριοτήτων. Επομένως, ως προτεραιότητα εντάσσεται και η ανάπτυξη των υποδομών στον τομέα του αθλητισμού.

Κρίσιμος τομέας άσκησης κοινωνικής πολιτικής με σημαντικό αναπτυξιακό αντίκτυπο αποτελεί η μέριμνα για την τόνωση της απασχόλησης. Εδώ εντάσσονται οι πολιτικές απασχόλησης, οι οποίες αποσκοπούν στην επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, καθώς και τα προγράμματα κατάρτισης εργαζομένων που έχουν τον στόχο να αποκτήσουν οι εργαζόμενοι δεξιότητες απαραίτητες για την ενεργή παραμονή τους στην αγορά εργασίας στο ταχύτατα μεταβαλλόμενο παγκόσμιο περιβάλλον.

Σημαντικές προτεραιότητες είναι και η στήριξη δράσεων για την ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων του πληθυσμού² στο εργατικό δυναμικό και στην εκπαίδευση. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί στην ενσωμάτωση των ΑΜΕΑ και των μεταναστών.

Προοπτικές για αποτελεσματικότερη ενίσχυση της απασχόλησης και ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων δημιουργούνται με την θέσπιση εργαλείων συγχρηματοδότησης και μέσω ειδικών προγραμμάτων του άρθρου 130 του ν. 4635/2019 για την παροχή μικροπιστώσεων και προσωποποιημένης συμβουλευτικής (mentoring). Ο βασικός σκοπός των μικροπιστώσεων είναι η βελτίωση της

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

χρηματοδότησης (access to finance) ευάλωτων ομάδων που επιθυμούν να δημιουργήσουν ή να επεκτείνουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα.

Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί για την ενσωμάτωση των ΑΜΕΑ, των αστέγων και των μεταναστών, καθώς και στην εξασφάλιση κατάλληλων πρότυπων χώρων υποδοχής, στέγασης και σίτισης των πλέον ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Οι χώροι αυτοί θα προσφέρουν και άλλου τύπου υπηρεσίες απαραίτητες για την επίτευξη της κοινωνικής ενσωμάτωσης και την αποφυγή της ιδρυματοποίησης των ατόμων. Με την παράλληλη υποστήριξη από ομάδα ειδικών, όπως κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχίατροι, ψυχολόγοι και την υλοποίηση δράσεων ένταξης στην αγορά εργασίας, δύναται να μεγιστοποιηθεί η ωφέλεια του προγράμματος, καθώς δεν θα αποβλέπει μόνο στην αποκλειστική βραχυπρόθεσμη κάλυψη των βασικών αναγκών (τροφή και στέγαση), αλλά ταυτόχρονα θα εστιάζει στην επίλυση των βαθύτερων αιτιών, προσδίδοντας μακροχρόνιο θετικό αντίκτυπο. Η κοινωνική, ψυχολογική και επαγγελματική ενδυνάμωση, οδηγούν στην κοινωνική επανένταξη και μακροπρόθεσμα μπορούν να μειώσουν τον αριθμό των ωφελούμενων στις μονάδες αυτές.

Στην κατεύθυνση της εξομάλυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων εντάσσονται και στοχευμένες δράσεις στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές. Ενδεικτική παρέμβαση εδώ είναι το μέτρο του μεταφορικού ισοδύναμου ή της επιδότησης άγονων γραμμών, που εξασφαλίζει ότι αυτές οι περιοχές έχουν πρόσβαση σε δημόσια μέσα συγκοινωνίας που τις συνδέουν με την υπόλοιπη χώρα. Σημαντική για την εξομάλυνση των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών της χώρας είναι και η προτεραιότητα για ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών.

Στις προτεραιότητες της κοινωνικής ανάπτυξης εντάσσεται και η διατήρηση του περιβάλλοντος ασφάλειας και προστασίας, καθώς και η βελτίωση των υποδομών του συστήματος δικαιοσύνης. Η καταπολέμηση του οργανωμένου και του διασυνοριακού εγκλήματος, η προστασία των εθνικών και ευρωπαϊκών κρίσιμων υποδομών και άλλες δράσεις διατήρησης της εσωτερικής ασφάλειας, πέρα από τα προφανή κοινωνικά οφέλη για τους πολίτες της χώρας, έχουν και σημαντικές οικονομικές προεκτάσεις, ειδικά όσον αφορά την προσέλκυση επισκεπτών και επενδύσεων από το εξωτερικό.

Συνεισφορά στην ενίσχυση της απασχόλησης, αλλά και στην αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος και στην εξομάλυνση των δημογραφικών εξελίξεων, έχουν και οι προτεραιότητες στον τομέα της παιδείας. Η επέκταση (σε χρονική διάρκεια) και η εμβάθυνση (σε ποσοστό των νοικοκυριών) της κάλυψης του πληθυσμού από την προσχολική αγωγή, καθώς και η ενίσχυση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, απαιτούν σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές, συστήματα αξιολόγησης και συνεχή κατάρτιση του προσωπικού. Εκτός από θετικές συνέπειες για την περαιτέρω ανάπτυξη των γνωστικών δεξιοτήτων των παιδιών, η βελτίωση της δημόσιας προσχολικής αγωγής μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, καθώς η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό της χώρας παραμένει σε ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό συγκριτικά με τις άλλες χώρες μέλη της ΕΕ.

Σημαντικές είναι και οι δράσεις για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Όπως αποδείχθηκε και με την πανδημία, η χρήση των ψηφιακών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

τεχνολογιών στα σχολεία της χώρας αναδεικνύεται πλέον ως απολύτως αναγκαία διαδικασία. Σε αυτή την κατεύθυνση, περιλαμβάνονται η ενίσχυση των ψηφιακών υποδομών και η ταυτόχρονη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη χρήση τους. Ειδικά για την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η δημιουργία πρότυπων μονάδων επαγγελματικής κατεύθυνσης, διασυνδεδεμένων με την τοπική παραγωγή, θα έδινε εναλλακτικές διεξόδους σε όσους μαθητές δεν επιλέγουν να συνεχίσουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενισχύοντας παράλληλα και την ανάγκη για στροφή του παραγωγικού υποδείγματος σε διαδικασίες που απαιτούν τεχνικά καταρτισμένο προσωπικό.

Τέλος, ειδικά για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση του διεθνούς προσανατολισμού των ΑΕΙ, με την προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών και καθηγητών σε ξενόγλωσσα προγράμματα. Στη συγκεκριμένη δράση υπάρχουν σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες που συνδέονται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς της χώρας, ειδικά σε πεδία όπως οι κλασικές σπουδές, η φιλοσοφία, η αρχαιολογία και οι τουριστικές σπουδές. Η συγκεκριμένη προτεραιότητα συνδέεται στενά με την ευρύτερη προσπάθεια προσέλκυσης καταρτισμένων Ελλήνων, ερευνητών και μη, που ζουν στο εξωτερικό, πολλοί εκ των οποίων έφυγαν τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής κρίσης (brain gain). Εκτός από σημαντικές πρωτοβουλίες στον τομέα της εκπαίδευσης, αυτές οι δράσεις συμβάλλουν σημαντικά και στην ενίσχυση της εξωστρέφειας της χώρας.

1.3.4 Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ 2021-2027

Οι συνθήκες υπό τις οποίες καθορίζεται το όραμα της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη Φτώχεια είναι ιδιαίτερες. Η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τον σχεδιασμό σήμερα αλλά και στο μέλλον, καθώς οι επιπτώσεις, αν δεν αντιμετωπιστούν μεθοδικά, θα είναι αρνητικές για την οικονομία και την κοινωνία. Το πλαίσιο πολιτικής που έχει διαμορφωθεί στην ΕΕ δίνει ένα πλέγμα μέσα στο οποίο μπορεί να διαμορφωθεί το Στρατηγικό Σχέδιο, μαθαίνοντας από την προηγούμενη εμπειρία και τροποποιώντας την προτεραιοποίηση βάσει των αναγκών του σήμερα και του αύριο.

Τρεις είναι οι άξονες που καθορίζουν το όραμα της Στρατηγικής:

- ◇ Να αμβλυθούν κάθε μορφής ανισότητες, δίνοντας προτεραιότητα στις πιο ευάλωτες ομάδες. Η πολυμορφία/ποικιλομορφία (diversity) και η κοινωνική ένταξη αποτελούν πλεονεκτήματα για την κοινωνία στο σύνολο της.
- ◇ Το κράτος πρέπει να στηρίζει ενεργά τους πολίτες και τις πιο ευπαθείς ομάδες, όχι μόνο με παθητικές παρεμβάσεις, όπως γινόταν μέχρι πρόσφατα, αλλά και με εφόδια ώστε οι πολίτες να ωφεληθούν και να αποκτήσουν (ξανά) ενεργό ρόλο στην κοινωνία και την οικονομία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ◇ Να υπάρχει ανοικτός διάλογος κράτους και πολιτών, ώστε ο σχεδιασμός να αντανακλά τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας. Απαραίτητος είναι και ο διάλογος των διαφορετικών επιπέδων διακυβέρνησης και φορέων που ασκούν κοινωνική πολιτική.

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Η νέα Εθνική Στρατηγική εισάγει ένα νέο μοντέλο «ενεργητικών πολιτικών» κοινωνικής προστασίας, οι οποίες προσανατολίζονται ιδίως στην πρόληψη και αντιμετώπιση των συνεπειών που δημιουργούνται από τα φαινόμενα της ανεργίας, της φτώχειας και του αποκλεισμού στην ελληνική κοινωνία και αναμένεται να ενταθούν από τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 στην οικονομία σε συνδυασμό με τις δυσμενείς δημογραφικές εξελίξεις και κυρίως την άμβλυνση του προστατευτικού ρόλου της οικογένειας και των άτυπων δικτύων φροντίδας.

Η νέα Εθνική Στρατηγική προάγει την ισότιμη συμμετοχή όλων των πολιτών στην κοινωνική και οικονομική ζωή, επιβάλλοντας τον σχεδιασμό πολιτικών που ενθαρρύνουν και προάγουν την κοινωνικοποίηση των πλέον ευάλωτων ατόμων, ενισχύοντας τις ευκαιρίες ανάπτυξης εργασιακών δεξιοτήτων και καλλιέργειας κοινωνικών επαφών / διαπροσωπικών σχέσεων.

Δεν περιορίζεται στην παθητική υποστήριξη των ευάλωτων ατόμων, αλλά προβλέπει παρεμβάσεις ενεργητικών μέτρων, που θα ενισχύσουν ουσιαστικά τους ενδιαφερόμενους να αντιμετωπίσουν καταστάσεις ανάγκης και να επαναφέρουν την ζωή τους σε φυσιολογικό ρυθμό. Απώτερος στόχος των παρεμβάσεων είναι η σταδιακή αποκατάσταση της αυτοδυναμίας και του αυτοσεβασμού των εξυπηρετούμενων. Για τους ωφελούμενους, μάλιστα, που είναι ικανοί και διαθέσιμοι προς εργασία, η αποκατάσταση επιτυγχάνεται ιδίως μέσω της σταδιακής επανένταξης στην αγορά εργασίας, ενώ για τους υπόλοιπους (παιδιά, ηλικιωμένοι, μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός) η αποκατάσταση επιτυγχάνεται μέσω της κοινωνικής συμμετοχής και της διασύνδεσής τους με φορείς που παρέχουν φροντίδα κατάλληλη για τις ανάγκες τους.

Η νέα Εθνική Στρατηγική εξασφαλίζει, μέσω της ορθολογικής επένδυσης δημόσιων και ιδιωτικών πόρων (στρατηγικές κοινωνικών επενδύσεων), μακροπρόθεσμα σημαντικά αναπτυξιακά οφέλη, ιδίως όσον αφορά τις προοπτικές απασχόλησης των ευπαθών ομάδων και την ενίσχυση της καταναλωτικής τους ικανότητας / αγοραστικής δύναμης.

Η Στρατηγική αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση:

- ◇ στην κινητοποίηση όλων των τομέων της οικονομίας και της κοινωνίας με στόχο την αξιοποίηση του συνόλου των διαθέσιμων πόρων,
- ◇ στον συντονισμό μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών παρεμβάσεων με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς τους,
- ◇ στην προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας με στόχο την ανάπτυξη νέων τεχνικών αντιμετώπισης των κοινωνικών προβλημάτων.

Οι αρχές της Στρατηγικής αφορούν τρία επίπεδα:

- ◇ το θεσμικό επίπεδο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

- ◇ το κοινωνικοπολιτικό επίπεδο
- ◇ το επιχειρησιακό επίπεδο.

Από θεσμική άποψη, ο πυρήνας της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας αντιστοιχεί σε τρεις βασικές αρχές:

1. Στην αρχή της αναδιανεμητικής ισότητας: για ισότιμη μεταχείριση όλων των ατόμων που αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο αποκλεισμού και τη λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της κοινωνικής και εργασιακής τους ένταξης,
2. Στην αρχή της κοινωνικής δικαιοσύνης: για παροχή ίσων ευκαιριών στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού για την οικονομική και κοινωνική τους ανέλιξη,
3. Στην αρχή του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας: για αντιμετώπιση κάθε ατόμου όχι ως παθητικό αντικείμενο αλλά ως υπεύθυνο πολίτη που δικαιούται να επιλέγει και να διεκδικεί την μορφή προστασίας που χρειάζεται.

Από κοινωνικοπολιτική άποψη, ο πυρήνας της Εθνικής Στρατηγικής αντιστοιχεί στις ακόλουθες βασικές αρχές:

1. Στην αρχή της επικουρικότητας που τυποποιεί την παρέμβαση των προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης για την κάλυψη μόνο εκείνων των αναγκών, οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους.
2. Στην αρχή της εξατομίκευσης που επιβάλλει την προσαρμογή των προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης σε σχέση με την εξειδίκευση των αναγκών των ενδιαφερομένων.
3. Στην ενεργοποίηση των αποκλεισμένων ατόμων που απορρέει από την ανάγκη άμεσης ενσωμάτωσής τους στον οικονομικό και κοινωνικό ιστό.

Από επιχειρησιακή άποψη, ο πυρήνας της Εθνικής Στρατηγικής αντιστοιχεί στις ακόλουθες βασικές αρχές.

1. Στην αρχή της κοινωνικής λογοδοσίας που επιβάλλει τη διατήρηση της επιτελικής αρμοδιότητας λήψης αποφάσεων στα όργανα του Κράτους (κοινοβούλιο, διοίκηση), που σχεδιάζουν και ρυθμίζουν το περιεχόμενο της Στρατηγικής.
2. Στην αρχή της δικτύωσης που επιβάλλει τη διαμόρφωση μόνιμων δικτύων οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας με «εταίρους» φορείς (stakeholders) που έχουν εύλογο ενδιαφέρον για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης.
3. Στην αρχή της πολυδιάστατης προσέγγισης της κοινωνικής καινοτομίας που επιβάλλει την υιοθέτηση σύνθετων μεθοδολογικών και εργαλείων για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων.

Καλείται να απαντήσει στη συντριπτική πλειοψηφία των ήδη διαπιστωμένων ή διαφαινόμενων αναγκών, μετά από μια δύσκολη και παρατεταμένη περίοδο κρίσης (οικονομικής και υγειονομικής), και βασίζεται στο ακόλουθο τρίπτυχο:

Εικόνα 1: Τρίπτυχο παρέμβασης της ΕΣΚΕ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

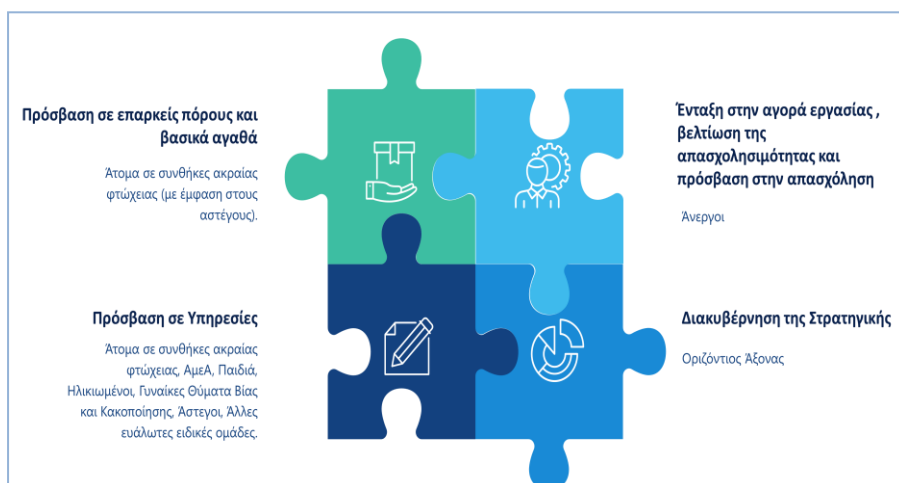
Πηγή: ΕΣΚΕ, 2021

Το τρίπτυχο υποδηλώνει την προσπάθεια ολοκληρωμένης αντιμετώπισης του ζητήματος κοινωνικής ένταξης και μείωσης της φτώχειας σε όλες τις εκφάνσεις τους, με βάση τα στατιστικά στοιχεία της τρέχουσας περιόδου. Η «ολοκλήρωση» της απαιτεί και προβλέπει τις συνέργειες και τις αναγκαίες διαλειτουργικότητες.

Στη νέα Στρατηγική:

- ◇ Προσεγγίζονται όλες οι ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, καθώς για τον σχεδιασμό και την υλοποίησή της εξειδικεύεται πλήθος δράσεων (στοχευμένων για κάθε ομάδα),
- ◇ Κινητοποιείται πλήθος αρμοδίων δημοσίων υπηρεσιών και φορέων, με πολυεπίπεδη συνεργασία,
- ◇ Συμπεριλαμβάνονται δράσεις 11 συναρμόδιων Υπουργείων, Περιφερειών και Δήμων της χώρας, μέσω της λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού.

Η συνέχιση και η ενδεχόμενη αναβάθμιση των δράσεων διασφαλίζεται στη νέα Στρατηγική, διερευνώντας τη μέγιστη ενσωμάτωση της διάστασης της κοινωνικής καινοτομίας στην κοινωνική ένταξη.

Πηγή: ΕΣΚΕ, 2021

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

Η Στρατηγική διατυπώνεται σε τέσσερις Επιχειρησιακούς Άξονες. Οι άξονες αυτοί συνδέονται με Στόχους Κοινωνικής Ένταξης, όπως αποτυπώνονται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 1: Επιχειρησιακοί Άξονες και Στόχοι Κοινωνικής Ένταξης

Επιχειρησιακός Άξονας	Ομάδα Στόχου	Επιδιωκόμενοι Στόχοι Κοινωνικής Ένταξης
Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους και βασικά αγαθά	Άτομα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας (με έμφαση στους αστέγους)	<ul style="list-style-type: none">Καταπολέμηση του κινδύνου της φτώχειας και του προβλήματος έλλειψης στέγης ή πρόσβασης σε προσιτή στέγη.Καταπολέμηση των διακρίσεων και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού.Ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας της οικογένειας και πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.
Πρόσβαση σε Υπηρεσίες	Άτομα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, άτομα με αναπηρία/ίες, παιδιά, ηλικιωμένοι, γυναίκες θύματα βίας και κακοποίησης, άστεγοι, άλλες ευάλωτες ειδικές ομάδες (όπως Ρομά)	<ul style="list-style-type: none">Καταπολέμηση των διακρίσεων και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού.Ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας της οικογένειας και πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία/ίες μέσω της προώθησης της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και στήριξης της ανεξάρτητης διαβίωσης.Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και των ηλικιωμένων) μέσω της επέκτασης, διεύρυνσης, εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης κοινωνικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών, πολυδιάστατων παρεμβάσεων και κοινωνικής καινοτομίας.Ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας που βασίζονται στην οικογένεια και την κοινότητα.
Ένταξη στην αγορά εργασίας, βελτίωση της απασχολησιμότητας και πρόσβαση στην απασχόληση	Ανεργοί και εργαζόμενοι σε επισφάλεια	<ul style="list-style-type: none">Προώθηση της ενεργού ένταξης με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής και βελτίωση της απασχολησιμότητας.Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας / δια βίου μάθησης εργαζομένων ενηλίκων και διαχείριση αλλαγών.Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας ως εργαλείο κοινωνικής ένταξης και πρόσβασης στην απασχόληση.
Διακυβέρνηση της Στρατηγικής	Οριζόντιος	<ul style="list-style-type: none">Ενίσχυση του συστήματος διακυβέρνησης των πολιτικών ένταξης.Διασφάλιση αποτελεσματικής εφαρμογής της Στρατηγικής.

Επιχειρησιακός Άξονας	Ομάδα Στόχου	Επιδιωκόμενοι Στόχοι Κοινωνικής Ένταξης
		◇ Αναβάθμιση, βελτίωση και συμπλήρωση θεσμών και μηχανισμών που διευκολύνουν την κοινωνική ένταξη.

Πηγή: ΕΣΚΕ, 2021

Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

Επιχειρησιακός Άξονας 1: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους και βασικά αγαθά

Ομάδα στόχος: Γενικός πληθυσμός με έμφαση στα άτομα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και στους αστέγους

Επιδιωκόμενοι στόχοι κοινωνικής ένταξης:

- ◇ Καταπολέμηση της φτώχειας και του προβλήματος της έλλειψης στέγης ή πρόσβασης σε προσιτή στέγη.
- ◇ Καταπολέμηση των διακρίσεων και πρόληψη κοινωνικού αποκλεισμού.
- ◇ Ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας της οικογένειας και πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.

Προτεραιότητα Πολιτικής 1.1.: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους

- ◇ Μέτρο 1.1.1.: Εγγύηση ελάχιστου εισοδήματος
- ◇ Μέτρο 1.1.2.: Πρόσβαση σε στέγη
- ◇ Μέτρο 1.1.3.: Πρόσβαση στο ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας
- ◇ Μέτρο 1.1.4.: Οικονομικές διευκολύνσεις ατόμων εκτός αγοράς εργασίας ή εργαζομένων σε επισφαλή θέση εργασίας
- ◇ Μέτρο 1.1.5.: Πρόσβαση στο επίδομα παιδιού
- ◇ Μέτρο 1.1.6.: Πρόσβαση στο επίδομα γέννησης
- ◇ Μέτρο 1.1.7.: Ενίσχυση μητρότητας
- ◇ Μέτρο 1.1.8.: Οικονομική ενίσχυση για τη στήριξη της ανάδοχης οικογένειας
- ◇ Μέτρο 1.1.9.: Εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών
- ◇ Μέτρο 1.1.10.: Επιδοματική πολιτική για άτομα με αναπηρία/ίες
- ◇ Μέτρο 1.1.11.: Οικονομική ενίσχυση φοιτητών-τριών
- ◇ Μέτρο 1.1.12.: Φορολογικές ευνοϊκές ρυθμίσεις
- ◇ Μέτρο 1.1.13.: Δημοσιονομικές ευνοϊκές ρυθμίσεις
- ◇ Μέτρο 1.1.14.: Αντιμετώπιση ιδιωτικού χρέους

Προτεραιότητα Πολιτικής 1.2.: Πρόσβαση σε βασικά αγαθά

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ◇ Μέτρο 1.2.1.: Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης

Επιχειρησιακός Άξονας 2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες

Ομάδα στόχος: Άτομα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, άτομα με αναπηρία/ίες, παιδιά, ηλικιωμένοι, άστεγοι, γυναίκες θύματα βίας και κακοποίησης, άλλες ευάλωτες ειδικές ομάδες (π.χ. Ρομά)

Επιδιωκόμενοι στόχοι κοινωνικής ένταξης:

- ◇ Καταπολέμηση των διακρίσεων και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού.
- ◇ Ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας της οικογένειας και πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.
- ◇ Βελτίωση της ποιότητας ζωής των άτομα με αναπηρία/ιες μέσω της προώθησης της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και στήριξης της ανεξάρτητης διαβίωσης.
- ◇ Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και των ηλικιωμένων) μέσω της επέκτασης και διεύρυνσης, εκσυγχρονισμού κα αναβάθμισης κοινωνικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών, πολυδιάστατων παρεμβάσεων και κοινωνικής καινοτομίας.
- ◇ Ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας που βασίζονται στην οικογένεια και την κοινότητα.

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.1.: Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης

- ◇ Μέτρο 2.1.1.: Ανάπτυξη νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υπηρεσιών για τα **άτομα με αναπηρία/ίες**
- ◇ Μέτρο 2.1.2.: Αναβάθμιση της λειτουργίας του Μηχανισμού Αξιολόγησης της Αναπηρίας
- ◇ Μέτρο 2.1.3.: Η διάσταση του φύλου στην αναπηρία
- ◇ Μέτρο 2.1.4.: Συντάξεις και παροχές αναπηρίας στο πλαίσιο της κοινωνικής ασφάλισης
- ◇ Μέτρο 2.1.5.: Ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας
- ◇ Μέτρο 2.1.6.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες πρόληψης
- ◇ Μέτρο 2.1.7.: Ισότητα και μη διάκριση – Προσβασιμότητα σε αγαθά και υπηρεσίες για **άτομα με αναπηρία/ίες** και χρονίως πάσχοντες
- ◇ Μέτρο 2.1.8.: Αντιμετώπιση κρίσεων
- ◇ Μέτρο 2.1.9.: Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την αντιμετώπιση έκτακτης κοινωνικής ανάγκης ή κινδύνου των γυναικών θυμάτων βίας και κακοποίησης που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις
- ◇ Μέτρο 2.1.10.: Πρόληψη της υπερχρέωσης

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.2.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας

- ◇ Μέτρο 2.2.1.: Πρόσβαση σε δομές ανοικτής κοινωνικής φροντίδας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.3.: Μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα ή στο οικογενειακό περιβάλλον

- ◇ Μέτρο 2.3.1.: Μετάβαση σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα ή στο οικογενειακό περιβάλλον

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.4.: Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης

- ◇ Μέτρο 2.4.1.: Προώθηση ολοκληρωμένων διαδικασιών αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης των παιδιών με ή χωρίς αναπηρία που διαβιούν σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές κλειστής φροντίδας
- ◇ Μέτρο 2.4.2: Ανεξάρτητη διαβίωση

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.5.: Υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, αγωγής και εκπαίδευσης

- ◇ Μέτρο 2.5.1.: Παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης σε παιδιά
- ◇ Μέτρο 2.5.2.: Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες Ρομά για την ενίσχυση της πρόσβασης σε ποιοτική συμπεριληπτική γενική εκπαίδευση και μείωσης της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και νέους
- ◇ Μέτρο 2.5.3.: Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής και ενίσχυση της φοίτησης των παιδιών μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- ◇ Μέτρο 2.5.4.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες σχολικής εκπαίδευσης
- ◇ Μέτρο 2.5.5.: Εκπαίδευση μαθητών-τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.6.: Υπηρεσίες υγείας

- ◇ Μέτρο 2.6.1.: Πρόσβαση ανασφάλιστων πολιτών στην παροχή υπηρεσιών υγείας (ιατρικές εξετάσεις και συνταγογράφησης μέσω ΠΦΥ)
- ◇ Μέτρο 2.6.2.: Πρόσβαση ανασφάλιστων πολιτών στην ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη
- ◇ Μέτρο 2.6.3.: Διαπολιτισμική επιμόρφωση και υπηρεσίες διαπολιτισμικής μεσολάβησης

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.7.: Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη

- ◇ Μέτρο 2.7.1.: Λειτουργία υπνωτηρίων / ξενώνων
- ◇ Μέτρο 2.7.2.: Πρόσβαση στη στέγη δικαιούχων διεθνούς προστασίας και μελών της οικογένειάς τους
- ◇ Μέτρο 2.7.3.: Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία»
- ◇ Μέτρο 2.7.4.: Απογραφή/Ψηφιοποίηση δεδομένων / Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας
- ◇ Μέτρο 2.7.5.: Δράσεις στον τομέα της στέγασης, της κοινωνικής κατοικίας και των υποδομών σε οικισμούς/καταυλισμούς Ρομά
- ◇ Μέτρο 2.7.6. : Πρόσβαση φοιτητών-τριών στη στέγη

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προτεραιότητα Πολιτικής 2.8.: Πρόσβαση σε λειτούς υπηρεσίες

- ◇ Μέτρο 2.8.1.: Ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά μέσω της ενδυνάμωσης της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας και την καταπολέμηση των διακρίσεων
- ◇ Μέτρο 2.8.2.: Πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια
- ◇ Μέτρο 2.8.3.: Πρόσβαση σε νομικές υπηρεσίες
- ◇ Μέτρο 2.8.4.: Πρόσβαση σε Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και διευκολύνσεις μετακίνησης
- ◇ Μέτρο 2.8.5.: Πρόσβαση σε προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ
- ◇ Μέτρο 2.8.6.: Πρόσβαση σε υπηρεσίες παιδείας, πολιτισμού και αναψυχής

Επιχειρησιακός Άξονας 3: Ένταξη στην αγορά εργασίας, βελτίωση της απασχολησιμότητας και πρόσβαση στην απασχόληση

Ομάδα στόχος: Άνεργοι και εργαζόμενοι σε επισφάλεια

Επιδιωκόμενοι στόχοι κοινωνικής ένταξης:

- ◇ Προώθηση της ενεργού ένταξης με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής και βελτίωση της απασχολησιμότητας
- ◇ Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας / δια βίου μάθησης εργαζομένων ενηλίκων και διαχείριση αλλαγών
- ◇ Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας ως εργαλείο κοινωνικής ένταξης και πρόσβασης στην απασχόληση

Προτεραιότητα Πολιτικής 3.1.: Συμβουλευτική

- ◇ Μέτρο 3.1.1.: Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους/τις φοιτητές/τριες και τους αναζητούντες εργασία

Προτεραιότητα Πολιτικής 3.2.: Επαγγελματική κατάρτιση / εκπαίδευση

- ◇ Μέτρο 3.2.1.: Πρόσβαση ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας
- ◇ Μέτρο 3.2.2.: Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης
- ◇ Μέτρο 3.2.3.: Προσαρμογή / επανακατάρτιση ανέργων, εργαζομένων σε κίνδυνο φτώχειας ή/και σε επισφαλή θέση εργασίας σε τομείς αιχμής
- ◇ Μέτρο 3.2.4.: Ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική ένταξη των Ρομά

Προτεραιότητα Πολιτικής 3.3.: Προγράμματα απασχόλησης

- ◇ Μέτρο 3.3.1.: Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ◇ Μέτρο 3.3.2.: Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε τοπικό επίπεδο
- ◇ Μέτρο 3.3.3.: Πρόσβαση ανέργων γυναικών θυμάτων έμφυλης και οικογενειακής βίας σε προγράμματα εργασίας
- ◇ Μέτρο 3.3.4.: Ενίσχυση επιχειρηματικότητας σε αγροτικές και αλιευτικές περιοχές
- ◇ Μέτρο 3.3.5.: Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση των Ρομά

Προτεραιότητα Πολιτικής 3.4.: Προγράμματα Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ ΑπΚΟ

- ◇ Μέτρο 3.4.1.: Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ)
- ◇ Μέτρο 3.4.2.: Βελτίωση προοπτικών απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού
- ◇ Μέτρο 3.4.3.: Συστημικές παρεμβάσεις των θεσμών της αγοράς εργασίας και πρόνοιας
- ◇ Μέτρο 3.4.4.: Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την «Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία» (EaSI)

Προτεραιότητα Πολιτικής 3.5.: Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας

- ◇ Μέτρο 3.5.1.: Πρόσβαση και προσαρμογή αιτούντων/ών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην εργασία μέσω της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας
- ◇ Μέτρο 3.5.2.: Προσαρμογή ανέργων στον ψηφιακό μετασχηματισμό

Επιχειρησιακός Άξονας 4: Διακυβέρνηση της Ε.Σ.Κ.Ε.

Επιδιωκόμενοι στόχοι κοινωνικής ένταξης:

- ◇ Ενίσχυση του συστήματος διακυβέρνησης των πολιτικών ένταξης
- ◇ Διασφάλιση αποτελεσματικής εφαρμογής της Στρατηγικής
- ◇ Αναβάθμιση, βελτίωση και συμπλήρωση θεσμών και μηχανισμών που διευκολύνουν την κοινωνική ένταξη

Προτεραιότητα Πολιτικής 4.1.: Θεσμική και επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής

- ◇ Μέτρο 4.1.1.: Θεσμική ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού
- ◇ Μέτρο 4.1.2.: Επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού
- ◇ Μέτρο 4.1.3.: Ενίσχυση και ολοκλήρωση των πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν τον Εθνικό Μηχανισμό
- ◇ Μέτρο 4.1.4.: Ενίσχυση των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων
- ◇ Μέτρο 4.1.5.: Ενίσχυση δομών κοινωνικής ένταξης
- ◇ Μέτρο 4.1.6.: Ενίσχυση της λειτουργίας των κοινωνικών δομών των ΟΤΑ Α' βαθμού

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προτεραιότητα Πολιτικής 4.2.: Ηλεκτρονική και ψηφιακή αναβάθμιση των προνοιακών θεσμών, δομών και εργαλείων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής

- ◇ Μέτρο 4.2.1.: Ηλεκτρονική και ψηφιακή αναβάθμιση των προνοιακών θεσμών, δομών και εργαλείων

Η ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΟΧΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

Στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, οι Ομάδες Στόχου ανάλογα με τα προβλεπόμενα Μέτρα Πολιτικής είναι οι ακόλουθες:

- ◇ Ευπαθείς Ομάδες
- ◇ Αγροε
- ◇ ΑμεΑ
- ◇ Παιδιά
- ◇ Ρομά
- ◇ Άνεργοι
- ◇ Μακροχρόνια Άνεργοι
- ◇ Μετανάστες / Πρόσφυγες
- ◇ Ηλικιωμένοι
- ◇ (Από)φυλακισθέντες
- ◇ (Απ)εξαρτημένοι
- ◇ Άστεγοι
- ◇ Παλινοστούντες
- ◇ Ανήλικοι Παραβάτες
- ◇ Κάτοικοι Ορεινών Απομακρυσμένων Νησιωτικών Περιοχών
- ◇ Γυναίκες
- ◇ Νέοι / Φοιτητές

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

Η χρηματοδότηση των μέτρων και επιμέρους δράσεων της νέας Στρατηγικής θα πραγματοποιηθεί πρωτίστως από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων των πόρων που θα εκταμιευθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – RRF. Για την υλοποίηση των δράσεων που προκαλούν δαπάνη, θα αξιοποιηθούν, τόσο οι πόροι του τακτικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, όσο και οι πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) 2014-2020 και 2021-2027. Την ίδια χρονική στιγμή, αξιοποιούνται πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης, μέσω του Εθνικού Σχεδίου που έχει καταρτιστεί και διοχετεύονται σε δράσεις που στοχεύουν στην αποκατάσταση των οικονομικών και κοινωνικών ζημιών που προκάλεσε η πανδημία του κορωνοϊού COVID - 19.

Η συμπληρωματικότητα των δράσεων που περιλαμβάνονται στην παρούσα Στρατηγική αποτελεί εγγύηση της βέλτιστης αποτελεσματικής και αποδοτικής αξιοποίησής τους σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η ανάπτυξη της Στρατηγικής θα αξιοποιήσει με συντονισμένο τρόπο τις δυνατότητες συμπληρωματικής χρηματοδότησης των πολιτικών και προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης μέσω των πόρων των ΕΔΕΤ που θα διατεθούν για την πλήρωση των στόχων των ευρωπαϊκών πολιτικών, την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Βασική επιδίωξη για την χώρα αποτελεί η ορθολογιστική αξιοποίησή τους, προκειμένου να τεθεί σε τροχιά μόνιμη, δυναμικής ανάπτυξης και σύγκλισης με την Ευρώπη.

Προς αυτή την κατεύθυνση, σε εθνικό επίπεδο, ο κυβερνητικός σχεδιασμός αξιοποιεί πόρους του τακτικού προϋπολογισμού, όχι μόνο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αλλά και των υπολοίπων συναρμόδιων, σε ζητήματα κοινωνικής πολιτικής, Υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων. Παράλληλα, προβλέπεται η αξιοποίηση πόρων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου - EKT+, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και λιγότερο του Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης. Ο κυβερνητικός σχεδιασμός γίνεται με τέτοιο συντονισμένο τρόπο, ώστε τα μέτρα και οι δράσεις που προβλέπονται να αλληλοσυμπληρώνονται προς όφελος των ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού, δημιουργώντας σημαντικές οικονομίες κλίμακας.

Από την άλλη πλευρά, σε περιφερειακό επίπεδο, οι Περιφέρειες, μέσω των Περιφερειακών τους Προγραμμάτων, εξασφαλίζουν τη χρηματοδότηση των περιφερειακών τους δράσεων αξιοποιώντας τους ενωσιακούς πόρους, ενώ παράλληλα, επικεντρώνονται στην βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων υπέρ των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού (κεντρικοί αυτοτελείς πόροι και έσοδα από ανταποδοτικά τέλη).

Η αναγκαιότητα των ενωσιακών πόρων είναι δεδομένη, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη την πολυετή οικονομική κρίση που έπληξε την χώρα σε συνδυασμό με την τρέχουσα υγειονομική κρίση, ο αντίκτυπος της οποίας έχει ξεκινήσει να διαφαίνεται. Η διαχείριση δε του προϋπολογισμού της Στρατηγικής θα επιτευχθεί μέσω συγκεκριμένων διαδικασιών και εργαλείων παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιμέρους δράσεων (διαθέσιμα πληροφοριακά συστήματα, δείκτες, μητρώα), όπως αναλυτικά προβλέπονται στο Σχέδιο Δράσης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πηγές χρηματοδότησης για την υλοποίηση των μέτρων και δράσεων που προτείνονται στο πλαίσιο της παρούσας Εθνικής Στρατηγικής, ενδεικτικά, μπορεί να αποτελέσουν οι κάτωθι:

- ◇ Εθνικοί πόροι τόσο στο πλαίσιο του τακτικού προϋπολογισμού όσο και στο πλαίσιο του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (πόροι τακτικού προϋπολογισμού εμπλεκόμενων Υπουργείων, πόροι τακτικού προϋπολογισμού εποπτευόμενων φορέων: ΟΑΕΔ, ΕΚΚΑ, ΟΠΕΚΑ, πόροι Ειδική Εισφοράς Αλληλεγγύης)
- ◇ Πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων 2014-2020 και 2021-2027 (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο EKT+, Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης)
- ◇ Πόροι του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης (TAM)
- ◇ Πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF)
- ◇ Πόροι του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (TAM)
- ◇ Πόροι που διατίθενται στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX –E.A.A. Grants)
- ◇ Χρηματοδοτήσεις από DG JUSTICE “Rights, Equality and Citizenship Programme”
- ◇ Πόροι του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης
- ◇ Πόροι του Ταμείου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ)
- ◇ Έκτακτες χρηματοδοτήσεις DG HOME & DG ECHO
- ◇ Ιδιωτικοί πόροι οι οποίοι μπορεί να προέρχονται από τη διαχείριση κληροδοτημάτων, Διεθνείς Οργανισμούς, κ.ά.

Η Ειδική Αγωγή αφορά κατά κύριο λόγο ΑμεΑ των πολύ μικρών ηλικιών και τους μαθητές. Σήμερα, στα δημόσια Ειδικά Σχολεία που υπάρχουν στη χώρα, φοιτούν περίπου 10.000 μαθητές, με τον αριθμό τους μειωμένο κατά 50% περίπου συγκριτικά με δέκα χρόνια πριν. Αξίζει εδώ να επισημανθεί, ότι με βάση τα διεθνή δεδομένα, πάνω από το 10% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού έχει ανάγκη ειδικής αγωγής, κάτι που σημαίνει ότι η χώρα μας παρουσιάζει σημαντικό έλλειμμα σε αυτό (εκτιμάται ότι 200.000 παιδιά έχουν ανάγκη ειδικής αγωγής). Επιχειρείται η ένταξη των μαθητών ΑμεΑ ή με ανάγκη ειδικής αγωγής εν γένει στο γενικό σχολείο, με το –σωστό σαν γενική πρόθεση- σκεπτικό να επιβηθεί η καλύτερη ένταξή τους στην κοινωνία (και την ίδια στιγμή να δημιουργηθεί ένα πραγματικό κοινό «σχολείο για όλους»), κάτι που έχει ωστόσο σημαντικές προϋποθέσεις και προαπαιτούμενα, που αφορούν στη διαμόρφωση κατάλληλων τεχνικών υποδομών, στην ειδική προετοιμασία και εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και του βοηθητικού προσωπικού κ.τ.λ. Ταυτόχρονα, όμως, σήμερα πάνω από 40.000 παιδιά παρακολουθούν προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης σε ιδιωτικά Κέντρα Ειδικής Αγωγής στην Ελλάδα που, βέβαια, δεν παρέχονται δωρεάν, αλλά επιβαρύνουν τις οικογένειές τους (ΕΙΕΑΔ, 2020).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.3.5 Βασικές αρχές και στόχοι της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030

Η ΕΣΚΕ Ρομά θα ιεραρχήσει την υλοποίηση των δράσεων με γνώμονα την κάλυψη των βασικών αναγκών: στέγασης, τακτικής παρακολούθησης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, εύρεσης βιώσιμης και επαρκώς αμειβόμενης εργασίας, πρόσβασης στο σύστημα υγείας και καταπολέμησης διακρίσεων. Επίσης, θα εστιάσει σε παρεμβάσεις για την επίλυση αστικοδημοτικών ζητημάτων, και την προώθηση της ενεργού πολιτεότητας και της συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, πολιτική, οικονομική και πολιτιστική ζωή.

Η ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030 εκπληρώνει την υποχρέωση της ελληνικής πολιτείας να σέβεται, να προστατεύει και να προωθεί τα ανθρώπινα και θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία διασφαλίζονται από τις διεθνείς συνθήκες και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, με τις οποίες έχει εναρμονιστεί η ελληνική έννομη τάξη. Η ΕΣΚΕ Ρομά και το Σχέδιο Δράσης 2021-2030, αντανakλούν τη στροφή που γίνεται σταδιακά σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το παραδοσιακό προνοιακό σύστημα της μονοδιάστατης αντιμετώπισης των ακραίων φαινομένων στέρξης της κοινότητας των Ρομά προς την προώθηση της ισότητας, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης και της ουσιαστικής συμμετοχής τους, βασιζόμενη ιδίως στην **ολιστική προσέγγιση της ενεργητικής ένταξης των Ρομά**, που συνδυάζεται με ευρύτερες παρεμβάσεις για την ανθρωποκεντρική προάσπιση των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων τους (human rights based approach)³. Ειδικότερα, η ΕΣΚΕ Ρομά αποτελείται τόσο από στοχευμένες πολιτικές κοινωνικής ένταξης (targeted) των φτωχών ατόμων και οικογενειών Ρομά με βάση την αρχή της στοχευμένες αλλά όχι αποκλειστικής στόχευσης όσο και γενικές πολιτικές (mainstream) από τις οποίες οι Ρομά θα ενισχυθούν ώστε να μπορούν να επωφεληθούν, καθώς πολιτικές προώθησης της ισότητας και της ουσιαστικής συμμετοχής των Ρομά ανεξαρτήτως από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση **με βάση την αρχή της εξειδικευμένης, αλλά όχι αποκλειστικής, στόχευσης αυτής της ευάλωτης κοινωνικής ομάδας**.

Η υλοποίηση της ΕΣΚΕ Ρομά και του Σχεδίου Δράσης 2021 – 2030 βασίζεται στην **αρχή της ενεργού συμμετοχής τους**, που αποτελεί και οριζόντιο στόχο της σχετικής Σύστασης του Συμβουλίου. Η συμμετοχή στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση δράσεων κοινωνικής ένταξης ενδυναμώνει τον πολίτη ενισχύοντας την αντίληψη ενός πλαισίου δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, σύμφωνα με το οποίο οι ενδιαφερόμενοι θεμελιώνουν δικαιώματα λήψης παροχών και υπηρεσιών, αλλά παράλληλα αναπτύσσουν τη δυνατότητα να καλύπτουν μόνοι τους τις ανάγκες τους για να απεξαρτηθούν σταδιακά από δημόσιες παροχές. Παράλληλα, η ενεργητική συμμετοχή των Ρομά ενισχύει την αντίληψη μιας «κοινής ευθύνης» για την επίτευξη θετικού αποτελέσματος.

Βασικός πυρήνας των αρχών της *ΕΣΚΕ Ρομά* είναι η ουσιαστική προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των Ρομά μέσω θεσμικών, επιχειρησιακών και χρηματοδοτικών παρεμβάσεων για την προώθηση της ισότητας, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης και της ουσιαστικής συμμετοχής τους στην ελληνική κοινωνία. Υπό το πρίσμα αυτό, οι αρχές της Στρατηγικής αφορούν τρία επίπεδα:

³UN Human Rights Regional Office for Europe (OHCHR): *Lessons Learned: Views in the Context of Mid-Term Review of Implementation of the EU Framework for National Roma Integration Strategies 2012 - 2020*, 2017.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

- ◇ το θεσμικό επίπεδο
- ◇ το κοινωνικοπολιτικό επίπεδο
- ◇ το επιχειρησιακό επίπεδο.

Η ΕΣΚΕ Ρομά υιοθετεί επιχειρησιακά τις ακόλουθες αρχές:

(α) Η αρχή της επικουρικότητας τυποποιεί την παρέμβαση της πολιτείας για την κάλυψη - μέσω δημόσιων πολιτικών - εκείνων των αναγκών των Ρομά, οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους.

(β) Η αρχή της εξατομίκευσης επιβάλλει την προσαρμογή των προγραμμάτων υποστήριξης των Ρομά σε σχέση με την εξειδίκευση των αναγκών των ενδιαφερομένων. Η εφαρμογή της θα συμβάλει ουσιαστικά στην τυποποίηση της κοινωνικής και οικονομικής ανάγκης, ύστερα από την αντικειμενική στάθμιση των επιλογών του ενδιαφερόμενου αναφορικά με τη μορφή και την έκταση της κοινωνικής κάλυψης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τους ακόλουθους παράγοντες: i. οικογενειακή, επαγγελματική, κοινωνική και οικονομική κατάσταση του ατόμου, ii. αίτια που έχουν οδηγήσει στην εμφάνιση ή παράταση της συγκεκριμένης ανάγκης, iii. δυνατότητα του ατόμου να καλύψει την αντίστοιχη ανάγκη (αυτοβοήθεια), iv. αποτελεσματική υποστήριξη του ατόμου μέσω τεχνικών που θα αμβλύνουν τις πιθανότητες κοινωνικού στιγματισμού στο ευρύτερο περιβάλλον του.

(γ) Η αρχή της ενεργοποίησης απορρέει από την ανάγκη άμεσης ένταξης της κοινότητας των Ρομά στον οικονομικό και κοινωνικό ιστό της χώρας (και ιδίως στο επίπεδο της κοινότητας που ζουν)⁴, μέσω τεχνικών ενθάρρυνσης των ενδιαφερομένων ώστε αφενός, να απεγκλωβισθούν από ενδεχόμενες «παγίδες της φτώχειας» (επιλογές προνοιακής επιδότησης σε σχέση με την άσκηση απασχόλησης ή τυπικής οικονομικής δραστηριότητας), αφετέρου, να ενδυναμώσουν τις δεξιότητες κοινωνικής και οικονομικής συμμετοχής τους, για να μην εξελιχθούν σε εφ' όρου ζωής παθητικά υποκειμένα δημόσιας συνδρομής.

(δ) Η αρχή της κοινωνικής λογοδοσίας εστιάζει στη διατήρηση της επιτελικής αρμοδιότητας λήψης αποφάσεων στα όργανα του κράτους (κοινοβούλιο, διοίκηση), που σχεδιάζουν και ρυθμίζουν το περιεχόμενο της Στρατηγικής. Η εφαρμογή των μέτρων / δράσεων / έργων της Στρατηγικής ανατίθεται σε δημόσιους φορείς (αποκεντρωμένα ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, περιφέρειες και δήμοι), σε ιδιωτικούς φορείς (επιχειρήσεις) και φορείς της κοινωνίας των πολιτών. Οι δράσεις όλων αυτών των φορέων διέπονται από ένα οριζόντιο πλαίσιο υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, που περιλαμβάνει μηχανισμούς διαβούλευσης, συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης.

⁴ Η συγκεκριμένη αρχή αντανακλά υποδείγματα ενίσχυσης του κοινωνικού και εργασιακού ήθους των πολιτών που χρησιμοποιούν προγράμματα κοινωνικής προστασίας, δημιουργώντας ένα πλαίσιο αμοιβαίων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, σύμφωνα με το οποίο οι ενδιαφερόμενοι θεμελιώνουν δικαιώματα λήψης παροχών / υπηρεσιών, αλλά παράλληλα είναι υποχρεωμένοι να αναπτύξουν σταδιακά επιλογές αυτοτελούς κάλυψης των αναγκών τους για να περιορίσουν τους κινδύνους εξάρτησης (dependency) από τις δημόσιες παροχές.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

(ε) Η αρχή της δικτύωσης επιβάλλει τη διαμόρφωση ευέλικτων δικτύων οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας με «εταίρους» φορείς που έχουν εύλογο ενδιαφέρον για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων της ΕΣΚΕ Ρομά. Βασικοί άξονες εστίασης της δικτύωσης είναι:

- ◇ η εμπέδωση της «κοινής ευθύνης» για την επίτευξη θετικού αποτελέσματος
- ◇ η ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων (π.χ. υπηρεσίες της κεντρικής / αποκεντρωμένης διοίκησης, υπηρεσίες των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, εθελοντικές οργανώσεις, φορείς συλλογικής εκπροσώπησης της κοινότητας των Ρομά, κοινωνικοί εταίροι, ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς, η Εκκλησία της Ελλάδας, κ.λπ.)
- ◇ η επίτευξη προστιθέμενης αξίας μέσω του εντοπισμού και της αξιοποίησης πρόσθετων πόρων (χρηματοδότηση, δεξιότητες, ισχύς) που χωρίς την δικτύωση δεν θα ήταν διαθέσιμοι.

(στ) Η αρχή της πολυδιάστατης προσέγγισης της κοινωνικής καινοτομίας εστιάζει στην υιοθέτηση σύνθετων μεθοδολογιών και εργαλείων για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών των Ρομά, δίνοντας παράλληλα έμφαση σε πρωτοβουλίες της ίδιας της κοινότητας των Ρομά και της κοινωνίας των πολιτών.

Η ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030 υιοθετεί **μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους**, οι οποίοι μετουσιώνονται σε στοχευμένα μέτρα που αφορούν αποκλειστικά τους Ρομά σε συνδυασμό με την ισότιμη συμμετοχή τους σε γενικά μέτρα υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων στρατηγικών που αφορούν τις ευάλωτες ομάδες, αλλά και το γενικό πληθυσμό.

Πίνακας 2: Στρατηγικοί στόχοι της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΣΚΕ ΡΟΜΑ 2021 - 2030
◇ Κάθε Ρομά πρέπει να έχει πρόσβαση σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες.
◇ Κάθε Ρομά πρέπει να έχει επικουρική πρόσβαση σε δημόσια προγράμματα εισοδηματικής ενίσχυσης.
◇ Κάθε παιδί Ρομά πρέπει να έχει πρόσβαση σε προσχολική αγωγή και υποχρεωτική σχολική εκπαίδευση.
◇ Κάθε νέος/α Ρομά πρέπει να υποστηρίζεται για να αποκτήσει επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και ανώτατη εκπαίδευση.
◇ Κάθε Ρομά πρέπει να υποστηρίζεται στην πρόσβαση σε απασχόληση και άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων.
◇ Κάθε Ρομά πρέπει να έχει ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας.
◇ Κάθε Ρομά πρέπει να έχει ισότιμη πρόσβαση σε επαρκή και βιώσιμη στέγαση μέσω δημόσιων πολιτικών κοινωνικής κατοικίας.
◇ Κάθε Ρομά πρέπει να έχει πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες στέγασης (ύδρευση, ενέργεια, αποχέτευση).
◇ Κάθε Ρομά πρέπει να υποστηρίζεται σε διαδικασίες διεκδίκησης των δικαιωμάτων του σε περιπτώσεις διακρίσεων σε βάρος του/της.
◇ Κάθε Ρομά πρέπει να έχει πρόσβαση σε διαδικασίες διαβούλευσης και συμμετοχής σε ζητήματα ενδιαφέροντος του/της.

Πηγή: ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 20301

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Πυλώνες και μέτρα της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030

Η ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030 ενσωματώνει τις κατευθύνσεις, προτεραιότητες και στόχους, που έχουν τεθεί για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στο ευρωπαϊκό στρατηγικό πλαίσιο ως το 2030, στη Σύσταση της 12ης Μαρτίου 2021, καθώς και στις αρχές και στόχους του Σχεδίου Δράσης για τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) πυλώνες, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν την εθνική στόχευση, τις προτεραιότητες και στρατηγικούς στόχους τα μέτρα πολιτικής και τις θεσμικές παρεμβάσεις για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά σε εθνικό, τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι Πυλώνες της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030.

ΠΥΛΩΝΑΣ I. «Πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά»

Ο Πυλώνας I εστιάζει στην προστασία των ατόμων και οικογενειών Ρομά που βιώνουν συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού και είτε βρίσκονται σε κατάσταση απόλυτης στέρησης είτε αδυνατούν να εξασφαλίσουν μέσω της χρήσης ιδίων πόρων (εισόδημα από απασχόληση, οικονομικές δραστηριότητες, περιουσία) αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης. Η συγκεκριμένη ομάδα του πληθυσμού των Ρομά αποτελεί κατηγορία υψηλής προτεραιότητας της ΕΣΚΕ Ρομά, καθώς παρουσιάζει τον υψηλότερο βαθμό κινδύνου και την μεγαλύτερη ανάγκη υποστήριξης από τις οργανωμένες υπηρεσίες της κοινωνικής διοίκησης, ιδίως σε περιόδους οικονομικής ύφεσης και έκτακτων συνθηκών (όπως π.χ. η πανδημία της Covid-19). Η στόχευση των μέτρων επικεντρώνεται κατ' αρχήν στην ισότιμη πρόσβαση των ενδιαφερομένων Ρομά σε γενικά προγράμματα κοινωνικής προστασίας για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Προβλέπονται, όμως, και ειδικές παρεμβάσεις αποκλειστικής στόχευσης σε Ρομά για την επιτάχυνση της κοινωνικής ένταξης.

ΠΥΛΩΝΑΣ II. «Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά»

Ο Πυλώνας II εστιάζει στην ισότιμη πρόσβαση των Ρομά στις βασικές υπηρεσίες και αγαθά που συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής και στην παροχή κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών κοινωνικής ασφάλισης, απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης, κοινωνικής κατοικίας, παιδικής φροντίδας, μακροχρόνιας φροντίδας και κοινωνικής πρόνοιας. Συγκεκριμένα, προωθείται η ανάπτυξη τομεακών μέτρων στους ακόλουθους τομείς:

- ◇ Γενική και επαγγελματική εκπαίδευση
- ◇ Ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση
- ◇ Υπηρεσίες υγείας
- ◇ Υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης και φροντίδας
- ◇ Επαρκή μη διαχωρισμένη στέγαση και σε σχετικές βασικές υπηρεσίες.
- ◇ Η στόχευση των τομεακών μέτρων επικεντρώνεται κατ' αρχήν στην ισότιμη πρόσβαση των Ρομά σε γενικές υπηρεσίες, προγράμματα και παρεμβάσεις (mainstream) που εξυπηρετούν το σύνολο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

του πληθυσμού. Προβλέπονται, όμως, και ειδικές παρεμβάσεις αποκλειστικής στόχευσης σε Ρομά (όπως, ενδεικτικά, η πρόληψη και καταπολέμηση της σχολικής διαρροής των παιδιών Ρομά, το πρόγραμμα υποτροφιών για Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες), που επιδιώκουν να ενισχύσουν την κοινωνική ένταξη.

ΠΥΛΩΝΑΣ III. «Πρόληψη και καταπολέμηση των στερεοτύπων και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά»

Ο Πυλώνας III εστιάζει σε παρεμβάσεις πρόληψης και καταπολέμησης των διακρίσεων κατά των Ρομά στις σχέσεις τους με το κράτος, την αγορά και την κοινωνία των πολιτών. Ο αντιτσιγγανισμός (antigypsyism) είναι μία διακριτή μορφή ρατσισμού με ιστορικές ρίζες που εκδηλώνεται σε θεσμικό, κοινωνικό και διαπροσωπικό επίπεδο και απορρέει από αρνητικά, κατά βάση, στερεότυπα για τους Ρομά. Οι Ρομά που πλήττονται από τον ρατσισμό αφενός, αισθάνονται τον αντίκτυπό του ως προς την ισότιμη πρόσβασή τους στην απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη, τη στέγαση, την κοινωνική φροντίδα και την εκπαίδευση, ενώ συχνά αντιμετωπίζουν και κρούσματα βίας ή καταπάτησης των δικαιωμάτων τους. Σύμφωνα με τον FRA, ο αντιτσιγγανισμός αποτελεί κύριο εμπόδιο στις προσπάθειες βελτίωσης των ευκαιριών, της διαβίωσης και της κοινωνικής ένταξης των Ρομά.

Στο πλαίσιο της νέας ΕΣΚΕ Ρομά τα ζητήματα αυτά προσεγγίζονται διακριτά, δεδομένου ότι αποτελούν διαχρονικά κύριο παράγοντα ενίσχυσης και συντήρησης της περιθωριοποίησης των Ρομά και αντιμετώπισής τους με προκατάληψη και διαχωρισμό. Σύμφωνα με τα πορίσματα της έρευνας του Ειδικού Ευρωβαρόμετρου 493/2019 «Διακρίσεις στην ΕΕ», το 82% του δείγματος στην Ελλάδα πιστεύει ότι η ιδιότητα του Ρομά αποτελεί παράγοντα διακρίσεων (σε σχέση με το 61% του κοινοτικού μέσου όρου). Στο πλαίσιο του Πυλώνα III προβλέπονται ειδικά θεματικά μέτρα με στόχο την πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων, των εγκλημάτων και της ρητορικής μίσους, του ρατσισμού και των πολλαπλών διαρθρωτικών συστημικών διακρίσεων σε βάρος των Ρομά. Επιπλέον, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε δράσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε θέματα αποδοχής της διαφορετικότητας και της κουλτούρας των Ρομά, την ανάδειξη θετικών προτύπων καθώς και την προβολή των ιδιαίτερων πολιτισμικών και ιστορικών στοιχείων των Ρομά.

ΠΥΛΩΝΑΣ IV. «Προώθηση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή»

Ο Πυλώνας IV επικεντρώνεται σε παρεμβάσεις πρόληψης και αντιμετώπισης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά σε σχέση με την ουσιαστική συμμετοχή τους στο σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση κρίσιμων δημόσιων πολιτικών. Παράλληλα, προωθεί ένα μοντέλο ενδυνάμωσης και ανάπτυξης ικανοτήτων της κοινότητας των Ρομά, των δημόσιων αρχών και της κοινωνίας των πολιτών, με την οικοδόμηση συνεργασίας και εμπιστοσύνης. Ο Πυλώνας IV περιλαμβάνει μέτρα με ανάλογες δράσεις για την ενίσχυση της ενδυνάμωσης των Ρομά, και ειδικά των νέων και των γυναικών Ρομά, με στόχο την ενεργό δραστηριοποίησή τους στα κοινωνικά δρώμενα, καθώς και για την προώθηση της συμμετοχής των Ρομά και της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας με την τοπική κοινωνία και υπηρεσίες. Επιδιώκεται η ενίσχυση της

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αυτοδιαχείρισης και κοινωνικής χειραφέτησης των Ρομά ως προς τα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους στην προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική ζωή. Επιπλέον, επιχειρείται η περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση συνθηκών κοινωνικού διαλόγου, διαβούλευσης και συναίνεσης για την ομαλή κοινωνική συνύπαρξη των Ρομά και μη Ρομά στην τοπική κοινωνία.

Οι τέσσερις Πυλώνες της ΕΣΚΕ Ρομά προωθούνται με μέτρα, τα οποία καλύπτουν τους κομβικούς τομείς παρέμβασης στο πλαίσιο της στρατηγικής στόχευσης. Τα μέτρα αναλύονται σε στοχευμένες δράσεις, συνθέτοντας το Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021 - 2030.

Πίνακας 3: Μέτρα ανά Πυλώνα της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030

Πυλώνες / Μέτρα Πολιτικής	
ΠΥΛΩΝΑΣ 1	Πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των Ρομά
Μέτρο 1.1.	Πρόσβαση των Ρομά σε Επαρκείς Εισοδηματικούς Πόρους (1ος πυλώνας ΕΕΕ)
Μέτρο 1.2.	Πρόσβαση των Ρομά στο ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας
Μέτρο 1.3.	Πρόσβαση των Ρομά σε οικονομικές διευκολύνσεις ατόμων εκτός αγοράς εργασίας ή εργαζομένων σε επισφαλή θέση εργασίας
Μέτρο 1.4.	Πρόσβαση των Ρομά σε παροχές οικονομικής στήριξης της μητρότητας /οικογένειας.
Μέτρο 1.5.	Πρόσβαση των Ρομά με αναπηρία σε επιδοματικές παροχές ΑμεΑ.
Μέτρο 1.6.	Πρόσβαση των Ρομά σε προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης φοιτητών
Μέτρο 1.7.	Πρόσβαση των Ρομά σε ευνοϊκές Φορολογικές και Δημοσιονομικές ρυθμίσεις/ ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση ιδιωτικού χρέους
Μέτρο 1.8.	Πρόσβαση των Ρομά σε βασικά είδη διαβίωσης
Μέτρο 1.9.	Πρόσβαση των Ρομά σε ηλεκτρική ενέργεια
Μέτρο 1.10	Πρόσβαση των Ρομά σε διευκολύνσεις μετακίνησης και χρήσης Μέσων Μαζικής Μεταφοράς
ΠΥΛΩΝΑΣ 2	Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε βασικές υπηρεσίες και αγαθά (εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία, κοινωνική φροντίδα και στέγαση)
ΜΕΤΡΟ 2.1	Υποστηρικτικές δράσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά στην εκπαίδευση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την μείωση της πρόωρης σχολικής εγκατάλειψης.
ΜΕΤΡΟ 2.2	Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στη γενική εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ανώτατη εκπαίδευση & δια βίου μάθηση.
ΜΕΤΡΟ 2.3	Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε διαθέσιμες υποστηρικτικές υπηρεσίες ένταξης στην αγορά εργασίας.
ΜΕΤΡΟ 2.4	Πρόσβαση ανέργων και ευάλωτων Ρομά σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης γενικού πληθυσμού και ευάλωτων ομάδων. ◇

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πυλώνες / Μέτρα Πολιτικής	
METPO 2.5	Εξειδικευμένες υποστηρικτικές δράσεις για την ενίσχυση της πρόσβασης των Ρομά σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση και ανάπτυξη δεξιοτήτων απασχολησιμότητας.
METPO 2.6	Προγράμματα ενεργητικής ένταξης Ρομά/ ευάλωτων ομάδων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο
METPO 2.7	Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και σε ποιοτικές υπηρεσίες και φροντίδας υγείας. ◇
METPO 2.8	Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά σε προγράμματα Αγωγής Υγείας και παρεμβάσεις πρόληψης και προαγωγής Υγείας στο γενικό πληθυσμό με έμφαση στα παιδιά και ευάλωτες ομάδες. ◇
METPO 2.9	Πρόσβαση των Ρομά στο Εθνικό πρόγραμμα Προσυμπτωματικού Ελέγχου και στο Εθνικό Πρόγραμμα συστηματικού Προγεννητικού και Περιγεννητικού Ελέγχου ^
METPO 2.10	Πρόσβαση των Ρομά σε προγράμματα καταπολέμησης των εξαρτήσεων
METPO 2.11	Επείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας της νόσου COVID-19
METPO 2.12	Διασφάλιση της πρόσβασης των Ρομά στις υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης και φροντίδας.
METPO 2.13	Διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των Ρομά σε υπηρεσίες παιδείας, δημιουργικής απασχόλησης, πολιτισμού, τουρισμού και αναψυχής
METPO 2.14	Πρόσβαση των Ρομά σε μη διαχωρισμένη στέγαση και σχετικές διευκολύνσεις. ◇
ΠΥΛΩΝΑΣ 3	Πρόληψη και καταπολέμηση των στερεοτύπων και των διακρίσεων σε βάρος των Ρομά
METPO 3.1	Δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση του ρατσισμού, των εγκλημάτων μίσους, και των διακρίσεων εις βάρος των Ρομά.
ΠΥΛΩΝΑΣ 4	Προώθηση της ενεργού συμμετοχής των Ρομά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή
METPO 4.1	Ενίσχυση της ενδυνάμωσης των Ρομά, με έμφαση σε νέους και γυναίκες Ρομά. ◇
METPO 4.2	Ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά και της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας.

1.3.6 Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης για τους Υπηκόους Τρίτων Χωρών

Η ένταξη νομίμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική κοινωνία αποτελεί βασικό μέλημα και στόχο της ελληνικής πολιτείας. Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης για τους

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Υπηκόους των Τρίτων Χωρών διατυπώνει άξονες και προτεραιότητες συνυφασμένες με τις διεθνείς προεκτάσεις που λαμβάνει το μεταναστευτικό ζήτημα, με κεντρικό άξονα τις ανάγκες της ελληνικής πολιτείας, της ελληνικής αγοράς και οικονομίας, τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και το σεβασμό του ευρωπαϊκού πλαισίου αρχών και αξιών.

Η Ελλάδα, παρά τη δυσμενή οικονομική συγκυρία στην οποία βρίσκεται, συνιστά χώρα έντονου μεταναστευτικού ενδιαφέροντος, ενώ τα στατιστικά στοιχεία των διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών στην επικράτεια παραμένουν σε υψηλά επίπεδα (Σύνολο: 546.221 άτομα) Πηγή: Γενική Γραμματεία Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής, Υπουργείο Εσωτερικών, 2013.

Η χωρική εγκατάσταση των μεταναστευτικών ομάδων στη χώρα ακολουθεί το παράδειγμα άλλων ευρωπαϊκών κρατών, οι οποίες χαρακτηρίζονται από μορφές αστικής συγκέντρωσης. Υπό το πρίσμα αυτό, η μετανάστευση εμφανίζεται ως μια κατεξοχήν αστική υπόθεση καθώς η μεγάλη ζήτηση για υπηρεσίες και ανειδίκευτη εργασία προσελκύει τους μετανάστες στις πόλεις και τα αστικά κέντρα. Στην περίπτωση της Ελλάδας, σε ένα βαθμό, φαίνεται να ισχύει το ίδιο. Η περιφέρεια Αττικής αποτελεί τον τόπο εγκατάστασης για μεγάλο μέρος μεταναστευτικού πληθυσμού ενώ η μεγαλύτερη συγκέντρωση πληθυσμού παρατηρείται στον Δήμο Αθηναίων.

Η Ελληνική Δημοκρατία είναι το κράτος εκείνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο είναι το πλέον εκτεθειμένο στις διεθνείς μεταναστευτικές ροές κυρίως λόγω της ιδιαίτερης γεωγραφικής του θέσης στο γεωπολιτικό υποσύστημα της Νοτιοανατολικής Μεσογείου, αλλά και λόγω της αδυναμίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συστήσει ένα επαρκές και αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών. Αντιμέτωπη με μία σταθερή εισροή παρανόμων πολιτών τρίτων χωρών και αντιλαμβανόμενη τις αρνητικές συνέπειες της μαζικής παράνομης μετανάστευσης, η Ελληνική Δημοκρατία δείχνει να προσανατολίζεται προς την επεξεργασία και καθιέρωση ενός πιο συνεκτικού πλαισίου. Η καθιέρωση μίας συγκροτημένης μεταναστευτικής πολιτικής οφείλει να εδράζεται σε σύγχρονες, λειτουργικές αρχές, οι οποίες θα αποσκοπούν πρωτίστως στην διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και της ασφάλειας της Ελλάδος ως κράτους υποδοχής των μεταναστευτικών ροών.

Με το Ν. 3386/2005 η ομαλή κοινωνική ένταξη των αλλοδαπών κατέστη ζητούμενο για την ελληνική Πολιτεία. Σύμφωνα με τη ρύθμιση του άρθρου 65 του εν λόγω νόμου «Η κοινωνική ένταξη αποσκοπεί στη χορήγηση δικαιωμάτων στους πολίτες τρίτων χωρών, τα οποία διασφαλίζουν αφ' ενός την αναλογικώς ισότιμη συμμετοχή τους στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της χώρας και, αφ' ετέρου, αποβλέπουν στην υποχρέωση σεβασμού των θεμελιωδών κανόνων και αξιών της ελληνικής κοινωνίας». Η εθνική πολιτική για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των πολιτών τρίτων χωρών, αρθρώνεται σε δύο διακριτούς αλλά συμπληρωματικούς μεταξύ τους άξονες:

- ◇ Εγγυήσεις ασφάλειας του τίτλου νόμιμης διαμονής.
- ◇ Τομεακές πολιτικές κοινωνικής ένταξης με στόχο την άρση των αποκλεισμών πρόσβασης για τους μετανάστες σε βασικά κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες, τα οποία είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και της συμμετοχής τους στην κοινωνική ζωή του τόπου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σε εθνικό επίπεδο υπάρχει σαφής πολιτική δέσμευση και αποφασιστικότητα για την ενσωμάτωση της ομαλής κοινωνικής ένταξης των πολιτών τρίτων χωρών ως κριτηρίου σε όλες τις δημόσιες πολιτικές με τη διερεύνηση εθνικών ή κοινοτικών κοινωνικών δράσεων άλλων Υπουργείων ή φορέων (ιδίως ΟΤΑ) με στόχο τη δημιουργία ενός συνεκτικού και ολοκληρωμένου πλαισίου για την προώθηση συνολικών σχεδίων δράσης κοινωνικής ένταξης πολιτών τρίτων χωρών σε συντονισμό με την ανάλογη κεντρική πρωτοβουλία του ΕΚΤ και την επικείμενη διαβούλευση με ΜΚΟ, οργανώσεις, τοπική αυτοδιοίκηση.

Η Εθνική Στρατηγική για την ένταξη Τρίτων Χωρών περιγράφει ενδεικτικές δράσεις ανά άξονα δράσης, ως εργαλεία στήριξης που προσφέρουν πρόσβαση στην υιοθέτηση πολιτικών για την κοινωνική ένταξη πολιτών τρίτων χωρών.

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- ◇ Άξονας Πληροφόρηση- Εξυπηρέτηση (δράσεις υποδοχής, ενημέρωσης, πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες, πιλοτικές εφαρμογές, εκπαίδευση δημοσίων υπαλλήλων, συμμετοχή στα δίκτυα κ.α.)
- ◇ Άξονας Εκπαίδευση-Ελληνική γλώσσα (δράσεις εκμάθησης ελληνικών, δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού κ.α.)
- ◇ Άξονας Εργασία-Απασχόληση-Κατάρτιση (δράσεις εκστρατείας προώθησης του εργοσήμου).
- ◇ Άξονας Προώθηση νόμιμης εργασίας (δράσεις τοπικών προγραμμάτων για ευάλωτες ομάδες, σύσταση Παρατηρητηρίου για θέματα εργασίας μεταναστών κ.α.)
- ◇ Άξονας Καταπολέμηση αδήλωτης εργασίας (δράσεις για αδήλωτη εργασία, μελέτη για την απασχόληση στην Ελλάδα).
- ◇ Άξονας Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας (δράσεις προώθησης διαπολιτισμικής επιχειρηματικότητας κ.α.)
- ◇ Άξονας Κατάρτιση (δράσεις εκμάθησης Η/Υ, Κέντρα Δια Βίου Μάθησης κ.α.)
- ◇ Άξονας Υγεία (δράσεις κινητών μονάδων, ιατρική/νοσηλευτική φροντίδα, δημιουργία κινητών πολυιατρείων κ.α.)
- ◇ Άξονας Στέγαση και Ποιότητα Ζωής (δράσεις προγραμμάτων Διαπολιτισμικών Μεσολαβητών κ.α.)
- ◇ Άξονας Συμμετοχή στα κοινά (δράσεις συγκέντρωσης στοιχείων ΜΚΟ κ.α.)
- ◇ Άξονας Προώθηση αρχής της ίσης μεταχείρισης (δράσεις για την καταπολέμηση των διακρίσεων και καταπολέμηση του ρατσισμού).
- ◇ Άξονας Διαπολιτισμικότητα (Προγράμματα Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών)
- ◇ Άξονας Διαθρησκευτικός διάλογος (δράσεις για την ελευθερία της θρησκευτικής λατρείας)

Στο σχεδιασμό και στα προγράμματα κοινωνικής ένταξης περιγράφονται άξονες και αντίστοιχες ενδεικτικές δράσεις για στοχευμένες κοινωνικές ομάδες όπως οι γυναίκες, τα παιδιά και οι νέοι/δεύτερη γενιά μεταναστών, οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με αναπηρία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.3.7 Σχέδιο Στρατηγικής Αποϊδρυματοποίησης

Οι Εθνικές Στρατηγικές θα πρέπει να συνοδεύονται από την κατάρτιση σχετικών Εθνικών Σχεδίων Δράσης, τα οποία θα πρέπει να ενσωματώνουν τα εξής σημεία: Πλαίσιο διοίκησης, σύνθεση και ρόλος της ομάδας διαχείρισης και ηγεσίας.

- ◇ Δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν και να αντιστοιχούν στους στόχους και τα μέτρα της στρατηγικής.
- ◇ Χρονοδιάγραμμα.
- ◇ Ιδρύματα και άτομα, τα οποία αφορά.
- ◇ Υπηρεσίες, που θα αναπτυχθούν.
- ◇ Προϋπολογισμός, διαθέσιμοι πόροι, απαιτούμενη χρηματοδότηση για τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του συστήματος και διασύνδεση κόστους, αναγκών και αποτελεσμάτων.
- ◇ Δείκτες, πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης, συμπεριλαμβάνοντας την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών και τον προσδιορισμό των σχετικών κριτηρίων/προδιαγραφών ποιότητας (πλαίσιο ποιοτικού ελέγχου).

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία θα πρέπει να στηρίζουν επενδύσεις σε μακροπρόθεσμες βιώσιμες μεταρρυθμίσεις. Κατά κανόνα (με επιφύλαξη προσαρμογής ανάλογα με τα διάφορα εθνικά/περιφερειακά πλαίσια):

- ◇ Τα Διαρθρωτικά Ταμεία θα πρέπει να στηρίζουν επενδύσεις στην ανάπτυξη των νέων υπηρεσιών. Σημειώνεται, ότι η δυνατότητα κάλυψης των μεταβατικών δαπανών με χρηματοδότηση από την ΕΕ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να καλυφθούν κάποιες από τις διπλές δαπάνες λειτουργίας κατά τη διαδικασία μετάβασης στη φροντίδα σε επίπεδο τοπικής κοινότητας, δεδομένου ότι είναι μια περίπλοκη διαδικασία που απαιτεί επιπρόσθετους πόρους, ειδικά στην αρχή της διαδικασίας και ενόσω και τα δύο συστήματα λειτουργούν παράλληλα.
- ◇ Ο εθνικός προϋπολογισμός θα πρέπει να συνεχίσει να καλύπτει το κόστος λειτουργίας του ιδρύματος, έως ότου αρχίσουν να λειτουργούν οι νέες υπηρεσίες και όλοι οι τρόφιμοι έχουν εγκαταλείψει το ίδρυμα.
- ◇ Μόλις οι νέες υπηρεσίες έχουν αναπτυχθεί και λειτουργούν, ο εθνικός προϋπολογισμός που χρησιμοποιούνταν προηγουμένως για τη λειτουργία του ιδρύματος πρέπει να μεταφερθεί στις νέες υπηρεσίες (αποκλειστική διάθεση των κονδυλίων).

Σημειώνεται, ότι η Εθνική Στρατηγική για την Αποϊδρυματοποίηση κατά τη σύνταξη του Παραδοτέου, είναι υπό εκπόνηση.

1.3.8 Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021-2025

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία 2021-2025, αποτελεί την πρώτη διατομεακή προσπάθεια, που γίνεται στη χώρα μας προκειμένου να αποκτηθεί στοχευμένη και στρατηγικά

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχεδιασμένη πολιτική για τη Δημόσια Υγεία. Το σχέδιο είναι προσαρμοσμένο σε νέες αναδυόμενες υγειονομικές ανάγκες, αλλά και βασισμένο στην πρόληψη ως επίκεντρο λειτουργίας του κοινωνικού κράτους.

Στον βασικό σχεδιασμό για την αναδιοργάνωση του συστήματος Δημόσιας Υγείας η πρόκληση της πανδημίας, που ξέσπασε στην υφήλιο το 2020, αποτέλεσε μία μεγάλη πρόκληση, η οποία όμως ανέδειξε την σημασία της Δημόσιας Υγείας.

Οι Στόχοι και οι άξονες προτεραιότητας της Στρατηγικής Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4675/2020, οι βασικές αρχές διαμόρφωσης της Εθνικής Στρατηγικής Δημόσιας Υγείας είναι οι κάτωθι:

1. Η διαχρονική παρακολούθηση και επεξεργασία των δεδομένων και των δεικτών υγείας του πληθυσμού.
2. Η θεμελίωση των δράσεων δημόσιας υγείας σε επιστημονικά τεκμηριωμένες θέσεις, σύμφωνες με τους κανόνες της βιοηθικής και της δεοντολογίας, με παράλληλη διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών.
3. Η παρέμβαση και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων για την υγεία των πολιτών, καθώς και των κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή και τη μετακίνηση μεγάλων τμημάτων πληθυσμού.
4. Η πρόληψη, η προστασία και η βελτίωση της υγείας του πληθυσμού και ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων.
5. Ο έλεγχος και η διαχείριση των νοσημάτων υψηλού φορτίου νοσηρότητας με την εκπόνηση και εφαρμογή Εθνικών Σχεδίων Δράσης σε ασθένειες υψηλής εξάπλωσης, καθώς και ο έλεγχος, η πρόληψη και διαχείριση των σπάνιων νοσημάτων.
6. Ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός και η εφαρμογή των πολιτικών προαγωγής της υγείας, της ευημερίας και της αύξησης του προσδόκιμου ζωής και επιβίωσης, καθώς και της βελτίωσης της ποιότητας ζωής με στόχο την πρόοδο και ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου της Χώρας.
7. Η αναγνώριση και επένδυση στον ρόλο των «άτυπων φροντιστών», οι οποίοι αναλαμβάνουν σημαντικό μέρος της φροντίδας χρονίως πασχόντων κατ' οίκον, σε συνεργασία με τους επαγγελματίες υγείας.

Οι βασικές αρχές που διέπουν τις υπηρεσίες και δράσεις δημόσιας υγείας υπέρ των πολιτών είναι οι ακόλουθες:

1. Η εναρμόνιση προς τις συστάσεις των διεθνών οργανισμών και η ενδυνάμωση της διπλωματίας της υγείας σε διεθνές επίπεδο μέσω της συνεργασίας με όμορες χώρες, καθώς και με αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Η θεμελίωση των δράσεων δημόσιας υγείας σε επιστημονικά τεκμηριωμένες θέσεις, σύμφωνες με τους κανόνες της βιοηθικής και της δεοντολογίας, με παράλληλη διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. η άμβλυση των επιπτώσεων των ανισοτήτων ως προς κοινωνικοοικονομικούς προσδιοριστές της υγείας, όπως η φτώχεια, η ανεργία, το γήρας και η αναπηρία, φύλο και εθνικότητα.
4. Η καταγραφή συμπεριφορικών κινδύνων άμεσα σχετιζόμενων με τον σύγχρονο τρόπο ζωής, όπως το κάπνισμα, η κακή διατροφή, η έλλειψη σωματικής άσκησης, η πλημμελής ατομική και στοματική υγιεινή, η υπέρμετρη κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών, καθώς και η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών.
5. Η υιοθέτηση πολιτικών πρόληψης κινδύνων δημόσιας υγείας για την αποτελεσματική προστασία των παιδιών, των εφήβων και των ενηλίκων.
6. Η υιοθέτηση πολιτικών πρόληψης κινδύνων δημόσιας υγείας για τους πολίτες με την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Συστηματικού Προσυμπωματικού Ελέγχου.
7. Η προώθηση πολιτικών απομείωσης και περιορισμού των επιβλαβών συνεπειών στην υγεία του πληθυσμού από συμπεριφορικούς κινδύνους.
8. Η κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού με δημιουργία ομάδων παρακίνησης για την ανάδειξη και την υιοθέτηση πολιτικών υγείας, οι οποίες εστιάζουν σε θετικές επιλογές και συμπεριφορές υγείας από τους πολίτες.
9. Η υιοθέτηση οριζόντιων διατομεακών πολιτικών βελτίωσης των προσδιοριστών του επιπέδου υγείας, με ιδιαίτερη έμφαση στην υιοθέτηση πολιτικών βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης, των συνθηκών εργασίας και έκθεσης σε υγιέστερες συνθήκες τεχνητού και φυσικού περιβάλλοντος.
10. Η διαμόρφωση πολιτικών προαγωγής δημόσιας υγείας, οι οποίες καλύπτουν όλα τα στάδια της ζωής, με στόχο την αύξηση του προσδόκιμου και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Επιπροσθέτως, το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης «Σπύρος Δοξιάδης» στοχεύει στη βελτίωση αυτών των δεικτών και εντάχθηκε στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία από το Ελληνικό Κοινοβούλιο με τον πρόσφατο νόμο 4675/2020 - ΦΕΚ 54/Α/11-3-2020. Η προτεραιοποίηση και τελική επιλογή του πλέγματος παρεμβάσεων, που εντάχθηκαν τελικά στο ΕΠΠ «ΣΔ», έγινε με γνώμονα τον βαθμό διεύθυνσης του επιδιωκόμενου αποτελέσματος στο πεδίο και ειδικά σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού όπως οι μαθητές, παιδιά προσχολικής ηλικίας, γυναίκες, πληθυσμός, που βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας.

Οι στρατηγικοί στόχοι του Προγράμματος είναι οι κάτωθι:

1. Σε επίπεδο Πρωτογενούς Πρόληψης: Παρεμβάσεις και ενέργειες, που στοχεύουν στη μείωση της συχνότητας εμφάνισης νοσημάτων, αναπηριών ή βλαβών και πραγματοποιούνται πριν από την εμφάνιση αυτών.
2. Σε επίπεδο Δευτερογενούς Πρόληψης: Παρεμβάσεις πρώιμης ανίχνευσης υπάρχουσας αλλά όχι κλινικά ορατής νόσου
3. Σε επίπεδο Τριτογενούς Πρόληψης: Παρεμβάσεις, που στοχεύουν στην πρόληψη της ανικανότητας, την αποκατάσταση των βλαβών, καθώς και την πρόληψη των υποτροπών από μία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

κλινικά ορατή νόσο και την υποστήριξη των ατόμων να αντιμετωπίσουν μακροχρόνια και σύνθετα προβλήματα, καθώς και βλάβες της υγείας τους με στόχο τη βελτίωση της λειτουργικής τους ικανότητας, της ποιότητας ζωής και του προσδόκιμου επιβίωσης.

4. Λειτουργικός εκσυγχρονισμός συστήματος Δημόσιας Υγείας: Παρεμβάσεις, που στοχεύουν στην οργανωτική και διοικητική μεταρρύθμιση του συστήματος Δημόσιας Υγείας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Χαρτογράφηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια Αττικής

2.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Παρατηρώντας τους δημογραφικούς δείκτες της Χώρας διαπιστώνουμε αύξηση του δείκτη γήρανσης (2013: 127,9 / 2019: 155,0), του δείκτη εξάρτησης (2008: 50,0 / 2019: 57,3), του δείκτη βρεφικής θνησιμότητας (2008: 2,7 / 2019: 3,7) και του ακαθάριστου δείκτη θνησιμότητας (2008: 9,7 / 2019: 11,7). Στον αντίποδα, ο δείκτης ολικής γονιμότητας παρουσιάζει αισθητή μείωση (2008: 1,5 / 2019: 1,4).

Πίνακας 4: Δημογραφικοί δείκτες 2008-2019

ΔΕΙΚΤΗΣ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Δείκτης εξάρτησης	50.0	50.4	51.0	51.8	52.8	53.7	54.5	55.2	55.9	56.5	56.9	57.3
Δείκτης γήρανσης	127.9	129.0	130.7	132.9	135.4	138.3	141.8	145.5	148.3	150.3	152.5	155.0
Δείκτης ολικής γονιμότητας	1.5	1.5	1.5	1.4	1.3	1.3	1.3	1.3	1.4	1.3	1.3	1.4
Ακαθάριστος δείκτης θνησιμότητας	9.7	9.8	9.8	10.0	10.6	10.2	10.4	11.2	11.0	11.6	11.2	11.7
Δείκτης βρεφικής θνησιμότητας	2.7	3.1	3.8	3.4	2.9	3.7	3.7	4.0	4.2	3.5	3.5	3.7

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Ο Μόνιμος Πληθυσμός της Χώρας ανήλθε σε 10.816.286 άτομα, από τα οποία 5.303.223 ήταν άνδρες (ποσοστό 49,0%) και 5.513.063 γυναίκες (ποσοστό 51,0%). Στον Πίνακα 2 που ακολουθεί εμφανίζεται η κατανομή του Μόνιμου Πληθυσμού κατά Περιφέρεια και Φύλο.

Πίνακας 5: Μόνιμος Πληθυσμός κατά Φύλο και Περιφέρεια

Περιγραφή	Σύνολα			Ποσοστά επί συνόλου Περιφέρειας	
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις	Άρρενες	Θήλεις
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.816.286	5.303.223	5.513.063	49,0	51,0
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	608.182	299.643	308.539	49,3	50,7
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.882.108	912.693	969.415	48,5	51,5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	283.689	141.779	141.910	50,0	50,0
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	336.856	165.775	171.081	49,2	50,8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	732.762	362.194	370.568	49,4	50,6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	547.390	277.475	269.915	50,7	49,3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	207.855	102.400	105.455	49,3	50,7
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	679.796	339.310	340.486	49,9	50,1
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	577.903	291.777	286.126	50,5	49,5
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	3.828.434	1.845.663	1.982.771	48,2	51,8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	199.231	99.984	99.247	50,2	49,8
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	309.015	155.865	153.150	50,4	49,6
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	623.065	308.665	314.400	49,5	50,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Από τον Πίνακα 2 προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών (50,7%) εμφανίζεται στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών (51,8%) εμφανίζεται στην Περιφέρεια Αττικής. Στο Γράφημα που ακολουθεί αποτυπώνεται η κατανομή του πληθυσμού κατά υπηκοότητα στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 3: Μόνιμος Πληθυσμός κατά υπηκοότητα

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

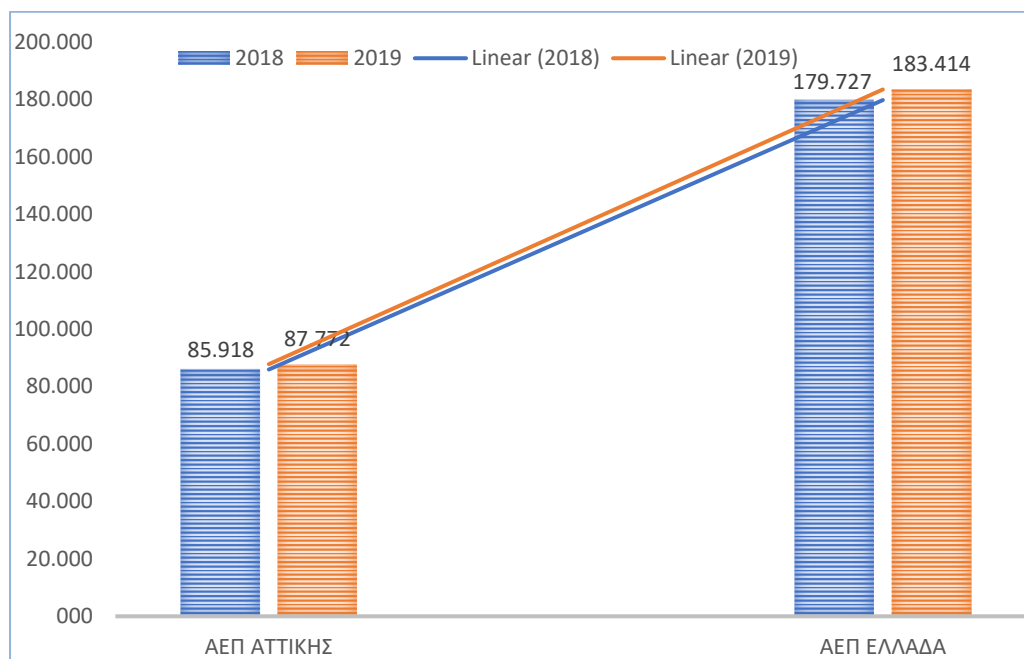

Όπως προκύπτει από την Εικόνα 1, το 91,6% του συνολικού πληθυσμού της Χώρας είναι Ελληνικής υπηκοότητας, ενώ μόλις το 0,04% είναι αδιευκρίνιστης υπηκοότητας.

2.2 Μακροοικονομικά Στοιχεία

Όπως αποτυπώνεται στο επόμενο Διάγραμμα, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Αττικής το 2018 ήταν 85.917,95 € ενώ το 2019 ανέρχονταν σε 87.772,36 €. Παρατηρούμε μια αύξηση της τάξεως 2,11%. Παρόμοια αύξηση παρουσιάζεται και στο ΑΕΠ της Χώρας.

Διάγραμμα 4: Μεταβολή ΑΕΠ Περιφέρειας Αττικής και Χώρας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.3 Ανεργία και Εργασιακή Απασχόληση

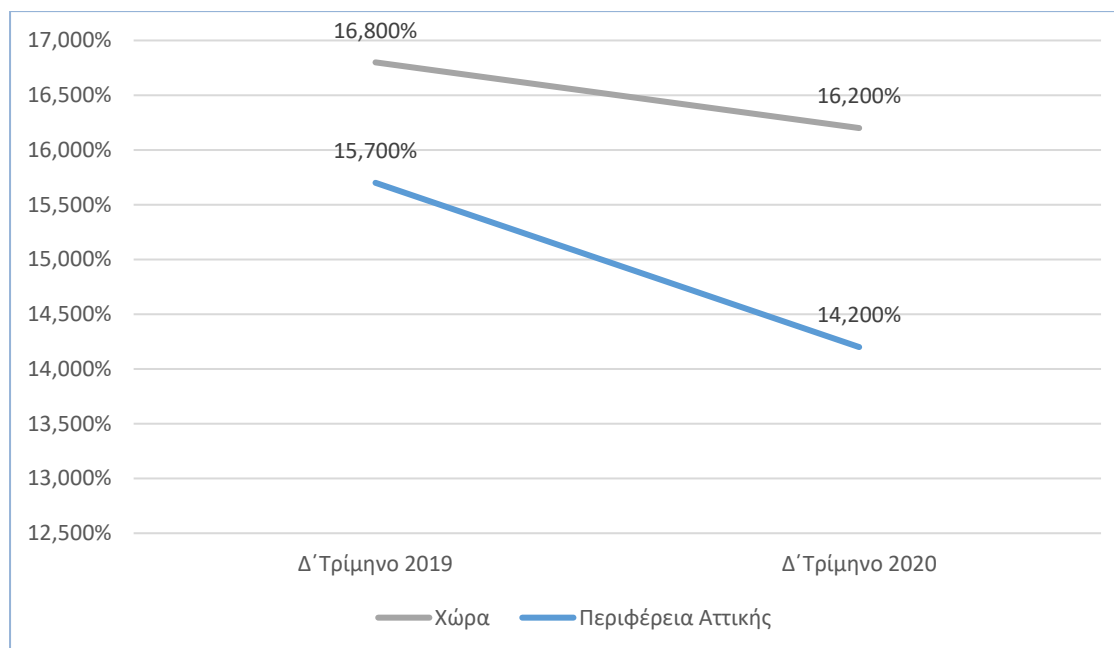
Η Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνει σημαντικά υψηλό ποσοστό πληθυσμού, οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα η αναπτυξιακή της πορεία να επηρεάζει καθοριστικά όχι μόνο τις οικονομικές προοπτικές, αλλά και τις διαστάσεις της κοινωνικής συνοχής και τις δυνατότητες κοινωνικής ένταξης μεγάλου τμήματος του πληθυσμού της Χώρας. Στην Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνεται το 53,1% των απασχολούμενων της χώρας (εργατικό δυναμικό) με βάση τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Το ποσοστό της γυναικείας ανεργίας, αν και μειούμενο τα τελευταία χρόνια, παραμένει σε υψηλά επίπεδα στην Αττική (20,1% το 2019 βάσει στοιχείων της Eurostat).

Το ποσοστό ανεργίας στη χώρα, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ ανήλθε σε 16,2% για το έτος 2020, ενώ για το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους (Δ' Τρίμηνο 2019) ήταν 16,8%. Ωστόσο, το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα παραμένει το υψηλότερο στην ΕΕ.

Διάγραμμα 5: Ποσοστό (%) ανεργίας Δ' Τρίμηνο 2019 vs Δ' Τρίμηνο 2020

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Η απασχόληση κατά το Δ' τρίμηνο του 2020 (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2020) μειώθηκε κατά 1,2%, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (Γ' τρίμηνο, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2020). Επισημαίνεται ότι, κατά το Δ' τρίμηνο του 2020, η αγορά εργασίας επηρεάστηκε από την εφαρμογή ειδικών κανόνων λειτουργίας στις επιχειρήσεις, καθώς και από την εφαρμογή μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας και την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, στο σύνολο της Χώρας. Τα μέτρα αυτά επηρέασαν, σε μεγάλο βαθμό, πέρα από την κανονική λειτουργία της αγοράς και τον τρόπο συλλογής των ανωτέρω στοιχείων.

Επισημαίνεται ότι το ποσοστό της ανεργίας στην Περιφέρεια Αττικής, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ φαίνεται ότι το Δ' τρίμηνο του 2020 παρουσιάζει μια μικρή πτώση της τάξεως του 1,5% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019 (Δ' Τρίμηνο 2019: 15,7% & Δ' Τρίμηνο 2020: 14,2%).

Στον ακόλουθο πίνακα (table 4) αποτυπώνεται η απασχόληση ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα κατά τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 και 2020. Διαπιστώνουμε ότι το 2020 το μεγαλύτερο ποσοστό απασχόλησης συσσωρεύεται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (68,3%), ακολουθεί η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (ποσοστό 65,2%), ενώ τρίτη έρχεται η Περιφέρεια Αττικής με ποσοστό 63,3%.

Πίνακας 6: Ποσοστά Απασχόλησης στις Περιφέρειες της Ελλάδας

GEO (Labels)	2016	2017	2018	2019	2020
Greece	56.2	57.8	59.5	61.2	61.1
Attiki	56.4	57.5	58.9	61.9	63.3
Nisia Aigaiou, Kriti	59.5	62.0	64.1	66.4	61.5
Voreio Aigaio	59.0	61.1	60.8	65.1	65.2
Notio Aigaio	62.2	62.7	64.0	66.0	58.7
Kriti	58.2	61.8	65.2	67.0	61.9
Voreia Ellada	55.2	55.9	58.2	59.2	58.7
Anatoliki Makedonia, Thraki	56.9	58.5	61.1	62.1	59.4
Kentriki Makedonia	55.4	55.9	57.8	58.4	58.9
Dytiki Makedonia	50.4	52.7	54.6	56.0	56.4
Ipeiros	54.5	54.1	58.0	60.8	58.0
Kentriki Ellada	55.6	58.4	59.8	60.2	60.5
Thessalia	54.8	58.7	59.8	59.7	60.4
Ionia Nisia	62.0	59.2	64.5	64.7	60.1
Dytiki Ellada	51.0	53.6	53.7	53.2	55.3
Stereia Ellada	55.2	58.6	60.6	61.2	59.8
Peloponnisos	60.6	63.3	65.0	67.0	68.3

Πηγή: Eurostat

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της μελέτης του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ⁵, που αφορά στις επιπτώσεις της πανδημικής κρίσης στην αγορά εργασίας το 2020, η εκτίμηση του ποσοστού ανεργίας την τρέχουσα περίοδο δεν αποτυπώνει την πραγματική κατάσταση της αγοράς εργασίας και τις επιπτώσεις της COVID-19, αφού δεν καταγράφονται οι εργαζόμενοι που βρίσκονται σε αναστολή για περισσότερους από τρεις μήνες ή που λαμβάνουν εισόδημα μικρότερο του 50% του μισθού τους. Οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι συμπεριλαμβάνονται στους οικονομικά μη ενεργούς. Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτό, ότι η τρέχουσα κατάσταση της αγοράς εργασίας μπορεί στατιστικά να αποτυπωθεί

⁵ <https://www.naftemporiki.gr/cmsutils/downloadpdf.aspx?id=1714216>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

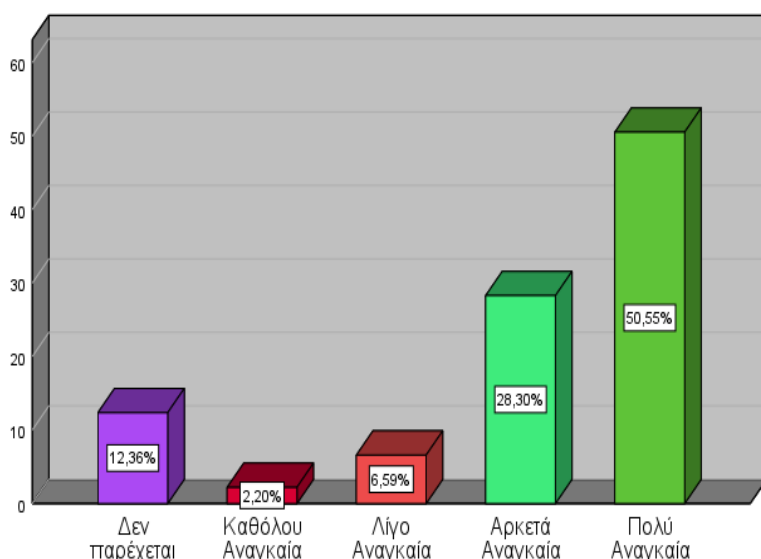
ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

καλύτερα από τις μεταβολές του αριθμού των απασχολούμενων και των οικονομικά μη ενεργών. Κατά τη διάρκεια του 2020, η απασχόληση παρουσίασε σημαντική μείωση το Μάιο (κατά 83 χιλ. άτομα σε σχέση με τον Απρίλιο), ενώ αυξήθηκε επίσης σημαντικά τον Αύγουστο (κατά 93 χιλ. άτομα σε σχέση με τον Ιούλιο). Η μεταβολή των οικονομικά μη ενεργών είχε την αντίθετη κατεύθυνση, κάτι που αποδεικνύει ότι οι επιπτώσεις της πανδημίας στην απασχόληση δεν αποτυπώθηκαν σε αντίστοιχη μεταβολή του αριθμού των ανέργων, αλλά σε μεταβολή του αριθμού των οικονομικά μη ενεργών. Επίσης, μετά τον Οκτώβριο του 2020, όταν εφαρμόστηκε νέο καθεστώς lockdown, παρατηρήθηκε σταδιακή αύξηση των μη ενεργών με ταυτόχρονη μείωση των απασχολούμενων και των ανέργων.

Η ενίσχυση της αγοράς εργασίας, η ένταξη στο εργασιακό περιβάλλον μακροχρόνια ανέργων, η προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και ειδικότερα η στήριξη της απασχόλησης, της σταδιοδρομίας και της επιχειρηματικότητάς τους, η υποστήριξη ανάπτυξης δεξιοτήτων για την εξασφάλιση ποιοτικής εργασίας, ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του αειφόρου τουρισμού στην κοινωνική ένταξη και στην κοινωνική καινοτομία είναι καίρια ζητήματα που στόχος είναι να ενισχυθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Επιλογών του Προγράμματος Αττική 2021-2027. Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε από το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Αττικής και τη «Δομή υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης – Social Network Αττική» του ΕΠ «Αττική» 2014-2020⁶, το χρονικό διάστημα μεταξύ Μαΐου-Ιουλίου του έτους 2020, στις συγχρηματοδοτούμενες δομές της Περιφέρειας Αττικής διαφαίνεται η μεγάλη σημασία και αναγκαιότητα της εργασιακής συμβουλευτικής, ως υπηρεσίας, που παρέχεται από τα Κέντρα Κοινότητας για τους ωφελούμενους, οι οποίοι συμμετείχαν στην έρευνα.

Διάγραμμα 6: Εργασιακή συμβουλευτική υποστήριξη για ένταξη στην αγορά εργασίας

⁶ Έρευνα Αξιολόγησης Συγχρηματοδοτούμενων Κοινωνικών Δομών στην Περιφέρεια Αττικής

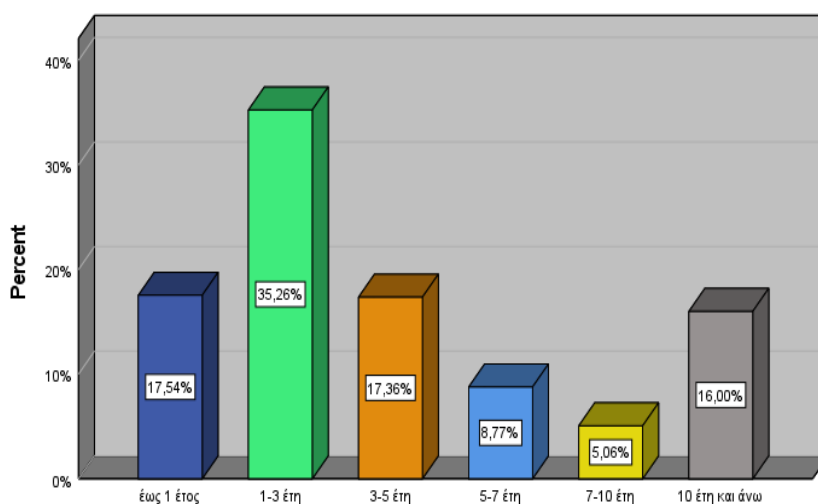

Πηγή: Έρευνα αξιολόγησης των Συγχρηματοδοτούμενων Κοινωνικών Δομών Περιφέρειας Αττικής

Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό θεωρεί πολύ αναγκαία την εργασιακή συμβουλευτική, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η πλειονότητα των ωφελούμενων είναι μακροχρόνια άνεργοι, καθώς το 35,26% αναζητά εργασία από 1-3 έτη, το 17,34% από 3-5 έτη και ένα 16% από 10 έτη και άνω. Αν ανατρέξουμε στα δημογραφικά στοιχεία θα δούμε ότι η ηλικιακή ομάδα των 55 και άνω καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, επομένως, είναι αυτονόητο ότι σε αυτή την ομάδα υπάρχει μια δυσκολία ανεύρεσης εργασίας και αυτό επεξηγεί τα υψηλά ποσοστά των ωφελούμενων, που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας για αρκετά χρόνια.

Πιο συγκεκριμένα, με την ανάπτυξη των Κοινωνικών Δομών θα παρέχεται μεγαλύτερη υποστήριξη σε ανέργους, ώστε να ενταχθούν γρήγορα στον εργασιακό χώρο. Συνεπώς, υπάρχει ανάγκη βελτίωσης των υποδομών πρόσβασης στην αγορά εργασίας και των υπηρεσιών εξειδικευμένης υποστήριξης αναζήτησης εργασίας σε περιφερειακό επίπεδο.

Διάγραμμα 7: Χρονικό διάστημα αναζήτησης εργασίας

Πηγή: Έρευνα αξιολόγησης των Συγχρηματοδοτούμενων Κοινωνικών Δομών Περιφέρειας Αττικής

Με βάση τα δεδομένα από την Ετήσια Αναφορά⁷, όπου παρουσιάζονται τα στοιχεία συγκέντρωσης ανέργων ανά Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) και ανά Δήμο, όπως αναλύονται ακολούθως, διαπιστώνεται ότι υπάρχει μεγάλη ανάγκη βελτίωσης των υπηρεσιών για την εκτίμηση και την πρόβλεψη των αναγκών, ώστε να εξασφαλισθεί η έγκαιρη και εξατομικευμένη βοήθεια στήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας, αλλά και βελτίωσης και ενίσχυσης των υπηρεσιών προώθησης στην απασχόληση των μακροχρόνια ανέργων και των μη ενεργών οικονομικά ατόμων.

⁷ Ετήσια Αναφορά Ανέργων & Ωφελούμενων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ).

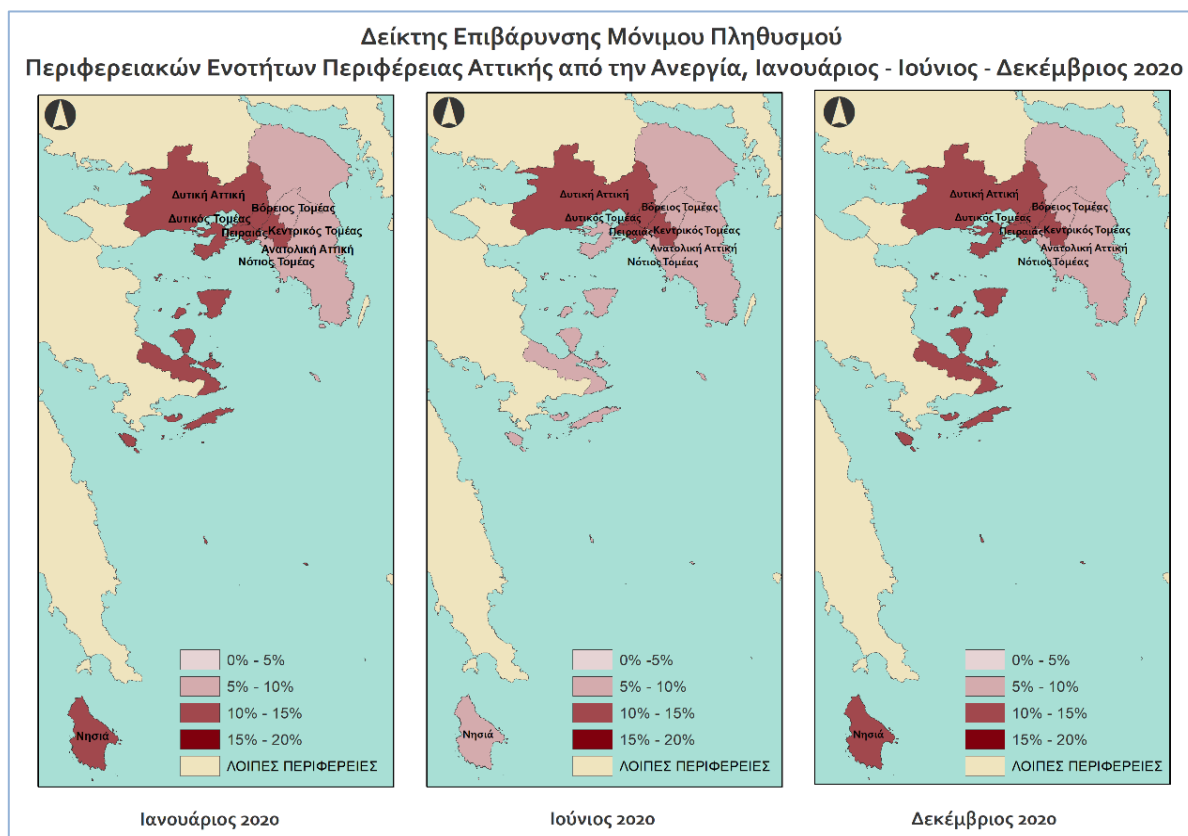

Λόγω της πανδημίας έχει προκληθεί αύξηση των ανέργων, αλλά και όσων συνεχίζουν να εργάζονται με κρατικά επιδόματα για όσο χρονικό διάστημα βρίσκονται υπό αναστολή. Η κρατική βοήθεια που θέτει ως προϋπόθεση τη διατήρηση του ίδιου αριθμού εργαζομένων, παρέχει αυτή την προστασία μόνο για ορισμένο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η εργασιακή ανασφάλεια.

Ακολουθως, παρουσιάζονται αναλυτικά τα δεδομένα και τα αποτελέσματα σχετικά με τους ανέργους σε επίπεδο Δήμου και Περιφερειακής Ενότητας στην Περιφέρεια Αττικής και οι μεταβολές τους ανά εξάμηνο (Ιανουάριος, Ιούνιος, Δεκέμβριος) το 2020.

Εικόνα 2: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφέρεια Αττικής 2020

Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανέργων

Πίνακας 7: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής από την Ανεργία

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Νότιος Τομέας	9,00	9,54	9,47
Νησιά	10,40	9,48	11,02
Δυτικός Τομέας	11,01	11,41	11,33
Κεντρικός Τομέας	10,29	10,77	10,86

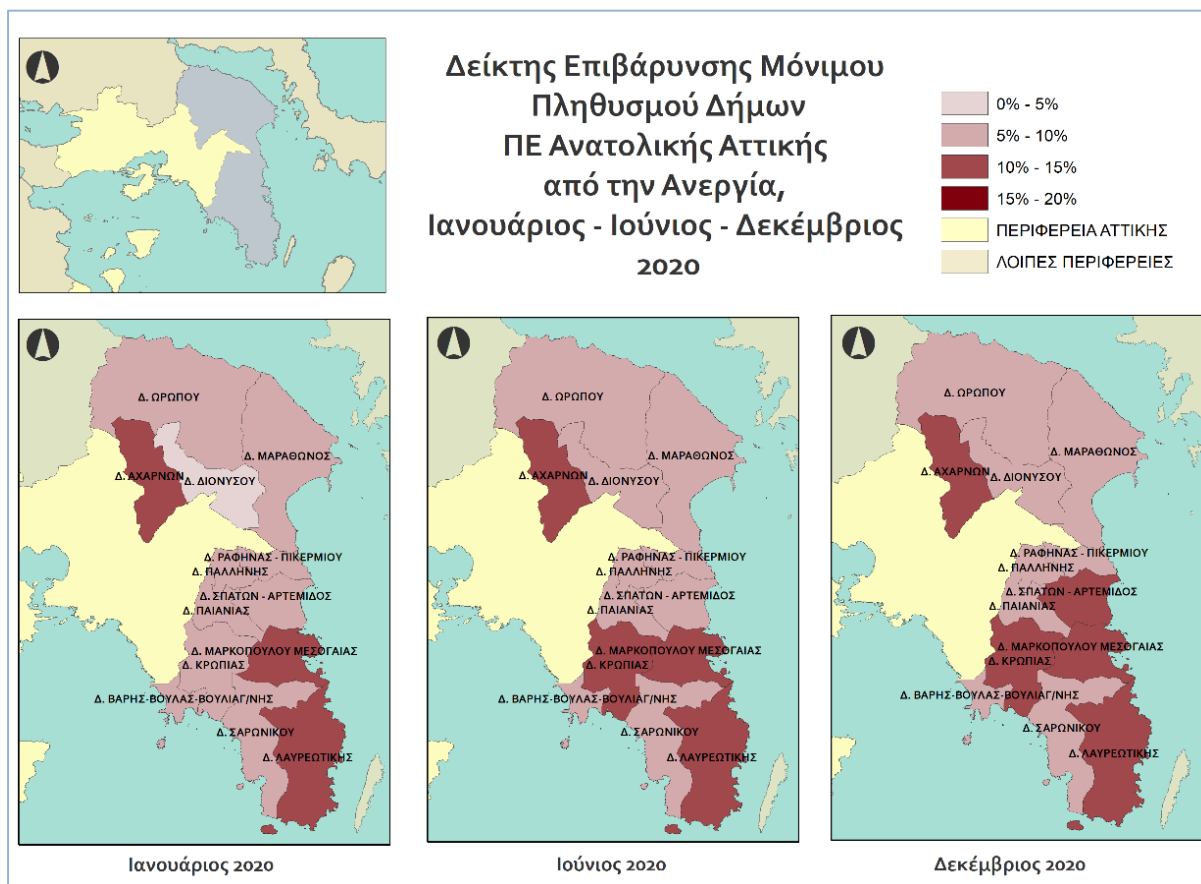

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Ανατολική Αττική	8,52	8,77	8,95
Δυτική Αττική	13,88	13,95	13,63
Βόρειος Τομέας	6,43	6,89	6,73
Πειραιάς	10,90	11,27	11,39

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

Στην Εικόνα 2 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στις Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Αττικής για τους μήνες Ιανουάριο, Ιούνιο και Δεκέμβριο του 2020. Τον Ιανουάριο του 2020 το μεγαλύτερο πλήθος ανέργων συσσωρεύεται στον Κεντρικό Τομέα της Αττικής καθώς επίσης και στο Δυτικό Τομέα Αττικής, Πειραιώς & Νήσων και στην Δυτική Αττική με τον δείκτη να κυμαίνεται από 10%-15%. Ο Βόρειος Τομέας, η Ανατολική Αττική και ο Νότιος Τομέας κυμαίνονται από 5% - 10%. Κατά τους μήνες Ιούνιο και Δεκέμβριο δεν παρατηρείται κάποια μεταβολή εκτός από την αλλαγή πληθυσμιακής κλάσης για την Περιφερειακή ενότητα Νήσων όπου για τον μήνα Ιούνιο 2020 ο δείκτης υποχωρεί και επανέρχεται στην αρχική κατηγορία τον Δεκέμβριο.

Εικόνα 3: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής 2020

Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανέργων

Στην Εικόνα 3 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στην ΠΕ Ανατολικής Αττικής ανά Δήμο. Το μεγαλύτερο πλήθος ανέργων τον Ιανουάριο του 2020 παρατηρείται στους Δήμους Αχαρνών, Λαυρεωτικής και Μαρκόπουλου. Τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο του 2020 παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο πλήθος ανέργων εντοπίζεται πάλι στους ίδιους Δήμους. Ωστόσο, τον Ιούνιο του 2020 προστίθεται και ο Δήμος Κρωπίας, ενώ το Δεκέμβριο του 2020 προστίθεται και ο Δήμος Σπάτων - Αρτέμιδος. Αυτή η μεταβολή πιθανότατα οφείλεται στην υγειονομική κρίση που πλήττει τη χώρα από το Μάρτιο του 2020.

Πίνακας 8: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής από την Ανεργία

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΑΧΑΡΝΩΝ	11,82	12,16	12,16
Δ. ΒΑΡΗΣ-ΒΟΥΛΑΣ-ΒΟΥΛΙΑΓ/ΝΗΣ	5,80	6,15	6,16
Δ. ΔΙΟΝΥΣΟΥ	4,82	5,44	5,53
Δ. ΚΡΩΠΙΑΣ	9,76	10,24	10,37
Δ. ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	11,52	11,07	11,58
Δ. ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	7,20	7,22	7,67
Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	10,51	10,20	10,47
Δ. ΠΑΙΑΝΙΑΣ	6,27	6,88	6,75
Δ. ΠΑΛΛΗΝΗΣ	6,98	7,61	7,44
Δ. ΡΑΦΗΝΑΣ - ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	7,02	7,20	7,41
Δ. ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	8,91	8,65	9,31
Δ. ΣΠΑΤΩΝ - ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ	9,61	9,87	10,26
Δ. ΩΡΩΠΟΥ	6,89	6,73	7,52

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

Στην Εικόνα 4 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα Αττικής ανά Δήμο. Το μεγαλύτερο πλήθος ανέργων τον Ιανουάριο του 2020 παρατηρείται στον Δήμο Αγίας Βαρβάρας, ο δείκτης κυμαίνεται από 15%-20% και ακολουθούν οι Δήμοι Ιλίου, Αιγάλεω, Περιστερίου και Αγίων Αναργύρων-Καματερού, με το δείκτη να κυμαίνεται από 10%-15%. Τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο του 2020 παρατηρούμε ότι δεν εντοπίζονται ιδιαίτερες μεταβολές στο πλήθος ανέργων ανά Δήμο.

Πίνακας 9: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Δυτικού Τομέα από την Ανεργία

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	11,31	11,59	11,40
Δ. ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	15,67	15,92	16,14
Δ. ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ - ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	11,17	11,82	11,55
Δ. ΑΙΓΑΛΕΩ	11,36	11,75	11,73
Δ. ΙΛΙΟΥ	11,00	11,37	11,48
Δ. ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	9,18	9,74	9,56
Δ. ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	9,02	9,40	9,41

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

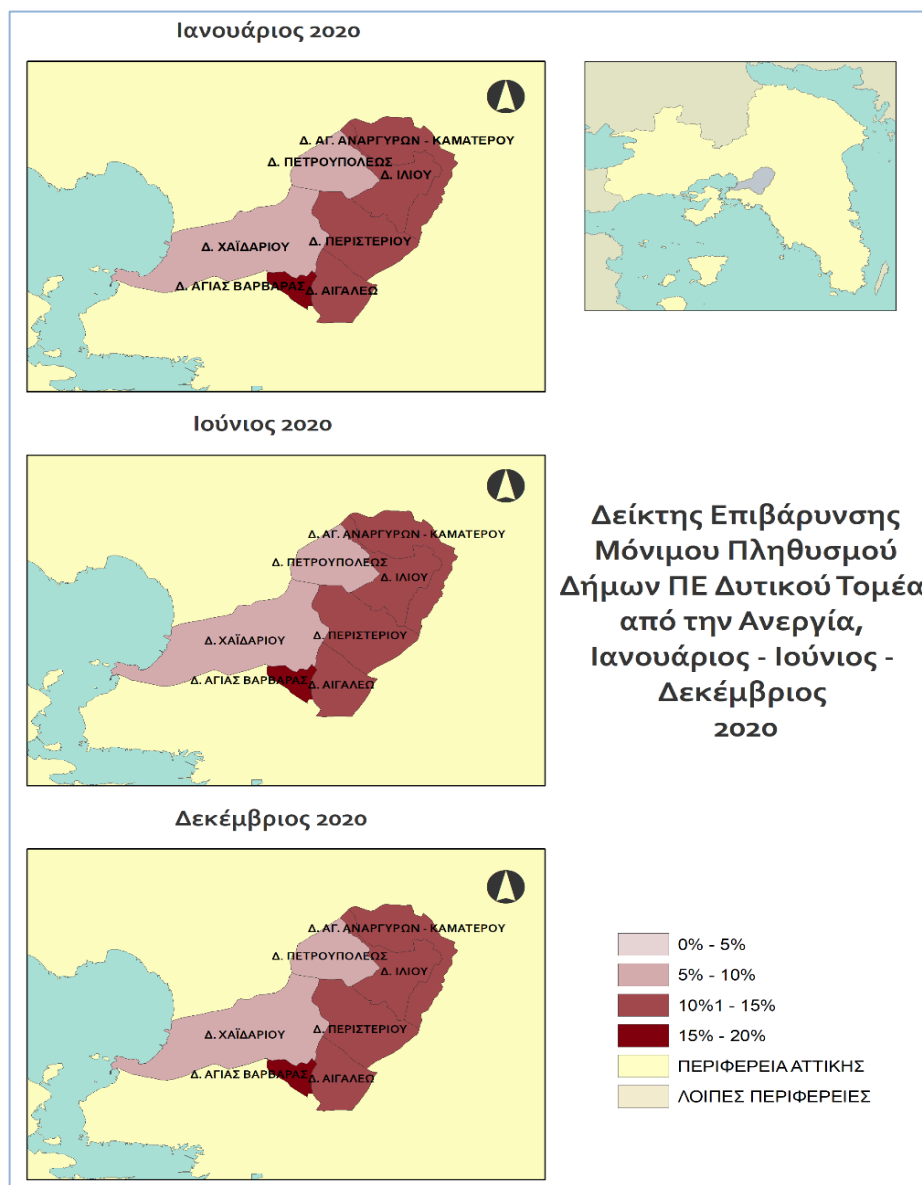
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εικόνα 4: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικού Τομέα 2020

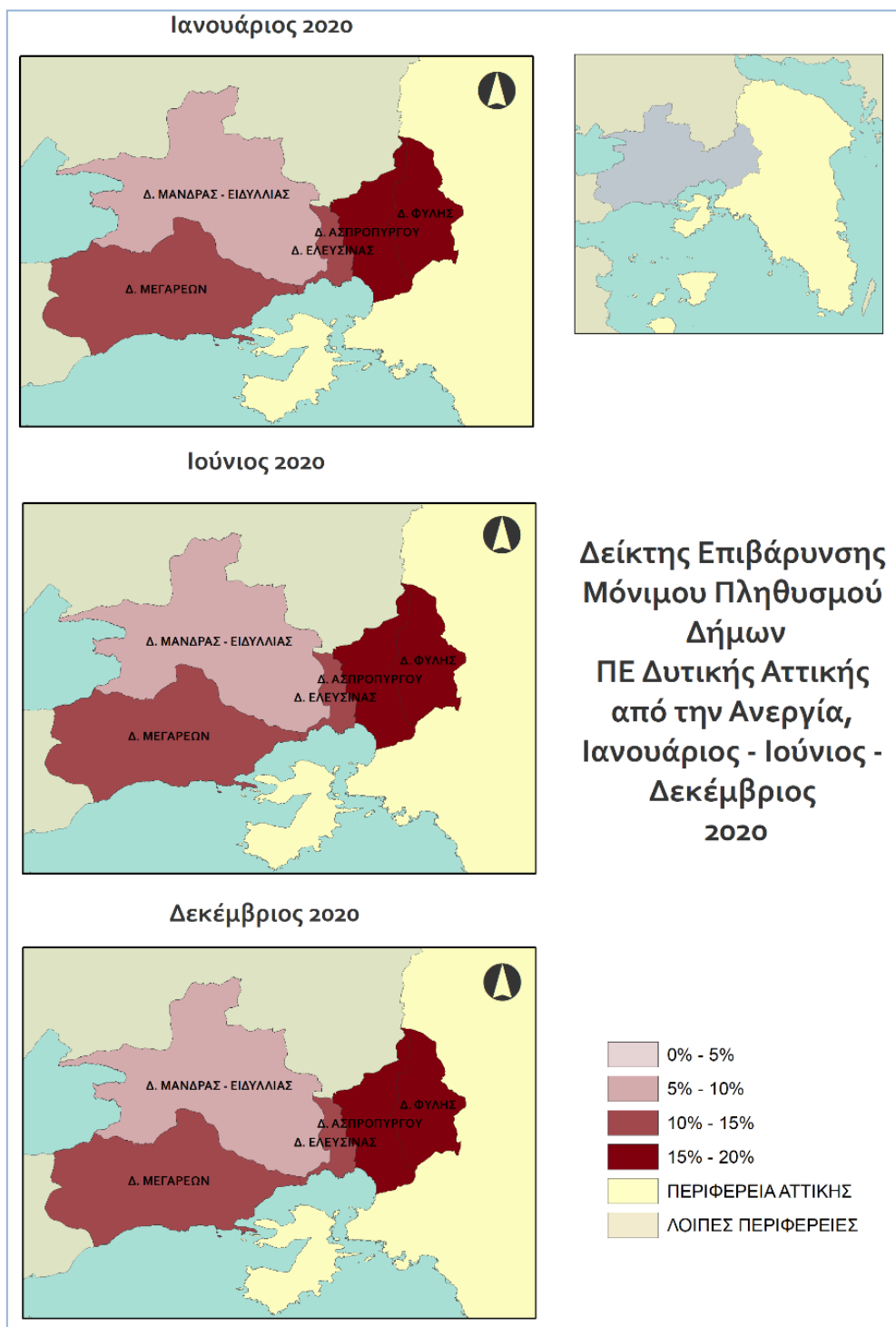
Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανέργων

Στην Εικόνα 5 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής ανά Δήμο. Το μεγαλύτερο πλήθος ανέργων τον Ιανουάριο του 2020 παρατηρείται στους Δήμους Φυλής και Ασπροπύργου, με το δείκτη να κυμαίνεται από 15%-20%, και ακολουθούν οι Δήμοι Μεγαρέων και Ελευσίνας στην αμέσως χαμηλότερη κατηγορία. Τον Ιούνιο και το Δεκέμβριο του 2020 παρατηρούμε ότι δεν εντοπίζονται ιδιαίτερες μεταβολές στο πλήθος ανέργων ανά Δήμο.

Εικόνα 5: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Δυτικής Αττικής 2020

Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανεργων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

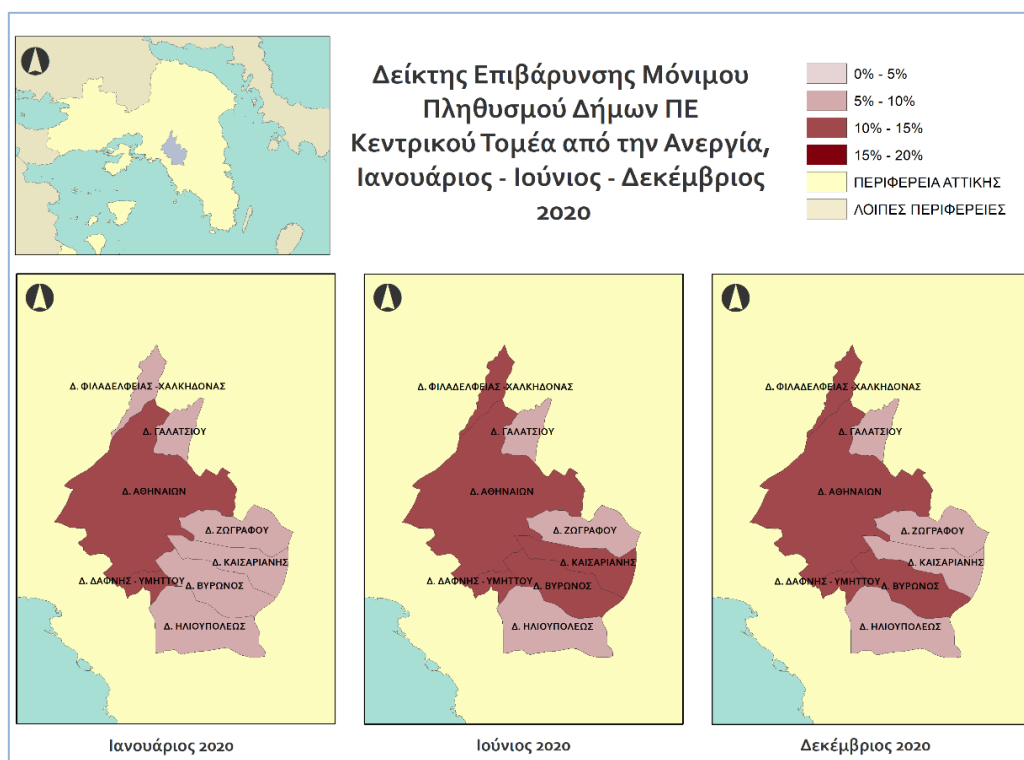
Πίνακας 10: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής από την Ανεργία

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	11,31	11,36	10,82
Δ. ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	17,60	17,27	16,63
Δ. ΜΑΝΔΡΑΣ - ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	9,43	9,19	8,77
Δ. ΜΕΓΑΡΕΩΝ	13,43	13,41	13,50
Δ. ΦΥΛΗΣ	15,21	15,73	15,47

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

Στην Εικόνα 6 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα Αττικής ανά Δήμο. Το μεγαλύτερο πλήθος ανέργων τον Ιανουάριο του 2020 παρατηρείται στο Δήμο Αθηναίων και στον Δήμο Δάφνης - Υμηττού. Τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο του 2020 παρατηρούμε ότι προστίθενται στην ίδια κλάση (10%-15%) και οι Δήμοι Καισαριανής, Φιλαδέλφειας και Βύρωνος.

Εικόνα 6: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα 2020

Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανέργων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

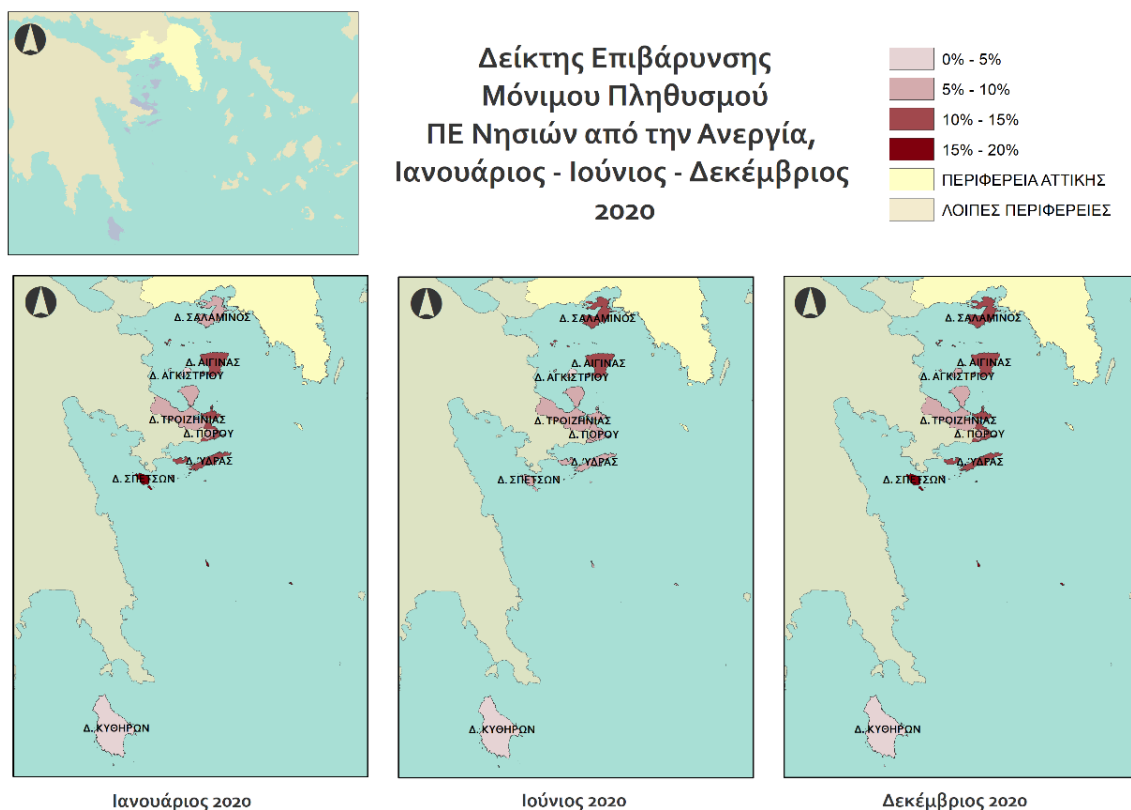

Πίνακας 11: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Κεντρικού Τομέα από την Ανεργία

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ	11,01	11,46	11,71
Δ. ΒΥΡΩΝΟΣ	9,96	10,42	10,09
Δ. ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	8,86	9,33	9,25
Δ. ΔΑΦΝΗΣ - ΥΜΗΤΤΟΥ	10,13	10,74	10,64
Δ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	7,67	8,27	8,16
Δ. ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ	8,38	8,90	8,69
Δ. ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	9,64	10,12	9,83
Δ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ - ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ	9,94	10,36	10,16

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

Εικόνα 7: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Νησιών 2020

Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανέργων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην Εικόνα 7 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Νησιών ανά Δήμο. Το μεγαλύτερο πλήθος ανέργων τον Ιανουάριο του 2020 παρατηρείται στο Δήμο Σπετσών (15%-20%) και ακολουθούν οι Δήμοι Ύδρας, Αίγινας και Πόρου. Τον Ιούνιο του 2020, παρατηρείται μείωση του δείκτη και αλλαγή κλάσης σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2020 στους Δήμους Πόρου, Σπετσών και Ύδρας (5%-10%), ενώ αυξάνεται ο δείκτης ανεργίας στον Δήμο Σαλαμίνας. Το Δεκέμβριο του 2020 παρατηρούμε αύξηση των ανέργων στους Δήμους Τροιζηνίας, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου σε σχέση με τον Ιούνιο. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται στα τουριστικά μέρη κατά τη θερινή περίοδο.

Πίνακας 12: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Νησιών από την Ανεργία

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ	9,50	10,08	10,30
Δ. ΎΔΡΑΣ	14,34	8,55	13,99
Δ. ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ	3,94	2,45	5,87
Δ. ΑΙΓΙΝΑΣ	13,65	11,75	14,40
Δ. ΚΥΘΗΡΩΝ	4,70	3,34	5,00
Δ. ΠΟΡΟΥ	13,77	9,57	12,02
Δ. ΣΠΕΤΣΩΝ	16,24	9,86	18,50
Δ. ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ	7,35	6,61	7,36

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

Στην Εικόνα 8 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιώς της Περιφέρειας Αττικής ανά Δήμο. Για τον Ιανουάριο του 2020 παρατηρείται ότι σε όλους τους Δήμους που ανήκουν στην ΠΕ Πειραιώς ο δείκτης κυμαίνεται από 10%-15% εκτός από τον Δήμο Πειραιά. Τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο του 2020 παρατηρούμε ότι προστίθενται και ο Δήμος Πειραιώς στην ίδια κατηγορία.

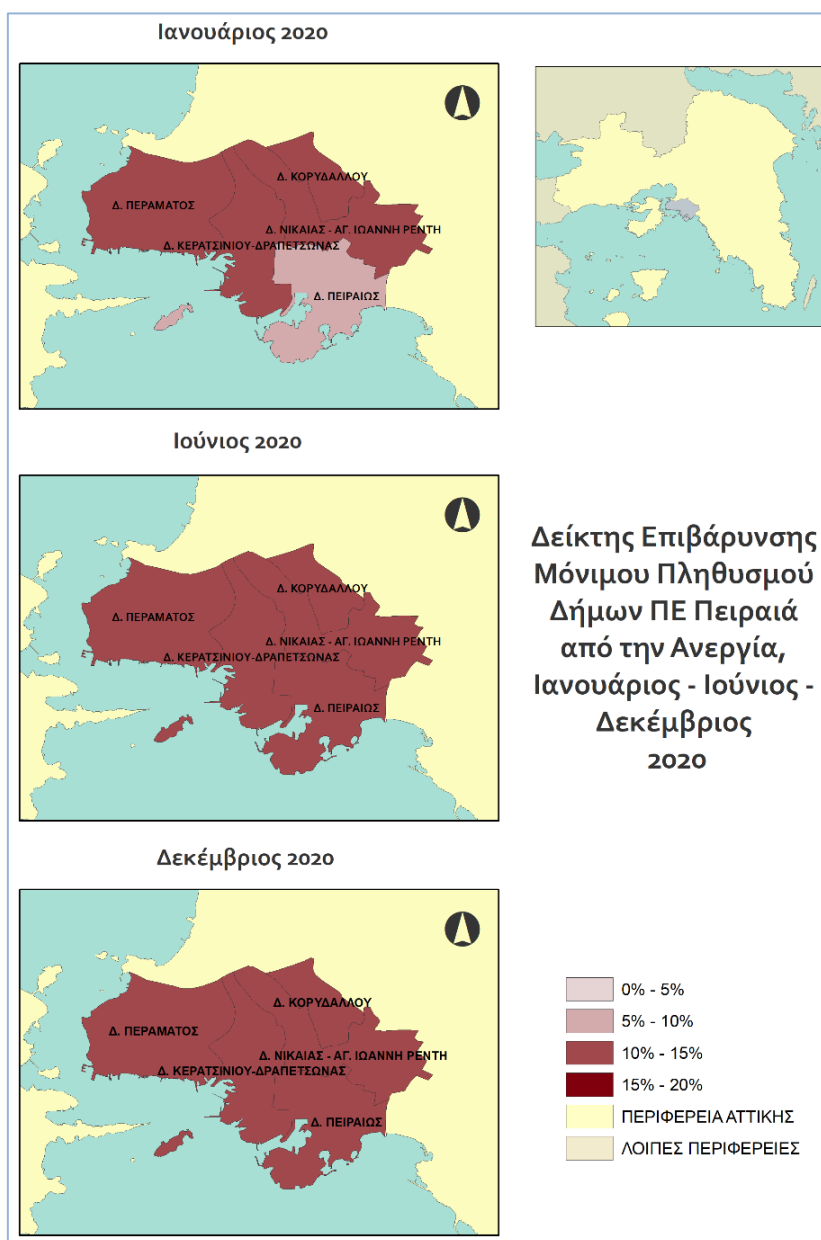
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εικόνα 8: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Πειραιά 2020

Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανέργων

Στην Εικόνα 9 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Νοτίου Τομέα της Περιφέρειας Αττικής ανά Δήμο. Το μεγαλύτερο πλήθος ανέργων τον Ιανουάριο του 2020 παρατηρείται στο Δήμο Καλλιθέας και Μοσχάτου - Ταύρου. Ωστόσο, τον Ιούνιο του 2020 παρατηρούμε ότι στον Δήμο Αγίου Δημητρίου ο δείκτης αυξάνεται αυτό συμβαίνει μόνο για τον μήνα Ιούνιο, τον Δεκέμβριο του 2020 επανέρχεται στα αρχικά επίπεδα.

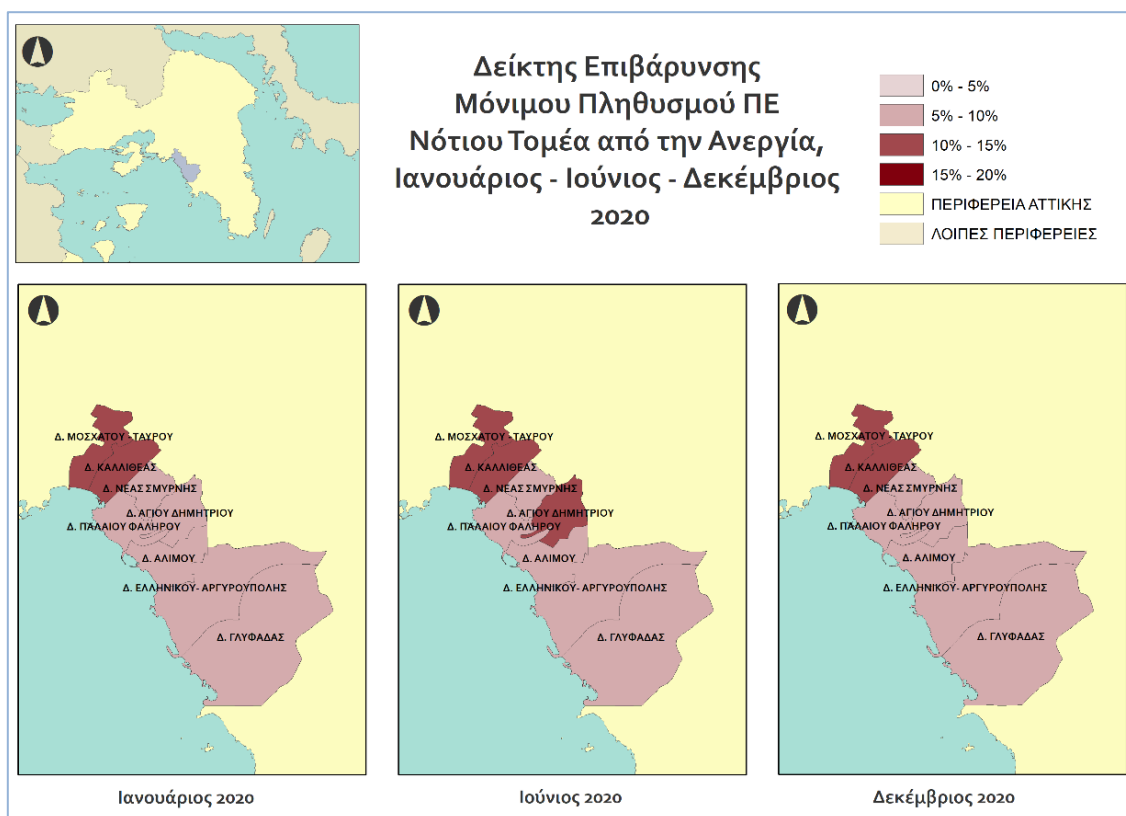

Πίνακας 13: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά από την Ανεργία

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ	9,90	10,33	10,59
Δ. ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	11,72	12,00	12,06
Δ. ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	10,52	10,81	10,84
Δ. ΝΙΚΑΙΑΣ - ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ	11,48	11,83	11,75
Δ. ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	12,84	13,51	14,10

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

Εικόνα 9: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Νότιου Τομέα 2020

Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανέργων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας 14: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Νότιου Τομέα από την Ανεργία

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	12,42	12,91	12,92
Δ. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	9,54	10,10	9,93
Δ. ΑΛΙΜΟΥ	7,34	7,87	7,74
Δ. ΓΛΥΦΑΔΑΣ	7,50	8,10	8,05
Δ. ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ- ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	8,32	8,93	8,71
Δ. ΜΟΣΧΑΤΟΥ - ΤΑΥΡΟΥ	10,06	10,61	10,59
Δ. ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	7,94	8,38	8,28
Δ. ΠΑΛΛΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	7,20	7,81	7,83

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

Στην Εικόνα 10 απεικονίζεται ο δείκτης επιβάρυνσης του μόνιμου πληθυσμού από την ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα της Περιφέρειας Αττικής ανά Δήμο. Στην εν λόγω Περιφερειακή ενότητα τα ποσοστά κυμαίνονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα σε σχέση με την υπόλοιπη Αττική.

Πίνακας 15: Δείκτης Επιβάρυνσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων Περιφερειακής Ενότητας Βόρειου Τομέα από την Ανεργία

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	6,71	7,18	6,90
Δ. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	6,39	6,80	6,57
Δ. ΒΡΙΛΗΣΣΙΩΝ	4,87	5,48	5,17
Δ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	7,49	8,04	7,81
Δ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ	4,69	5,11	5,04
Δ. ΛΥΚΟΒΡΥΣΗΣ - ΠΕΥΚΗΣ	6,49	6,91	6,91
Δ. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ	8,68	9,06	8,98
Δ. ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	9,66	9,97	9,90
Δ. ΠΑΠΑΓΟΥ - ΧΟΛΑΡΓΟΥ	5,57	6,14	6,15
Δ. ΠΕΝΤΕΛΗΣ	5,40	5,83	5,65
Δ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ - ΨΥΧΙΚΟΥ	3,66	4,01	3,96

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΔΗΜΟΣ	Δείκτης Επιβάρυνσης		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Δ. ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	5,95	6,53	6,28

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία ΟΑΕΔ

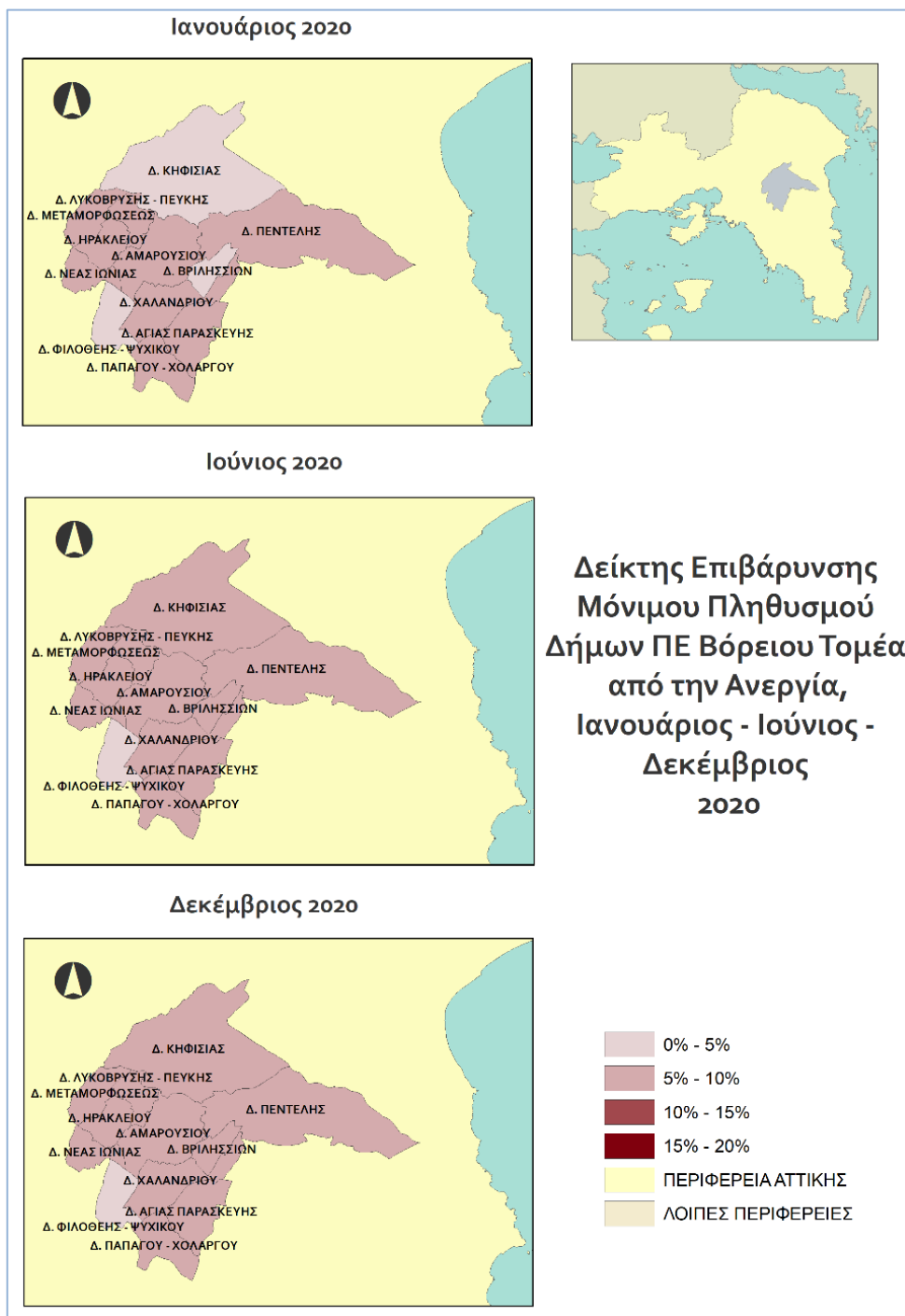
Εικόνα 10: Δείκτης επιβάρυνσης μόνιμου πληθυσμού από ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Βόρειου Τομέα 2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πηγή: Ετήσια Αναφορά Ανέργων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.4 Εκπαίδευση (Υποδομές-Πρόσβαση)

Η Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνει στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση το 32,0% του σχολικού πληθυσμού στα Νηπιαγωγεία και το 35,2% του σχολικού πληθυσμού στα Δημοτικά. Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, η Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνει το 34,6% του σχολικού πληθυσμού των Γυμνασίων και το 35,0 % των Λυκείων της Ελλάδας. (Έρευνα Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ΕΛΣΤΑΤ, 2020).

Επιπροσθέτως, στην προσχολική εκπαίδευση και συγκεκριμένα στη δράση «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», τα παιδιά με voucher για το έτος 2019-2020 στην Περιφέρεια Αττικής, άγγιξαν τις 30.481 (Βρέφη, Νήπια, ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ-ΜΕΑ) 8 σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΕΤΑΑ.

Οι σχολικές εγκαταστάσεις της Περιφέρειας Αττικής χαρακτηρίζονται από παλιές κτηριακές υποδομές που χρήζουν αναβάθμισης και υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις σε εξοπλισμό, κυρίως ΤΠΕ, που εντείνονται περισσότερο εξαιτίας των αναγκών που δημιουργεί η πανδημική κρίση. Παράλληλα, η εφαρμογή της δίχρονης υποχρεωτικής προσχολικής εκπαίδευσης το 2019 είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των μαθητών του Νηπιαγωγείου αλλά έλλειψη αντίστοιχων υποδομών. Επιπλέον, υπάρχει η ανάγκη εξοπλισμού σε ειδικές κατηγορίες σχολείων όπως π.χ. μουσικά, καλλιτεχνικά, κ.λ.π.

Ειδικότερα, στον τομέα των υποδομών εκπαίδευσης, κατά την τελευταία δεκαετία, η προσφυγική κρίση είχε ως αποτέλεσμα τουλάχιστον 12.000 παιδιά σε σχολική ηλικία να ενταχθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα, προσθέτοντας επιπλέον προκλήσεις. Ο χάρτης των εκπαιδευτικών υποδομών της Αττικής χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό παλαιών κτιριακών υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σημαντικές ελλείψεις σε εξοπλισμό, κυρίως ΤΠΕ, που εντείνονται περισσότερο εξαιτίας των αναγκών που δημιουργεί η πανδημική κρίση. Η ύπαρξη μοναδικού δικαιούχου (ΚΤΥΠ ΑΕ), η τυποποίηση των παρεμβάσεων και η χαρτογράφηση αναγκών σε σχολικές υποδομές αποτελούν ιδιαίτερα θετικά στοιχεία προς αυτή την κατεύθυνση.

Σε συνεργασία με τους Δήμους συνεχίζεται η ενεργειακή αναβάθμιση σχολείων που συμβάλλει στην ενίσχυση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της Αττικής. Σημαντική είναι και η ανάγκη για συνέχιση των προγραμμάτων σίτισης των σχολείων και της ενίσχυσης των σχολικών μεταφορών μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

⁸ Σύμφωνα με τον πίνακα συγκεντρωτικών στοιχείων της δράσης "Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής" που δόθηκε από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτισμού της ΕΕΤΑΑ και στοιχεία ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

2.4.1 Υποδομές εκπαίδευσης

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ο αριθμός των σχολικών μονάδων, (δημόσιων και ιδιωτικών, Γενικής και Ειδικής Αγωγής) στην Περιφέρεια Αττικής, ανά περιοχή σύμφωνα με τα στοιχεία της **Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής**⁹ είναι :

- Α Αθήνας :521 σχολικές μονάδες
- Β Αθήνας : 373 σχολικές μονάδες
- Γ Αθήνας : 349 σχολικές μονάδες
- Δ Αθήνας : 329 σχολικές μονάδες
- Ανατολική Αττική : 422 σχολικές μονάδες
- Δυτική Αττική : 127 σχολικές μονάδες
- Πειραιάς 378 σχολικές μονάδες

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Αντίστοιχα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ο αριθμός των σχολικών μονάδων (δημόσιων και ιδιωτικών, Γενικής και Ειδικής Αγωγής) στην Περιφέρεια Αττικής ανά περιοχή σύμφωνα με τα στοιχεία της **Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής**¹⁰ είναι :

- Α Αθήνας: 191 σχολικές μονάδες
- Β Αθήνας : 165 σχολικές μονάδες
- Γ Αθήνας : 143 σχολικές μονάδες
- Δ Αθήνας :142 σχολικές μονάδες
- Ανατολική Αττική : 168 σχολικές μονάδες
- Δυτική Αττική : 50 σχολικές μονάδες
- Πειραιάς : 159 σχολικές μονάδες

2.4.2 Εκπαίδευση και Σχολική Διαρροή

⁹ <http://attik-old.pde.sch.gr/cms/index.php/schools/schools-info/schools-se-info-files.html>

¹⁰ <http://attik-old.pde.sch.gr/cms/index.php/schools/schools-info/schools-pe-info-files.html>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Στο πεδίο της εκπαίδευσης, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat (2020), το ποσοστό των ατόμων εκτός εκπαίδευσης και απασχόλησης, ηλικίας 15-24, για την Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται στο 10,1%, χαμηλότερο του μέσου όρου της χώρας (11,5%), ωστόσο παραμένει σημαντικό, λαμβάνοντας υπόψη και το πληθυσμιακό μέγεθος της Περιφέρειας. Το ποσοστό, δε, απασχόλησης ατόμων ηλικίας 15 έως 34 ετών εκτός εκπαίδευσης και κατάρτισης μειώθηκε σε 61,6% το 2020, σε σχέση με το 2019 (68%).

Στον επόμενο Πίνακα αποτυπώνεται η σχολική διαρροή ανά περιφέρεια στην Ελλάδα. Παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό σχολικής διαρροής παρατηρείται για το 2020 στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (8,2), ενώ το χαμηλότερο στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (1,3).

Πίνακας 16: Early leavers from education

GEO (Labels)	2016	2017	2018	2019	2020
Greece	6.2	6.0	4.7	4.1	3.8
Attiki	4.1	2.8	3.3	4.1	4.0
Nisia Aigaiou, Kriti	4.1	2.8	3.3	4.1	4.0
Voreio Aigaio	10.6	11.3	6.9	6.3	6.3
Notio Aigaio	16.9	17.7	-	-	-
Kriti	10.7	11.8	-	-	8.2
Voreia Ellada	9.0	9.5	7.2	5.9	4.7
Anatoliki Makedonia, Thraki	5.9	6.1	5.0	3.0	2.5
Kentriki Makedonia	11.1	12.4	8.5	7.7	7.2
Dytiki Makedonia	5.0	5.0	4.1	2.0	1.3
Ipeiros	-	-	-	-	-
Kentriki Ellada	-	-	-	-	-
Thessalia	7.9	8.5	5.2	4.4	3.9
Ionia Nisia	4.1	-	-	-	-
Dytiki Ellada	-	-	-	-	-
Stereia Ellada	8.5	12.1	6.0	3.7	5.4
Peloponnisos	9.7	11.4	10.1	10.2	7.0

Πηγή: Eurostat

Η σχολική διαρροή παρατηρείται σε ομάδες πληθυσμού με χαμηλό κοινωνικό-οικονομικό υπόβαθρο, καθώς και σε μειονεκτούσες πληθυσμιακές ομάδες, όπως οι Ρομά και οι Μετανάστες.

Τα χαρακτηριστικά κοινοτήτων με μεγάλο βαθμό σχολικής εγκατάλειψης είναι τα εξής:

- ◇ Κοινωνικές ανισότητες
- ◇ Εκπαιδευτικές ανισότητες
- ◇ Φτώχεια
- ◇ Ρατσισμός
- ◇ Κοινωνικός Αποκλεισμός

Στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργούν Κέντρα Κοινότητας για πληθυσμό Ρομά, τα οποία έχουν ως στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και προώθηση στην απασχόληση της συγκεκριμένης ομάδας πληθυσμού, η οποία βιώνει πολλαπλό κοινωνικό αποκλεισμό και ζει υπό συνθήκες διαβίωσης μη αποδεκτές. Τα ΚΚ συνδέονται με Υπηρεσίες του Δήμου, της Περιφέρειας ή ακόμα και κρατικές/κεντρικές Υπηρεσίες.

Με τη λειτουργία τους, στοχεύουν στην ανάπτυξη ενός σημείου αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των ευάλωτων ομάδων με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης.

Τα Παραρτήματα Ρομά των Κέντρων Κοινότητας, εξυπηρετούν την συγκεκριμένη πληθυσμιακή κοινότητα, προσφέροντας συμβουλευτική και στοχευμένες δράσεις για την εκπαίδευση, τη σχολική διαρροή και τον αναλφαβητισμό, καθώς και δράσεις για την προώθηση στην απασχόληση και την κοινωνική ένταξη¹¹.

2.4.3 Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση

Στην υφιστάμενη κατάσταση, ορισμένοι δείκτες της χώρας, καταγράφουν καλύτερες επιδόσεις σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε, π.χ. το ποσοστό της ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης επί του πληθυσμού ηλικίας 30-34 παραμένει υψηλότερο (44,3%) του μέσου όρου της Ε.Ε (40,7%) καθώς επίσης το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση του πληθυσμού ηλικίας 18-24 παραμένει χαμηλότερο (4,7%) του μέσου όρου της Ε.Ε (10,6%). Αντιθέτως, τα συστήματα εκπαίδευσης και αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης δεν ανταποκρίνονται επαρκώς στις σύγχρονες ανάγκες και ιδιαίτερα της αγοράς εργασίας. Ενδεικτικά σημεία της υφιστάμενης κατάστασης και των διαμορφωμένων αναγκών προς αντιμετώπιση είναι η συμμετοχή στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα υπολείπεται σημαντικά του μέσου όρου της Ε.Ε (81,5% έναντι

¹¹ Πηγή: www.socialattica.gr και Έρευνα στα Παραρτήματα Ρομά,, Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης , Σεπτέμβριος 2021

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

του μέσου όρου της ΕΕ 95,4%), το ποσοστό χαμηλών επιδόσεων των μαθητών σε βασικές δεξιότητες παραμένει υψηλό (ΟΟΣΑ 2018), ενώ υπάρχει έλλειμμα ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλες τις ηλικίες, ανισότητες παρατηρούνται στον πληθυσμό που προέρχεται από χαμηλό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, διαπιστώνονται ανισότητες στην εκπαίδευση, αναφορικά με τη δυνατότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η ενίσχυση της συμμετοχής στην εκπαίδευση των παιδιών με μεταναστευτικό υπόβαθρο και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού συνεχίζουν να αποτελούν βασικές προκλήσεις, λόγω των υφιστάμενων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών και το ποσοστό απασχόλησης των αποφοίτων όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων (συμπεριλαμβανομένων και των μετα-λυκειακών σπουδών) είναι από τα χαμηλότερα στην ΕΕ. Η ελκυστικότητα και η αποτελεσματικότητα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, ενώ η Ελλάδα κατατάσσεται σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Δείκτη Δεξιοτήτων στην προτελευταία θέση, παρά τη βελτίωση του ποσοστού των πρόσφατα αποφοίτων ΕΕΚ (1-3 έτη) ηλικίας 20-34 ετών που απασχολούνται, αυτό εξακολουθεί να παραμένει χαμηλό (50,9% για το 2019).

Τα βελτιωμένα ποσοστά απασχόλησης αποφοίτων ΕΕΚ (από 37,5% σε 50,9%) συνηγορούν στη συνέχιση στοχευμένων παρεμβάσεων, με το εξαιρετικά χαμηλό ποσοστό ενηλίκων ηλικίας 25-64 ετών που συμμετέχουν σε προγράμματα τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Το ποσοστό που συμμετέχει σε προγράμματα Διά Βίου Μάθησης παραμένει χαμηλό, ενώ η ολοκλήρωση και επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών και εκπαιδευτικού υλικού προσαρμοσμένων στις σύγχρονες ανάγκες (αγοράς εργασίας και επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις), η επέκταση και περαιτέρω αναβάθμιση των συστημάτων διακυβέρνησης και διασφάλισης της ποιότητας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένων και των μεταλυκειακών σπουδών), η ανάρθρωση των επιπτώσεων στο εκπαιδευτικό σύστημα από απρόβλεπτους παράγοντες όπως η πανδημία COVID-19, αποτελεί μέγιστη πρόκληση για αποφασιστικά βήματα προώθησης της μάθησης μέσω του διαδικτύου (συστήματα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης), και αντιμετώπισης προκλήσεων σε επίπεδο πρόσβασης και εφαρμογής καθώς η μετάβαση στην τηλε-διδασκαλία ανέδειξε τον κίνδυνο αποκλεισμού για τους μειονεκτούντες μαθητές. Παρόλα αυτά, η ψηφιακή μάθηση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρουσίασε σημαντικές προκλήσεις και ευκαιρίες. Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει η ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθησης, με έμφαση στη διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας, τη στήριξη της απόκτησης βασικών ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων, την προώθηση της ίσης πρόσβασης στην ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής της, την προώθηση ευκαιριών διά βίου μάθησης, την ευέλικτη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανειδίκευση για όλους¹².

Ως εργαλείο για την καταγραφή των ψηφιακών επιδόσεων των κρατών-μελών της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσπίσει το δείκτη της Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (Digital Economy and

¹² Πηγή : <https://empedu.gov.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Society Index — DESI), ο οποίος συντίθεται από σύνολο ποιοτικών και ποσοτικών διαστάσεων που απεικονίζουν την ψηφιακή εξέλιξη των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι ο δείκτης DESI είναι δείκτης κατάταξης, δεν αντανακλά την επίδοση μιας χώρας σε απόλυτο βαθμό αλλά την επίδοσή της σε σύγκριση με τις υπόλοιπες. Επομένως, η πτώση μιας χώρας στην ευρωπαϊκή κατάταξη δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η ίδια δεν σημείωσε πρόοδο, αλλά ότι πιθανότατα άλλες χώρες σημείωσαν ταχύτερη πρόοδο από αυτήν. Ο δείκτης DESI βασίζεται σε πέντε διαστάσεις, οι οποίες παρουσιάζονται συνοπτικά παρακάτω.

Πίνακας 17: Οι πέντε διαστάσεις του δείκτη DESI

Συνδεσιμότητα	Η διάσταση της Συνδεσιμότητας μετράει το βαθμό ανάπτυξης και την ποιότητα των ευρυζωνικών υποδομών μιας χώρας. Η πρόσβαση των πολιτών σε παχείες και υπερπαχείες υπηρεσίες ευρυζωνικών δικτύων αποτελεί αναγκαία συνθήκη ανταγωνιστικότητας.
Ανθρώπινο Κεφάλαιο	Η διάσταση του Ανθρώπινου Κεφαλαίου προσμετρά τις απαραίτητες δεξιότητες που κατέχουν οι πολίτες μιας χώρας και οι οποίες απαιτούνται ώστε να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι δυνατότητες που προσφέρει ο ψηφιακός κόσμος.
Χρήση Διαδικτυακών Υπηρεσιών	Η διάσταση της Χρήσης Διαδικτυακών Υπηρεσιών αποτυπώνει το εύρος της χρήσης από τους πολίτες πλήθους υπηρεσιών που προσφέρονται μέσω του διαδικτύου, όπως η «κατανάλωση» οπτικοακουστικού περιεχομένου, παιχνιδιών, διαδικτυακών αγορών και διατραπεζικών συναλλαγών.
Ενσωμάτωση της Ψηφιακής Τεχνολογίας	Η Ενσωμάτωση της Ψηφιακής Τεχνολογίας αντικατοπτρίζει το βαθμό διείσδυσης ομώνυμων τεχνολογιών στις επιχειρήσεις και στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Καθώς οι επιχειρήσεις υιοθετούν ψηφιακές τεχνολογίες αποκτούν πολυδιάστατα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, τόσο ως προς την αποδοτικότητα τους και τις μειώσεις κόστους όσο και ως προς την παροχή καλύτερων και πιο ολοκληρωμένων υπηρεσιών/προϊόντων προς τους πελάτες ή και συνεργάτες τους.
Ψηφιακές Δημόσιες Υπηρεσίες	Η διάσταση των Ψηφιακών Δημόσιων Υπηρεσιών μετράει το βαθμό ψηφιοποίησης των Δημόσιων Υπηρεσιών, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στους τομείς της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της Υγείας. Ο εκμοντερνισμός και η ψηφιοποίηση κομβικών και όχι μόνο, Δημόσιων Υπηρεσιών οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια σε αναποδοστικά οφέλη μεταξύ της Δημόσιας Δίκαιης, των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Πηγή: Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας & Κοινωνίας DESI –Μελέτη 2020 – Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Σε σχέση με τη χρήση διαδικτυακών υπηρεσιών, η Ελλάδα κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις (25η) στο σύνολο των 28 κρατών μελών, παρόλο που ο αριθμός των Ελλήνων που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο έχει αυξητική τάση. Οι κύριοι λόγοι χρήσης του διαδικτύου είναι η ενημέρωση, η πραγματοποίηση βιντεοκλήσεων και η χρήση κοινωνικών δικτύων. Επίσης, η εμπιστοσύνη των Ελλήνων σε σχέση με τις διαδικτυακές αγορές και τις τραπεζικές υπηρεσίες φαίνεται να παραμένει χαμηλή. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η χρήση ηλεκτρονικών τραπεζικών υπηρεσιών έφτασε το 40% έναντι του 66% του ευρωπαϊκού μέσου όρου, ενώ στο πεδίο των ηλεκτρονικών αγορών το ποσοστό χρήσης έφτασε στο 51% για τα δεδομένα του 2019 (που συλλέχθηκαν για την έκθεση του 2020), αρκετά χαμηλότερα από το μέσο όρο της ΕΕ που φτάνει το 71%. Είναι πιθανό, αυτή η εικόνα να διαφοροποιηθεί ως αποτέλεσμα των πρόσφατων υλοποιήσεων και της διάθεσης ψηφιακών λύσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορονοϊού.

2.4.4 Ειδική Αγωγή

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα τελευταία χρόνια υλοποιούνται Δράσεις Ειδικής Αγωγής από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (εφεξής Υ.ΠΑΙ.Θ.) από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και μέσα από Περιφερειακά προγράμματα της Περιφέρειας.

Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνεται το πλήθος των μαθητών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν στα γενικά σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το σύνολο των μαθητών για τα τέσσερα σχολικά έτη (2017 – 2018, 2018 – 2019, 2019 – 2020 & 2020 – 2021) ανέρχεται σε 126.757 ωφελούμενα παιδιά (μ.ο. / έτος 31.689), ποσοστό 38% επί του συνόλου (126.757)¹³. Επίσης σημειώνεται ότι οι μοναδικοί ωφελούμενοι από την Πράξη «Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» ανέρχονται έως σήμερα σε 1.280¹⁴.

Πίνακας 18: Πλήθος μαθητών/μαθητριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν στα γενικά σχολεία ΠΕ και ΔΕ ανά τύπο εκπαιδευτικής υποστήριξης, ανά εκπαιδευτική βαθμίδα & ανά έτος

A1. ΠΛΗΘΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ				
ΕΤΗ	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
ΑΤΤΙΚΗ	478	488	378	400
A.2 ΠΛΗΘΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ				
ΑΤΤΙΚΗ	1.911	2.656	2.337	2.911
A.3 ΠΛΗΘΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ				
ΑΤΤΙΚΗ: ΓΥΜΝΑΣΙΟ				
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ	5.697	6.332	4.604	7.142
ΕΠΑΛ	4.481	5.419	4.174	5.350
	1.954	2.552	1.634	2.930
A.4 ΠΛΗΘΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ				
ΑΤΤΙΚΗ				
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	601	577	375	554
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	10.082	9.462	7.460	9.195
A.5 ΠΛΗΘΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ				
ΑΤΤΙΚΗ: ΓΥΜΝΑΣΙΟ				
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ	1.774	1.832	1.335	2.022
ΕΠΑΛ	45	61	58	40
	0	0	0	0
A.6 ΠΛΗΘΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΗΝ Α/ΘΜΙΑ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ (ΠΣ,ΕΒΠ,ΣΝ,ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ)				
ΑΤΤΙΚΗ	3.399	3.715	4.770	5.572

Πηγή: Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής & Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υ.ΠΑΙ.Θ.

¹³ Στοιχεία : Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας, Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής (2021).

¹⁴ Στοιχεία ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ΔΕΔ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Διαπιστώνουμε από τον παραπάνω πίνακα, ότι κατά το σχολικό έτος 2020-2021 υπήρξε αύξηση του πλήθους των μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές δυσκολίες που φοιτούν στο δημοτικό και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με υποστήριξη από τον εκπαιδευτικό της τάξης, σε σχέση με τους μαθητές που φοιτούν στο νηπιαγωγείο.

Επίσης, αύξηση παρατηρήθηκε και στο πλήθος των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που λαμβάνουν εξατομικευμένη υποστήριξη την σχολική χρονιά 2020-2021 σε σχέση με τις προηγούμενες.

Επιπροσθέτως, το σχολικό έτος 2020-2021 συγκριτικά με το προηγούμενο σχολικό έτος, υπάρχει αύξηση στο πλήθος των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (τμήματα ένταξης), που φοιτούν στο δημοτικό (9.195) και στο νηπιαγωγείο (554). Επιπλέον, μείωση παρατηρείται και σε σχέση με την σχολική χρονιά 2017-2018, όπου οι μαθητές ήταν περισσότεροι (δημοτικό: 10.082 , νηπιαγωγείο: 601).

2.5 Υγεία και Πρόνοια

Κατά την περίοδο της πανδημίας COVID-19, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της δημόσιας υγείας συνέβαλλαν η λειτουργία τοπικών ομάδων υγείας TOMY, καθώς και η επέκταση της πιλοτικής δράσης των ΚΕΠ Υγείας της Περιφέρειας Αττικής.

2.5.1 Πρωτοβάθμια Υγειονομική Περίθαλψη

Σε ότι αφορά την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Περίθαλψη υλοποιείται η πιλοτική Δράση (ΚΕΠ Υγείας) από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, σε τέσσερις (4) Δήμους, σε τέσσερις (4) διαφορετικές Περιφερειακές Ενότητες. Η πιλοτική δράση παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής, ενημέρωσης και δράσεων πρόληψης, αγωγής και προαγωγής υγείας σε τοπικό επίπεδο (Δήμου, Δημοτικής Ενότητας, γειτονιάς) υπηρετούν την Πρόληψη, πρωτογενή και δευτερογενή, είτε μέσα από προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού, είτε μέσα από προγράμματα προ-συμπτωματικού ελέγχου.

Το Πιλοτικό Πρόγραμμα ενίσχυσης των ΚΕΠ Υγείας ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2020. Επιλέχθηκαν από την Περιφέρεια Αττικής 4 Δήμοι Πιλότοι, από 4 διαφορετικούς Περιφερειακούς Τομείς (Αγίας Βαρβάρας, Δάφνης – Υμηττού, Μεγαρέων και Νέας Σμύρνης), για να συμμετάσχουν και να υλοποιήσουν ένα νέο διευρυμένο μοντέλο με συγκεκριμένες πολιτικές και στόχους, με σκοπό το κάθε ΚΕΠ Υγείας να αποτελεί για τον κάθε Δήμο τον Κεντρικό Θεσμό Συντονισμού Δράσεων Πρόληψης για την Υγεία.

Η λειτουργία των ΚΕΠ Υγείας έχουν ως στόχο την κάλυψη των αναγκών ενημέρωσης και προληπτικής ιατρικής προς τους πολίτες και ειδικότερα:

1. Την ενημέρωση και συμβουλευτική καθοδήγηση για την πρόληψη των νοσημάτων και την προαγωγή της υγείας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Την ενημέρωση για τις προσφερόμενες υπηρεσίες υγείας ανάλογα με τα προσωπικά προβλήματα υγείας που αναφέρονται.

3. Την οργάνωση προγραμμάτων μαζικού ελέγχου των πολιτών που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου για διάφορα επικίνδυνα για τη ζωή νοσήματα (προ-συμπτωματικός έλεγχος). Έμφαση δίδεται σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες καθώς και σε χρόνιους πάσχοντες, την τρίτη ηλικία κτλ.

Έως σήμερα έχουν ωφεληθεί από τις υπηρεσίες του προγράμματος 14.573 μοναδικοί ωφελούμενοι.

Η επέκταση του πιλοτικού προγράμματος ενίσχυσης των ΚΕΠ Υγείας, αποτελεί προτεραιότητα της Περιφέρειας Αττικής στοχεύοντας στη διατήρηση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Τοπικές Μονάδες Υγείας (TOMY)

Στο πλαίσιο στήριξης της Δημόσιας Υγείας, η Περιφέρεια Αττικής χρηματοδοτεί πενήντα τέσσερις (54) Τοπικές Μονάδες Υγείας (TOMY)¹⁵. Έως σήμερα οι ωφελούμενοι των υπηρεσιών από τις 29 Τοπικές Μονάδες Υγείας (εκ των 54) ανέρχονται σε 75.782 χιλιάδες, ποσοστό 21% επί του συνόλου των ωφελούμενων του έτους 2019 (Σ=353.808)¹⁶.

Ειδικότερα:

- ◇ **24 TOMY** στα όρια της 1^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας (Αττική πλην Πειραιά και Νήσων).
- ◇ **30 TOMY** στα όρια της 2^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας (Πειραιάς και Νησιά Αττικής).

Πρόκειται για νέες δομές που αποσκοπούν στην καθολική προσιτή πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες όλων των πολιτών, χωρίς διακρίσεις, με έμφαση στη μείωση των ανισοτήτων στην υγεία. Το νέο μοντέλο υπηρεσιών στοχεύει στην ορθολογική πλοήγηση των ατόμων στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) μέσω της ανακατεύθυνσης της ζήτησης από τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα, όπως είναι τα Νοσοκομεία, παρέχοντας ποιοτικές, ολιστικές και κοινοτικά προσανατολισμένες υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (www.patt.gov.gr).

Πιο συγκεκριμένα, αποτελούν υπηρεσίες προαγωγής υγείας με έμφαση στην πρόληψη, καθώς και παρεμβάσεις και δράσεις για την προαγωγή υγείας στην κοινότητα που παρέχονται από τις TOMY. Με μεγαλύτερη συχνότητα εμφανίζεται η παροχή προγραμματισμένης φροντίδας υγείας ενηλίκων και παιδιών, με έμφαση στη φροντίδα της τρίτης ηλικίας και την φροντίδα της πολυνοσηρότητας. Οι TOMY φαίνεται να καλύπτουν υπηρεσίες που αφορούν κατά προτεραιότητα την προγραμματισμένη φροντίδα πολιτών και δευτερευόντως την πρόληψη και αγωγή υγείας στον τοπικό πληθυσμό. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις στη κοινότητα, στο βαθμό που το επιτρέπει η στελέχωσή τους, οι TOMY εμφανίζονται να αξιοποιούν τον ενθουσιασμό του ανθρωπίνου δυναμικού τους και τη σχετική αυτονομία τους για την προαγωγή υγείας στην τοπική κοινότητα μέσω δράσεων εξωστρέφειας. Όλες οι TOMY παρέχουν, σε έναν βαθμό, δράσεις στην κοινότητα, οι οποίες στην πλειοψηφία τους

¹⁵ Στοιχεία: ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 - 2020 Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020».

¹⁶ Στοιχεία: Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

αποσκοπούν στην πρόληψη και την προαγωγή της υγείας, μέσω της αγωγής υγείας ή των εμβολιασμών. Μία στις πέντε, όμως, στοχεύει σε ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού (κυρίως άτομα με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, όπως οι Ρομά και τα άτομα με αναπηρία).

Ενίσχυση των Φορέων Υγείας με επικουρικό προσωπικό για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID-19 στην Περιφέρεια Αττικής

Μέσω από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020» και λόγω της πανδημικής κρίσης COVID-19 χρηματοδοτείται η ενίσχυση Φορέων Υγείας – 37 Νοσοκομείων - με επικουρικό προσωπικό για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID-19 στην Περιφέρεια Αττικής. Έως σήμερα έχουν προσληφθεί 238 από τους 350 ιατρούς και 1.479 από τους 1.800 λοιπό προσωπικό¹⁷.

2.5.2 Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Υγειονομική Περίθαλψη

Στην Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο ποσοστό υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας και ιατρικού προσωπικού. Ειδικότερα, καταγράφεται το 31% των νοσοκομειακών μονάδων της χώρας και το 40% του συνόλου των οργανικών κλινών, ενώ οι δύο δομές ψυχικής υγείας (Δρομοκαΐτειο και Ψυχιατρικό Νοσοκομείο) που διαθέτουν 900 κλίνες Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (ΜΨΑ), αντιστοιχούν στο 39% του συνόλου της χώρας. Η Περιφέρεια Αττικής, κατά την ΠΠ 2014-2020 συνέχισε την αναβάθμιση των νοσοκομειακών υποδομών, καθώς και των εκσυγχρονισμό του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.

Όσον αφορά στην προσβασιμότητα στον τομέα της Υγείας, το κόστος αποτελεί το κυριότερο εμπόδιο στην πρόσβαση στην περίθαλψη, ιδίως σε άτομα με χαμηλό εισόδημα. Άλλο ένα εμπόδιο αποτελεί, μεταξύ άλλων, η άνιση κατανομή πόρων. Συμπερασματικά, η επαρκής χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας, ιδίως για τη στήριξη της ανάπτυξης των συστημάτων Υγειονομικής περίθαλψης, έχει ιδιαίτερα καθοριστική σημασία¹⁸.

2.5.3 Υποδομές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Δημόσιες Υγειονομικές Μονάδες Περιφέρειας Αττικής

Στην Περιφέρεια Αττικής σύμφωνα με τα στοιχεία της 1^{ης} ΥΠΕ (http://www.1dype.gov.gr/?page_id=15) και της 2^{ης} ΥΠΕ (<https://www.2dype.gov.gr/esy/npid>) ο αριθμός των Δομών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Φροντίδας Υγείας ανά κατηγορία δομής είναι ο εξής :

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

¹⁷ Στοιχεία ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

¹⁸ Πηγή: https://ec.europa.eu/health/state/country_profiles_el

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

- 29 Κέντρα Υγείας στην 1^η ΥΠΕ και 25 στην 2^η ΥΠΕ ,
- 16 Σταθμοί Προστασίας Μητέρας και Παιδιού στην 1^η ΥΠΕ και 4 στην 2^η ΥΠΕ,
- 15 Τοπικά Ιατρεία στην 1^η ΥΠΕ και 8 Τοπικά Ιατρεία στην 2^η ΥΠΕ,
- 7 Περιφερειακά Ιατρεία στην 1^η ΥΠΕ και 12 Περιφερειακά Ιατρεία στην 2^η ΥΠΕ
- 12 λοιπές δομές στην 1^η ΥΠΕ και 13 στην 2^η ΥΠΕ (Πολυιατρεία, Διαγνωστικά, εργαστήρια κ.α.)
- 24 ΤΟΜΥ στα όρια της 1^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας (Αττική πλην Πειραιά και Νήσων).
- 30 ΤΟΜΥ στα όρια της 2^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας (Πειραιάς και Νησιά Αττικής).

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

- 24 δομές δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας στην 1^η ΥΠΕ και 10 στην 2^η ΥΠΕ (δημόσια νοσοκομεία, Γενικά, Πανεπιστημιακά, Ψυχιατρικά)
- 16 Ψυχιατρικές Δομές (Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παίδων & Εφήβων, ξενώνες, οικοτροφεία κ.α.) που υπάγονται σε 6 νοσοκομεία στην 1^η ΥΠΕ και 59 αντίστοιχες δομές στην 2^η ΥΠΕ (ξενώνες, οικοτροφεία, προστατευόμενα διαμερίσματα, Κέντρα Ψυχικής υγείας).

Ιδιωτικές Υγειονομικές Μονάδες Περιφέρειας Αττικής

Αναφορικά με τις ιδιωτικές μονάδες στην Περιφέρεια Αττικής σύμφωνα με τα στοιχεία που αποτυπώνονται στο γεωχωρικό πληροφοριακό σύστημα υγειονομικών μονάδων (<http://ygeia.social-network.gr/ygeiaattica/map>) είναι οι εξής :

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

- 20 μονάδες χρόνιας αιμοκάθαρσης
- 60 Ιδιωτικές κλινικές
- 8 μονάδες ημερήσιας νοσηλείας
- 2 ΝΠΙΔ φιλανθρωπικού χαρακτήρα

2.6 Κοινωνική Ένταξη

2.6.1 Αποτύπωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Με βάση τα στοιχεία της Eurostat για το 2020, ο πληθυσμός που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό ανέρχεται στο 27,5% του πληθυσμού της Χώρας έναντι ποσοστού 21,9% που είναι ο μέσος όρος στην ΕΕ, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat για το 2020. Η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη υψηλότερη θέση της ΕΕ (27,5%), σε ό,τι αφορά το ποσοστό του πληθυσμού που διατρέχει τον κίνδυνο της φτώχειας, μετά τη Ρουμανία (35,8%) και τη Βουλγαρία (33,6%). Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, κοντά στο όριο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού βρίσκεται το 31,5% του ανήλικου πληθυσμού (κάτω των 18 ετών), έναντι ποσοστού 24,2% στην ΕΕ. Οι άνω των 65 ετών στην

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ελλάδα βρίσκονται αντιμέτωποι με τον κίνδυνο της φτώχειας σε ποσοστό 19,3%, έναντι 20,4% στην ΕΕ.

Πίνακας 19: Ποσοστό (%) πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό σε επίπεδο ΕΕ

People at risk of poverty or social exclusion, 2020	At-risk-of-poverty rate (%)
EU	21,9
EA19	22
Romania	35,8
Bulgaria	33,6
Greece	27,5
Spain	27
Lithuania	24,5
Estonia	22,8
Germany	22,5
Croatia	20,5
Belgium	20,4
Portugal	20
Malta	19,9
Luxembourg	19,9
Hungary	19,4
France	18,9
Sweden	17,7
Cyprus	17,6
Poland	17
Denmark	16,8
Austria	16,7
Finland	15,9
Netherlands	15,8
Slovenia	14,3
Slovakia	13,8
Czechia	11,5

Πηγή: Eurostat , People at risk of poverty or social exclusion, 2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας 20: Ποσοστό κοντά στο όριο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού ανήλικου πληθυσμού (κάτω των 18 ετών) σε επίπεδο ΕΕ

GEO (Labels)	2015	2016	2017	2018	2019
European Union - 27 countries (from)	27,5 e	27,2 e	25,2 e	24,0 e	22,8 e
Belgium	24,1	23,5	24,2	23,5	23,0 b
Bulgaria	47,9	47,9 b	42,6	34,4	36,1
Czechia	17,8	16,4	14,3	13,0	13,0
Denmark	16,2	14,0	15,1	15,4	13,9
Germany (until 1990 former territory)	19,3	20,6	18,6	17,5	15,4
Estonia	22,2	19,7	18,9	17,0	19,7
Ireland	29,2	26,8	26,0	24,8	23,8
Greece	37,7	37,2	36,5	34,1	31,2
Spain	34,0	33,8	32,0	30,6	31,3
France	22,5	23,8	23,6	24,0	24,2
Croatia	25,2	24,4	24,5	22,2	19,1
Italy	34,3	32,7	30,9	29,6	27,1
Cyprus	22,9	23,2	21,7	20,5	20,3
Latvia	30,7	25,9	25,1	23,8	18,8
Lithuania	34,8	33,2	31,3	28,8	25,8
Luxembourg	23,3	22,2 b	21,5	23,4	25,4
Hungary	40,6	38,7	33,5	26,6	24,1
Malta	27,8	23,7	23,6	23,3	23,9
Netherlands	17,1	17,2 b	16,4	14,6	15,0
Austria	22,3	20,5	22,7	21,6	20,1
Poland	26,9	23,5	17,8	16,9	16,3
Portugal	31,2	27,6	24,6	22,4	21,9
Romania	54,0	56,7	49,4	45,3	40,0
Slovenia	16,6	14,5	15,6	13,1	11,6
Slovakia	24,7	24,6	22,9	23,3	21,3
Finland	14,5	14,1	15,0	15,9	13,8
Sweden	19,7	19,7	19,4	20,5	23,0
Iceland	14,8	13,6	14,2	13,0	:
Norway	13,6	14,2	16,4	15,5	16,0
Switzerland	20,6	20,7	21,7	21,9	21,9
United Kingdom	30,4	28,0	28,1 b	29,3	:
Montenegro	51,0	48,9	49,0	48,5	43,9
North Macedonia	47,2	45,2	44,5	42,3	38,6
Albania	:	74,6	62,0	57,7	53,9
Serbia	42,6	34,5	41,7	36,0	34,5
Turkey	35,5	35,6	41,9	42,5	43,3

Πηγή: Eurostat, People at risk of poverty or social exclusion by age less than 18 years

Πίνακας 21: Ποσοστό κοντά στο όριο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού άνω των 65 ετών σε επίπεδο ΕΕ

GEO (Labels)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
European Union (EU6-1958, EU9-1973)	17,9	18,4	18,3	19,3	:	:
European Union - 27 countries (from 2015)	18,0 e	18,5 e	18,5 e	19,1 e	19,4 e	20,4 be
European Union - 28 countries (2013)	17,9	18,4	18,3	19,3	:	:
Euro area (EA11-1999, EA12-2001, EA13-2015)	16,2 e	17,1 e	16,8 e	17,6 e	17,7 e	:
Euro area - 19 countries (from 2015)	16,2	17,1	16,8	17,6	17,7	18,9 be
Belgium	17,4	18,0	18,0	17,9	17,5 b	21,3 b
Bulgaria	54,1	46,2 b	47,9	45,1	47,0	49,5
Czechia	9,8	9,8	12,4	15,4	17,4	15,4
Denmark	9,5	8,7	9,4	9,6	9,9	11,7
Germany (until 1990 former territory of ex-GDR)	17,1	18,3	17,6	18,9	18,8	21,6 b
Estonia	37,2	41,0	42,5	47,5	44,6	42,5
Ireland	15,6	18,1	16,0	20,6	19,3	:
Greece	17,5	16,6	18,4	19,2	20,5	19,3
Spain	14,5	16,0	18,9	20,7	18,1	21,6
France	11,1	11,7	10,9	11,3	13,2	13,2 p
Croatia	29,6	28,8	31,0	30,2	32,1	32,4
Italy	20,3	20,6	18,5	18,7	19,3	:
Cyprus	18,4	21,0	23,1	21,7	24,9	22,5
Latvia	41,4	43,3	45,7	49,7	50,8	:
Lithuania	33,5	35,9	41,3	43,0	36,9	40,2
Luxembourg	8,6	9,0 b	12,2	10,1	9,4	7,4 b
Hungary	18,3	17,1	18,2	14,9	16,7	20,3
Malta	24,6	26,7	26,5	27,8	30,7	28,5
Netherlands	6,6	10,2 b	10,9	11,3	12,2	12,3 p
Austria	13,8	14,0	13,5	14,5	14,5	14,7
Poland	16,0	15,3	16,7	17,8	18,8	19,2 p
Portugal	21,7	22,2	21,5	21,6	20,4	21,4
Romania	45,5	47,3	45,6	44,6	44,5	43,7
Slovenia	19,7	19,4	18,7	20,1	20,0	21,0
Slovakia	11,1	11,5	11,8	10,3	12,3	12,3 p
Finland	14,3	12,9	13,5	14,0	15,0	14,5
Sweden	16,2	16,9	16,0	14,8	15,3	15,6
Iceland	6,2	6,4	9,1	5,2	:	:
Norway	9,1	9,0	8,5	8,1	8,8	:
Switzerland	27,0	25,4	26,3	23,5	27,8	:
United Kingdom	17,2	17,6	17,4	21,1 b	:	:
Montenegro	38,7	37,1	37,4	35,8	31,2	:
North Macedonia	36,2	32,5	31,8	29,3	30,2	:
Albania	:	73,8	60,8	57,7	54,0	:
Serbia	38,4	20,5	38,9	31,6	30,0	:
Turkey	18,7	16,7	22,7	22,0	21,2	:

Πηγή: Eurostat, People at risk of poverty or social exclusion by age

Στην Περιφέρεια Αττικής το 2020 ο πληθυσμός που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό (AROPE) ανέρχεται στο 24,1% του πληθυσμού της παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,7 % σε σχέση με το 2019 αξιολογούμενο ως υψηλό, λαμβάνοντας υπόψη και το πληθυσμιακό μέγεθος της Αττικής. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό των ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας (AROP) ανέρχεται στο 12,5% για το 2020.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας 22: Ποσοστό (%) πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό ανά Περιφέρεια.

People at risk of poverty or social exclusion by NUTS regions						
	TIME	2016	2017	2018	2019	2020
Greece		35,6	34,8	31,8	30,0	28,9
Attiki		31,8	31,1	28,3	24,8	24,1
Attiki		:	:	28,3	24,8	24,1
Nisia Aigaiou, Kriti		37,5	38,8	36,0	33,2	28,9
Voreio Aigaio		:	:	33,6	35,5	32,4
Notio Aigaio		:	:	35,9	34,5	30,6
Kriti		:	:	37,0	31,6	26,9
Voreia Ellada		35,9	33,9	31,8	32,3	32,1
Anatoliki Makedonia, Thraki		:	:	33,8	35,2	35,4
Kentriki Makedonia		:	:	30,4	31,7	31,5
Dytiki Makedonia		:	:	36,7	34,8	32,6
Ipeiros		:	:	31,3	27,6	28,4
Kentriki Ellada		40,0	39,7	34,9	33,2	32,2
Thessalia		:	:	33,6	28,0	26,8
Ionia Nisia		:	:	28,0	25,7	20,5
Dytiki Ellada		:	:	44,6	40,9	42,4
Stereia Ellada		:	:	31,1	29,5	27,8
Peloponnisos		:	:	31,4	36,4	34,1

Πηγή: Eurostat , People at risk of poverty or social exclusion by NUTS 2 regions

2.6.2 Ευάλωτες & ειδικές ομάδες του πληθυσμού

Το έτος 2020 συνεχίστηκε το πρόγραμμα «διάθεσης ειδών λαϊκών αγορών σε ευπαθείς ομάδες»¹⁹ με το οποίο εξυπηρετούνται 987 Πολύτεκνες οικογένειες ενώ παράλληλα εντάχθηκε στο πρόγραμμα και η ομάδα των νεφροπαθών με 637 εξυπηρετούμενους. Το πρόγραμμα «διάθεσης ειδών λαϊκών αγορών σε ευπαθείς ομάδες» επεκτάθηκε μέχρι το τέλος του 2020.

Στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργούν εκατό τριάντα ένα (131) Πιστοποιημένοι φορείς του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας. Είναι φορείς Ιδιωτικού Δικαίου που παρέχουν υπηρεσίες-πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας- κοινωνικής φροντίδας σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και έχουν ελεγχθεί ότι πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να τους δοθεί η Ειδική Πιστοποίηση. Αναλυτικότερα, διακρίνονται σε:

- 1. Πρωτοβάθμια Κοινωνική Φροντίδα:** έχει ως αντικείμενο της την παροχή υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας και αποσκοπεί στην πρόληψη αναγκών και στον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων κοινωνικοοικονομικού αποκλεισμού.

¹⁹ Όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Ν.4430/2016 (ΦΕΚ Α' 205/31-10-2016).

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

2. **Δευτεροβάθμια Κοινωνική Φροντίδα:** έχει ως αντικείμενο της την παροχή φιλοξενίας ή κλειστής φροντίδας και αποσκοπεί στη θεραπεία, αποκατάσταση σωματικής, πνευματικής, ψυχικής νόσου ή αναπηρίας, καθώς και στην πρόληψη και αποκατάσταση των συνεπειών του κοινωνικοοικονομικού αποκλεισμού.
3. **Τριτοβάθμια Κοινωνική Φροντίδα:** έχει ως αντικείμενο της την παροχή υπηρεσιών ανοιχτής και κλειστής κοινωνικής φροντίδας η οποία απαιτεί υψηλή εξειδικευμένη τεχνολογία.

Η Περιφέρεια Αττικής με το Κέντρο Logistics, συνεχίζει να συνδράμει με είδη πρώτης ανάγκης σε φορείς και ιδρύματα που εξαιτίας τόσο της γενικότερης οικονομικής κρίσης όσο και της πανδημίας του CoVid-19 δυσκολεύονται να ανταποκριθούν στις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες λειτουργίας τους.

2.6.3 Βασικές Παρεμβάσεις ανά ομάδα στόχου

Τρίτη Ηλικία

Από τα στοιχεία της ετήσιας έκθεσης Κοινωνικής Πολιτικής της Περιφέρειας Αττικής του έτους 2020, αναφορικά με τις Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΜΦΗ) σημειώνεται ότι λειτουργούν 128 μονάδες από ιδιωτικούς φορείς και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες εξυπηρέτησαν το 2020 7.201 ηλικιωμένους. Σημειώνεται, ότι το έτος 2019 λειτούργησαν 118 μονάδες από ιδιωτικούς φορείς και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες εξυπηρέτησαν 6.549 ηλικιωμένους. Έτσι, ενώ το 2019 σημειώθηκε μια μικρή μείωση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, το 2020 είχαμε μια αυξητική τάση αφενός ως προς τον αριθμό των μονάδων, όπου λειτούργησαν 10 νέες δομές σε Κεντρικό και Βόρειο Τομέα, αφετέρου και στον αριθμό των εξυπηρετούμενων οι οποίοι αυξήθηκαν κατά 652.

Αν και ο αριθμός αυτός δεν είναι αμελητέος για τις ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής, ωστόσο, θα πρέπει και πάλι να επισημανθεί ότι δε λειτουργεί καμία δημόσια ΜΦΗ και δεν έχει ενεργοποιηθεί μέχρι σήμερα η παράγραφος 5 του άρθρου 1 της ΥΑ 81551/2007, που δίνει τη δυνατότητα της σύναψης σύμβασης των ΜΦΗ με τα ασφαλιστικά ταμεία.

Επίσης, ο αριθμός των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων παραμένει σταθερός (8 ΚΗΦΗ) την τελευταία διετία, παρότι αναφερόμαστε σε μια περιφέρεια με μεγάλο ποσοστό γήρανσης.

Επιπλέον, από την έρευνα αξιολόγησης των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων προέκυψε ότι θα πρέπει υπάρχει περισσότερη προβολή των υπηρεσιών και δραστηριοτήτων των ΚΗΦΗ, ακολούθως να βελτιωθούν οι κτιριακές υποδομές και το πρόγραμμα να αποκτήσει σταθερό και μόνιμο χαρακτήρα πράγμα που θα βοηθήσει στην βελτίωση των δομών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

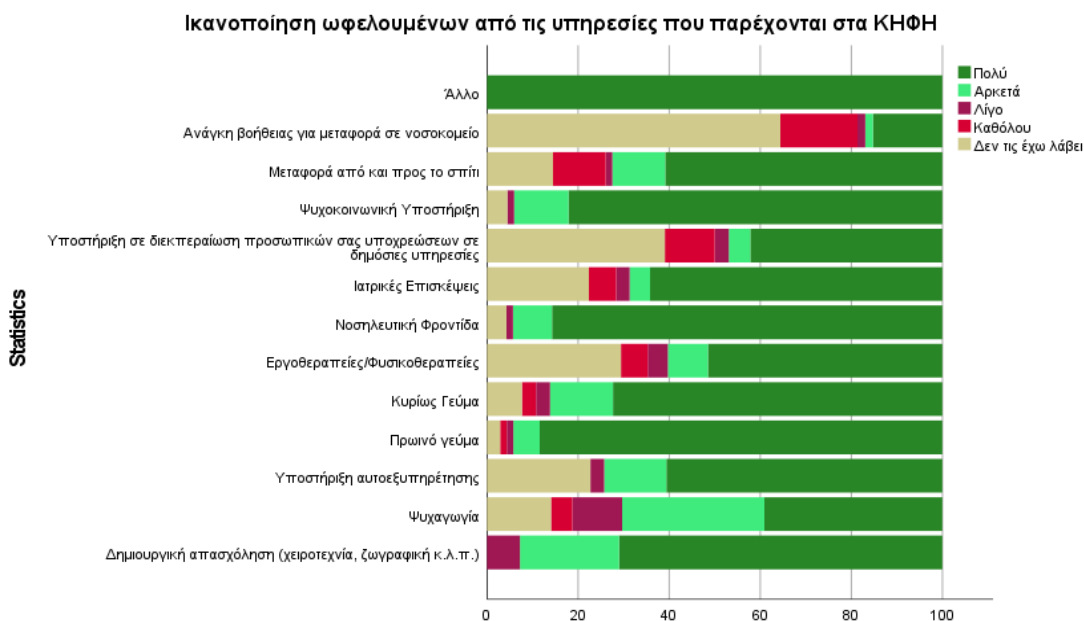
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διάγραμμα 8: Ικανοποίηση ωφελούμενων από τις υπηρεσίες του ΚΗΦΗ

Πηγή: Έρευνα αξιολόγησης των Συγχρηματοδοτούμενων Κοινωνικών Δομών Περιφέρειας Αττικής

Ωστόσο, από την ίδια έρευνα έχουν εξαχθεί τα ακόλουθα αποτελέσματα όσον αφορά τις υπηρεσίες των ΚΗΦΗ, όπως φαίνεται και από το ανωτέρω διάγραμμα. Πολύ ικανοποιημένοι, σε υψηλό ποσοστό, είναι από το πρωινό γεύμα που τους παρέχεται (88,4%), από τη νοσηλευτική φροντίδα (85,7%), από την ψυχοκοινωνική στήριξη (82,1%), από το κυρίως γεύμα που προσφέρεται (72,3%) και από τη δημιουργική απασχόληση (71,0%). Ακολουθως, το 64,2% δήλωσε πολύ ικανοποιημένο από τις ιατρικές επισκέψεις ενώ το 22,4% απάντησε ότι δεν έχει λάβει αυτή την υπηρεσία, το 60,9% είναι πολύ ικανοποιημένο από την υπηρεσία μεταφοράς από και προς το σπίτι. Το 60,6% είναι πολύ ικανοποιημένο από την υπηρεσία υποστήριξης της αυτοεξυπηρέτησης, με το 22,7% να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει αυτή την υπηρεσία. Οι μισοί ωφελούμενοι είναι πολύ ικανοποιημένοι (51,5%) από τις εργοθεραπείες/φυσικοθεραπείες, με το 29,4% να μην έχει λάβει αυτή την υπηρεσία. Το 42,2% δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι με τις υπηρεσίες Υποστήριξης σε διεκπεραίωση προσωπικών υποχρεώσεων σε δημόσιες υπηρεσίες, με το 39,1% να μην έχει λάβει αυτή την υπηρεσία από τα ΚΗΦΗ. Από τις υπηρεσίες ψυχαγωγίας το 39,1% δήλωσε πολύ ικανοποιημένο και ένα πολύ μεγάλο ποσοστό 64,4% δεν έχει λάβει υπηρεσία, που να αφορά στην ανάγκη βοήθειας για μεταφορά σε νοσοκομείο. Τέλος, εκτός από τις παραπάνω υπηρεσίες αναφέρθηκαν και σε άλλες που τους παρέχονται και είναι πολύ ικανοποιημένοι, όπως υπηρεσίες που αφορούν στο επίδομα ΚΕΑ (Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης), το Κέντρο πιστοποίησης αναπηρίας (ΚΕΠΑ), το Κοινωνικό Παντοπωλείο, την εκμάθηση ξένης γλώσσας κ.α.

Το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι

Η εμφάνιση της πανδημίας και τα μέτρα που ελήφθησαν για τον περιορισμό της εξάπλωσής της, δημιούργησαν μία πρωτοφανή συνθήκη διαβίωσης σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης επηρέασαν βαθιά τις κοινωνίες και κρίθηκε αναγκαία η μέριμνα και η στοχευμένη βοήθεια των κοινωνικά ευάλωτων πολιτών.

Την περίοδο αυτή, αξιοποιήθηκε το ήδη υπάρχον πρόγραμμα της τοπικής αυτοδιοίκησης «Βοήθεια στο σπίτι», απευθυνόμενο σε άτομα τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως, σε άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες, αλλά και σ' ένα ευρύτερο φάσμα ωφελούμενων λόγω της πανδημίας, δίνοντας προτεραιότητα σε όσους δεν έχουν πλήρη οικογενειακή φροντίδα και το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες. Το «Βοήθεια στο σπίτι» στη διάρκεια της πανδημίας αποτέλεσε πρόγραμμα στήριξης, προστασίας και επίλυσης των κοινωνικό-προνοιακών θεμάτων.

Οι υπηρεσίες του ΒΣΣ στη διάρκεια της πανδημίας διευρύνθηκαν και διαμορφώθηκαν ως εξής:

- ◇ Ενημέρωση των πολιτών για το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» και ανάρτηση των σχετικών πληροφοριών στις ιστοσελίδες των Δήμων.
- ◇ Καταγραφή ατόμων που
 - > δεν μπορούν ή δεν επιτρέπεται να μετακινηθούν από τις οικίες τους
 - > αδυνατούν να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες κατά δήλωσή τους
 - > είναι άπορα και οικονομικά αδύναμα
 - > δεν έχουν οικείο περιβάλλον να μπορεί να τα εξυπηρετήσει
- ◇ Λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής με σκοπό την εξυπηρέτηση των αιτημάτων και των αναγκών πολιτών.
- ◇ Αγορά βασικών ειδών πρώτης ανάγκης από σούπερ μάρκετ.
- ◇ Διανομή τροφίμων, φαρμάκων, ειδών πρώτης ανάγκης και υγιεινής από τα Κοινωνικά Παντοπωλεία και Φαρμακεία των δήμων.
- ◇ Συνταγογράφηση φαρμάκων από τους ιατρούς του ΚΑΠΗ ή εάν υπάρχει οικογενειακός ιατρός ενεργοποίηση της άυλης συνταγογράφησης
- ◇ Εκτέλεση συνταγών στο φαρμακείο της γειτονιάς και στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ εάν πρόκειται για φάρμακα υψηλού κόστους.
- ◇ Ψυχολογική στήριξη και συμβουλευτική με τη χρήση τηλεματικών μέσων (τηλέφωνο/ διαδίκτυο).
- ◇ Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των ηλικιωμένων για τη νόσο COVID-19.
- ◇ Υποστήριξη στην πρόσβαση σε υγειονομικές υπηρεσίες ή παροχή αυτών των υπηρεσιών στο σπίτι, για τα χρόνια προβλήματα υγείας των ασθενών ανάλογα με τα ισχύοντα έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του νέου κορωνοϊού SARS-COV2.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παιδική Προστασία και στήριξη ΑμεΑ

Σύμφωνα με έρευνα της ΕΛΣΤΑΤ (2020), η ευθύνη φροντίδας παιδιών ή εξαρτώμενων συγγενών αναφέρεται περισσότερο στις γυναίκες και αφορά, είτε σε παιδιά ηλικίας μέχρι 14 ετών (26,5%), είτε σε εξαρτημένους συγγενείς ηλικίας 15 ετών και άνω (9,8%). Στο ίδιο πλαίσιο, η φροντίδα μικρών παιδιών επηρεάζει την απασχόληση των γυναικών σε ποσοστό 32% έναντι 14,6% των ανδρών.

Στην Περιφέρεια Αττικής κατά το σχολικό έτος 2020-2021, ο αριθμός των εν λειτουργία Δημοτικών Παιδικών και Βρεφονηπιακών σταθμών είναι 469 δομές οι οποίες εξυπηρέτησαν 31.109 βρέφη και νήπια προσχολικής ηλικίας. Όσον αφορά τις Ιδιωτικές Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης ΜΦΠΑΔ οι δομές που λειτούργησαν ανέρχονται σε 644 ενώ τα βρέφη και νήπια προσχολικής ηλικίας τα οποία εξυπηρετήθηκαν είναι 32.541.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι και γι' αυτό το έτος η μεγαλύτερη συγκέντρωση βρεφών και νηπίων στους δημοτικούς σταθμούς παρατηρείται στις Περιφερειακές Ενότητες του Κεντρικού και του Βόρειου τομέα. Επιπλέον, παρατηρείται συγκέντρωση μεγάλου αριθμού βρεφών και νηπίων στις ιδιωτικές ΜΦΠΑΔ στις Περιφερειακές Ενότητες Βόρειου και Νότιου Τομέα Αθηνών.

Κατά το έτος 2020 καταγράφονται επίσης σημαντικές αλλαγές στον αριθμό λειτουργίας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Ατόμων με Αναπηρία ΚΔΑΠ & ΚΔΑΠ ΜΕΑ. Το σύνολο των εν ενεργεία μονάδων είναι 131 από 106 το 2019 ενώ αντίστοιχα οι ωφελούμενοι που εξυπηρετούνται υπολογίζοντας και τις δυο βάρδιες είναι 10.216, δηλαδή 3.760 περισσότεροι σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Σ' αυτό το σημείο είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η ίδρυση και η λειτουργία αυτών, εκτός από Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου αφορά και Δήμους και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Το γεγονός αυτό προκύπτει από την αντικατάσταση των άρθρων 1 και 2 του 2345/1995 με το άρθρο 59 του νόμου 4554/2018, το οποίο αναφέρεται στην δυνατότητα ίδρυσης ΚΔΑΠ και ΚΔΑΠ/ΜΕΑ από Δήμους και άλλους Δημόσιους Φορείς. Η αλλαγή αυτή στην νομοθεσία παρουσιάζεται και ως ο κύριος λόγος της ανοδικής κινητικότητας στις συγκεκριμένες δομές. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελεί ο Δυτικός Τομέας όπου άνοιξαν 14 νέες μονάδες εκ των οποίων οι 7 εκπροσωπούνται από δημόσιο φορέα (Δημοτικές Επιχειρήσεις) και οι υπόλοιπες από Φορείς Ιδιωτικού Δικαίου. Οι εξυπηρετούμενοι των δομών αυτών είναι 1.829.

Η Περιφέρεια Αττικής υποστηρίζοντας την ανάγκη ανάδειξης και προώθησης των Θεσμών της Υιοθεσίας και της Αναδοχής, ως μέσο πρόληψης και κατάργησης του ιδρυματισμού και διασφάλισης των κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των παιδιών, ολοκλήρωσε πρόγραμμα εκπαίδευσης υποψήφιων θετών γονέων. Στόχος των προγραμμάτων επιμόρφωσης ήταν να προετοιμάσουν τους υποψήφιους θετούς γονείς για την αντιμετώπιση κάθε ζητήματος που σχετίζεται με την υιοθεσία. Οι εκπαιδευτές ήταν όλοι υπάλληλοι της Περιφέρειας Αττικής με σχετική πιστοποίηση.

Σε ότι αφορά τις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) στην Περιφέρεια Αττικής, διαφαίνεται ότι έχει υπάρξει μια σχετική μείριμνα για άτομα με νοητική υστέρηση και ενδεχομένως κινητικές ή

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αισθητηριακές αναπηρίες, καθώς μέσα από τα στοιχεία καταγράφονται νέες δομές. Η αυξητική τάση διαπιστώνεται στο σύνολο των περιφερειακών ενοτήτων στην Αττική με εξαίρουμένο τον τομέα Πειραιώς Νήσων. Έτσι οι μονάδες που λειτούργησαν το 2020 είναι 46 και οι ωφελούμενοι 313.

Εξαρτημένα η απεξαρτημένα άτομα από ουσίες, οροθετικοί.

Οι Χρήστες Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών (ΧΕΝ) αποτελούν ένα πληθυσμό με δυσανάλογο φορτίο HIV λοίμωξης και ηπατίτιδας C (HCV) παγκοσμίως. Ειδικότερα στην Αθήνα, εκτιμάται ότι υπάρχουν 8.800 χρήστες ναρκωτικών υψηλού κινδύνου²⁰.

Η Περιφέρεια Αττικής στο πλαίσιο των πολιτικών της κατευθύνσεων αλλά και των αρμοδιοτήτων της έχει ως πρωταρχικό στόχο, την ενίσχυση δομών και δράσεων που σχετίζονται με την πρόληψη των εξαρτήσεων και την προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας.

Το προσχέδιο της ελληνικής στρατηγικής για τα ναρκωτικά (2014-2020) ορίζει την πρόληψη ως μία από τις προτεραιότητες. Η πρόληψη των ναρκωτικών στην Ελλάδα υλοποιείται κυρίως από το πανελλαδικό δίκτυο των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχικής Υγείας (κέντρα πρόληψης), τα οποία λειτουργούν στο πλαίσιο της συνεργασίας του ΟΚΑΝΑ με την τοπική αυτοδιοίκηση²¹. Τα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας εφαρμόζουν προγράμματα πρόληψης, βασισμένα στη φιλοσοφία της αγωγής και της προαγωγής της υγείας, και επιδιώκουν την ευαισθητοποίηση των φορέων και των πολιτών των τοπικών κοινωνιών, με σκοπό την ενεργοποίησή τους στον αγώνα της πρόληψης.

Τα προγράμματα που αναπτύσσουν τα Κέντρα Πρόληψης απευθύνονται:

- ◇ Σε γονείς
- ◇ Σε μαθητές και εφήβους
- ◇ Σε στρατευμένους
- ◇ Σε αθλητικούς συλλόγους και ομάδες
- ◇ Σε επαγγελματίες που έρχονται σε άμεση επαφή με το πρόβλημα (εκπαιδευτικούς, προπονητές, αστυνομικούς, επαγγελματίες υγείας, ιερείς, στρατιωτικούς κ.ά.)
- ◇ Σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες (παλιννοστούντες, πρόσφυγες, μειονοτικές ομάδες, φυλακισμένους κ.ά.) και στην ευρύτερη κοινότητα.

Στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργούν 13 Κέντρα πρόληψης και 1 υπό ίδρυση. Η Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Έρευνας AIDS και Σεξουαλικά Μεταδιδόμενων Νοσημάτων και ο Σύλλογος Ασθενών Ήπατος Ελλάδος «Προμηθέας», σε συνεργασία με το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) προχώρησαν στην υλοποίηση του προγράμματος με τίτλο «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ HCV-HIV» που απευθύνθηκε σε Χρήστες Ενδοφλέβιων Ναρκωτικών (ΧΕΝ) στην Αθήνα.

²⁰ Πηγή: <https://helpa-prometheus.gr/project/aristotelhs-hcv-hiv/>

²¹ Πηγή: Ετήσια έκθεση για τα ναρκωτικά 2017, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ο απολογισμός του προγράμματος ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ HCV-HIV (Απρίλιος 2018 – Φεβρουάριος 2020) συνοψίζεται στα παρακάτω:

- ◇ 1.635 μοναδικοί συμμετέχοντες – ωφελούμενοι
- ◇ Θετικοί σε ηπατίτιδα C: 1.245 (76%)
- ◇ Θετικοί σε HIV: 254 (15.5%)
- ◇ Θετικοί σε ηπατίτιδα B: 47 (2.9%)
- ◇ Συλλοίμωση HCV/HIV: 248 (15.2%)

Είναι εμφανές το μεγάλο φορτίο HCV και HIV στους ΧΕΝ της Αθήνας. Ειδικότερα: 8 στους 10 συμμετέχοντες έχει μολυνθεί από τον ιό ηπατίτιδας C και σχεδόν 2 στους 10 από τον ιό HIV.

Ρομά

Στην Περιφέρεια Αττικής, ο πληθυσμός των Ρομά σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης «Η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας για το έτος 2018», 2019 για τον πληθυσμό Ρομά, εκτιμάται στις 32.535 άτομα.

Πίνακας 23: Παραρτήματα Ρομά και Πληθυσμός ανά Περιφέρεια.

Περιφέρεια	Παραρτήματα Ρομά	Πληθυσμός Ρομά
Αττική	9	32.535
Αν.Μακεδ. & Θράκη	9	17.478
Κεντρ. Μακεδονία	5	17.059
Δυτ. Μακεδονία	0	266
Ήπειρος	0	1.799
Θεσσαλία	8	14.964
Στερεά Ελλάδα	0	4.877
Δυτική Ελλάδα	8	15.937
Κρήτη	2	1.211
Νότιο Αιγαίο	2	769
Βόρειο Αιγαίο	4	472
Ιόνια Νησιά	3	639
Πελοπόννησος	0	2.001
Επικράτεια	50	110.007

Πηγή: Η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας για το έτος 2018, 2019 για τον πληθυσμό Ρομά

Ο αριθμός των νέων ωφελούμενων στα Παραρτήματα Ρομά στην Περιφέρεια Αττικής για το έτος 2019 είναι 5.162 άτομα ενώ ο αριθμός εξυπηρετούμενων ατόμων είναι 14.115.

Πίνακας 24: Αριθμός νέων ωφελούμενων και εξυπηρετούμενων από Παραρτήματα Ρομά το 2019

Περιφέρεια	Παραρτήματα Ρομά	Αριθμός νέων ωφελουμένων	Αριθμός εξυπηρετούμενων ατόμων
Αττική	9	5.162	14.115
Αν.Μακεδ. & Θράκη	9	1.496	12.049
Κεντρ. Μακεδονία	5	1.676	3.923
Δυτ. Μακεδονία	0	0	0
Ηπειρος	0	0	0
Θεσσαλία	8	2.691	8.086
Στερεά Ελλάδα	0	0	0
Δυτική Ελλάδα	8	2.024	6.631
Κρήτη	2	674	2.628
Νότιο Αιγαίο	2	938	1.122
Βόρειο Αιγαίο	4	58	384
Ιόνια Νησιά	3	446	582
Πελοπόννησος	0	0	0
Επικράτεια	50	15.165	49.520

Πηγή: Δ/ση ΚΕΚΣ, επεξεργασία ερωτηματολογίου προς τα ΚΚ κατά το έτος 2019

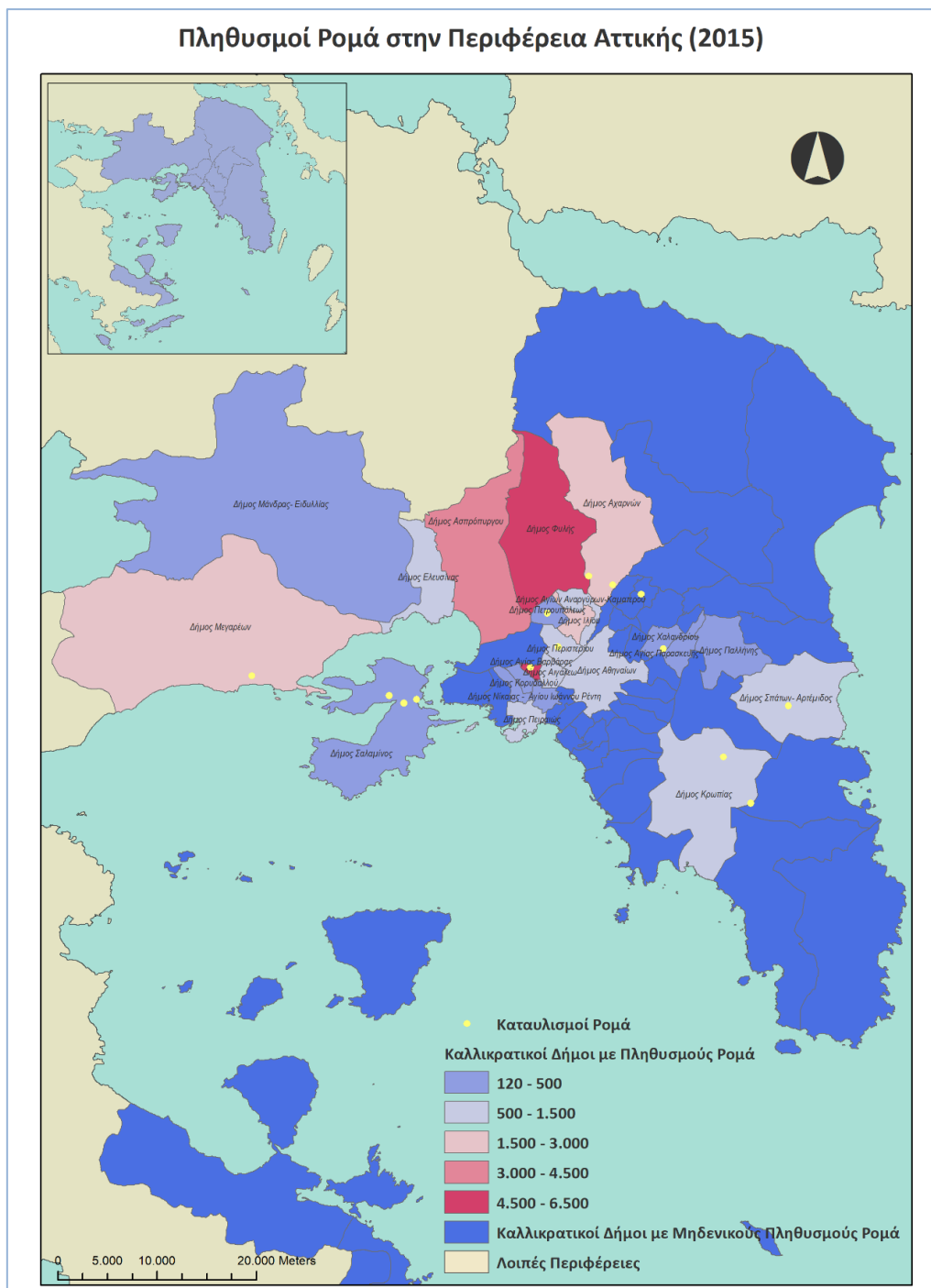
Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία των Κέντρων Κοινότητας (Α' Εξαμήνου 2020), τα μέλη των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, που έχουν αιτηθεί υποστηρικτικές υπηρεσίες αποτελούν το 8% των ωφελούμενων.

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε από το Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη της Περιφέρειας Αττικής προέκυψε ότι η πανδημία COVID-19 προκάλεσε ή οδήγησε στην επιδείνωση κάποιων προβλημάτων, ειδικά οικονομικών προβλημάτων, με αποτέλεσμα η καθημερινότητα των Ρομά να γίνει δυσκολότερη και να έχουν προβλήματα βιοπορισμού. Επίσης, την περίοδο της πανδημίας δημιουργήθηκαν πολλά θέματα σχετικά με τα αστικοδημοτικά των Ρομά. Άλλο ένα πρόβλημα είναι ότι αρκετοί Ρομά δεν διαθέτουν τα απαραίτητα έγγραφα και αποκλείονται από παροχές και επιδόματα. Από τα συμπεράσματα της έρευνας προέκυψε ότι στοχευμένες παρεμβάσεις, ειδική μέριμνα και συγκεκριμένες δράσεις που πραγματοποιούνται από τα Παραρτήματα Ρομά συνέβαλλαν στην εργασιακή αποκατάσταση των Ρομά, σε εργασίες που ανταποκρίνονται στα προσόντα τους Ρομά, (π.χ Κοινωφελής Εργασία, καθαριότητα κ.ά).

Εικόνα 11: Χάρτης Καταυλισμών Ρομά στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: Έρευνα στα Παραρτήματα ΡΟΜΑ, Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Αττικής.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία των Κέντρων Κοινοτήτων (Α' Εξαμήνου 2020), τα μέλη των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, που έχουν αιτηθεί υποστηρικτικές υπηρεσίες αποτελούν το 8% των ωφελούμενων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα Κέντρα Κοινότητας (Παραρτήματα Ρομά) επίσης, παρέχουν ολοκληρωμένη υποστήριξη στους πληθυσμούς Ρομά σε υπηρεσίες όπως:

- ◇ Στήριξη και αιτήσεις για επιδόματα (επίδομα ενοικίου, παιδιού και κυρίως ΕΕΕ)
- ◇ Υποστήριξη σε θέματα ιατρικής φύσεως
- ◇ Διαχείριση Ευκαιριών εργασιακής απασχόλησης
- ◇ Ενημέρωση υποχρεώσεων -δικαιωμάτων
- ◇ Κινητοποίηση για εξωσχολικές δραστηριότητες
- ◇ Παρότρυνση για αποφυγή σχολικής διαρροής

Πολίτες τρίτων χωρών/Μετανάστες /Αιτούντες Άσυλο

Μεταξύ των περιφερειών που προσελκύουν τους περισσότερους αιτούντες άσυλο στις χώρες άφιξης είναι και η Αττική όπου οι αιτούντες άσυλο που διαμένουν στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχονται σε ποσοστό 0,49% (18.877 διαμένοντες και ποσοστό επί του γενικού πληθυσμού) σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία (Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου, Αύγουστος 2021).

Με βάση τα στοιχεία των Κέντρων Κοινότητας (Α' Εξαμήνου 2020), οι ωφελούμενοι που έχουν αιτηθεί υποστηρικτικές υπηρεσίες - υπήκοοι τρίτων χωρών ή/και μη δηλωμένης υπηκοότητας - ανέρχονται σε ποσοστό 36,3%.

Το μοναδικό πρόγραμμα ένταξης προσφύγων που εφαρμόζεται στην Ελλάδα είναι το HELIOS, έξι χρόνια μετά την προσφυγική κρίση του 2015. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται τα τελευταία 2 έτη και στις 12 Περιφέρειες της χώρας. Σκοπός του προγράμματος είναι η ένταξη στην ελληνική κοινωνία των δικαιούχων διεθνούς προστασίας δια της προώθησης της αυτόνομης διαβίωσης τους, μέσω:

- ◇ της υποστήριξης της στέγασης,
- ◇ των μαθημάτων ένταξης (ελληνική γλώσσα, κοινωνικές δεξιότητες κ.ά.),
- ◇ της προώθησης στην αγορά εργασίας, μέσω συνεδρίων εργασιακής συμβουλευτικής και
- ◇ της ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας και της προώθησης της κοινωνικής συνοχής.

Στον παρακάτω πίνακα παραθέτουμε τα στοιχεία των διαμενόντων ανά Περιφέρεια τα οποία αφορούν την υλοποίηση του προγράμματος HELIOS²².

Πίνακας 25: Διαμενόντες ανά Περιφέρεια στο Πλαίσιο του Προγράμματος HELIOS.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Αριθμός Διαμενόντων στο πλαίσιο του ΗΛΙΟΣ	Ποσοστό
Αττική	4.045	51,12%
Κεντρική Μακεδονία	1.414	17,87%
Ήπειρος	537	6,79%
Κρήτη	347	4,39%

²² Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

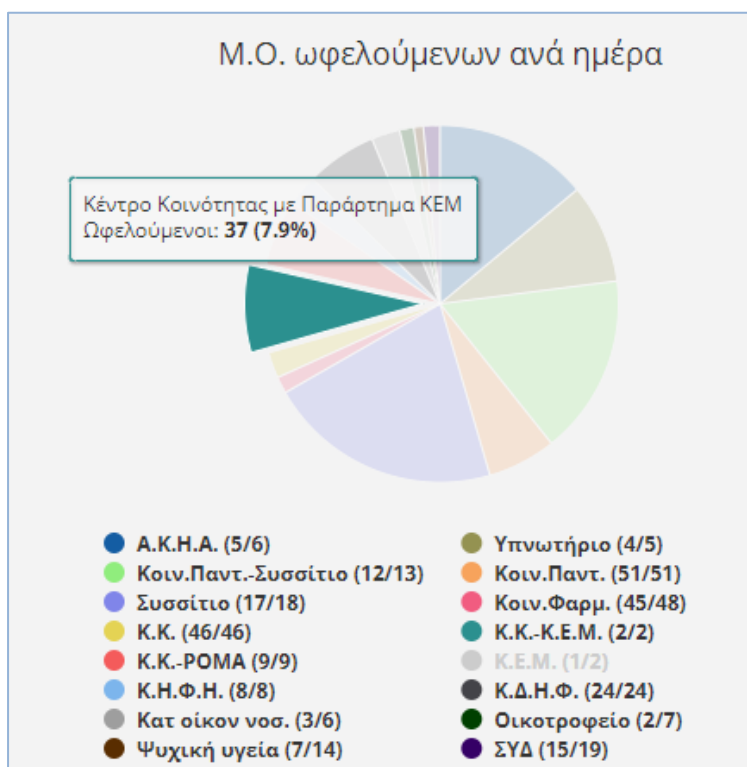

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Αριθμός Διαμενόντων στο πλαίσιο του ΗΛΙΟΣ	Ποσοστό
Δυτική Ελλάδα	280	3,54%
Βόρειο Αιγαίο	272	3,44%
Στερεά Ελλάδα	224	2,83%
Θεσσαλία	220	2,78%
Νότιο Αιγαίο	196	2,48%
Δυτική Μακεδονία	171	2,16%
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	120	1,52%
Πελοπόννησος	86	1,09%
ΣΥΝΟΛΟ	7912	100%

Πηγή: Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Η διεύρυνση των Κέντρων Κοινότητας με τη δημιουργία Παραρτήματος (ΚΕΜ) προσφέρει εξειδικευμένες υπηρεσίες με σκοπό την υλοποίηση ενός ευρέως φάσματος δράσεων ένταξης σε τοπικό επίπεδο, με έμφαση στους τομείς απασχόλησης, εκπαίδευσης, υγείας, προστασίας και πρόνοιας, κοινωνικής ασφάλισης και διαπολιτισμικής μεσολάβησης / διερμηνείας. Από τα στοιχεία του www.social-attica.gr ο μέσος όρος των ωφελούμενων ανά ημέρα στο Κέντρο Κοινότητας με παράρτημα ΚΕΜ, είναι 37 άτομα.

Διάγραμμα 9: Μ.Ο. Ωφελούμενων ανά ημέρα στο ΚΚ με Παράρτημα ΚΕΜ

Πηγή: www.social-attica.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

2.6.4 Αντιμετώπιση της ακραίας φτώχειας-Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA)

Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA) υποστηρίζει τη διανομή τροφίμων και βασικών υλικών αγαθών, συνδυάζεται με συνοδευτικά μέτρα τα οποία συμβάλλουν στην κοινωνική ενσωμάτωση των ωφελούμενων και υλοποιείται στο σύνολο της χώρας.

Το Πρόγραμμα υλοποιείται μέσω Κοινωνικών Συμπράξεων και οι ωφελούμενοι επιλέγονται σύμφωνα με εισοδηματικά κριτήρια. Η Περιφέρεια Αττικής είναι ο Επικεφαλής Εταίρος και φέρει την ευθύνη για την υλοποίηση της Πράξης. Όλες οι διανομές κατά την περίοδο της πανδημίας, πραγματοποιούνταν σύμφωνα με τις οδηγίες του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας.

Το πρόγραμμα το 2020, εξυπηρέτησε 21.913 ωφελούμενους και συγκεκριμένα 4.000 εξυπηρετήθηκαν από το Βόρειο Τομέα, 4.353 από τον Κεντρικό Τομέα, 1.486 από τον Νότιο Τομέα και 12.074 από την Περιφερειακή ενότητα Πειραιά και Νήσων²³.

2.6.5 Δομές κοινωνικής ένταξης Περιφέρειας Αττικής

Κέντρα Κοινότητας και Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών

Στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργούν 57 Κέντρα Κοινότητας (Κεντρικές Δομές 46, Διευρυμένα, Παραρτήματα Ρομά 9 και ΚΕΜ 2). Επιπλέον, λειτουργούν 115 (από τις 130) Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών (Με 46 από τα 50 Κοινωνικά Παντοπωλεία, 13 από τα 14 Κοινωνικά Παντοπωλεία - Συσσίτια, 17 από τα 18 Συσσίτια και 39 από τα 48 Κοινωνικά Φαρμακεία). Οι μοναδικοί ωφελούμενοι για τα ΚΚ είναι 151.619 και για τις ΔΠΒΑ ανέρχονται σε 60.236²⁴.

Από το διάγραμμα που ακολουθεί διαπιστώνουμε ότι το σύνολο των ωφελούμενων (υπηρεσίες) των Κέντρων Κοινότητας για το μήνα Σεπτέμβριο 2021 είναι 83.081 ωφελούμενοι. Οι γυναίκες ωφελούμενες αγγίζουν τις 38.519, ποσοστό 46,36% ενώ οι άντρες τους 44.562, ποσοστό 53,64%.

Ο υψηλότερος μέσος όρος ωφελούμενων ανά υπηρεσία παρατηρείται στην παροχή γευμάτων, ποσοστό 28,5% και ακολουθούν οι λοιπές υπηρεσίες, ποσοστό 21,60%, διαμονή και διατροφή, ποσοστό 5,8%, δράσεις δημιουργικής απασχόλησης ποσοστό 5,80%, μεταφορά ωφελούμενων, ποσοστό 5,8%, διανομή ειδών παντοπωλείου 5,40%, λοιπές υπηρεσίες (εκπαίδευση σε θέματα αυτοεξυπηρέτησης κ.α.) με ποσοστό 5,40%, σίτιση ωφελούμενων, ποσοστό 4,90%, διανομή τροφίμων, ποσοστό 4,80%, εξατομικευμένο πρόγραμμα ωφελούμενων, ποσοστό 4,80%, υποδοχή - ενημέρωση, ποσοστό 3,90% και εργασίες ΕΕΕ των Κέντρων Κοινότητας, ποσοστό 3,30%.

²³ Τα στοιχεία εξάχθηκαν από την πλατφόρμα διαχείρισης αποθεμάτων των αποθηκών και διανομής προϊόντων στους ωφελούμενους του ΕΠ ΕΒΥΣ και αφορούν τους ενεργούς δικαιούχους και ωφελούμενους TEBA και ΕΕΕ.

²⁴ Στοιχεία: ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ΔΕΔ.

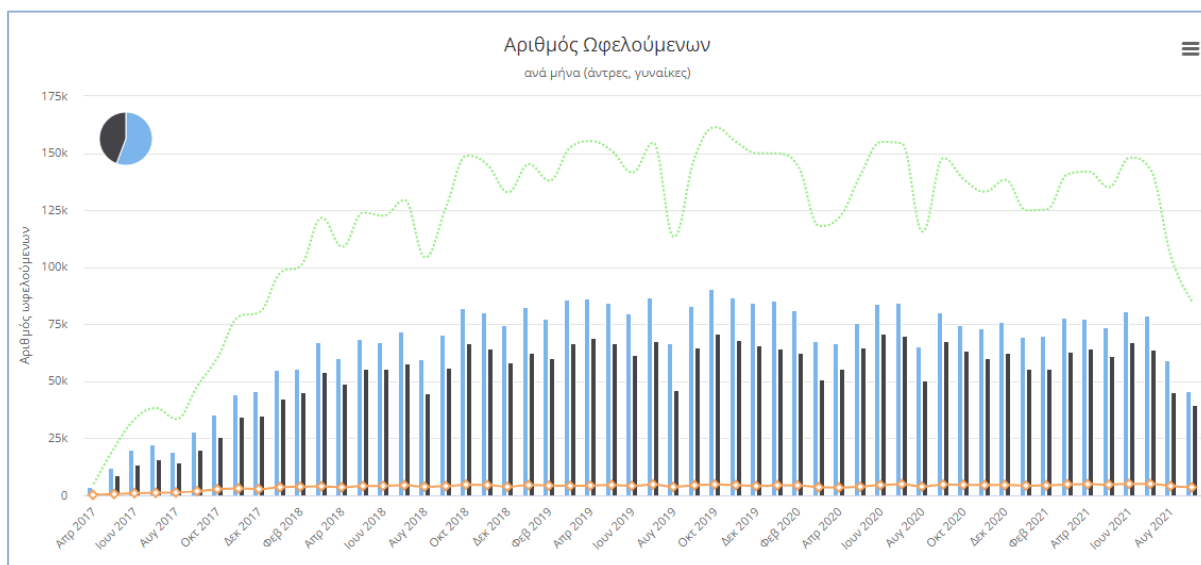
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

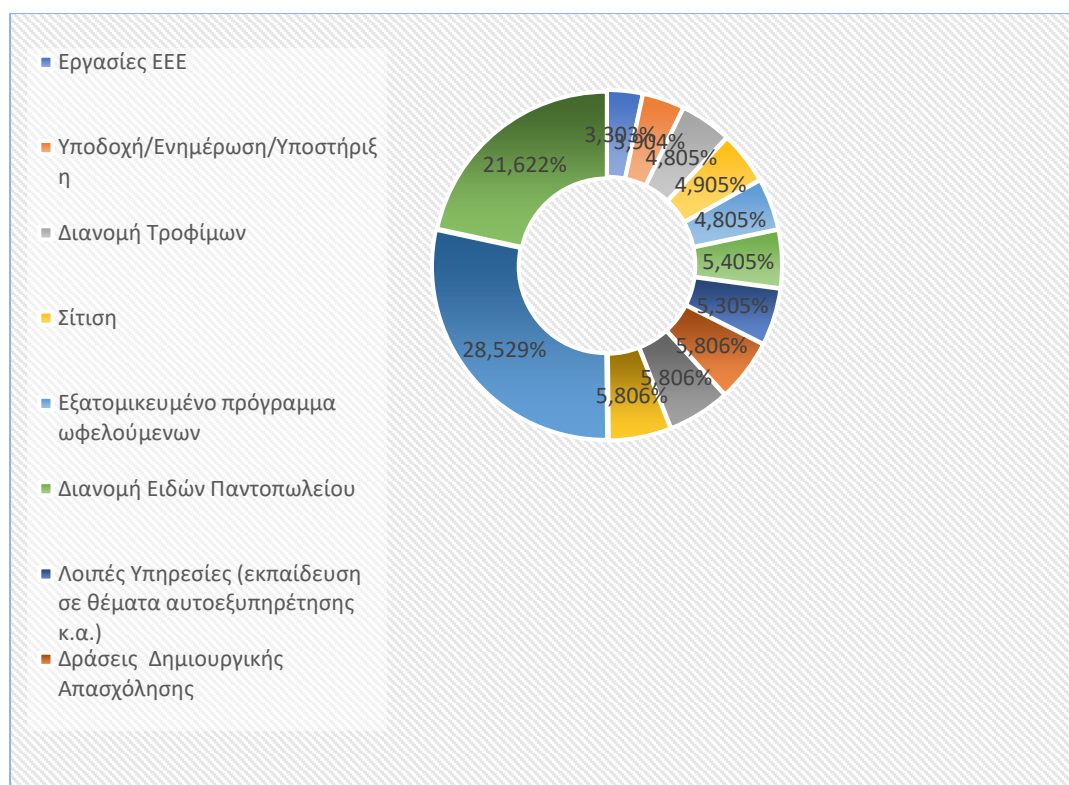

Διάγραμμα 10: Αριθμός ωφελούμενων ανά μήνα (άντρες, γυναίκες) των συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών Δομών της Περιφέρειας Αττικής

Πηγή: ΕΥΔΕΠ Αττικής, <http://www.socialattica.gr/>

Διάγραμμα 11: Μέσος όρος ωφελούμενων ανά υπηρεσία των συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών Δομών

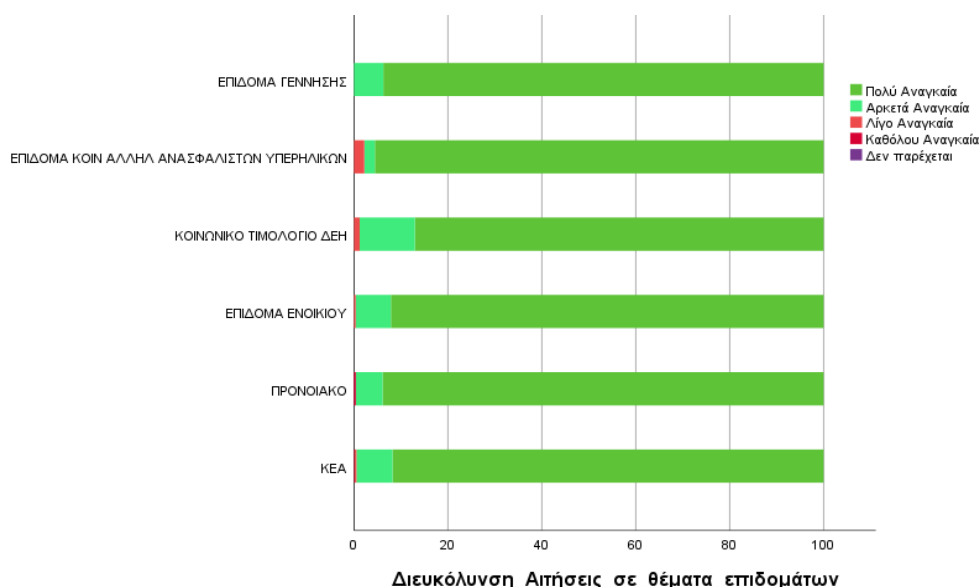
Πηγή: ΕΥΔΕΠ Αττικής, <http://www.socialattica.gr/>

Από την έρευνα Ικανοποίησης σε Συγχρηματοδοτούμενες Δομές²⁵ διαπιστώνουμε ότι η πλειονότητα των ωφελούμενων θεωρεί πολύ αναγκαίες τις υπηρεσίες, που παρέχονται από τα Κέντρα Κοινότητας και αφορούν στην ένταξη σε προγράμματα κοινωνικής προστασίας, καθώς και την υποστήριξη στη διαδικασία υποβολής αιτήσεων σε αυτά, όπως το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης, τα Προνοιακά, το Επίδομα Ενοικίου, το Κοινωνικό Τιμολόγιο ΔΕΗ, τα Επίδομα Ανασφάλιστων Υπερηλίκων και το Επίδομα Γέννησης. Για τις υπηρεσίες, που αφορούν στην Κοινωνική Ένταξη οι ωφελούμενοι δήλωσαν ότι η εξυπηρέτηση - συμβουλευτική στήριξη σε θέματα μεταναστών (84,4%), οι παράλληλες δράσεις (διαπολιτισμικές, μαθήματα ελληνικών) (83,8%), οι δράσεις ενδυνάμωσης των γυναικών (62,5%), η ανάπτυξη προγραμμάτων για τα ΑμΕΑ (80%) είναι πολύ αναγκαίες για εκείνους και οι μεικτές δράσεις για την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική ένταξη αρκετά αναγκαίες (55,8%).

Διάγραμμα 12: Αξιολόγηση υπηρεσιών σχετικά με θέματα επιδομάτων (Κέντρα Κοινότητας)

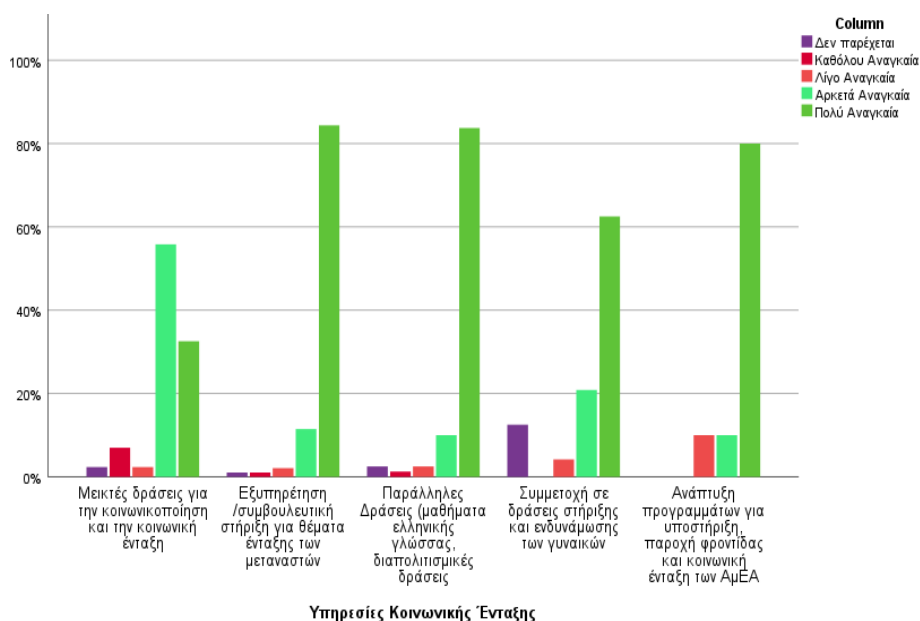
Πηγή: Έρευνα αξιολόγησης των Συγχρηματοδοτούμενων Κοινωνικών Δομών Περιφέρειας Αττικής

²⁵ Έρευνα αξιολόγησης των Συγχρηματοδοτούμενων Κοινωνικών Δομών Περιφέρειας Αττικής

Διάγραμμα 13: Αξιολόγηση υπηρεσιών Κοινωνικής Ένταξης (Κέντρα Κοινότητας)

Πηγή: Έρευνα αξιολόγησης των Συγχρηματοδοτούμενων Κοινωνικών Δομών Περιφέρειας Αττικής

Ωφελούμενοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος στην Περιφέρεια Αττικής

Το 2020 (α' και β' εξάμηνο) το ποσοστό ωφελούμενων του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος είναι μειωμένο σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες σε σχέση με το 2019. Με δεδομένο τον σταθερό πληθυσμό, η μείωση αυτή οφείλεται αποκλειστικά στην μείωση του αριθμού των ωφελούμενων η οποία σημειώθηκε σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του ΕΕΕ, οι πολίτες ηλικίας 68 και άνω αποτελούν το 13% των ωφελούμενων του ΕΕΕ (7.204 πολίτες) στην Περιφέρεια Αττικής.

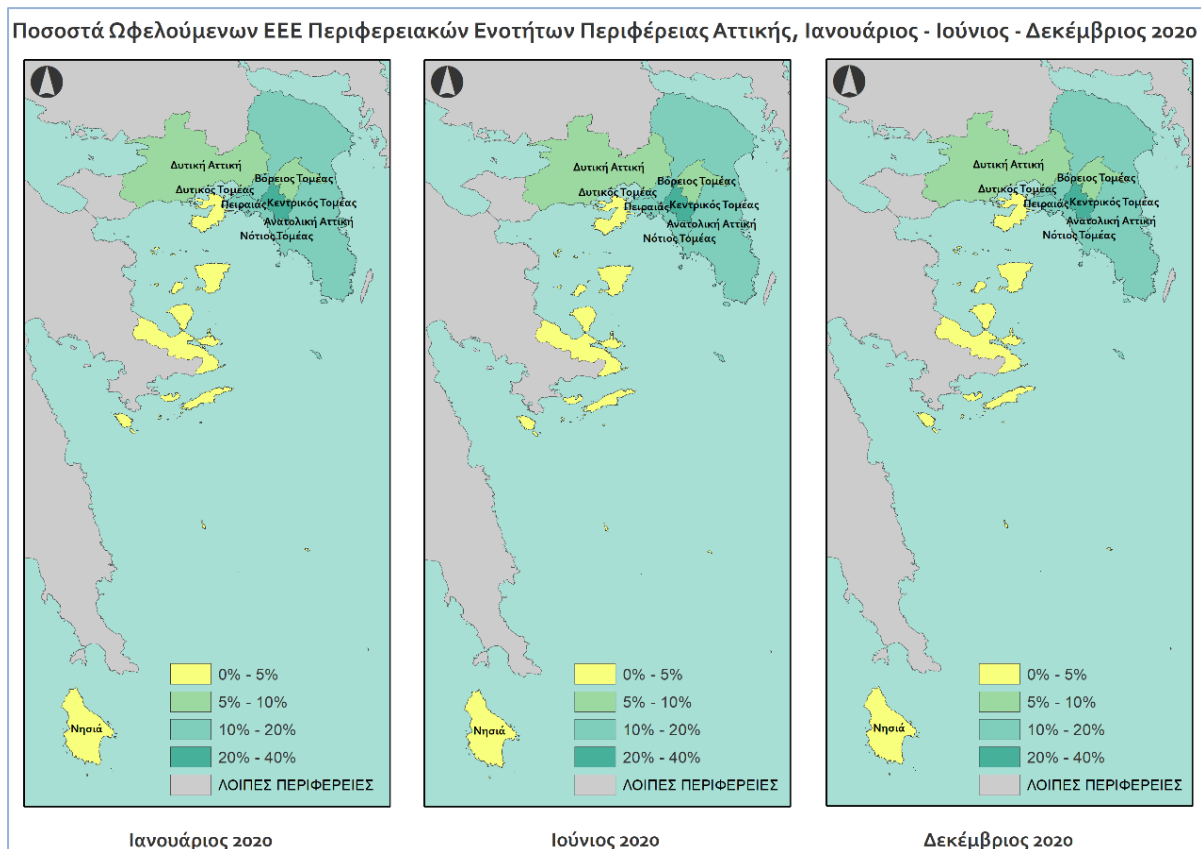
Κρίνεται αναγκαίος, ο προσδιορισμός του μεγέθους των ωφελούμενων που λαμβάνουν υπηρεσίες ή μη, από Δομές και υπηρεσίες και δεν εντάσσονται στο εισοδηματικό κριτήριο του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, αλλά διαβιούν σε δυσμενείς οικονομικές συνθήκες.

Στον παρακάτω χάρτη παρουσιάζεται μια κατηγοριοποίηση των Περιφερειακών Ενότητων με βάση τα ποσοστά των ωφελούμενων ΕΕΕ που καταλαμβάνουν σε επίπεδο Περιφέρειας κατά τους μήνες Ιανουάριο, Ιούνιο και Δεκέμβριο του 2020.

Εικόνα 12: Ποσοστά Ωφελούμενων ΕΕΕ Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής 2020

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Σύμφωνα με τα δεδομένα και τους τρεις μήνες το μεγαλύτερο ποσοστό ωφελούμενων καταλαμβάνει η Περιφερειακή Ενότητα Κεντρικού Τομέα και ακολουθούν οι ΠΕ Πειραιά, Νότιου Τομέα, Δυτικού Τομέα και Ανατολικής Αττικής.

Επίσης, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους οι λιγότεροι ωφελούμενοι ΕΕΕ συγκεντρώνονται στην ΠΕ Νησιών. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά τα ποσοστά κάθε Περιφερειακής Ενότητας.

Πίνακας 26: Ποσοστά Ωφελούμενων ΕΕΕ Περιφερειακών Ενοτήτων Περιφέρειας Αττικής.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Ποσοστά Ωφελούμενων ΕΕΕ		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Νότιος Τομέας	11,96	11,57	11,51
Νησιά	3,42	3,59	3,60
Δυτικός Τομέας	12,52	12,27	12,48
Κεντρικός Τομέας	33,28	33,06	34,27

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Ποσοστά Ωφελούμενων ΕΕΕ		
	Ιανουάριος 2020	Ιούνιος 2020	Δεκέμβριος 2020
Ανατολική Αττική	10,09	10,15	10,14
Δυτική Αττική	6,83	7,36	7,62
Βόρειος Τομέας	6,47	6,39	5,84
Πειραιάς	15,44	15,62	14,55

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Δομές Αστέγων

Στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργούν 13 Δομές Αστέγων (εκ των οποίων 9 λειτουργούν) και ειδικότερα 5 (από τα 7) Ανοιχτά Κέντρα Ημέρας και 4 (από τα 6) Υπνωτήρια. Τα Ανοιχτά Κέντρα Ημέρας Αστέγων (ΑΚΗΑ) παρέχουν στους αστέγους μια σειρά υπηρεσιών όπως η ψυχοκοινωνική στήριξη, η πρωτοβάθμια υγειονομική φροντίδα, η ατομική φροντίδα και υγιεινή, η διασύνδεση με υπηρεσίες στέγασης και εργασιακής επανένταξης, η σίτιση και η συμβουλευτική. Οι μοναδικοί ωφελούμενοι ανέρχονται σε 3.826²⁶.

Παράλληλα, τα Υπνωτήρια για τους αστέγους παρέχουν υπηρεσίες διανυκτέρευσης, σίτισης, κοινωνική επανένταξης και ατομικής φροντίδας και υγιεινής.

Σύμφωνα με την έρευνα του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου για την Κοινωνική Ένταξη στους συντονιστές των Δομών Αστέγων, οι υπηρεσίες οι οποίες χρήζουν βελτίωσης είναι της ημερήσιας φύλαξης, της συχνότητας και του ωραρίου παραμονής, της καθαριότητας, των μικρογευμάτων κ.α. Επιπλέον, λόγω της έξαρσης της πανδημίας όλο και περισσότεροι ωφελούμενοι παραπέμπονται σε δομές υγείας με σκοπό την ασφάλεια και τη διαφύλαξη της υγείας των υπολοίπων ωφελούμενων και εργαζομένων. Για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας και την απρόσκοπτη και ασφαλή συνέχιση της λειτουργίας των Δομών, τόσο για τους ωφελούμενους όσο και για τους εργαζόμενους, όλες οι δομές έλαβαν μέτρα. Ωστόσο την περίοδο αυτή, οι συντονιστές, εντόπισαν προβλήματα τόσο στην προσέγγιση των αστέγων όσο και στην πρόσβαση των ωφελούμενων στις υπηρεσίες της Δομής.

Ξενώνες και Συμβουλευτικά Κέντρα για την Υποστήριξη Γυναικών Θυμάτων Βίας

Η Περιφέρεια Αττικής διαθέτει ένα δίκτυο δομών για την Υποστήριξη Γυναικών Θυμάτων Βίας. Βάσει των στοιχείων που καταγράφονται καθημερινά στην ειδική πλατφόρμα socialattica.gr, έως σήμερα, έχουν παρασχεθεί πάνω από 2.200 υπηρεσίες υποστήριξης σε περίπου 5.300 γυναίκες θύματα βίας, μέσω των 9 (εκ των 10 Δομών) Δομών ξενώνων φιλοξενίας και συμβουλευτικών κέντρων 8 Συμβουλευτικών Κέντρων και 1 Ξενώνα Φιλοξενίας) που χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Αττικής²⁷. Οι

²⁶ Στοιχεία: ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ΔΕΔ.

²⁷ <http://www.socialattica.gr/>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

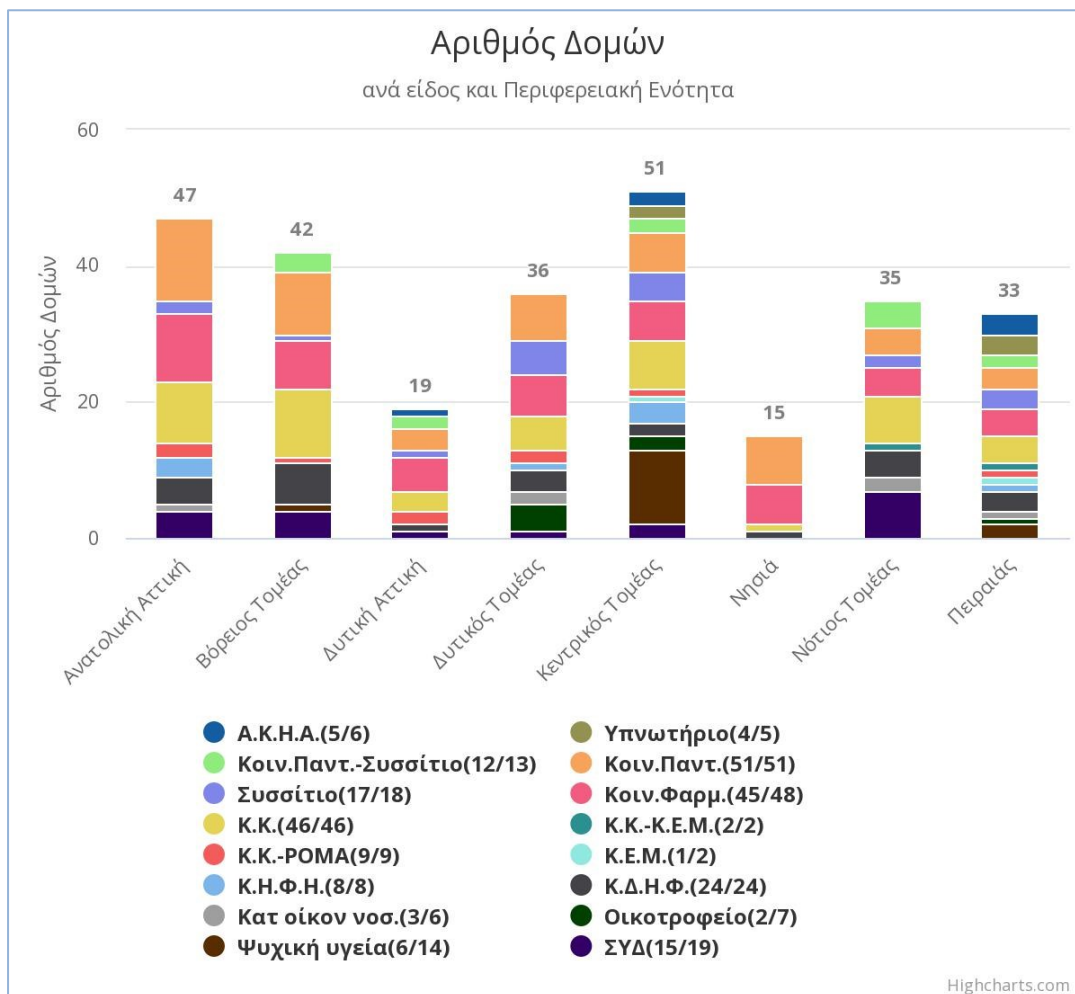
ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

μοναδικοί ωφελούμενοι για τους ξενώνες φιλοξενίας ανέρχονται σε 95 και 5.232 για τα συμβουλευτικά κέντρα²⁸.

Στο επόμενο σχήμα αποτυπώνονται διαγραμματικά, οι κοινωνικές δομές ανά είδος και Περιφερειακή Ενότητα και παρατίθεται και ο πίνακας των κοινωνικών δομών με την Ημερήσια Δραστηριότητα (τα συγκεντρωτικά στοιχεία που υποβάλλουν ανά ημέρα) και τις εξυπηρετήσεις (ο αριθμός των εξυπηρετήσεων που έχει δεχθεί κάθε ωφελούμενος).

Διάγραμμα 14: Αριθμός των συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών Δομών ανά είδος και Περιφερειακή Ενότητα

Πηγή: ΕΥΔΕΠ Αττικής, <http://www.socialattica.gr/>

Πίνακας 27: Δομές Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Αττικής, Ημερήσιες Δραστηριότητες / Εξυπηρετήσεις

²⁸ Στοιχεία: ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ΔΕΔ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΕΙΔΟΣ ΔΟΜΗΣ	ΕΝΕΡΓΕΣ/ΣΥΝΟΛΟ	ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΙΣ
Ανοικτό Κέντρο Ημέρας Αστέγων	5/6	6.041	395.406
Υπνωτήριο	4/5	5.286	221.656
Κοινωνικό Παντοπωλείο & Συσσίτιο	12/13	13.211	1.021.425
Κοινωνικό Παντοπωλείο	51/51	29.179	867.098
Συσσίτιο	17/18	17.552	1.734.782
Κοινωνικό Φαρμακείο	45/48	31.202	207.327
Κέντρο Κοινότητας	46/46	47.904	556.459
Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα ΚΕΜ	2/2	1.600	59.359
Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα ΡΟΜΑ	9/9	10.950	308.036
Κέντρο Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ)	1/2	777	18.120
Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων	8/8	7.485	98.153
Κέντρο Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας	24/24	20.425	602.842
Κατ Οίκον Νοσηλεία	3/6	503	6.413
Οικοτροφείο	2/7	783	4.457
Δομές Ψυχικής Υγείας & Εξαρτήσεις	6/14	856	3.834
Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης	15/16	2.854	19.670

Πηγή : Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), ΕΥΔΕΠ Αττικής, <http://www.socialattica.gr/>

Κέντρα Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας

Από το Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020», Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο χρηματοδοτούνται 24 δομές και έχουν εξυπηρετήσει έως σήμερα 1.019 μοναδικούς ωφελούμενους²⁹. Ο στόχος των εν λόγω Κέντρων είναι η παροχή υπηρεσιών όπως, μεταφορά ωφελούμενων, διαμονή & διατροφή, εξατομικευμένο

²⁹ Στοιχεία : ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ΔΕΔ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

πρόγραμμα ωφελούμενων (εργοθεραπείες, λογοθεραπείες κ.α.), δράσεις δημιουργικής απασχόλησης - ψυχαγωγεία, λοιπές υπηρεσίες (εκπαίδευση σε θέματα αυτοεξυπηρέτησης κ.α.).

Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων

Από το Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020», Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο χρηματοδοτούνται 8 δομές και έχουν εξυπηρετήσει έως σήμερα 336 μοναδικούς ωφελούμενους³⁰. Στόχος του κέντρου ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) είναι η παροχή υπηρεσιών φροντίδας προς τους ανθρώπους της τρίτης ηλικίας.

Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης

Από το Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020», Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο χρηματοδοτούνται 21 δομές (εκ των οποίων έχουν εκκινήσει οι 17)³¹. Ο στόχος των στεγών υποστηριζόμενης διαβίωσης (ΣΥΔ) είναι η παροχή χώρων για τη μόνιμη διαβίωση - κατοικία ατόμων με νοητική αναπηρία (Π.Ν.Ο.Υ) με κατάλληλα οργανωμένη υποστήριξη εκ μέρους φορέα και υπηρεσιών όπως διαβίωσης, φροντίδας (διαμονή, διατροφή, μέριμνα για πρόσβαση σε ιατρική και νοσοκομειακή φροντίδα, όποτε απαιτείται, μετακίνηση, κτλ).

Δομές Ψυχικής Υγείας και Αντιμετώπισης των εξαρτήσεων

Από το Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020», Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο χρηματοδοτούνται 6 Πράξεις για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων (με Δικαιούχους τους : ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ & Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής) και 8 Πράξεις για την ψυχική υγεία. Έως σήμερα έχουν εκκινήσει 7 Πράξεις³².

2.6.6 Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

Η Περιφέρεια Αττικής στηρίζει τους φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.Α.Ο), ως εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επαναπένδυσης.

Φορείς της Αλληλέγγυας Οικονομίας είναι:

- α. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
- β. Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Κοινωνικής Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε)
- γ. Οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων
- δ. Οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον αναπτύσσει δραστηριότητες κοινωνικής και συλλογικής ωφέλειας (αστικές εταιρείες των άρθρων 741 του Α.Κ., Αστική Συνεταιρισμοί του Ν.1667/1986, Σωματεία αρ.79 επ. Α.Κ., λοιπές νομικές μορφές).

³⁰ Στοιχεία : ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ΔΕΔ.

³¹ <https://socialattica.gr/>

³² <https://socialattica.gr/>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Η γεωγραφική κατανομή των φορέων Κ.Α.Λ.Ο., χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό συγκέντρωσης. Με ορισμένες αποκλίσεις, η κατανομή των φορέων ακολουθεί την κατανομή του πληθυσμού και του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τα στοιχεία (2021), του μητρώου της Διεύθυνσης Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας³³, το 39% των φορέων επί του συνόλου της χώρας, έχουν έδρα στην Περιφέρεια Αττικής (800 από τους 2.035 Φορείς ΚΑΛΟ).

Έμφαση θα δοθεί, επίσης, στην ενίσχυση των Η υποστήριξη και η ενίσχυση των φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στοχεύει στη δημιουργία/ενίσχυση παραγωγικών εγχειρημάτων αυτοδιαχείρισης και συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας, στη μείωση της ανεργίας κυρίως των ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού και στην προώθηση της απασχόλησης με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

2.6.7 «Δομή Υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης - Social Network Αττική»

Η «**Δομή Υποστήριξης δράσεων κοινωνικής συνοχής και αναπτυξιακής παρέμβασης - Social Network – Αττική**» αποτελεί τη Δομή υποστήριξης των μηχανισμών που σχετίζονται με την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση σε περιφερειακό επίπεδο. Επιπλέον, η Δομή SN στελεχώνει το **Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης** α) για τη διεξαγωγή ερευνών, β) για την επεξεργασία κι επικαιροποίηση του μητρώου των κοινωνικών δομών αρμοδιότητάς του με την ανάπτυξη και λειτουργία γεωχωρικού πληροφοριακού συστήματος κοινωνικών δομών (<http://map.social-network.gr/mapattica/map>) και την ανάπτυξη και λειτουργία γεωχωρικού πληροφοριακού συστήματος υγειονομικών μονάδων (<http://ygeia.social-network.gr/ygeiaattica/map>) γ) για την εκπόνηση της Ετήσιας Έκθεσης Πολιτικών Κοινωνικής Συνοχής, την οποία οφείλει σύμφωνα με το νόμο (Ν. 4445/2016 Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής, ρυθμίσεις για την κοινωνική αλληλεγγύη και εφαρμοστικές διατάξεις του ν. 4387/2016 (Α' 85) και άλλες διατάξεις) και την εκπόνηση της Ετήσιας χωρικής αναφοράς συγκέντρωσης ανέργων & ωφελούμενων ΕΕΕ (ανά ΠΕ & Δήμο) της Περιφέρειας Αττικής.

Επιπρόσθετα, στα 3 χρόνια της λειτουργίας της η Δομή SN έχει επιδείξει σημαντικό έργο σε στοχευμένες δράσεις σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες του πληθυσμού, στην άμεση παρέμβαση σε έκτακτα γεγονότα (βλ. Δομή Ψυχολογικής Υποστήριξης στο Μάτι), σε δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης.

³³ <https://kalo.gov.gr/i-grammatia/> Στοιχεία Μητρώου 2021.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

3. Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης – νέες ανάγκες

Προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι νέες ανάγκες για δράσεις στο Στόχο Πολιτικής 04 απαιτείται να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που έχουν αποτυπωθεί στις ενότητες του 2^{ου} Κεφαλαίου σε σχέση με το πλαίσιο πολιτικής του 1^{ου} Κεφαλαίου. Το μεθοδολογικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για την εύκολη – άμεση καταγραφή για την εν λόγω ανάλυση είναι η SWOT Analysis υπό την αίρεση ότι χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την διαπίστωση των γενικών αναγκών σύμφωνα με τα διαθέσιμα δευτερογενή και πρωτογενή δεδομένα και στοιχεία. Ακολουθεί ο Πίνακας της SWOT Analysis

Πίνακας 28: SWOT Analysis

SWOT Analysis	
Δυνατά Σημεία	Αδύνατα σημεία
<ul style="list-style-type: none">◇ Σχεδιασμός παρεμβάσεων σύμφωνα με τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και λαμβάνοντας υπόψη τη συμπληρωματικότητα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του ΕΠΑ 2021 – 2025 κτλ.◇ Διάθεση εθνικού στρατηγικού πλαισίου για τον σχεδιασμό και υλοποίηση παρεμβάσεων ανά ομάδα στόχο ή θεματικό στόχο (Κοινωνική Ένταξη, Ρομά, ΑμεΑ, Αποϊδρυματοποίηση, Δημόσια Υγεία κτλ.).◇ Τεχνογνωσία, ύπαρξη καλών πρακτικών, πρότερη εμπειρία στη διαχείριση πλήθους Πράξεων και δράσεων της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την χρηματοδοτική υποστήριξη πολιτικών – παρεμβάσεων – δράσεων για το Στόχο Πολιτικής 04.	<ul style="list-style-type: none">◇ Καυστέρηση στην ενεργοποίηση νομοθετικών ρυθμίσεων από τους φορείς της κεντρικής διοίκησης για τη διευκόλυνση παρεμβάσεων σε σχέση με τις διαγνωσμένες ανάγκες.◇ Έντονες αρνητικές συνθήκες για την ομάδες του πληθυσμού που διαβιούν σε ακραία φτώχεια ή/και στο όριο της φτώχειας λόγω των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της πανδημικής κρίσης COVID-19. Αύξηση των ωφελούμενων που αιτούνται δημόσια υποστήριξη για βασικά αγαθά και βασικό εισόδημα.◇ Ύπαρξη θυλάκων φτώχειας σε περιοχές των Δήμων της Περιφέρειας.◇ Ενδεχόμενη υποεκτίμηση του πλήθους κάποιων ομάδων-στόχου, λόγω προστασίας

SWOT Analysis

Δυνατά Σημεία	Αδύνατα σημεία
<ul style="list-style-type: none">◇ Τεχνογνωσία της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής (<i>Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακής Ενότητας Κεντρικής Μέριμνας, Τμήμα Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης και Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Αττικής, Δομή Social Network Αττική</i>) με τη λειτουργία του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης με βασικούς στόχους : α) τη δικτύωση των φορέων άσκησης κοινωνικής πολιτική, β) την παραγωγή πρωτογενούς έρευνας στο κοινωνικό πεδίο και γ) παροχή άμεσης βοήθειας σε περιόδους κρίσης στου ΟΤΑ Α΄ Βαθμού,◇ Δραστηριοποίηση των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού για την άσκηση πολιτικών κοινωνικής ένταξης. Υλοποίηση πλήθους πράξεων από πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στο Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020».◇ Εμπειρία στους ΟΤΑ Α΄ & Β΄ Βαθμού για συμπληρωματικότητα παρεμβάσεων – επικουρικότητας – των πολιτικών κοινωνικής ένταξης. Ενδεικτικά : Υλοποίηση Πράξεων Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας Απόρων, Ευρωπαϊκά Προγράμματα (ΕΑΣΙ κτλ.).◇ Εμπειρία/ σχετική ετοιμότητα των Δικαιούχων του Ε.Π. «Αττική 2014 – 2020» στην εφαρμογή έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση κρίσεων στη μετά COVID-19 εποχή.◇ Εμπειρία Δικαιούχων για την εφαρμογή και υλοποίηση στοχευμένων χωρικών παρεμβάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) μέσω των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης / Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΒΑΑ/ΟΧΕ) στην Περιφέρεια Αττικής.	<p>προσωπικών δεδομένων και ελλιπούς ενιαίου συστήματος καταγραφής.</p> <ul style="list-style-type: none">◇ Μη εξοικείωση με νέα χρηματοδοτικά μέσα και τις απαιτήσεις τους από Δικαιούχους (από μεγάλο μέρος των δυνητικά δικαιούχων) που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της κοινωνικής συνοχής,◇ Έλλειψη αποκλειστικών θεσμικών αρμοδιοτήτων και αυτοτελών πόρων των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ Βαθμού για την άσκηση συμπληρωματικών πολιτικών κοινωνικής ένταξης.◇ Μη έγκαιρη ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής καινοτομίας και καινοτόμων εργαλείων (π.χ. καινοτόμες κοινωνικές συμβάσεις, κοινωνικά ομόλογα κτλ.)◇ Περιορισμένη ανάπτυξη μηχανισμών δικτύωσης και συνέργειας μεταξύ των φορέων παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας, παιδικής προστασίας, δημόσιας υγείας.◇ Πληθυσμός με χαμηλά προσόντα στη χρήση ΤΠΕ με έμφαση του προβλήματος σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες του πληθυσμού.◇ Έλλειψη ολοκληρωμένου / πλήρους συστήματος πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας / πρόληψης και αγωγής υγείας.◇ Μη έγκαιρη διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας, της εκπαίδευσης, της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, της κατάρτισης κ.ά.. Έλλειψη συνεργειών με αρμόδιους κεντρικούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.◇ Ανάγκες αναβάθμισης κοινωνικών υποδομών, υποδομών πολιτισμού και υγείας,

SWOT Analysis	
Δυνατά Σημεία	Αδύνατα σημεία
◇ Εμπειρία υλοποίησης συμπληρούμενων δράσεων ΕΚΤ, ΕΤΠΑ, κτλ.	◇ Μη ενεργοποίηση δράσεων για του ΡΟΜΑ και την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία.

Πηγή : Ιδία επεξεργασία

SWOT Analysis	
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none">◇ Προώθηση της διαδικασίας εκσυγχρονισμού του μοντέλου κοινωνικής προστασίας μέσω των πυλώνων των νέων στρατηγικών και με τη βελτίωση του δικτύου παροχής υπηρεσιών κοινωνικής συνοχής και κοινωνικής ένταξης.◇ Αξιοποίηση σύνθετων πόρων από διαφορετικά χρηματοδοτικά εργαλεία της χώρας.◇ Δημιουργία πολυλειτουργικών δομών για την έγκαιρη αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και παραπομπή στις κατάλληλες υπηρεσίες (π.χ. εισοδηματικές, πρόνοια, διάφοροι βαθμοί περίθαλψης) και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων πρωτογενών ερευνών στο πεδίο.◇ Συνεργασία και συμβολή φορέων του δημόσιου, ιδιωτικού και της κοινωνίας των	<ul style="list-style-type: none">◇ Μη άρση θεσμικών περιορισμών στην άσκηση πολιτικών ένταξης, κοινωνικής συνοχής.◇ Αύξηση του αριθμού των ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού λόγω των συνεπειών της πανδημικής κρίσης COVID-19.◇ Δημογραφική γήρανση του πληθυσμού και ανάγκη περισσότερων παρεμβάσεων στην τρίτη ηλικία.◇ Έλλειψη ενημέρωσης για την πρόληψη και προαγωγή δημόσιας υγείας σε τοπικό επίπεδο,◇ Καθυστερήση επενδύσεων ένταξης εργασίας για την αναδιάρθρωσης της παραγωγικής βάσης και την ενίσχυση της απασχόλησης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

SWOT Analysis	
Ευκαιρίες	Απειλές
<p>πολιτών για συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων,</p> <ul style="list-style-type: none">◇ Αξιοποίηση των καλών πρακτικών και εφαρμογή σε χαμηλό χωρικό επίπεδο μέσω Στρατηγικών ΒΑΑ/ΟΧΕ ή/και θεματικών στρατηγικών ΟΧΕ.◇ Αξιοποίηση διεθνών καλών πρακτικών (Σύμφωνα Συνεργασίας με άλλες Ευρωπαϊκές Περιφέρειες)◇ Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και των φορέων της κοινωνίας των πολιτών για τα ζητήματα του κοινωνικού αποκλεισμού και της κοινωνικής συνοχής.◇ Ανάπτυξη δράσεων για την αξιοποίηση του πολιτιστικού / τουριστικού αποθέματος της Περιφέρειας Αττικής με συμπερίληψη ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού.◇ Ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής καινοτομίας – in house – από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, τους Δικαιούχους και την κοινωνία των πολιτών.◇ Ανάπτυξη παρεμβάσεων / δράσεων με έμφαση στα αποτελέσματα και την κοινωνική προστιθέμενη αξία.◇ Ανάπτυξη του οικοσυστήματος της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας για τη συνεισφορά τους στο Περιφερειακό ΑΕΠ.◇ Αξιοποίηση εργαλείων κοινωνικής καινοτομίας (γλωσσομάθειας κτλ.) σε υπηκόους τρίτων χωρών.◇ Ανάπτυξη δράσεων με στόχο την κάθε επιμέρους κατηγορία των ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού.◇ Σύνδεση κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών υγείας ΟΤΑ Α & Β' Βαθμού.	<ul style="list-style-type: none">◇ Μη προθυμία αρμόδιων υπηρεσιών της Κεντρικής Διοίκησης για συνεργασία με τους ΟΤΑ Α & Β 'Βαθμού για την συμπληρωματικότητα σχεδιαζόμενων παρεμβάσεων.◇ Διαρροή ανθρώπινου δυναμικού ή/και μη προθυμία ένταξης στη αγορά εργασίας νέων τύπου ΕΑΚ 15 – 29 ετών.◇ Υψηλό ποσοστό γυναικών που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας ή/και μακροχρόνια ανεργίας.◇ Υπο - στελέχωση στους μηχανισμούς κοινωνικής ένταξης βασικών Δικαιούχων και ειδικά των ΟΤΑ Α' βαθμού◇ Αύξηση της πυκνότητας κοινωνικών κινδύνων λόγω και των συνεπειών από την κλιματική αλλαγή,◇ Αδυναμία ανανέωσης των ανθρώπινων πόρων της Περιφέρειας και των ΟΤΑ Α' Βαθμού με εξειδικευμένα στελέχη στο κοινωνικό πεδίο.◇ Καθυστερήσεις στην αξιοποίηση διαφορετικών χρηματοδοτικών εργαλείων◇ Περιορισμένη συμμετοχή των φορέων της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες δικτύωσης.◇ Άρση του αποκλεισμού των γυναικών – υπηκόων τρίτων χωρών – στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην εργασιακή ένταξη.◇ Μη βελτίωση υποδομών /υπηρεσιών προσβασιμότητας των ΑμεΑ.◇ Μη έμφαση σε δράσεις που δεν προλαμβάνουν τις σύγχρονες οικονομικές, τεχνολογικές, κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις.

SWOT Analysis	
Ευκαιρίες	Απειλές
<ul style="list-style-type: none">◇ Αξιοποίηση ΤΠΕ στην εφαρμογή δράσεων στο κοινωνικό πεδίο.◇ Ανάπτυξη ικανοτήτων (capacity building) των στελεχών των δημόσιων υπηρεσιών και των φορέων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στην υλοποίηση κοινωνικών παρεμβάσεων υψηλής κοινωνικής αξίας.◇ Ευκαιρίες χρηματοδότησης συνολικών – σύνθετων παρεμβάσεων που θα βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης των πιο αποκλεισμένων κοινωνικών ομάδων.	

Πηγή : Ιδία επεξεργασία

Όπως συνοπτικά παρατίθενται οι ταξινομημένες διαπιστώσεις ανά πεδίο της SWOT Analysis προκύπτει ότι ο πληθυσμός της Περιφέρειας Αττικής έχει να αντιμετωπίσει σύγχρονες κοινωνικές, οικονομικές, τεχνολογικές, κτλ, προκλήσεις καθώς και τις συνέπειες της πανδημικής κρίσης COVID-19. Τα σημαντικά ποσοστά ανεργίας και η δυσμενής πορεία του κατά κεφαλήν εισοδήματος αντανακλούν σε αυξημένο ποσοστό ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Διαπιστωμένα προβλήματα τα οποία απαιτούν διαρθρωτικές παρεμβάσεις, αφορούν στις αδυναμίες πρόσβασης στην απασχόληση και στην αναντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης της εργασίας για τους νέους με έμφαση σε όσους βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΕΚ, 15-29) καθώς και τους μακροχρόνια άνεργους. Επίσης σημαντική είναι και η προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και ειδικότερα η στήριξη της απασχόλησης, της σταδιοδρομίας και της επιχειρηματικότητάς τους.

Επιπρόσθετα στον τομέα της υγείας, τα όρια του συστήματος δοκιμάζονται αφού η αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης έρχεται να προστεθεί στην οικονομική κρίση, στις κοινωνικές ανισότητες, στη γήρανση του πληθυσμού, στις υψηλές μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές καθώς και στις σύγχρονες περιβαλλοντικές απειλές. Και οι ανάγκες αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, καθιστούν επιτακτική την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων για τη βελτίωση της ικανότητας, της προσβασιμότητας και της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης (δημόσια υγεία, δευτεροβάθμια και πρωτοβάθμια). Επιπλέον εξίσου σημαντικό ρόλο αναμένεται να

διαδραματίζει και η αναβάθμιση των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης καθώς επίσης και οι δράσεις πρόληψης μέσω του συμπληρωματικών δομών και σε συνέργεια με τα TOMY. Τέλος στο πεδίο των υποδομών και υπηρεσιών υγείας της Περιφέρειας καταγράφεται, αφενός η ανάγκη περαιτέρω αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου της ανάπτυξης υποδομών τηλεϊατρικής σε απομακρυσμένες περιοχές.

Επίσης η επιτυχής ανταπόκριση του εκπαιδευτικού συστήματος στις σύγχρονες οικονομικές, τεχνολογικές, κοινωνικές και δημογραφικές προκλήσεις, λαμβάνοντας υπόψη και τις υπό εξέλιξη επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα της αναπτυξιακής δυναμικής της περιφερειακής οικονομίας, την άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Η επαγγελματική κατάρτιση και δια βίου μάθηση αποτελεί μοχλό ανάσχεσης της ανεργίας, με την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ιδιαίτερα των ψηφιακών, να αποτελεί σημαντική συνιστώσα διευκόλυνσης της επαγγελματικής αποκατάστασης. Και η συμπεριληπτική εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υστερεί σημαντικά και χρήζει βελτιώσεων.

Στο πεδίο των κοινωνικών δομών και υποδομών παρότι δημιουργήθηκε ένα μεγάλο δίκτυο σε ολόκληρη την Περιφέρεια, εντούτοις καταγράφονται ακόμα σημαντικές ελλείψεις σε προνοιακές δομές προστασίας ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία. Οι ελλείψεις αυτές αφορούν κυρίως σε Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων και στη μη ενεργοποίηση του θεσμού των Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΜΦΗ). Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης, αποτελούν βασικές επιλογές για να περιοριστεί η εισοδηματική ανισότητα, ο κίνδυνος φτώχειας και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης πολιτών τρίτων χωρών, μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, καθώς και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων (ουσιοεξαρτώμενοι, αποφυλακισμένοι, άστεγοι, άποροι, Ρομά, κ.ά.), πρέπει να δοθεί έμφαση στη δημιουργία των κατάλληλων δομών φιλοξενίας σε συνδυασμό με αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Σημειώνεται ότι στα δυνατά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Αττικής περιλαμβάνονται τα μοναδικά τοπότητα παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, οι πολιτιστικές υποδομές, και χωρικές ενότητες με δυναμική περαιτέρω ανάπτυξης του τουρισμού. Η αναβάθμιση του εκτενούς πολιτιστικού αποθέματος και της σε συνδυασμό με παρεμβάσεις προώθησης της κοινωνικής καινοτομίας (συμπεριλαμβανομένου και της χωρικής εφαρμογής Στρατηγικών ΒΑΑ/ΟΧΕ), δύναται να συμβάλλουν στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ένταξης των ομάδων στόχου που θα εμπλακούν, αξιοποιώντας το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο.

Τέλος, η παρούσα χαρτογράφηση των δομών και δράσεων κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια Αττικής λαμβάνει υπόψη το πλαίσιο πολιτικής (1ο Κεφάλαιο) και συνεπώς ο σχεδιασμός της νέας προγραμματικής περιόδου της Αττικής 2021-2027 (Στόχο Πολιτικής 4), θα πρέπει αντίστοιχα να λαμβάνει υπόψη τις Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τη χώρα και βρίσκονται σε ευθυγράμμιση με τις κατευθύνσεις και αρχές του σχεδίου δράσης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, ενώ παράλληλα συμβάλλει στους στόχους που ορίζονται στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων, στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

και κατάρτιση, περιλαμβανομένου της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης για τα άτομα με αναπηρία και στο ψήφισμα του Συμβουλίου για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης. Σε εθνικό επίπεδο, ο σχεδιασμός θα πρέπει να λάβει υπόψη την Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη 2021 - 2027, την Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021 -2030, την Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Αποϊδρυματοποίηση, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα δικαιώματα του Παιδιού, την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη Προσφύγων και Μεταναστών, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Υγείας 2021-2025 και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 Τέλος, μέριμνα θα ληφθεί για τη συμπερίληψη του υπό σύνταξη Στρατηγικού Σχεδίου Πολιτικής για την Εκπαίδευση, την Κατάρτιση και τη Δια Βίου Μάθηση, και Σχέδιο Δράσης.

Σύμφωνα με τα παραπάνω οι **Στρατηγικές επιλογές** του σχεδιασμού του Περιφερειακού Προγράμματος της Αττικής 2021-2027 πρέπει να **λαμβάνουν υπόψη τις κύριες νέες ανάγκες** όπως αποτυπώνονται στο Πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 29: Νέες ανάγκες για την επιλογή του πλαισίου στρατηγικής της νέας περιόδου προγραμματισμού ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (ΣΠ 4)

ΑΑ	Νέες Ανάγκες
1	Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές και βιώσιμες υπηρεσίες απασχόλησης.
2	Καταπολέμηση της φτώχειας και της ακραίας φτώχειας, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων από την πανδημία COVID-19.
3	Βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης με έμφαση στην ενίσχυση της πρωτοβάθμιας υγείας στην Περιφέρεια, όπως και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης κινδύνων για τη δημόσια υγεία.
4	Ανάπτυξη δράσεων πρόληψης και προαγωγής δημόσιας υγείας.
5	Βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και πιστοποίησης, με έμφαση στη χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ
6	Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και της εκπαίδευσης / διά βίου μάθησης στα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
7	Ανάπτυξη δεξιοτήτων στο ανθρώπινο δυναμικό για τη ψηφιακή μετάβαση στον ιδιωτικό τομέα και στους υπαλλήλους των υπηρεσιών της περιφερειακής και τοπικής δημόσιας διοίκησης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΑΑ	Νέες Ανάγκες
8	Ενίσχυση της θέσης των γυναικών, των ατόμων με αναπηρία, των χρόνιων πασχόντων και των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες διά της επαγγελματικής κατάρτισης.
9	Ενίσχυση υποδομών και δράσεων εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης δια βίου μάθησης
10	Διασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, οι δράσεις για την αντιμετώπιση του εκπαιδευτικού και στεγαστικού διαχωρισμού, η ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας με έμφαση στην οικογένεια και την κοινότητα
11	Πρόληψη και καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού. Στοχευμένες δράσεις για τα παιδιά, ηλικιωμένους, κτλ. Ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας της Οικογένειας και πρόληψη και καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας.
12	Αναβάθμιση και επέκταση υποδομών – υπηρεσιών για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της ενεργητικής ένταξης, με έμφαση στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, στις περιθωριοποιημένες κοινότητες και στους πολίτες τρίτων χωρών. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.
13	Αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης. Καταπολέμηση του κινδύνου της φτώχειας και του προβλήματος έλλειψης στέγης.
14	Δημιουργία των κατάλληλων δομών φιλοξενίας σε συνδυασμό με αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους υπηκόους τρίτων χωρών.
15	Βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία/ίες μέσω της προώθησης της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και στήριξη της ανεξάρτητης διαβίωσης.
16	Παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης σε παιδιά.
17	Ενίσχυση του οικοσυστήματος της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας με έμφαση σε δράσεις για την απασχόληση των ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού,
18	Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες Ρομά.
19	Διαπολιτισμική Επιμόρφωση και Υπηρεσίες Διαπολιτισμικής Μεσολάβησης.
20	Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του αειφόρου τουρισμού στην κοινωνική ένταξη και στην κοινωνική καινοτομία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΑΑ	Νέες Ανάγκες
21	Στοχευμένες δράσεις σε χωρικό επίπεδο μέσω χωρικών Στρατηγικών ΒΑΑ/ΟΧΕ.
22	Περαιτέρω Ενίσχυση του συστήματος περιφερειακής διακυβέρνησης και του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης.

Πηγή : Ιδία επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4. Διασύνδεση Εθνικής και Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη (2015) με την Στρατηγική της Περιφέρειας Αττικής για την περίοδο 2021-2027

Στο Πρόγραμμα της Αττικής 2021-2027, ο **Στόχος Πολιτικής (ΣΠ) 4**, περιλαμβάνει έργα που θα υλοποιηθούν από το ΕΤΠΑ για τον πολιτισμό, τον τουρισμό, την υγεία, την εκπαίδευση, την κοινωνική πρόνοια, και από το ΕΚΤ+ όλες τις δράσεις για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό (τέως Θ.Σ.9) όπως και κατά την ΠΠ 2014-2020.

Στη νέα προγραμματική περίοδο, η Περιφέρεια Αττικής στο **ΣΠ 4**, έχει 6 ειδικούς στόχους ΕΤΠΑ που εντάσσονται στην **Προτεραιότητα 4Α: Προώθηση της περιφερειακής κοινωνικής συνοχής μέσα από την ενίσχυση των μηχανισμών και υποδομών για την στήριξη της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης και της κοινωνικοοικονομικής ένταξης** και 12 ειδικούς στόχους ΕΚΤ+ που εντάσσονται στην **Προτεραιότητα 4Β: Προώθηση της περιφερειακής κοινωνικής συνοχής μέσα από την ενίσχυση των μηχανισμών και υπηρεσιών για την στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης, της ισότητας των ευκαιριών και την αντιμετώπιση κινδύνων φτώχειας και αποκλεισμού.**

Πιο συγκεκριμένα:

Βάσει του **ΣΠ4** οι Στρατηγικές κατευθύνσεις του Προγράμματος της Αττικής 2021-2027 είναι οι ακόλουθες:

- ◇ Βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης κινδύνων για τη δημόσια υγεία.
- ◇ Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές και βιώσιμες υπηρεσίες απασχόλησης.
- ◇ Ενίσχυση υποδομών και δράσεων εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης δια βίου μάθησης.
- ◇ Καταπολέμηση της φτώχειας και της ακραίας φτώχειας, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων από την πανδημία COVID-19.
- ◇ Πρόληψη και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- ◇ Αναβάθμιση και επέκταση υποδομών για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της ενεργητικής ένταξης, με έμφαση στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και στις περιθωριοποιημένες κοινότητες.
- ◇ Στοχευμένες δράσεις για τα παιδιά και τους ηλικιωμένους.
- ◇ Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του αιεφόρου τουρισμού στην κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία.

Ο **ΣΠ 4** και οι στρατηγικές κατευθύνσεις εξειδικεύονται σε προτεραιότητες και σε ειδικούς στόχους, όπως αναλύονται οι παρακάτω:

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην **Προτεραιότητα 4Α** εντάσσονται οι ακόλουθοι **Ειδικοί Στόχοι**:

- (i) Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ικανότητας ένταξης των αγορών εργασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης των κοινωνικών υποδομών και της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας (ΕΤΠΑ)
- (ii) Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΤΠΑ)
- (iii) Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα και μειονεκτούσων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες (ΕΤΠΑ)
- (iv) Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες (ΕΤΠΑ)
- (v) Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας (ΕΤΠΑ)

Στην **Προτεραιότητα 4Β** (ΕΚΤ+) εντάσσονται οι ακόλουθοι **Ειδικοί Στόχοι**:

- (α) Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας
- (β) Εκσυγχρονισμός των θεσμικών φορέων και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας για την εκτίμηση και την πρόβλεψη των αναγκών όσον αφορά τις δεξιότητες και για την εξασφάλιση έγκαιρης και εξατομικευμένης βοήθειας και στήριξης της αντιστοίχισης προσφοράς και ζήτησης, των μεταβάσεων και της κινητικότητας στην αγορά εργασίας
- (γ) Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, των ισότιμων συνθηκών εργασίας και της καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων
- (δ) Προώθηση της προσαρμογής εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργού και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιεινού και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(ε) Βελτίωση της ποιότητας, της συμμετοχικότητας, της αποτελεσματικότητας και της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω της επικύρωσης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, με σκοπό την υποστήριξη της απόκτησης βασικών ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών και ψηφιακών δεξιοτήτων, και με την προώθηση της καθιέρωσης διττών συστημάτων κατάρτισης και μαθητείας

(στ) Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και περαιτέρω έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες

(ζ) Προώθηση της διά βίου μάθησης, ιδίως των ευέλικτων ευκαιριών αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης για όλους, λαμβανομένων υπόψη των επιχειρησιακών και ψηφιακών δεξιοτήτων, καλύτερη πρόβλεψη των αλλαγών και των νέων απαιτήσεων για δεξιότητες στην αγορά εργασίας, διευκόλυνση της αλλαγής σταδιοδρομίας και προώθηση της επαγγελματικής κινητικότητας

(η) Προώθηση της ενεργού ένταξης, με σκοπό την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα για τις μειονεκτούσες ομάδες

(θ) Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων των μεταναστών

(ι) Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως των Ρομά

ια) Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση, σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης

ιβ) Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών.

Στον πίνακα 30 παρατίθεται η σύνδεση των μέτρων ανά Προτεραιότητα Πολιτικής της ΠΕΣΚΕ με τους 6 ειδικούς στόχους ΕΤΠΑ που εντάσσονται στην Προτεραιότητα 4Α: Προώθηση της περιφερειακής κοινωνικής συνοχής μέσα από την ενίσχυση των μηχανισμών και υποδομών για την στήριξη της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης και της κοινωνικοοικονομικής ένταξης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

και με τους 12 ειδικούς στόχους ΕΚΤ+ που εντάσσονται στην Προτεραιότητα 4B: Προώθηση της περιφερειακής κοινωνικής συνοχής μέσα από την ενίσχυση των μηχανισμών και υπηρεσιών για την στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης, της ισότητας των ευκαιριών και την αντιμετώπιση κινδύνων φτώχειας και αποκλεισμού. Επίσης, στον ίδιο πίνακα παρατίθεται και η σύνδεση των μέτρων ανά Προτεραιότητα Πολιτικής της ΠΕΣΚΕ με τα μέτρα ανά Προτεραιότητα της νέας ΕΣΚΕ (2021). Στον πίνακα 31 αναλύονται τα μέτρα ανά Προτεραιότητα της νέας ΕΣΚΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας 30: Σύνδεση μέτρων ΠΕΣΚΕ/ΕΣΚΕ/Ειδικό Στόχο

Επιχειρησιακοί Άξονες Προτεραιότητας της ΠεΣΚΕ	Μέτρα ανά Προτεραιότητα Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής ΕΣΚΕ	Στρατηγική Προτεραιότητα	Σύνδεση με Στόχους Πολιτικής 4Α&4Β
Επιχειρησιακός Άξονας Προτεραιότητας 1: Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας	1.1. Πρόσβαση σε βασικά Αγαθά			
	1.1.1. Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης	1.2.1, 1.1.3, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.9, 2.4.2	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (θ), (ι), (ια), (ιβ)
	1.1.2. Πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας	2.6.1, 2.6.2, 2.6.3, 1.1.3, 2.4.2	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(v), (δ), (θ), (ι), (ια), (ιβ)
	1.1.3. Αντιμετώπιση κρίσεων	2.1.8	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (v), (θ), (ια), (ιβ)
	1.1.4. Πρόσβαση σε στέγη	1.1.2, 2.7.1, 2.7.2, 2.7.3, 2.7.5, 2.1.9, 2.1.5, 2.4.2	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (θ), (ι), (ια)
	1.1.5. Πρόσβαση σε ενέργεια	2.8.2	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (ι)
	1.1.6. Πρόσβαση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα	2.8.5, 2.1.10	ΣΠ4Β	(ια)
	1.1.7. Πρόσβαση σε νομικές υπηρεσίες	2.8.3, 2.1.9	ΣΠ4Β	(ια)
	1.1.8. Πρόσβαση σε δραστηριότητες πολιτισμού και αναψυχής	2.8.6	ΣΠ4Α	(iv)
	1.2. Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους			
	1.2.1. Ενσωμάτωση πορισμάτων αξιολόγησης του Προγράμματος «Εγγυημένο Κοινωνικό Εισόδημα»	1.1.1	ΣΠ4Α	(iii),

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακοί Άξονες Προτεραιότητας της ΠεΣΚΕ	Μέτρα ανά Προτεραιότητα Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής ΕΣΚΕ	Στρατηγική Προτεραιότητα	Σύνδεση με Στόχους Πολιτικής 4Α&4Β	
	1.2.2.	Υποστήριξη της υλοποίησης εφαρμογής αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης		ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (v), (θ), (ια)
Επιχειρησιακός Άξονας Προτεραιότητας 2: Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών	2.1.	Πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες			
	2.1.1.	Πρόσβαση σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής	2.5.1	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(ii), (γ), (στ), (η), (ι), (ια)
	2.1.2.	Πρόσβαση σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, ψυχαγωγίας και αναψυχής	2.5.1, 2.5.3, 2.5.4	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(ii), (γ), (στ), (η)
	2.1.3.	Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας	2.2.1	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(ii), (iv), (iii), (v), (γ), (στ), (η), (ια), (ιβ)
	2.1.4.	Πρόληψη της παραπομπής σε δομές κλειστής φροντίδας	2.4.1, 1.1.8	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iv), (iii), (v), (γ), (στ), (η), (ια), (ιβ)
	2.1.5.	Πρώθηση της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης.	2.4.1, 2.4.2	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (v), (η), (ι), (ια), (ιβ)
	2.2.	Πρόσβαση στην υποχρεωτική εκπαίδευση			
	2.2.1.	Πρώθηση της εκπαιδευτικής ένταξης παιδιών Ρομά	2.5.2	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(ii),(iii), (στ), (ι)
	2.2.2.	Ειδική αγωγή των παιδιών με αναπηρία	2.5.5, 2.5.2, 2.1.1,	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(ii),(iii), (γ), (στ), (ι), (ια), (ιβ)
	3.1.	Ενεργοποίηση των ανέργων			

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακοί Άξονες Προτεραιότητας της ΠεΣΚΕ	Μέτρα ανά Προτεραιότητα Πολιτικής	Μέτρα Πολιτικής ΕΣΚΕ	Στρατηγική Προτεραιότητα	Σύνδεση με Στόχους Πολιτικής 4Α&4Β	
Επιχειρησιακός Άξονας Προτεραιότητας 3: Προώθηση της ένταξης των ευπαθών και ευάλωτων ομάδων	3.1.1.	Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης	3.1.1, 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.5.2	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(i),(iii), (α), (β), (γ), (ζ), (η). (ι)
	3.1.2.	Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας	3.2.1, 3.4.1	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(i), (α), (β), (γ), (δ), (ε), (ζ)
	3.2.	Πρόσβαση ανέργων με σωρευτικά χαρακτηριστικά αποκλεισμού και άλλων ομάδων σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες			
	3.2.1.	Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας		ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (v), (η), (ια), (ιβ)
	3.2.2.	Πρόσβαση σε υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας και νοσηλείας		ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(v), (γ), (η), (ια), (ιβ)
	3.2.3.	Πρόληψη της παραπομπής σε δομές κλειστής φροντίδας		ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (v), (ια), (ιβ)
	3.2.4.	Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης	3.3.5, 3.2.4	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (v), (ζ), (η), (ι), (ια), (ιβ)
	3.2.5.	Πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης της φερεγγυότητας των φτωχών νοικοκυριών	3.2.3	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (ια)
4.1.	Συντονισμός της Στρατηγικής				

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακοί Άξονες Προτεραιότητας της ΠεΣΚΕ	Μέτρα ανά Προτεραιότητα Πολιτικής		Μέτρα Πολιτικής ΕΣΚΕ	Στρατηγική Προτεραιότητα	Σύνδεση με Στόχους Πολιτικής 4Α&4Β
Επιχειρησιακός Άξονας Προτεραιότητας 4: Διακυβέρνηση της Στρατηγικής	4.1.1.	Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Αττικής	4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4, 4.1.5, 4.1.6, 4.2.1	ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (η), (θ)
	4.2.	Ποιότητα της Στρατηγικής			
	4.2.1.	Ανάπτυξη της Κοινωνικής Καινοτομίας		ΣΠ4Α	(i), (ii)
	4.2.2.	Αξιολόγηση της Στρατηγικής		ΣΠ4Α, ΣΠ4Β	(iii), (iv), (η), (θ)
	4.3.	Εφαρμογή της Στρατηγικής			
	4.3.1.	Ανάπτυξη του Κοινωνικού Πλουραλισμού		ΣΠ4Β	(ια), (ιβ)
	4.3.2.	Ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων	4.1.2	ΣΠ4Β	(ε)
	4.3.3.	Ανάπτυξη της στοχευμένης έρευνας		ΣΠ4Β	(ια), (ιβ)
4.3.4.	Διάδοση της Στρατηγικής		ΣΠ4Β	(ια), (ιβ)	

Πηγή : Ιδία επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πίνακας 31: Μέτρα Πολιτικής ΕΣΚΕ

Επιχειρησιακοί Άξονες Προτεραιότητας της Ε.Σ.Κ.Ε.	Μέτρα πολιτικής ΕΣΚΕ	
Επιχειρησιακός Άξονας Προτεραιότητας 1: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους και βασικά αγαθά	1.1	Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους
	1.1.1.	Εγγύηση ελάχιστου εισοδήματος
	1.1.2.	Πρόσβαση σε στέγη
	1.1.3.	Πρόσβαση στο ενιαίο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας
	1.1.4.	Οικονομικές διευκολύνσεις ατόμων εκτός αγοράς εργασίας ή εργαζομένων σε επισφαλή θέση εργασίας
	1.1.5.	Πρόσβαση στο επίδομα παιδιού
	1.1.6.	Πρόσβαση στο επίδομα γέννησης
	1.1.7.	Ενίσχυση μητρότητας
	1.1.8.	Οικονομική ενίσχυση για τη στήριξη της ανάδοχης οικογένειας
	1.1.9.	Εισοδηματική ενίσχυση οικογενειών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών
	1.1.10.	Επιδοματική πολιτική για ΑμεΑ
	1.1.11.	Οικονομική ενίσχυση φοιτητών-τριών
	1.1.12.	Φορολογικές ευνοϊκές ρυθμίσεις
	1.1.13.	Δημοσιονομικές ευνοϊκές ρυθμίσεις
	1.1.14.	Αντιμετώπιση ιδιωτικού χρέους
1.2	Πρόσβαση σε βασικά αγαθά	
1.2.1.	Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης	
Επιχειρησιακός Άξονας Προτεραιότητας 2: Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης	2.1	Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης
	2.1.1	Ανάπτυξη νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υπηρεσιών για τα ΑμεΑ
	2.1.2	Αναβάθμιση της λειτουργίας του Μηχανισμού Αξιολόγησης της Αναπηρίας
	2.1.3	Η διάσταση του φύλου στην αναπηρία
	2.1.4	Συντάξεις και παροχές αναπηρίας στο πλαίσιο της κοινωνικής ασφάλισης

2.1.5	Ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας
2.1.6	Πρόσβαση σε υπηρεσίες πρόληψης
2.1.7	Ισότητα και μη διάκριση – Προσβασιμότητα σε αγαθά και υπηρεσίες για ΑμεΑ και χρονίως πάσχοντες
2.1.8	Αντιμετώπιση κρίσεων
2.1.9	Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την αντιμετώπιση έκτακτης κοινωνικής ανάγκης ή κινδύνου των γυναικών θυμάτων βίας και κακοποίησης που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις
2.1.10	Πρόληψη της υπερχρέωσης
2.2	Πρόσβαση σε υπηρεσίες ανοιχτής φροντίδας
2.2.1	Πρόσβαση σε δομές ανοιχτής κοινωνικής φροντίδας
2.3	Μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα ή στο οικογενειακό περιβάλλον
2.3.1	Μετάβαση σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα ή στο οικογενειακό περιβάλλον
2.4	Πρώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης
2.4.1	Πρώθηση ολοκληρωμένων διαδικασιών αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης των παιδιών με ή χωρίς αναπηρία που διαβιούν σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές κλειστής φροντίδας
2.4.2	Ανεξάρτητη διαβίωση
2.5	Υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, αγωγής και εκπαίδευσης
2.5.1	Παροχή ποιοτικών υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης σε παιδιά
2.5.2	Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες Ρομά για την ενίσχυση της πρόσβασης σε ποιοτική συμπεριληπτική γενική εκπαίδευση και μείωσης της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και νέους
2.5.3	Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής και ενίσχυση της φοίτησης των παιδιών μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση
2.5.4	Πρόσβαση σε υπηρεσίες σχολικής εκπαίδευσης
2.5.5	Εκπαίδευση μαθητών-τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
2.6	Υπηρεσίες υγείας

	2.6.1	Πρόσβαση ανασφάλιστων πολιτών στην παροχή υπηρεσιών υγείας (ιατρικές εξετάσεις και συνταγογράφησης μέσω ΠΦΥ)
	2.6.2	Πρόσβαση ανασφάλιστων πολιτών στην ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη
	2.6.3	Διαπολιτισμική επιμόρφωση και υπηρεσίες διαπολιτισμικής μεσολάβησης
	2.7	Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη
	2.7.1	Λειτουργία υπνωτηρίων / ξενώνων
	2.7.2	Πρόσβαση στη στέγη δικαιούχων διεθνούς προστασίας και μελών της οικογένειάς τους
	2.7.3	Πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία»
	2.7.4	Απογραφή/Ψηφιοποίηση δεδομένων / Αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας
	2.7.5	Δράσεις στον τομέα της στέγασης, της κοινωνικής κατοικίας και των υποδομών σε οικισμούς/καταυλισμούς Ρομά
	2.7.6	Πρόσβαση φοιτητών-τριών στη στέγη
	2.8	Πρόσβαση σε λοιπές υπηρεσίες
	2.8.1	Ενίσχυση της συμμετοχής των Ρομά μέσω της ενδυνάμωσης της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας και την καταπολέμηση των διακρίσεων
	2.8.2	Πρόσβαση σε ηλεκτρική ενέργεια
	2.8.3	Πρόσβαση σε νομικές υπηρεσίες
	2.8.4	Πρόσβαση σε Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και διευκολύνσεις μετακίνησης
	2.8.5	Πρόσβαση σε προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ
2.8.6	Πρόσβαση σε υπηρεσίες παιδείας, πολιτισμού και αναψυχής	
Επιχειρησιακός Άξονας Προτεραιότητας 3: Ένταξη στην αγορά εργασίας, βελτίωση της απασχολησιμότητας και πρόσβαση στην απασχόληση	3.1	Συμβουλευτική
	3.1.1	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους/τις φοιτητές/τριες και τους αναζητούντες εργασία
	3.2	Επαγγελματική κατάρτιση / εκπαίδευση
	3.2.1	Πρόσβαση ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας
	3.2.2	Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης
3.2.3	Προσαρμογή / επανακατάρτιση ανέργων, εργαζομένων σε κίνδυνο φτώχειας ή/και σε επισφαλή θέση εργασίας σε τομείς αιχμής	

	3.2.4	Ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική ένταξη των Ρομά
	3.3	Προγράμματα απασχόλησης
	3.3.1	Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης
	3.3.2	Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, σε τοπικό επίπεδο
	3.3.3	Πρόσβαση ανέργων γυναικών θυμάτων έμφυλης και οικογενειακής βίας σε προγράμματα εργασίας
	3.3.4	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας σε αγροτικές και αλιευτικές περιοχές
	3.3.5	Ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτική και βιώσιμη απασχόληση των Ρομά
	3.4	Προγράμματα κοινωνικής οικονομίας
	3.4.1	Πρόσβαση ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο
	3.4.2	Ολοκλήρωση νομοθετικού πλαισίου για την κοινωνική οικονομία
	3.4.3	Υποστήριξη της δημιουργίας και της λειτουργίας επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας
	3.5	Άλλες υπηρεσίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας
	3.5.1	Πρόσβαση και προσαρμογή αιτούντων/ών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην εργασία μέσω της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας
	3.5.2	Προσαρμογή ανέργων στον ψηφιακό μετασχηματισμό
	Επιχειρησιακός Άξονας Προτεραιότητας 4: Διακυβέρνηση της Ε.Σ.Κ.Ε.	4.1
4.1.1		Θεσμική ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού
4.1.2		Επιχειρησιακή ενίσχυση του Εθνικού Μηχανισμού
4.1.3		Ενίσχυση και ολοκλήρωση των πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν τον Εθνικό Μηχανισμό
4.1.4		Ενίσχυση των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων
4.1.5		Ενίσχυση δομών κοινωνικής ένταξης
4.1.6		Ενίσχυση της λειτουργίας των κοινωνικών δομών των ΟΤΑ Α' βαθμού
4.2		Ηλεκτρονική και ψηφιακή αναβάθμιση των προνοιακών θεσμών, δομών και εργαλείων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής
4.1.1		Ηλεκτρονική και ψηφιακή αναβάθμιση των προνοιακών θεσμών, δομών και εργαλείων

Πηγή : ΕΣΚΕ, 2021

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

153//

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία

- ◇ Γετίμης, Π., & Γράβαρης, Δ. (1993). Κοινωνικό κράτος και κοινωνική πολιτική. Η σύγχρονη προβληματική, Αθήνα: Θεμέλιο
- ◇ Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. (2006). Κοινωνική πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αθήνα
- ◇ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Ο. (2006) Κοινωνική πολιτική: Βασικές έννοιες, ιστορική εξέλιξη, φορείς και πρότυπα. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Αθήνα

Πλαίσια Πολιτικής

- ◇ Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας Αθήνα, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας, Σεπτέμβριος 2021
- ◇ Σχέδιο Δράσης Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας, Σεπτέμβριος 2021
- ◇ Προγραμματισμός ΕΚΤ 2014 – 2020 (Κανονισμός 1303/2013)
- ◇ Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 , https://www.espa.gr/el/Documents/2127/Etairiko_Symfwno_Perifereiakis_Anaptyxis_2021-2027.pdf
- ◇ Βασικές αρχές και στόχοι της ΕΣΚΕ Ρομά 2021 – 2030, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Καταπολέμησης της Φτώχειας, Οκτώβριος 2021
- ◇ Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης για τους Υπηκόους Τρίτων Χωρών, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου , Απρίλιος 2013
- ◇ European Association of Service providers for Persons with Disabilities (EASPD), Βρυξέλλες, Φεβρουάριος 2021.
- ◇ European Association of Service providers for Persons with Disabilities (EASPD), Βρυξέλλες, Ιούνιος 2021.
- ◇ Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας 2021-2025, Υπουργείο Υγείας , Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας , Μάρτιος 2021
- ◇ Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025, Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Γενική Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων – Δ/ση Διαχείρισης Εθνικού ΠΔΕ, Ιούλιος 2020
- ◇ Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Αττικής, Ιούλιος 2015.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Νόμοι-Εγκύκλιοι

- ◇ Νόμος 4430/2016 : Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις.
- ◇ Ν. 4445/2016 Εθνικός Μηχανισμός Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής, ρυθμίσεις για την κοινωνική αλληλεγγύη και εφαρμοστικές διατάξεις του ν. 4387/2016 (Α' 85) και άλλες διατάξεις
- ◇ Νόμος 4445/2016 (ΦΕΚ 22Α) "Κέντρα Κοινότητας" (Άρθρο 16).
- ◇ Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας, ΚΥΑ Δ23/ΟΙΚ. 14435-1135/29.03.2016, ΦΕΚ 854, Τεύχος Β', 30.3.2016
- ◇ Τροποποίηση της ΚΥΑ Δ23/ΟΙΚ. 14435-1135/2016 «Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας», ΚΥΑ Δ25/οικ.22052/25, ΦΕΚ 1801, Τεύχος Β', 24.5.2017
- ◇ Καθορισμός προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας, ΚΥΑ Δ14 /15834/237, ΦΕΚ 1344, Τεύχος Β', 19.4.2019.
- ◇ Πρόγραμμα Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (Άρθρο 235 του Ν.4389/2016, ΦΕΚ 94 Τεύχος Α', 27.05.2016) (μετονομασία σε Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα με το άρθρο 29 του ν. 4659/2020).
- ◇ Τροποποίηση της αριθμ. Π1γ/ΑΓΠ/οικ. 14963/9.10.2001 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 1397/τ. Β'/2001) «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις και Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ΦΕΚ 914, Τεύχος Β', 15.4.2013.
- ◇ Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου – Διαδικασία Εφαρμογής των Πράξεων α) «Ενέργειες στήριξης ηλικιωμένων ατόμων που χρήζουν βοήθειας για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εμμέσως ωφελούμενων ατόμων» και β) «Ενέργειες ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής και βελτίωσης της ποιότητας ζωής ηλικιωμένων και ατόμων που χρήζουν κατ' οίκον βοήθειας», στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Προγραμματική Περίοδο 2007–2013», ΚΥΑ 60292/2158, ΦΕΚ 1724, Τεύχος Β', 27.8.2008, όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 0.18975/οικ.3.313/21.10.2010 (ΦΕΚ 1683/Β/22.10.2010) και την ΚΥΑ 1.8011/οικ. 3.1414/9.6.2011 (ΦΕΚ 1231/Β/14.6.2011).
- ◇ Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για την ίδρυση, λειτουργία και μεταβίβαση Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης από φυσικά ή Ν.Π.Ι.Δ., ΠΔ 395/1993, ΦΕΚ 166, Τεύχος Α', 28.9.1993.
- ◇ Προδιαγραφές λειτουργίας κέντρων αποθεραπείας – αποκατάστασης για την παροχή ιατρικών και λοιπών φροντίδων, ΥΑ Π4α/οικ. 4633/29-09-1993, ΦΕΚ 789, Τεύχος Β', 6.10.1993.
- ◇ Καθορισμός ειδικού νοσηλίου των Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Κλειστής και Ημερήσιας Νοσηλείας, ΠΔ 383/2002, ΦΕΚ 332, Τεύχος Α', 30.12.2002.
- ◇ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ Δ23/οικ.19061-1457/ΦΕΚ Β 1336/12.05.2016, Καθορισμός πλαισίου ελάχιστων προδιαγραφών για Δομές Παροχής Υπηρεσιών σε Αστέγους

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Μελέτες και Έρευνες,

- ◇ Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας & Κοινωνίας DESI –Μελέτη 2020 – Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- ◇ Δήμος Αθηναίων. (2015). Πρόγραμμα Κοινωνικής Πολιτικής 2015-2019. Αθήνα.
- ◇ Ε.Ε.Τ.Α.Α, (2008), Η άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής σε Τοπικό Επίπεδο. Προτάσεις για τη διαμόρφωση ενός νέου μοντέλου
- ◇ Ε.Ε.Τ.Α.Α, Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα "Καλλικράτης" (Ιούνιος 2014) Ν.3852/10 (ΦΕΚ 87 Α/7-6- 2010)
- ◇ Ε.Ε.Τ.Α.Α, Οι Δήμοι σε αριθμούς Μεταρρύθμιση του κοινωνικού κράτους και τοπική αυτοδιοίκηση, 2014
- ◇ Ε.Ε.Τ.Α.Α.,(2015), Οδηγός καλών πρακτικών
- ◇ Ε.Ε.Τ.Α.Α , (2016), ΕΣΠΑ 2014-2020 και Τοπική Αυτοδιοίκηση
- ◇ ΕΥΣΕΚΤ (2016), Οδηγός εφαρμογής & λειτουργίας Κέντρων Κοινότητας ,Αθήνα
- ◇ ΕΥΣΕΚΤ (2016), Οδηγός εφαρμογής & λειτουργίας δομών παροχής βασικών αγαθών ,Δομές Σίτισης και Βασικών Αγαθών Κοινωνικά Φαρμακεία ,Αθήνα
- ◇ Έρευνα στους συντονιστές των Κέντρων κοινότητας, Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής
- ◇ Έρευνα στα στελέχη των παραρτημάτων Ρομά στην Περιφέρεια Αττικής, Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής, Σεπτέμβριος 2021
- ◇ Έρευνα στους εργαζόμενους του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» στην Περιφέρεια Αττικής, Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής, Σεπτέμβριος 2021
- ◇ Έρευνα για την αξιολόγηση των συγχρηματοδοτούμενων δομών στην Περιφέρεια Αττικής, Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής, Οκτώβριος 2020
- ◇ Ετήσιες Εκθέσεις Κοινωνικής Πολιτικής Περιφέρειας Αττικής ετών 2018,2019 και 2020, Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής
- ◇ Ετήσια χωρική αναφορά συγκέντρωσης ανέργων & ωφελούμενων ΕΕΕ (ανά ΠΕ & Δήμο) της Περιφέρειας Αττικής Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής, (έτους 2020)
- ◇ Η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας για το έτος 2019, Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής, Φεβρουάριος 2021
- ◇ Έκθεση παρακολούθησης πιστοποιημένων φορέων ιδιωτικού δίκαιου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γενική Γραμματεία Κοινωνικής

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας , Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής, Ιούνιος 2021

- ◇ «Τοπική Αυτοδιοίκηση και Πολιτική Συνοχής: Η συμμετοχή και ο ρόλος των Δήμων στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027» , ΚΕΔΕ, Αθήνα, Δεκέμβριος 2020

Ιστοσελίδες

- ◇ <https://www.naftemporiki.gr/cmsutils/downloadpdf.aspx?id=1714216>
- ◇ https://ec.europa.eu/health/state/country_profiles_el
- ◇ <http://www.socialattica.gr/>
- ◇ <https://unric.org/>
- ◇ <https://ec.europa.eu/>
- ◇ <https://eur-lex.europa.eu/>
- ◇ <https://sdgs.un.org/goals>
- ◇ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_el
- ◇ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-action-plan_el
- ◇ <https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

158//

Πίνακας 32: Κοινωνικές Δομές της Περιφέρειας και Ωφελούμενοι ανά Περιφερειακή Ενότητα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ		ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ – ΝΗΣΩΝ		ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΒΡΕΦΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	469	31.109	120	7.909	58	4.343	77	5.448	56	3.749	64	3.139	29	1.937	65	4.584
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΒΡΕΦΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	644	32.541	128	5.657	108	5.856	155	8.886	61	3.238	80	3.497	20	816	92	4.591
ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ	131	10.216	24	1.489	29	2.897	9	281	19	1.849	16	907	21	2.353	13	440
ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	21	1.057	3	48	4	77	7	349	2	55	2	83	0	0	3	445
ΜΟΝΑΔΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	128	7.201	27	1.458	22	1.283	40	2.023	2	92	20	1.081	2	173	15	1.091
ΚΕΝΤΡΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	10 ³⁴	239	3	70	1	15	0	0	1	15	1	25	0	0	4	114

³⁴ Τα 8 ΚΗΦΗ χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ Αττικής και τα 2 από ίδιους πόρους της Περιφέρειας Αττικής.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΣΥΝΟΛΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ		ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ – ΝΗΣΩΝ		ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΟΜΩΝ	ΩΦΕΛ/ΝΟΙ
ΚΕΝΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	46	3.968	5	256	9	1.150	6	661	5	513	6	182	5	445	10	761
ΣΤΕΓΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ κ ΚΔΗΦ	46	313	4	23	2	22	19	96	3	24	0	0	7	53	11	95
ΣΥΝΟΛΑ	1.495	86.644	314	16.910	233	15.643	313	17.744	149	9.535	189	8.914	84	5.777	213	12.121

Πηγή: Ετήσια Έκθεση Κοινωνικής Πολιτικής Περιφέρειας Αττικής Έτους 2020

Μητρώα του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής

Πίνακας 33: Κατάσταση Ιδιωτικών και Δημοτικών Παιδικών σταθμών

Π.Ε.	ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ				ΒΡΕΦΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΑ ΝΗΠΕΙΑΓΩΓΙΑ		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΟΙ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	
		Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Βρέφη	Παιδιά	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός	Δυναμικότητα
Κεντρικού Τομέα	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	46	1609	36	578	1581	2159	4	107	25	672	71	4748
	ΒΥΡΩΝΑΣ	5	382	1	12	18	30	1	25	1	28	9	640

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Π.Ε.	ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ				ΒΡΕΦΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΑ ΝΗΠΕΙΑΓΩΓΙΑ		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΟΙ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	
		Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Βρέφη	Παιδιά	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός	Δυναμικότητα
	ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	2	54	1	22	50	72	3	46	0	0	5	343
	ΔΑΦΝΗΣ – ΥΜΗΤΤΟΥ	3	85	1	12	25	37	0	0	0	0	7	531
	ΖΩΓΡΑΦΟΥ	6	296	0	0	0	0	0	0	2	51	10	718
	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	6	209	8	161	213	374	1	15	7	192	7	400
	ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	1	41	0	0	0	0	0	0	1	17	6	270
	ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ- ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ	1	36	1	15	45	60	1	20	1	38	5	259
	Σύνολο	70	2.712	48	800	1.932	2.732	10	213	37	998	120	7.909
Νοτίου Τομέα	ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	2	60	4	56	158	214	0	0	2	28	7	491
	ΑΛΙΜΟΥ	6	238	9	129	839	968	0	0	10	257	6	628
	ΓΛΥΦΑΔΑΣ	24	912	6	66	211	277	1	18	10	211	6	487
	ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ- ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	5	173	7	106	450	556	0	0	7	186	8	703
	ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	12	789	2	47	57	104	0	0	4	101	11	508
	ΜΟΣΧΑΤΟΥ- ΤΑΥΡΟΥ	3	102	2	24	156	180	0	0	2	100	6	475
	Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ	6	209	3	22	75	97	1	36	4	65	7	553
	Π.ΦΑΛΗΡΟΥ	11	715	4	48	160	208	0	0	11	231	7	498

Π.Ε.	ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ				ΒΡΕΦΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΑ ΝΗΠΕΙΑΓΩΓΙΑ		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΟΙ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	
		Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Βρέφη	Παιδιά	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός	Δυναμικότητα
	Σύνολο	69	3.198	37	498	2.106	2.604	2	54	50	1.179	58	4.343
Βορείου Τομέα	ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	8	331	5	62	188	250	0	0	6	113	6	698
	ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	9	418	10	170	647	817	0	0	11	238	11	614
	ΒΡΗΛΗΣΣΙΩΝ	5	238	2	22	87	109	0	0	3	53	4	259
	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	8	227	2	49	162	211	0	0	5	118	5	527
	ΚΗΦΙΣΙΑΣ	21	1413	6	80	361	435	1	11	17	502	11	704
	ΛΥΚΟΒΡΗΣΗΣ- ΠΕΥΚΗΣ	8	423	5	64	289	353	1	14	5	117	3	284
	ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ	2	34	2	28	109	137	0	0	2	84	6	282
	Ν. ΙΩΝΙΑΣ	1	40	2	51	81	132	1	15	1	20	7	571
	ΠΑΠΑΓΟΥ- ΧΟΛΑΡΓΟΥ	6	251	4	40	210	250	0	0	5	115	7	539
	ΠΕΝΤΕΛΗΣ-ΜΕΛΙΣΣΙΑ	3	112	6	84	196	280	1	15	6	307	6	307
	ΦΙΛΟΘΕΗΣ- ΨΥΧΙΚΟΥ	5	441	4	61	248	309	0	0	4	241	5	241
	ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	16	788	11	195	627	822	0	0	10	319	6	422
	Σύνολο	92	4.716	59	910	3.205	4.115	4	55	75	2.227	77	5.448
Δυτικού Τομέα	ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ	2	105	0	0	0	0	0	0	1	25	4	226
	ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	4	179	4	95	231	326	0	0	3	123	8	523

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Π.Ε.	ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ				ΒΡΕΦΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΑ ΝΗΠΕΙΑΓΩΓΙΑ		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΟΙ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	
		Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Βρέφη	Παιδιά	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός	Δυναμικότητα
	ΑΙΓΑΛΕΩ	2	85	3	33	127	160	0	0	0	0	9	583
	ΙΛΙΟΥ	7	207	8	90	236	326	0	0	4	67	10	591
	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	8	453	7	132	422	554	1	24	4	181	15	1012
	ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	6	297	0	0	0	0	1	50	3	77	4	271
	ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	4	252	3	41	164	205	1	15	2	82	6	543
	Σύνολο	33	1.578	25	391	1.180	1.571	3	89	17	555	56	3.749
Πειραιώς – Νήσων	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	22	1027	9	172	396	568	0	0	0	0	18	779
	ΝΙΚΑΙΑΣ - ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ	7	239	0	0	0	0	1	75	0	0	17	847
	ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	9	346	5	140	170	310	1	15	0	0	5	347
	ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ-ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	9	312	4	64	138	202	1	10	0	0	13	728
	ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	0	0	1	25	70	95	2	47	0	0	4	142
	ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΑΙΓΙΝΑΣ	1	15	0	0	0	0	0	0	0	0	1	40
	ΚΥΘΗΡΩΝ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	38
	ΠΟΡΟΥ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	50
	ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ	7	211	0	0	0	0	0	0	0	0	2	100

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

163//

Π.Ε.	ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ				ΒΡΕΦΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΑ ΝΗΠΕΙΑΓΩΓΙΑ		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΟΙ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	
		Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Βρέφη	Παιδιά	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός	Δυναμικότητα
	ΣΠΕΤΣΩΝ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	41
	ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ	1	25	0	0	0	0	0	0	0	0	1	27
	ΥΔΡΑΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο	56	2.175	19	401	774	1.175	5	147	0	0	64	3.139
Δυτικής Αττικής	ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	1	80	0	0	0	0	3	92	1	28	4	303
	ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	3	184	2	18	66	84	0	0	0	0	5	290
	ΜΑΝΔΡΑΣ - ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	278
	ΜΕΓΑΡΕΩΝ	2	60	6	46	150	196	1	24	0	0	3	159
	ΦΥΛΗΣ	1	40	1	12	44	56	0	0	0	0	13	907
	Σύνολο	7	364	9	76	260	336	4	116	1	28	29	1.937
Ανατολικής Αττικής	ΑΧΑΡΝΩΝ	7	239	4	50	125	175	0	0	0	0	11	756
	ΒΑΡΗΣ - ΒΟΥΛΑΣ – ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ	10	548	3	32	147	179	0	0	0	0	5	471
	ΔΙΟΝΥΣΟΥ	9	476	2	25	36	61	0	0	1	24	7	352
	ΚΡΩΠΙΑΣ	8	298	3	46	153	199	0	0	0	0	2	154
	ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	0	0	1	8	37	45	0	0	0	0	3	292
	ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	1	50	3	62	80	142	0	0	0	0	6	256

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

164//

Π.Ε.	ΟΤΑ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ	ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ				ΒΡΕΦΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΑ ΝΗΠΕΙΑΓΩΓΙΑ		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΟΙ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	
		Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Βρέφη	Παιδιά	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός Δομών	Δυναμικότητα	Αριθμός	Δυναμικότητα
	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	5	180	2	19	57	76	0	0	0	0	3	313
	ΠΑΙΑΝΙΑΣ	4	214	2	42	94	136	0	0	0	0	4	309
	ΠΑΛΛΗΝΗΣ	8	458	3	44	230	274	0	0	0	0	8	632
	ΡΑΦΗΝΑΣ-ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	2	97	1	10	55	65	0	0	0	0	2	201
	ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	2	196	1	20	82	102	0	0	1	14	6	434
	ΣΠΑΤΩΝ-ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ	5	151	1	15	15	30	0	0	1	11	3	231
	ΩΡΩΠΟΥ	4	172	1	10	18	28	0	0	0	0	5	183
	Σύνολο	65	3.079	27	383	1.129	1.512	0	0	3	49	65	4.584
Γενικό Σύνολο		392	17.822	224	3.459	10.586	14.045	28	674	183	5036	469	31.109

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής

Πίνακας 34: Δομές ΑμεΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΝΗΣΩΝ		ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΚΕΝΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣ	5	256	9	1150	6	661	5	513	6	182	5	445	10	761

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΝΗΣΩΝ		ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΗΣ ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ														
ΣΤΕΓΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	4	23	2	22	19	96	3	24	0	0	7	53	11	95

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πίνακας 35: Δομές Τρίτης Ηλικίας

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ – ΝΗΣΩΝ		ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΜΟΝΑΔΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	27	1458	22	1283	40	2023	2	92	20	1081	2	173	15	1091
ΚΕΝΤΡΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ	3	70	1	15	0	0	1	15	1	25	0	0	4	114

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής

Πίνακας 36: Δομές Παιδικής Προστασίας

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΝΗΣΩΝ		ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ/ΒΡΕ ΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	120	7909	58	4343	77	5448	56	3749	64	3139	29	1937	65	4584

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ		ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΝΗΣΩΝ		ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ		ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	
	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΟΜΕΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ
ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	128	5657	108	5856	155	8886	61	3238	80	3497	20	816	92	4591
ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	24	1489	29	2897	9	281	19	1849	16	907	21	2353	13	440
ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	3	48	4	77	7	349	2	55	2	83	0	0	3	445

Πηγή: Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Κοινωνική Ένταξη Περιφέρειας Αττικής

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

168//

Πίνακας 37: Πιστοποιημένοι φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής							
A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
1	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΠΑΣΠΑ	ΦΕΚ 1557/Β/2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
2	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	5444/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
3	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ "Ε.Σ.Α.Ε με.Α"	ΦΕΚ2341/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
4	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΙΔΡΥΜΑ "Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΕΓΗ"	5478/τβ/2020	ΙΔΡΥΜΑ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
5	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (Ε.Ε.ΕΠ.Α.Α)	ΦΕΚ426/Β/2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ-ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
6	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	ΦΕΚ 1557/Β/2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
7	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΣ	ΦΕΚ1524/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής							
A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
8	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΑΜΚΕ ΙΑΣΙΣ	ΦΕΚ 4683/Β/2020	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ-ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
9	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	ΦΕΚ1524/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
10	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΦΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΟΜ.Κ.Ε	ΦΕΚ1524/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
11	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	ΦΕΚ 3792/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
12	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ "ΝΟΣΤΟΣ"	5444/Β/2020	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
13	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΩΝ Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	ΦΕΚ4683/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
14	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ	ΦΕΚ 870/Β/2017 + 358/Β/7-2-2018	ΙΔΡΥΜΑ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ-ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
15	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ	ΦΕΚ 1201/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
16	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ Π.Ε.Ψ.Α.Ε.Ε.	ΦΕΚ 615/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
17	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:ΦΟΡΕΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (Φ.Π.Σ.Υ.Υ)	5444/Β/2020	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
18	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΦΕΚ 2106/Β/16	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
19	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ-ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ	ΦΕΚ 4461/Β/17	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
20	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΦΙΛΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ/ΙΑΤΡΙΚΗΣ-ΑΝΟΙΧΤΗ ΑΓΚΑΛΙΑ	ΦΕΚ 1019/Β/2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ
21	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ SOS ΕΛΛΑΔΟΣ	5729/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ
22	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ	ΦΕΚ4683/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
23	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ Π.Α.Σ.Α.Π.	ΦΕΚ 615/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
24	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΓΕΝΝΗΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	ΦΕΚ 615/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβλέλια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
25	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΑΡΙΤΑΣ ΕΛΛΑΣ	ΦΕΚ4683/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
26	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	ΦΕΚ 2346/Β/2022	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
27	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΗΘΟΠΙΟΥ	ΦΕΚ 3371/Β/2018	ΙΔΡΥΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
28	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΕΕΠΕΑ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ	ΦΕΚ 4461/Β/17	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
29	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΡΙΖΕΣ	ΦΕΚ 3206/Β/2020	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
30	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΠΙΟΝΗ	ΦΕΚ3262/ΤΒ/26-08-2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
31	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΟΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ VHL	ΦΕΚ1524/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
32	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΜΕΡΟΠΕΙΟ	ΦΕΚ3987/ΤΒ/1-11-2019	ΙΔΡΥΜΑ	ΕΘΝΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
33	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΝΩΣΗ ΚΩΦΑΛΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΦΕΚ1524/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
34	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Ε.Κ.Ψ.Ψ.Υ.	ΦΕΚ1524/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ
35	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ Η ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ	ΦΕΚ 3792/Β/2020	ΙΔΡΥΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
36	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ-ΧΑΛΚΗΔΟΝΑΣ	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΥΓΗΡΙΑΣ Ο ΚΑΛΟΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΗΣ	ΦΕΚ2469/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
37	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	ΦΕΚ 2885/Β/2021	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
38	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ	ΦΕΚ 2885/Β/2021	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
39	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ KID & FAMILY ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΦΕΚ 3812/Β/17	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
40	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΙΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑ "Η ΦΛΟΓΑ"	ΦΕΚ 450/Β/2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
41	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΝΕΑΝΙΔΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΦΕΚ 1019/Β/2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
42	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΥΦΛΩΝ	ΦΕΚ 4015/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
43	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΕΣΟ	ΦΕΚ3262/ΤΒ/26-08-2019	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
44	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ Ο ΟΝΗΣΙΜΟΣ	1994/18-5-2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
45	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΓΡΑΜΜΗ ΖΩΗΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΗΛΕΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ Η ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ	ΦΕΚ 1871/Β/2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
46	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΘΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΥΦΛΩΝ	ΦΕΚ 4015/Β/2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
47	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ	3143/Β/2018	ΙΔΡΥΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
48	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΘΕΤΙΚΗ ΦΩΝΗ	ΦΕΚ3813/Β/2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
49	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΗ	ΦΕΚ 5364/Β/2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
50	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ	ΦΕΚ 4938/Β/2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
51	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΑΦΝΗΣ-ΥΜΜΗΤΟΥ	ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ Η ΠΑΝΑΓΙΑ Η	ΦΕΚ2362/Β/2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
52	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΚΕΠΗ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΦΕΚ 1557/Β/2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
53	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΥΑΣΘΕΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΦΕΚ 5364/Β/2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
54	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΑΦΝΗΣ-ΥΜΜΗΤΟΥ	ΚΑΝΕ ΜΙΑ ΕΥΧΗ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΦΕΚ 1082/Β/2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
55	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥΣ ΠΝΟΗ ΑΓΑΠΗΣ	ΦΕΚ 1557/Β/2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
56	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΞΕΝΙΟΣ ΖΕΥΣ	ΦΕΚ 3905/ΤΒ/25-10-2019	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
57	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΣΠΑΜΑ (ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ ΜΕ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ)	ΦΕΚ39874/ΤΒ/1-11-2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
58	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΕΝΤΡΟ ΖΩΗΣ	ΦΕΚ3199/ΤΒ/21-8-2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
59	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΖΩΓΡΑΦΟΥ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΣΧΟΝΤΟΣ ΑΠΟ ΔΡΕΠΑΝΟΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΑΝΑΙΜΙΑ ΣΥ.Π.ΠΑ.ΔΡΕ.ΜΙΑ	ΦΕΚ2341/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβλέεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
60	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΟΣΟΥ ΑΛΖΧΕΙΜΕΡ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	ΦΕΚ 1250/9-4-2024	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
61	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΛΙΖΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	φεκ 1878/β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
62	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΡΟΜΑ	5295/β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
63	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΖΕΥΞΙΣ ΜΚΟ	5729/β/2020	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
64	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ SOLIDARITY NOW	ΦΕΚ2341/β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
65	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΦΕΚ 3206/β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
66	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ	ΦΕΚ2341/β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής							
A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
			ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΠΟΣΓΚΑΜΕΑ				
67	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΙΑΤΡΩΝ (ΚΕΦΙ) ΑΘΗΝΩΝ	ΦΕΚ1641/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
68	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΡΙΜΝΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	ΦΕΚ 3206/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
69	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΔΥΝΑΜΗ ΖΩΗΣ	ΦΕΚ837/β/2020	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
70	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΗΠΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ	ΦΕΚ1641/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
71	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΓΕΝΝΗΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ Η ΑΓΚΑΛΙΑ	ΦΕΚ2469/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ- ΕΘΝΙΚΗ- ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ - ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
72	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΟΣΜΕΤΕΙΟΝ ΙΔΡΥΜΑ	ΦΕΚ5122/Β/2020	ΙΔΡΥΜΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής							
A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
73	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΚΑΡΙΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ	ΦΕΚ5122/Β/2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
74	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΘΗΝΑΙΩΝ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	ΦΕΚ 3792/Β/2020			ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
75	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	ΦΕΚ2106/τ.Β/07-07-2016 & ΦΕΚ 5658/τ.Β /23-12-20	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ-ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ-ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ
76	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΝΤΕΛΗΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ "ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ" - MARGARITA VOCATIONAL TRAINING CENTRE	ΦΕΚ 2106/τ.Β/07-07-2016& 5729/28-12-20	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
77	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΦΙΛΟΘΕΗΣ-ΨΥΧΙΚΟΥ	ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ "ΕΣΤΙΑ"	ΦΕΚ 2080/ τ.Β/06-07-2016 & ΦΕΚ 3792/τ.Β/09-09-20	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ-ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
78	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΦΙΛΟΘΕΗΣ-ΨΥΧΙΚΟΥ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΜΗΤΕΡΩΝ -	ΦΕΚ 2106/τ.Β/07-07-2016 & ΦΕΚ5444/τ.Β/09-12-20	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
			ΕΙΔΙΚΟ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ				
79	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΝΟΗΤΙΚΑ ΥΣΤΕΡΟΥΝΤΩΝ - ΠΕΓΚΑΠ - ΝΥ	ΦΕΚ 2106/τ.Β/07-07-2016&ΦΕΚ5122/τ.Β/19-11-20	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ-ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
80	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	ΣΙΚΙΑΡΙΔΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ - ΣΙΚΙΑΡΙΔΕΙΟ FOUNDATION	ΦΕΚ 2106/τ.Β/07-07-2016 & 5444/τ.Β/09-12-20	ΙΔΡΥΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
81	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΑΠΑΓΟΥ-ΧΟΛΑΡΓΟΥ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ & ΑμεΑ	ΦΕΚ 1479/τ.Β/25-05-2016& 2341/τ.Β/16-06-20	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ-ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
82	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΚΗΦΙΣΙΑΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ "ΛΩΙΣ" - HELLENIC SCRIPTURE UNION	ΦΕΚ 3556/τ.Β/04-11-2016& 5444/τ.Β/09-12-20	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
83	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	ΑΜΑΡΥΣΙΑ ΕΣΤΙΑ ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ	ΦΕΚ 4015/τ.Β/17-11-2017 (λάθος στο ΦΕΚ το όνομα του φορέα: ΑΜΑΡΟΥΣΙΑ ΕΣΤΙΑ) έγινε διόρθωση(ορθή επανάληψη) του ονόματος και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 77/τ.Β'/7-3-2018.	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
84	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΛΥΚΟΒΡΥΣΗΣ-ΠΕΥΚΗΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ "ΕΠΑΨΥ"	ΦΕΚ 210/τ.Β'/05-02-2016(πρωτοβαθμια κοινωνικη φροντιδα) & ΦΕΚ 4420/Β/4-10-2018 (δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια κοινωνική φροντίδα)	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ
85	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΚΗΦΙΣΙΑΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΚΕΛΕΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ "ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ"	ΦΕΚ 1524/τ.Β'/04-05-2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
86	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΚΗΦΙΣΙΑΣ	ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΚΟΡΙΤΣΙΟΥ "ΑΓΙΑ ΑΝΝΑ"	ΦΕΚ 2885/τ.Β'/21-08-2017	ΙΔΡΥΜΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
87	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΦΙΛΩΝ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ "Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ"	ΦΕΚ 544/τ.Β'/02-03-2016 & ΦΕΚ 837/τ.Β'/13.03.20	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
88	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ - ΟΜΙΛΟΥ ΟΤΕ (ΠΑ.ΣΕ.ΣΠΑ. ΟΜΙΛΟΥ Ο.Τ.Ε.)	ΦΕΚ 1520/τ. Β/07-05-2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
89	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	ΜΕΡΙΜΝΑ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ	ΦΕΚ 837/τΒ'/13.03.20	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ		ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
90	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΑΠΑΓΟΥ-ΧΟΛΑΡΓΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΚΑΒ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΑΜΕΣΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	ΦΕΚ 4675/τΒ'/19.12.19	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ		ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
91	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ	ΜΕΤΑΔΡΑΣΗ-ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	3998/ΤΒ/4-11-2019	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
92	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ "ΗΛΙΑΧΤΙΔΑ"	615/ΤΒ'/28-2-2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
93	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ	3765/τ.Β'/22-11-2016	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
94	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΛΗΡΟΥ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ "ΑΛΜΑ"	1914/τ.Β'/29-5-2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
95	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	Φ.Σ. ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ & ΦΙΛΩΝ ΑμεΑ "ΕΡΜΗΣ"	5631/τ.Β'/14-12-2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
96	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	Φ.Σ Ο ΚΑΛΟΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΗΣ	4087/τ.Β'/23-11-2017	ΙΔΡΥΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

Α/Α	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
97	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	Φ.Σ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΠΑΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΤΑ ΑΝΟΙΧΤΗ	2648/τ.Β'/1-7-2019	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
98	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	Φ.Σ. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ & ΦΙΛΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ & ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ "ΑΜΥΜΩΝΗ"	937/ΤΒ'/6-4-20162341/ΤΒ'/16-06-2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
99	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΠΡΟΤΥΠΟ ΕΘΝΙΚΟ ΝΗΠΙΟΤΡΟΦΕΙΟ (ΠΕΝ)	2219/τ.Β'/18-7-20165444/ΤΒ'/9-12-2020	ΙΔΡΥΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
100	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	Φ.Σ. ΦΑΡΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	3143/τ.Β'/31-7-2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
101	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΑΜΦΙΒΛΗΣΤΡΟΕΙΔΟΠΑΘΩΝ (Π.Ε.Α)	870/τ.Β'/16-3-2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
102	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΟΣΧΑΤΟΥ-ΤΑΥΡΟΥ	ΠΕΙΡΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΜΕΑ - ΠΕΚ ΑΜΕΑ	1772/τ.Β'/18-5-2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
103	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	"RSF HELLAS ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΔΙΑΣΩΣΗΣ"	5122/ΤΒ'/19-11-2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
104	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	ΣΤΕΓΗ ΘΗΛΕΩΝ Π. ΦΑΛΗΡΟΥ "ΑΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ"	2449/τ.Β'/21-6-2019	ΙΔΡΥΜΑ	ΤΟΠΙΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
105	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΟΔΟΣ "ΑΝΟΔΟΣ"	1357/ΤΒ'/3-7-2015 4945/τβ/31-12-2019	ΝΠΙΔ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
106	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	ΟΜΙΛΟΣ UNESCO ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ	1524/τ.Β'/4-7-2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
107	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ	1907/τβ'/15-6-2012 ΑΝΑΝΕΩΣΗ: 615/τβ'/28-2-2017 Α' ΒΑΘΜΙΑΣ	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
108	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ - ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ "ΑΝΟΙΧΤΗ ΑΓΚΑΛΙΑ"	1997/τβ'/14-8-2013 ΑΝΑΝΕΩΣΗ: 3614/τβ'/12-10-17	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
109	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΙΛΙΟΝ	ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ "Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ"	1390/6-9-10 Β' ΑΝΑΝΕΩΣΗ: 5364-29-11-18 τβ'	ΙΔΡΥΜΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ
110	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΤΕΓΗ	1991/23-12-2010/τβ' 2η: 494/τβ'/1-4-15 3:1914/τευχ. Β'/29-05-2019	ΙΔΡΥΜΑ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
111	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ "Η ΕΛΠΙΔΑ"	2978 τβ' 16-9-2016 τβ'	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
112	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ	ΚΕΑ/ΑΜΕΑ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ	3283/τβ'/8-12-2014 ΑΝΑΝ.4938/Τ.Β/5-11-2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
			ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ				
113	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ "ΕΔΡΑ"	1478/τβ. 14-07- 2015/ΑΝΑΘ 3984/ΤΒ/01-11-2019	ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
114	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ	ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΕΙΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ	1357 τβ' 3-7-2015 3199 τβ 21-8-2019	ΙΔΡΥΜΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
115	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΕΚΝΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	1478 τβ' 14-7-2015/ αναθ. ΦΕΚ 4435 τβ' 3- 12-2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
116	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΝΗΣΩΝ	ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ- ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	ΠΕΙΡΑΪΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ "ΠΕΣΚΑ"	ΦΕΚ 95./ τβ' 20/1/2015	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
117	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΝΗΣΩΝ	ΝΙΚΑΙΑΣ-ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗ	ΦΕΚ 3614/τβ' / 12-10- 2017	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
			ΠΑΡΑΛΥΣΗ, ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN "ΦΡΟΝΤΙΔΑ"				
118	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΝΗΣΩΝ	ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΟΝΕ'Ι'ΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ "ΓΟΝ.ΙΣ"	ΦΕΚ 494/τ.Β/ 01-04-2015	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
119	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΝΗΣΩΝ	ΝΙΚΑΙΑΣ-ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ	ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ "UNESCO" ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ	1019/ 21-03-2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
120	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	ΜΕΓΑΡΕΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΩΓΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΕΓΑΡΩΝ (Κ.Α.Α.- ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)	3157/Β'/24.11.2014		ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
121	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	ΦΥΛΗΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ "Ο ΑΓΙΟΣ ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ Ο ΕΛΕΗΜΩΝ" (ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΗ	2106/Β/7.7.2016 , ΤΡΟΠ : ΦΕΚ 2469'/22.06.2020	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
			ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ)	ΕΙΔΙΚΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ Α ΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ			
122	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	ΦΥΛΗΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ "ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ" (Κ.Α.Α.- ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ)	619/Β'/9.3.2016	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
123	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ, ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ "ΕΥΡΥΝΟΜΗ"	ΑΡΙΘΜ. ΑΔΕΙΑΣ 415/28.05.2015 ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ 2080/29.10.2015		ΕΘΝΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
124	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΑΛΛΗΝΗΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ "ΤΟ ΠΕΤΑΓΜΑ"	2633/25/8/16	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ- ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
125	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΑΧΑΡΝΩΝ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ, ΦΙΛΩΝ ΤΩΝ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ SOS	1357/3/7/2015/ΑΝΑΘ. 3905/25-10-2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ

Πιστοποιημένοι Φορείς Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα της Περιφέρειας Αττικής

A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Επωνυμία Φορέα	ΦΕΚ Πιστοποίησης	Νομική Προσωπικότητα	Εμβέλεια Δράσης	Κατηγορία Κοινωνικής Φροντίδας
126	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	ΕΝΩΣΗ ΓΟΝΕΩΝ ΝΟΗΤΙΚΩΣ ΥΣΤΕΡΟΥΝΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ	2106/7/6/2016	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ-ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
127	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	ΙΔΡΥΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ Η ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ	3262/26-8-2019	ΙΔΡΥΜΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
128	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΔΙΟΝΥΣΟΥ	ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΩΦΩΝ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	5631/14-12-2018	ΙΔΡΥΜΑ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
129	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΑΛΛΗΝΗΣ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΝΟΗΤΙΚΑ ΥΣΤΕΡΟΥΝΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ "ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ"	3813/4-9-2018	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
130	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΚΡΩΠΙΑΣ	ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΑ		ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΤΟΠΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ
131	ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΠΑΙΑΝΙΑ Σ	ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	4435/Β/3/12/2019	ΣΩΜΑΤΕΙΟ	ΕΘΝΙΚΗ	ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ

